~~VHR 246~~ 235

VHR 246

Copy Brieven Boek.

~~Dagboek~~ = (Register)

Fol: 1

No. 110

Aruba 13e December 1848

Bylagen

Ik heb de Eer U.H.EdelGe. over te maken de verantw: stukken over de maand November makende uit drie stuks, verders

Een aanvraag in duplo en laatstelyk

Een rekwest van een groot getal ondertekenaars inwoners van alhier

Ik kan niet voor een gedeelte [illegible] van de onderteekenaars, maar [illegible] inachtneming van U.H.Ed.Ge. of de Publicatie in 1829 gearr: aangaande het strandregt door my van afgeweken mag worden.

No. 111/

Aruba den 23e Decr. 1848

bylagen 6

Ik heb de Eer U.H.Ed.G. over te maken twee rekwesten van inwoners alhier en

Twee Conceptmetingen

De gronden kunnen buiten préjudice van den landen afgestaan worden.

No. 112/

Aruba den 28e December 1848

bylagen

Ik heb de Eer U.H.Ed.G. by deze op te zenden myne verantwoording op de aanklagte vervat in het adres der 16 ingezetenen in dd 19 December 1848 my by monde van den WelEd.G. Heer 1e Luit. adjt. Stengaarde mede gedaan op den 19de December 1848

No. 113/

Aruba 28 December 1848

U.H.Ed.G. gelieve by de eerste voorkomende gelegenheid my te doen toekomen de somma van ƒ 1000 (zegge duizend gulden)

1

Aruba den 4 Jany 1849

No 1/ Ik heb de Eer UWEdGt te berigten dat op den 30st December j.l. alhier in de Baay is gearriveert de Engl: Oorlogs Schooner Betsey kaptein Colapo en tot op dato alhier is liggende.

Aruba den 5 Jany 1849

No 3/ By beschikking van uwe Exce voorgaande in dato 13 December 1847, hebbe UWE Gestr: goedgevonden de alhier binnenkomende vaartuigen als bylagen te doen ontvangen en dat niet volgens de bepalingen [illegible] in de beschikking van 30 July van 1847

A tel u mt 21 December 1848.

Hoe UWEdGt goedvinden dat ik naar aanleiding van de Beschikking aan het hoofd dezes genoemd [illegible] voort gaan.

Het komt my voor dat de vergunning van 24 uren te mogen ankeren zonder betaling van ankergelden, tot gemak en voordeel van de Ingezetenen strekt.

als Ankergeaarden

Aruba den 5 Jany 1849

No 4/ De Maandl: verantw: Staten en een Lyst der geboorene en gestorvenen in de Nederlandsche [illegible] gaat geleidende dezen.

Aruba den 5 Jany 1849

No 5/ Heden arriveerde alhier de Engl: Oorlogs Brik Helena Kaptein de Courcy, van Jamaica na Maracaibo [illegible] UWEG daar van by nog informatien inwinnen.

De Engl: Schooner Betsey ligt by voortduring in deze Haven.

Aruba den 8 Jany 1849

No 2/ In dato 23 Decr van No 113 [illegible] UWEdG te [illegible] my [illegible] voortkomende gelegenheid [illegible] (zegge [illegible]) voor te maken.

Gelieve aan de [illegible] met f 500.- te [illegible] gelegenheid f 500.- (zegge Vyf honderd) toe te zenden.

Aruba den 8 Jany 1849

No 6/ Met de Oorlog Schooner Betsey thans voor deze Haven zal bylagen gezonden UWEG diverse Schryvens

Ik ben [illegible]

De Persoon van [illegible] heeft heden [illegible] medegedeeld, maar [illegible] dat hy voor Porto Cabello is uitgeklaard, maar [illegible] met de Politie Curaçao [illegible] voor die plaats [illegible].

Aruba den 16 Jany 1849

No 7/ Ik heb de Eer UWEdG kennis te geven dat de registers my geleidende UWEdGt geleide Schryvens in dato 28 Dec 47 van No 54 50/68 opgezonden ontvangen heb.

Aruba den 22 Jany 1849

No 8/ Op myn aanzoek zal de [illegible] Dorothea den 24 dezer (woensdag) na Curaçao zeilen, en daar [illegible] de [illegible] plaats [illegible]

2

het moeten openen, en in de wekelyksche kosten van de Kultuur te voorzien, en die ambtenaren als toen twee maanden tractement zullen behooren

Zoo gelieve UWEd. my als den ... te vertrouwen gem. Ke... van ... ƒ2000 (zegge twee duizend Gulden) over te maken.

Aruba den 22 Jan 1849

No 9/ Ik heb de Eer UWEd. te communiceeren dat Zaterdag j.l. den 20 dz. H:M: Eng. Oorlogs Brik Scaffelvin [?] aan de St Paat heeft geankerd en des anderendaags na Jamaica is gezeild komende van Maracaibo, ik heb de Eer niet gehad van een der Heeren van dat boord te zien, maar volgens zeggen van onze Arubiaansche Boots stonden de zaken te Maracaibo te slegt, men plunderde daar grotendeels, en de Consulate van N: America en Engeland waren niet ontzien geweest

Meden passeren opwaar te gaande langs de Baai vaartuigen van de President, onder anderen de Democratia

Aruba den 22 Jan 1849

No 10/ Voor zoo verre zy op 't oogenblik gereed zyn heb ik de Eer UWEd. de navolgende verantwoordingsstukken toe te zenden

Bylagen 32.

te weten 3 maandlyks

1 Een Staat aantoonende den stand der Kultuur

2 Een Staat aantoonende het bedrag der uitgaven by de Kultuur

3 Een Inplantings lyst } 2 bylagen

4 Een Vestigings lyst

5. 13 wekelyksche rendooren Staten

6. Staat der art. Werk behoeften

7 id der Bustiales

8. Monsterlyst der Gouvernements Slaven

9. Verandering by de Gouvernements Slaven

10 Staat van het 's Magazyn

de Jaarlyksche verantwoording van verkochte Zegels benevens ...

Een aanvraag in duplo

Twee Overdragten

Notulen van 't Vredegerigt

een Lyst der afgegevene Patenten tevens aldaar vergunning opgegeven en eindelyk een Lyst der getrouwden in de Nederlandsche volg. 't maand. ...

No 11/ Aruba den 2 Febr 1849

Daar bestaat eenige twyffel alhier of wel het Pakket aan UWEd. geadresseerd en verzonden in dato 10 Jan j.l. p. de Engl. Oorlogs Schooner Cobra (vroeger Betsy) kapt Andreas Montero UWEd. geworden zal zyn, aan evengem. Schipper is het Pakket zelve overhandigt

Ik heb de Eer UWEd. ... uit myn Journaal te zenden van de verzonden ..., daar by waren er eenige particuliere brieven ...

De brief aan den Vice Consul der Heer Jesurun by diens laatste gelegenheid verzonden, en aan het Pakket ...

3

is aan zyn adres geworden
de Oorlogs Schooner vertrok na Puerto Cabello en zonder te Curacao by-leggen.

Aruba den 2e Feb. 1849

Nº 12/

Ik heb de Eer UWEG geleidende over te maken eene verklaring genomen in eene gewone Vergadering, en dat met naar aanleiding van UWEG geëerde missive in dato 23 Decb. l.l. Nº 55 54/69

UWEG zonder my verpligten van my te doen geworden eenige modellen van Proces Verbalen en

Een model van de betalings lysten gegrift volgens het nieuw opgerichte Pensioensfonds

Aruba den 12e Feb. 1849

Nº 13/*

In dato 2 dº had ik de Eer UWEG te melden, dat de brief aan de Vice Consul te Curacao verzonden door den Heer D. Croes Jr. van alhier, en aan het Pakket vastgehecht, aan zyn adres was geworden.

Toen ter tyd meende ik ... en zoo het verzekert ... het ... te blyken dat de brief aan de Vice Consul en als het Pakket met de Goelet Estrella verzonden niet afgegeven is, zoo als de Schipper Andreas Monteiro aan mee het Pakket door den Heer D. Croes Jr. was overhandigt had aangenomen te doen

Thans heb ik de overtuiging ...

* waarschynlyk

* 12e van boord de Kommandant was eenige dagen voor dat na Curacao vertrokken en was genaamd Goletoen

Nº 14/*

Aruba den 12e Feb. 1849

In dato 28 December van A.P. gebruikte ik de vryheid UWEG te verzoeken, my aan gelykte Tabesden over te maken.

my Nº 2 verzocht is denzelven met ... ƒ1000 onder ... 500 te Syplie ... en onder myn Nº 4 opnieuw 500

Thans zal het my aangenaam zyn dat UWEG my per ... pr. de Dorothea overmaakte tot voor de ... gelt zeedert dagen ... het ... betalingen ... te doen, en ... daarentoe is het niet te voordeeling dat er weeke daags eene gelegenheid voor a Oost ... zal zyn.

Aruba den 12e Feb. 1849.

Nº 15/

Ik heb de Eer in de eerste plaats UWEG over te maken de maandl. verantw. Stukken als

a. een lyst der afgegevene permissien geadverteerd

b. een lyst van gekomen en vertrokken over de maand bewonen ...

1. Een Rapport van de Kultuur Beambten

* 1. Een Staat der armen kas

* 2. Een aanvraag in duplo

3. Twee Registers van geborenen, gestorven ... Slaven

4. Drie Generale Registers

* 4. ... der Lands Slaven

5. Verantwoording Staat van de uitdeeling der Kleding aan de Lands Slaven

* der ...

Nº 16/

Aruba den 20e Feb. 1849.

Geleidende deezen heb ik de Eer UWEG een aanvraag in duplo toe te zenden

De daar in aangevraagde tuig als extra reparatien, zag den Heer Opziener ... zoo spoedig doenlyk na al hier arriveeren

* ...
* der Kultuur

Nº 17/

Aruba den 22e Feb. 1849

Geleidende is my een ... pr. de Dorothea ... UWEG dezelve pr. de Goelet Diana

4

Aruba den 26en Febr 1849

No 18/ Naar aanleiding van UWEdG
geëerde Schrijven van dato 3 dezer
No 4/3 zend ik UWEdG de Ver-
plichten als de Bylagen van dezen
Bylagen 2. aan UWEdGen geantwoorde met
gewoonen mis[illegible] Givins[illegible], waarby ik
[illegible] Potaten [illegible] mijn [illegible] Particu-
lieren Schryvens [illegible] van ge[illegible]-
batien by de aanwaarding van
UWEdG Bestuur van Curaçao en
onderhoorigheden.

UWEdG zal gewordenzyn
myne missive in dato 12 dezer en
vertrokken p. de Schoener Dorothea
den dag daaropvolgende en
waarin ik UWEdG den informa-
tien wegens de opzending der
brieven ~~het geschien~~ p. de ~~Schoener~~
~~Estrea~~ den 1e UWEdG is verlang-
gende by den [illegible] in dato 3 dezer

Vergl. Aruba den 26 Febr 1849

No 19/ De Oorlogs Schoener
Intrepide Kommandant
Manuel Cotera arriveerde ~~[illegible]~~ gisteren
alhier op de Reede ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ onder anderen meer ~~was~~ bevond
zich alsdaar aan boord, den Heer
Pastoor Romero. dien ~~[illegible]~~
Vader is ~~[illegible]~~ en my een
geland brief heeft doen geworden waar-
van Copy hiernevens gaat.

Ik heb UEd. door den
Heer Jaarste Kolld. Schryver
doen aanzeggen dat zyne Schry-
vens [illegible] geworden waren, dat ik
van deze mededeling aan den
Heer Gouverneur van Curaçao &
onderhoorigheden zouden doen, en
~~UEd met [illegible] goeden [illegible] toe~~
~~wenschte~~. UEd is daarop twee dagen daarna
met de [illegible] gaa van alhier gekeerd
Ik hoop dat myne Gedraging-

gen in dezen by UWEdG byval
zal vinden.

Aruba den 28 Febr 1849

No 20/ Ik heb de eer UWEdG te
f° 18 berigten dat de my toegezonden Slaven
van St Eustatius my zoo als den
Heer [illegible] voorvoldeede, alhoewel de
Inwoonders eigenaars van Slaven
minder te vreden waren ook het
[illegible] de arbeiders op de tuinen
zyn hun niet genegen, ja zelfs hun
huis, ik heb nu sedert Saturdag
avond in 't fort opgesloten de
Slaaf genaamd Abraham hy als
[illegible] makker Pent beschouwen wy
alhier als een paar groote deugnie-
ten, en hy gebrek vooral van Politie
zag ik er my gaarne van ontslagen!
Moet ik nu en voortaan dien
zes Slaven van St Eustatius op de-
zelfde voet behandelen ten aanzien
van de Kleding, als onze Slaven?

Zy genoeten de gewone Ratien
van 6 kannen mais per week, dat hun
niet best aanstond, zonder hy hoest-
moet ik dan ook bekennen vooral
de mais van alhier, weinig van de
zaame is

Aruba den 5en Maart 1849.

No 21/ Ik retourneer UWEdG de Slaaf
Abraham en wel om alle onaan-
genaamheden te voorkomen op het
Etablissement Caracito was hy
een gevaarlyk subject, ik had hem
omschreven achteren in de prison opgesloten
maar daar ik voor hem een geschikt
werk op Seroton had, had ik
gelaast hem daar heen te geleiden
maar daar heeft hy wederom kwade
zaken in den zin gehad die na latere
zomes te het [illegible] zonder zyn gevest

5

Voor zyn voorloopt heb ik f ..-
geaccordeerd te betalen a Costi

Aruba den 5e Maart 1849.

No 22. / Ik heb de Eer UWEGe over te
maken

Bylage 9 / De Bevolkings Staat in tripla
3 Betalings Lysten &
de maandel: verantws Staten be-
nevens het Rapport der Kultuur.

Aruba den 5e Maart 1849

No 23 / Ten behoeve van de lands kas
alhier zoo gelieve UWEGe my
f1000= (Eenige duizend Guldens) over
te maken

Aruba den 6e Maart 1849

No 24 / Wegens het overlyden van den
Heer R. Rose de posten van Wykmeester
& Schoolopziener zynde vacant geworden,
Zoo heb ik de Eer UWEGe voor de
eerste betrekking* de Persoon van
Jacobus de Lange en voor dien van
School Opziener den Heer Wm J. G. Wagen-

* voorstelling

Aruba den 7e Maart 1849.

No 25 / Myn verzoek is dat het UWEGe
mogt goedvinden, my te vergunnen om ten
behoeve van den armen kas te blyven conti-
nueeren ⅔ aandeel van de permitten Prade-
rinning te innen

1e Maart was deze vergunning
geëxpireerd.

Aruba den 8e Mt 1849

No 26 / Geleidende deze aan den Heer School
Opziener ons geworden zynde, zoo heb ik
de Eer UWEGe dien over te maken.

Myn Schrift vraag ik heden
per de Golet Los amigos

Aruba den 11e Mt 1849.

No 27 / Ik heb de Eer ter kennis van UWEGe
te brengen dat op heden per de Nedl:
Golet Los amigos is geaccordeert
de Slaaf Karel Fernando, voorheen
aankomende Susanna Marga-
retha Specht.

Aruba den 22e Maart 1849.

No 28 / Ik mogt de Eer hebben in dato
11 Jan. dezer van UWEGe te vernemen dat
den R. K. Geestelyke te Aruba Mr Romero
aangevraagde had, om buitenlandsch
verlof voor den tyd van een maand om
reden daarin genoemd en welke ten dien
tyd door UWEGe in is bewilligd, met
bepaling dat de Kapellaan S. A: van Leeuwen
(of) Pater Gregorius by afwezigheid van
den Pastoor Romero deszelfs tractement
zoude ontvangen waarvoor hy op de beta-
lingslyst der ambtenaren als gebruikelyk
zal moeten teekenen, dat heeft toen
ten tyde ook werkelyk plaats gehad

Maar by Dispositie van dato 3 Mt
No 108/14, heb ik gezien, dat het UWEGe
heeft behaagd meergemelde Pastoor op
zyn verzoek en tot herstel van zyne
gezondheid eene verlofs verlenging van
twee of drie maanden toe te staan

Mag ik nu wel door UWEGe
geinformeerd worden, of* den Heer
Pastoor Romero moet gehandelt worden
als by zyn eerste verlof had plaats?

* of de Pastoor Romero zyn ge-
heel tractement blyft behouden
& in deszelfs met het tracte-
ment van

Aruba den 25e Maart 1849

No 29 / Bij geleide dispositie van U Heer
voorgangen in dato 9 Aug. 1847 No 394/59
werd UWEGe gezegd, dat ik de Heer Eels
van alhier verkoopbaar worden zyne
voor de som van f12= per stuk by verkoop
van meer dan 30 te gelyk en voor
veertien Guldens het stuk, by verkoop
van dertig of minder te gelyk, te laten
...

6

legende de kosten van het opvangen en
transport voor reka: van het land
By dispositie van 6 Jan. 1849 van
dien zelfden Heer besluit zegt UWEG dat tegen
den prijs van ƒ10.– per stuk die lastdieren
van het Bestuur [illegible] worden
afgestaan, even als geldt voor de
ingezetenen voor eigen gebruik te Bonaire
en te Aruba is toegestaan verzoend in
dat van de [illegible] aangehaalde
disp. onder No. 156 van het 1e R. was
door my geene vergunning bekend
tusschen den eerste en laatste genoemde
disp.
A. B. niet verzonden.

No. 29/

Aruba den 26e Maart 1849.

Ik heb de eer UWEG te communi-
ceeren dat voor eenige dagen den
Heer D. Capriles Jz. van alhier zich
tot mynent heeft vervoegd kennis
gevende dat hij voor de Republiek van
Venezuela als Agent was benoemd
maar ik heb daarvan weinig notitie van
genomen in de veronderstelling zynde
dat myn Gouvernement my daarover
zoude aanschryven, maar daar tot
op heden my dien aangaande niets is
geworden
Zoo permitteer ik my de vryheid
UWEG te verzoeken my te doen weten
of ik de functie aan den Heer D. Capriles Jz.
door het Gouvernement van Venezuela
hem opgedragen kan en mag erkennen?

No. 30/

Aruba den 29e Maart 1849.

Ik heb de eer UWEG een afschrift
van den Heer Opziener der Kultuuren in
dato 28 dz. van de navolgende inhoud
toe te zenden. (Zie missive van gemelde Heer
onder No. 17)
Het zal my aangenaam zyn dat

UWEG geliefde terug te komen op
UWEG my geworden geleed Schryvens
in dato 14 dz. No. 8 [illegible] daar ik op
mynen laatste toeren na 't Etablisse-
ment Consolita de bedoelde Heeren
my hunner tevredenheid hebben te kennen
gegeven en ook geene stoornis meer
heeft plaats gehad.

No. 31/

Aruba den 5e April 1849.

Aan my heden geworden zynde eene
missive van den Schoolopziener
op dit Eiland, van den navolgende
inhoud (Zie missive onder No. 1 in dato 2 april)
Zoo heb ik de Eer UWEG
daarvan een afschrift te doen geworden,
met byvoeging dat ik ook van gevoelen
ben dat den Heer A. A. van Sasbel (a [illegible] Gre-
gorius) Pr de Post van Schoolopziener
met succes zoude vervullen.

Kapellaan by de R.K. Gemeente alhier

Aruba den 5e April 1849.

No. 32/

Bylagen

Aanmaandel [illegible] Stukken
met eene aanvraag in duplo heb
ik de eer UWEG over te maken
nademaal het ik aangevraagd
om de medicynen, en op het Eiland
geen bekwaam medicus hebbende
zoude het my aangenaam zyn, de
aangevraagde medicamenten my
per omgaande gewierden, en zoo het
doenlyk mogt zyn de medicynen aanstel-
len met dien de behoefte konden vereischen
en my of den myne in staat te
stellen, dien ten nutte te appliceeren.

op dit Eiland

7

Aruba den 6e April 1849

No 33/

Onder myn No 23/ in dato 5 Maart j.l. verzocht ik de vryheid UWelEdG aantevragen f1000.– Subsidie voor de Kas van dit Eiland

Ik verzoek alsnu dat het UWEG mogt goedvinden de aangevraagde gelden met f1500.– te suppleëren en my alzoo f2500.– (zegge vyf & twintighonderd Gulden) p.r eerstvolgende gelegenheid op te zenden.

Ik heb al wat ik konden bygaan van het nieuwe afgegeven doch voor als nog weet ik niet, alhoe ik morgen aan geld voor de arbeiders kom, daar by is het de derde maand ingegaan dat de ambtenaren geen betaling hebben genoten

Aruba den 6e April 1849

No 34/

Zoo als UWEG zien zult in het maandl. Rapport van den Kultuur is de mais oogst op Curaçao ongunstig uitgevallen en daar de uitdeling van de rations niet lang aanhouden zal, mag ik van UWEG te weten komen of ik voortaan de lands slaven in natura of in geld zal betalen, als ik er op gehoord wierd, zoude ik voor het laatste zyn, daar de maisje zals zonder iets meer weinig voedsel voor den mensch in zich en wel vooral voor den arbeider, dan wil men immers dat het lot van den Slaaf draaglyk gemaakt wordt, en zoo die ongelukkige natuurgenoten niet anders dan de drooge mais bekomen waar moeten de mannen de Cigaar de vrouwen de Koffy & Suiker, hooge behoefte voor dat menschen ras! van

van daan halen.

Ik moet ter eere van eenige ingezetenen alhier met een vermelden, als L. Bazin de onderwerping
de Eerw. D. Capriles Jr. L. Ozaker en meer anderen dat zy hunnen Slaven even goed behandelen in alles als onze dienstboden in de Nederlanden, en waarom zouden het Gouvernement der Nederlanden niet even zoo goed wegens dat ongelukkige menschen laat willen handelen, Vergeeft my WelEdG deze uitweiding, dezen schryven gaven daartoe aanleiding

Ten aanzien van myne Schryvens onder myn No 30/ in dato 29 Maart j.l. zoo UWEdG bewilligen konden in myn verzoek, om de vier gedetineerde Slaven van St Eustatius alhier te laten vergun my de vraag, hoe ik ten aanzien van de kleeding dier menschen moet handelen? ik meen als ik wel geen forme moet dragen zy voortaan nog hunne eigen Kleeding behouden.

Aruba den 19e April 1849.

No 35/ verzoek van de

Na visie genomen te hebben van de letteren van den Heer D: Garsky Jr zoo heb ik de eer UWEdG dien geleidende deze, te doen geworden

Der aangenaam zouden het my zyn dat het verzoekschrift ingang by UWEdG moge vinden, daar het tractement van den Koloniale Schryver voor het tegenwoordig toegevoegd by met zyne gezin moeilyk van kan bestaan, daar zoo als UEdG wel zeggen de leges & Emolumenten voor de Koloniale Schryver en my sedert eenige tyd ongehoord gering is, en deze Heer Garsky, uit hoofde van zyn voorbeeldig gedrag en pligtbetrachting, wel verdient dat UWEdG zoo mogelyk! eene gunstig aan deze verzoek

8

fo. 16.

Aruba den 23e April 1849.

No. 36/

Ik heb de Eer UWEG te berigten dat de Pastoor Romero den 14 do. een aanvang van Sonnenondergang per de Golet Zeven Lucia Augusta is alhier te gearriveerd, en plus minus ½ tien vaten wodat is ingescheept om na Maracaibo te vertrekken de Golet heeft in dien tusschentijd bygelegen gehad

Als zyne generaale gevolmagtigde heeft den Heer Capriles tone Adya en een slaven jongen S.L. welk getransporteerd Zacha

* zynde den Heer M. Romero zyn eigendom

De Negers kwam laatstelyk van Coro.

Aruba den 24e April 1849

No. 37.

In dato 23 do. is my schryven geworden, van den Heer Opzigter der Kultuur Wagner, vermeldende de ongeschiktheid van de Pastor van Antonino my alhier als voorwerker voor 't Etablissement Canucho opgezonden, en my in overweging gevende om evengen. persoon by een eerst voorkomende gelegenheid te retourneren

* na Curacao

Brengt te kennis van UWEG, dat den Heer Wagner, my reeds meermalen over de ongeschiktheid van de meergen. Antonino heeft onderhouden en by my de overtuiging bestaat dat de Pastor van Antonino niet voldoet aan het oogmerk waarvoor hy na alhier is gezonden.

Ik neem de vryheid te brengen

Ik vind het alzoo noodzakelyk dat Antonino terugwaards gaat. Hy vertrekt alzoo van alhier vrydag aanst: per de Nederl: Golet Dorotea na a Costi, voor passagie voor hem familie als * goederen heb ik geaccordeert f 25.- à Costi uitte betalen.

* vracht der goederen

fo. 17.

Aruba den 24 April 1849

No. 38/

Bylagen 40

Ik heb de Eer UWEdG. over te maken

3 transporten van vaste goederen.
2 Notulen van gehoudene Zittingen van 't vredegeregt
1e Sman uitklaring lysten met 2 bylagen
2e Staat van 't magazyn op 1e maart
3 id der Kustvaarders
4 13 rand over Staten
5. Monsterlyst der Slaven
6. Veranderings Staat van dezelve
7. Staat der artillerie behoeften
8. id der Kultuur
9. id der uitgaven by de Kultuur
10. Een lyst der gestorvenen in de Nederlanden geboren
11. Staat, Contant Kas der Schuttery
12. 2 Boedel beëdigingen
13. Een aanvraag in duplo.

Aruba den 25e April 1849.

No. 39./

Aangenaam zal het my zyn dat het UWEGe. mogt goedvinden, de te verwachten f 1000.- Subsidie met f 500.- te suppleëren, en my alzoo f 1500.- over te maken,

Aruba den 3e Mei 1849

No. 40/

Ik heb de Eer UWEdG. te berigten, dat op den 2e do. alhier is gevotteerd de Slaaf Vicente a.a. uit den Boedel van wylen den Hr. Cathenmolff.

9

Aruba den 3e Mei 1849

No. 41/

Bylagen 8

Ik heb de Eer UWEdG over te maken de maandel. verantw. stukken, een lyst van de verdeling der 5% optenkollburs, 3 Betalings lysten en een ingekomen Zeebrief

Aruba den 21e Mei 1849.

No 42/ Ik heb de Ed. UWelEdG. te berigten dat op den 19e dezer alhier van Curaçao is gearriveerd een Sloep genaamd Juana Benita Nieuwkerk aankomende [illegible] onbekende.

+ pr de [illegible] Morris

Aruba den 21 Mei 1849

No 43/ Bij eene eerste gelegenheid zal het mij aangenaam zijn het UWelEdG. magt gehouden dan mij over Subsidie voor de Kas alhier f 1500.– overtemaken

Aruba den 21 Mei 1849.

No 44/ Volgens hebbende UWelEdG. Disp. in dato 15 Mei No 185/29. waarbij door UWelEdG. is bepaald, dat door mij en tijds zal overgemaakt worden der opgenomene Specifieke Staten de Kolonie betreffende, ik vermeen dat het UWelEdG. meening is, daar een aanvraag zal moeten gemaakt worden in het Jaar 1850. over het loopende jaar ten [illegible] dat de Koning [illegible] een verslag aan de Staten Generaal over het beheer der Koloniën en bezittingen en der staat waarin zij zich bevinden heeft gedaan.

meenen

Mag ik van UWelEdG. op nieuw onderrigt worden ter juiste nakoming van UWelEdG. bevelen of ik UWelEdG. bedoeling wel begrepen heb.

Aruba den 22e Mei 1849.

No 45/ Bylagen 2. Een Aanvraag in duplo heb ik de Eer UWelEdG. overtemaken, als eene mede [illegible] mij ter hand gesteld door den Heer Jean Eduber

Aruba den 22e Mei 1849

No 46/ Het zal mij aangenaam zijn UWelEdG. mij gelieft te overtezenden gewaarmerkte Registers van geboren en gestorven Burgerlijke Staat

Aruba den 29e Mei 1849.

No 47/ Bylagen 6. Blijkens Disp. in dato 3 Mei No 296/25 heb ik de Eer UWelEdG. overtemaken twee eedafleggingen in duplo waarin aan het hoofd Staat vermeld wanneer en hoe dien Eedaflegging had plaats als mede:

De vereischte opgaven door UWelEdG. verlangd bij missive in dato 18 Mei No 36/182 2 de begroting over 1850 [illegible] dat zoo wel het een als ander aan het oogmerk magvoldoen

2 Eed afleggingen in duplo
opgaven verlangd bij missive in dato 18 Mei No 36/182
Begroting over 1850.

Aruba den 29e Mei 1849

No 48/ Bij mijn toerende tot [illegible] in Staat blijkende Canachite heb ik zoo goed als [illegible] de Haven van St. Nicolaas aangetroffen, en het daarop den Heer Holzmer geautoriseerd, voor dien menschen een hoek en hand aanteschaffen in nakoming van de Publicatie gearresteerd op Curaçao den 17 November 1841. No 9.

Den Opzigter der Kultuur de Heer Wijzola is voor de voorengenoemde Haven, zeer te vreden.

Aruba den 31e Mei 1849.

No 49/ UWelEdG. zonden mij den [illegible] UWelEdG. mij gelieffe voor huislijke dienstere te zenden eene Slavin.

Onze beide [illegible] zijn af en aan [illegible], mijn Huishouding verrigten [illegible] de komst van eene [illegible] dienstboden zonder mijne Echtgenoot veel in hare directie te geraakt komen.

10

bekommerd my komt [illegible]; en dat
met overeenkomstigh in de laatste tyd
in de waarneming van die betrekking
my door Z. M: de Koning my aange
wezen & benoemd, daar by komt de penurie
van geld dien de groote van waarnemend
Ontvanger zeer vermeerderd & in de on-
zekerheid verkeerden brengt alhoe de
ambagtsman en arbeiders te voldoen
daar my nog wel de [illegible] my, door
UWEd: voorgangen is afgezonden gewe
den, om zoo mogelyk misselen te trekken

Aruba den 12 Juny 1849.

No 53/ Ik heb de Eer UWEdG by dezen over
Bylage C. tezenden 1 een Administr: rekening 3e kwart: No 3
2. Een maandel: Rapport van de Militairen
3. Lyst van geboornen & gestorven
4. Lyst der afgegevene Permissien & Paspoorten
5 Een aanvraag in duplo

No 54/

Aruba den 12 Juny 1849

By den myne in dato 31 Mei
No 50/ had ik de Eer UWEdG te melden
dat er spraak was, dat er gesproken
was, dat twee vaartuigen die van alhier
waren vertrokken & voor Rio la Hache
waren uitgeklaard, wel mogelyk de
Indiaansche kust mogten aandoen om
aldaar goederen mogten innemen van
een gestrand & geabandonneerd vaartuig.

Dit had ook plaats, die
beide vaartuigen zyn van alhier gere
H & bekeerd. tourneerd, met door natte veel al
vrouwe goederen dien allen moesten
uitgewasschen worden, alzoo weinig
waarde hebben.

De vraag is of ik dien ingevoerde
goederen & zoo wenschende goederen van graag-
[illegible] geheel of gedeeltelyk [illegible] my laten daar
bij een groot getal is het deel van de
behoeftige mensch

UWEdG tout goedvinden

en boven

Aruba den 13 Juny 1849.

No 55/ Ingevolge bygaande Lyst gewoogt UWEdG
102 Paards Aloë hardt waarvan het netto
bedrag is 3260 lbs amsterd: gewigt Voorts
10 Zakken Cochenillen te weeten
van 1 tot & met 7 1e soort
No 9 [illegible] 2e soort
No 8 & 10 Zacatille
Voor de vracht van de Aloë heb ik
geaccordeert f 15 en voor de Cochenille
de Somme van 5.– te zamen f 20.– te
Curacao te voldoen

Aruba den 26 Juny 1849

No 56/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten
dat de gewaarmerkte bladen om te dienen
tot registers van geboorte & overlyden
geleidende den brief in dato 2 Juny No 21 [illegible]
my geworden en accoord zyn bevonden.

Aruba den 26 Juny 1849

No 57/ Ik heb de Eer UWEdG kennis te geven
dat in de Ned: Golet Los-amigos op morgen
zal worden ingeladen ter verzending na Curacao.
10 Zakken Cochenille
te weten
No 11, 12, 13, 14, 15, & 16 1e Soort
17, 18 & 19 2e Soort
20 Zacatille
voor vracht 50 [illegible] per Zak

12

Aruba den 26 Juny 1849

No 58/ Teen ik de Eer had UWEdG Dispositie in
dato 5 Juny No 26 [illegible] te ontvangen, en waarby my ik wordt uitgen
geaccordeert
nodigt de aankomende Schippers bekend
te stellen met de Public: van den 26 Juny 1829
en wel met art: 10, 15 van dien Publicatie
waren

waren dien Schippers niet alleen reeds eenige dagen te voren geretourneerd maar mij ontbrak de Publicatie door UWEdG bedoelt en alzoo was ik onkundig van den reeds aangehaalde artikelen.

Bij den ontvangst van den hierboven afgehaalde heb ik de Eigenaars
In Depositu
van de Goletta Los-amigos & Dorothea dadelijk bekend gemaakt met de meergen.de artikelen waar aan zij hebben gevolg gegeven door de gesalvareerde goederen onder mijn bewaring te stellen ingevolge inventaris hier nevensgaande.

Ik heb ook nog getracht de leden van mijn adviserende Commissie bij een gehad, en meergen.d Disp: heb voorgelegd.

Aruba den 28 May 1849.

No 59/ In date 6 April uit geschreven heb ik UWEdG te berigten dat de mais oogst op 't Etablissement Canashito gering was en vraag ter bevelen of na de geteelde mais, ik de lands Slaven in natura of in geld zouden uitbetalen.

Nu is de mais welhaast op zijn einde ik zie alzoo UWEdG decisie op mijnen vroeger gedane vraag te gemoet.

Aruba den 3 Juny 1849.

No 60/ Ik heb de Eer UWEdG over te maken

1e Een Reken: Cr. 1 kwt: d: j.

2 Een Extract uit de Controle van Slaven dien voor goed worden uitgevoerd

Gelieve UWEdG mij toe te zenden
Concessie No 431. om te worden overgegeven op naam van B. G. Quant

Aruba den 5 July 1849.

No 61/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat de volgende Slaven aanbehoorende den Heer D: Ouwens Jr. alhier in de Controle zijn ingeschreven te weten;

Juliet geb: den 30 Maart 1817.
hare twee kinderen met name
Johannes geb: den 10 December 1840
Eni „ „ 25 July 1843
Louis geb: „ 3 Octb: 1833

Aruba den 5 July 1849.

No 62/ Ik heb de Eer UWEdG geleidende dezen over te maken
Bylagen 6.
Een Rapport der Etablissementen van Kultuur
Een Lyst der uitgegevene permitten
Een do der geborenen en gestorven
Eene Negative Opgave
Een Lyst van overledenen alle in de Nederlanden geboren

Ook retourneer ik UWEdG de voldane afschrift aanvraag en duplo lyst der 5 % kultuur

Aruba den 10 July 1849.

No 63/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat op den 6 do alhier geretourneerd is
pr de Vaartuig Los-amigos
de Slavin Martha de Lima
N.B. reeds vermeld in No 4/
Aruba den 10 July
Aruba den 11 July 1849.

No 63/ Naar aanleiding van UWEdG geëerde Disp. No 283/39 heb ik de Eer te berigten dat daags na den aankomst van den R. K. Priester Johannes Cyprianus Schermer Ed: op den 7 do zynen dienst heeft aanvaard. Ind. v Geestel.

Dat ik den R. K. Eerw. Geestelyke heb uitbetaald de som van f6, 13. zynde drie dagen tractementen Mei j. l. na aftrek van 't Pensioen den
3 dagen f6.66
Pastoor Romero nog Competerendes dat
af Pensioen „ 53
f6. 13
van den 4 Mei de R. K. Geestelyke van Gestel

de Pastorale functien heeft waargenomen tot e met den 6^e July van de loopende maand dat ik aan even gem^d Pastelyke geoorlofgelden het uitbetaald, en wel eerstelyk, uithoofde dat der gelden thans nog in Kas, voor de Kultuur dienstbehoorden en ten tweede ignoreerd of van de ongeteekende gelden, aan den Heer van Pastel meergenoemd vooreschuldigd eenige kortingen moet plaats hebben, en laatstelyk daar ik nog maar alleenlyk aan de ambtenaren de maand April d. j. heb kunnen uitbetalen, ik geenen betaling lysten voor de maande Mei nog heb opgemaakt.

Zoo dat we den R. K. Pastelyke J. A. van Dastel nog is competeerende de gelden ingaande 2 Mei j. l. toen ZEW de Pastorale functien is beginnen waartenemen, tot en met den 6^e July van de lopende maand.

Aruba den 13^e July 1849.

N° 64/

Geleidende dezen es ingescheept in de Venzl. Golet Los Amigos ter verzending na Curacao.

10 Zakken Cochenille
te weeten
N° 21, 22, 23, 24, 25, 26 e 27^e
1^e soort
N° 28 e 29^e
2 soort
N° 30.
Zacatilla

Ik heb de Eer UWE^d Gestr: daarvan kennis te geven met invitatie van de gewoone vracht daarvoor uittebetalen.

N° 65/

Aruba den 22^e July 1849.

Ik heb de Eer UWE^dG. de volgende Bylagen 35. verantw: stukken toetegenden te maken:

1. Inuitklaring lyst met 2 bylagen
2. Staat van het magazyn
3. id: der Bestiaalen
4. 13 rantsoen lysten
5. Verandering Staat der Slaven
6. Monster-lyst . id:
7. Staat der art: behoeften
8. id der Kultuurs
9. id van het bedrag der uitgaven by de Kultuur
10. 2 Notas van ontt: lasten
11. 6 Huwelyks acten
12. 1 Notulen van 't Vrederegt
13. 2 transporten van vaste goederen

Aruba den 22^e July 1849

N° 66/

Het zal my aangenaam zyn dat by het retour van de Golet Dorothea UWE^dG^e goedvond my duizend Guldens voor de Gouvernements kas alhier overtemaken.

Subsidie

Ik moet dit de ambtenaren hunnen agterstallige aantezuiveren.

Aruba den 22^e July 1849

N° 67/

Ik heb de Eer UWE^dG te berigten dat gisteren alhier op de Ree is gearriveert uit hoofde van avary de Stoomboot * van de party Monalga Kapt: Bernard, kwam van Maracaibo en gaat na Coro, om aldaar te kruisen, zegd dien Heer

* Liberatador

Sedert 2 a 3 dagen bekoom ik af en aan vluchtelingen van over de Kust oude kennissen e nieuwelingen Monalgisten e Pazisten

Verder over Romero

14

Aruba den 2^e Aug^s 1849.

No. 68/

Bydragen tot

Onder myn No. 54 in dato 12 Juny d. j. Mogt ik my de Eer geven UWEdG. te melden dat de beide Goletten Dorothea en Los amigos alhier te huis behoorende met doornatte ebdoorven veel al vrouwen goederen dien allen moesten uitgewasschen worden alzoo weinig waarde hadden na alhier waren geretourneerd, en gebruikt de vryheid UWEd. t afte vragen, of ik dien ingevoerde goederen geheel of ge deeltelyk van geregtigheid mogt vrylaten, byvoegende dat het grootste getal dier goederen het deel was van behoeftige menschen.

Waarop ik de Eer had te ontvangen UWEd. Gestr. Disp. in dato 5 Juny No. 267/331 en dien my verwees aan de Publ: van den 2/3 Juny 1829, maar in dien tusschentyd op den by dien magaud waren dien boven gen^de Goletten weder op de Rhee geretourneerd en bragten weinig meer dan natte goederen aan dat ik reeds de Eer had UWEdG te communiceren onder dagtekening van 12 Juny j. l. No. 54/.

* dien my aangebragt was den 21 Juny j. l. p^r de Golet de twee Gezusters

Naar aanleiding van dienzelfde UWEdG. Dispositie No. 267/33 heb ik UWEdG onder myn No. 58/ gemeld, dat door my ingev: art 10. der Public: van van den 2/3 Juny is gehandeld en zond UWEdG de Inventaris van de gesalveerde goederen onder myne bewaring gesteld.

Nader mogt ik de Eer hebben te ontvangen UWEdG Disp: in dato 3 July No. 324/48., dien my authoriseerde tot de verkoop van de opgeslagen goederen doch ik neem de vryheid UWEdG. te observeren dat uit de opbrengst der verkoop, der onder my berustende goederen, de kosten van redding enz, niet

kunnen uitbetaald worden, ingevolge de toegezonden Inventaris, heeft UWEdG. kunnen zien het totaal der goederen dien opgeslagen zyn en geleidende deze, gewordt UWEdG. eenen verklaring ingev: gedeelde aanvraag van 12 July d. j. No. 27 24/50, waarin geconsteerd wordt het onmogelyke te consteren.

No. 80. niet verzonden. Aruba den 4^e Aug^s 1849.

No. 69/

Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat op den 29 July p^r de Vaarz: Golet Los Amigos, alhier is gearriveerd de Slavin genaamd Maria Elisabeth Croes

Aruba den 7^e Aug^s 1849

No. 70/

By den myne in dato 29 Juny j. l. No. 64/ had ik de Eer UWEdG aantevragen Concessie brief No. 431. om overtedragen ten namen van A. G. Quant volgens usance van vele jaren, doch zie in antwoord dat UWEdG wenscht de gronden dier Concessie opgenoemd wierden.

De Concessie No. 431. is den 18 Decr 1848 alhier afgeschreven No. 12 met kleine vrachten ingeval gezeid opgeven.

Aruba den 7^e Aug^s 1849.

No. 71/

Bylagen 8

Ik heb de Eer UWEdG overtemaken, de navolgende nog agter gebleven stukken te weeten:

1. Eene Staat der armenkas
2. " Contrib: Kas Schutterij
3. ½ Jarige uitbd: Staat van Kleding.
4. Notulen van 't Vredegeregt

Maandelyks

1. Een Lyst der uitgegevene Landpermitten
2. Een d^o van geborenen en gestorvenen.
3. Een Rapport der Kultuur en

laatstelyk: een Verklaring van de Schippers van de Goletten Dorothea & Los-Amigos

Aruba den 11^e Aug^s 1849.

No. 72/

Naar aanleiding van UWEdG geEerde Disp: in dato 3 July No. 324/8. heb ik ingevolge Publicatie

15

Publicatie van den 2/3 Juny 1829. art: 10 gehan-
delt, en zend WelEd: geleidende deelen ter
visie de aan my door den Vendumeester ter
hand gestelde lysten van verkoop, na aftrek
van de kosten, heb ik nu in Kas behouden

t toon f 186,49. het 1/3 "Salvatie" heb ik nog niet uit-
betaalt, ik wenschte eerst dat WelEd: ge-
liefde inzien of de berekening der kosten
valideren kan zy zyn ~~conform~~ opgemaakt van vroege
alhier, gedeponeerde stukken.

De beide vaartuigen Dorothea e Los Amigos
waren uitgeklaard i naar Rio la Hacha
en hebben onder weg dien goederen gesalveerd
dus na myne inzien kunnen geen onkosten
berekenen, alleenlyk komt hun het 1/3 aandeel
salvatie loon toe, dat nader uitbetaald
zynde, van het alsdan restende de 5 % van
moet afgetrokken worden om a Corte te
worden gedeponeerd.

Aruba den 14e Aug. 1849.

N° 73/

Ik heb de Eer WelEd: geleidende
deze overtemaken,

5 Rekwesten

5 Concept metingen

1 Concessie N° 959 ter inteekening en
voorts de Somma van f 9,40 voor het ~~aanvraag in duplo~~
Koloniaal Kantoor.

De aangevraagde gronden kunnen
zonder préjudice van den lande afgestaan
worden.

Aruba den 14e Aug. 1849.

N° 74/

By myne Schryvens in dato 22 July
j.l. N° 66/ gaf ik my de vryheid WelEd:
om duizend Guldens Subsidie voor de
Kas v. Aruba aantevragen, ik verzoeke
de duizend Guldens met duizend Gulden,
te Suppleëren en my alzoo f 2000.- Zegge
twee duizend Guldens overtemaken, daar
ik voor lange reeds zonder geld ben, en
de ambtenaren hebben nog Juny e July te goed

Aruba den 14e Aug. 1849.

N° 75/

De Nederl. Golet Esther van Mara-
caibo ligt alhier op de Rhee om na zyn

Ingekomen lading te hebben ingenomen na Curaçao te
zeilen

Ik zal de Schipper dier boden mede
geven 10 Zakken Cochenille te weten

N° 31, 32, 33, 34, 35, 36 e 37. 1e Soort

38, 39, e 40. 2e "

Wy hebben in de laatste dagen buyig
weder, en niet veel Zon, dat voor de Cochen-
nille te wenschen is niet aan mag houden

Aruba den 30e Aug. 1849

N° 76/

Ik heb de Eer WelEd: te berigten
dat zich ten myent heeft vervoegd de
Persoon van Francisco Joseph Fromp geboren
alhier den 28 November 1818 en alhier woon-
de.

Met verzoek hem te vergunnen publieke
School te mogen houden voor de R. K.
kinderen in de Spaansche taal

Is het veroorloofd hem zulks te accor-
deren of dient hy geexamineerd te worden

Op zyn gedrag valt niets aante
merken

Aruba den 30e Aug. 1849

N° 77/

Ik achte my verpligt WelEd: kennis te
geven dat den 4e July j.l. alhier op de Ree
is gearriveerd de Venezolaansche Golet
Eolo geexpedieert door den Generaal Paez om
een zynen ouden kryysmakker aftehalen

16

Genoemd vaartuig was geexpedieert
na Coro, door het Gouvernement van Laguaira
om troepen aldaar intenemen, doch is door
de Generaal Paez aangehaald

toen Alhier de Eolo arriveerde bevond de
Schipper de macht gekraakt was en zynen
reis niet konden vervolgen

De Schipper en verder Equipagie hebben
het vaartuig verlaten, en het onder toezigt van

den Heer Jean Oduber gesteld.

Volgens de Zeebrief is de Eigenaar op Barcellona woonachtig, zoo ook de Schipper De Generaal Paez heeft alvorens de Eolo na alhier te Expedieeren, de Equipagie veranderd, doch aan den aangestelde Schipper de Zeebrief en Monsterrol gelaten.

Daar de meergenoemde Golet Eolo door geen erkend Gouvernement is geexpedieerd geworden, zoo verzoek ik van UWEd. te mogen weten hoe ik in dezen met het vaartuig handelen moet.

Aruba den 30e Aug. 1849.

No. 78/ Ik heb de Eer UWEdG. hierbijgaande te zenden overtemaken

De Kas rekening over het 2e kw. d. j.

Aruba den 6e Sept. 1849

No. 79/ Gisteren na Zonnen ondergang arriveerde alhier de Nederl. Golet Morris van St. Martha daar ik tijdelijk vernomen had, dat de Cholera aldaar zich gedeclareerd had, informeerde ik mij of alles aan boord gezond was, dat mij affirmatief beantwoord werdt.

Heden zag ik in, de mij laatst geworden Quarantaine, de voorzorgen die in UWEdG. oordeelt te moeten nemen ten aanzien der vaartuigen van aangehaalde plaatsen komende daar de besmettelijke ziekte geheerscht.

Ik beaam volkomen den hoogen noodzakelijkheid maar niettegenstaande de mij vroeger gewordene Publicatie, moet ik UWEdG. declareeren dat alhier geenen mogelijkheid bestaat ons te bewaren van dien besmetting wanneer dien ziekte alhier mogt

Hopenbaren

eventueel daar alhier alles ontbreekt om der besmetting voort te komen en te keer te gaan

Aruba den 6 Sept. 1849.

No. 80/ Ik moet oprechtelijk UWEdG. te kennen geven, dat ik alles bijgebragt heb, om de werkers bij de Kultuuren hunne dagloonen te betalen doch dat ik nu van alle middelen ontbloot ben en ik mij een studie moet maken, om zelve daar aan staande, de arbeiders in geld te voorzien.

Ik geloof niet tegenwoordig van Particulieren geld te kunnen bekomen maar duidt het mij niet ten kwade UWEd. dat ik vergun mijn oordeel in te brengen dat, ik beschouw, dat er tijden kunnen bestaan, de hulp van Particulieren benodigd te hebben, en dat het verbod van mijne voorgangen ~~van iemen voorgangen~~, zonder eenige fond of betere aanwijzing mogt worden ingetrokken.

Ik verzoek UWEdG. mij f 2500,- bij de eerste gunstige gelegenheid wel zulks gelieve toetezenden, en dat wel waarschijnlijk zal zijn de Golet Los-amigos die eerstdaags van Laguayra via Curacao na alhier komt.

Aruba den 14e Sept. 1849

No. 81/ Bylagen Bij gelegenheid dat de Dominicaansche Bark Kwanto van alhier zeilt

Zoo heb ik de Eer UWEdG. overtemaken

2 Rekwesten voor gronden N. B. dien afgegeven kunnen worden buiten prejudicie van den landen

2 Conceptie van metingen

1 Concessie ter intekening No 308

1 Rapport van 't Rijks Etablissement Canashito

Een Lyst der geboorenen & gestorvenen id van permitten ter gondreizing

17

uitvoerering van de Lyst van de
Gealloueerde goederen
1 Lyst van Baker
1 d° van Lasten
3 Betaling Lysten en
verder Ingesloten aan Bankrotey
ƒ125.–
en verder ƒ7.67½
bedrag ƒ132.67½ te weten
overschot van 't Saloake berglong
als 5% voor den lande ... ƒ118,11¼
van de gestrande Eng: Barkschip
genaamd Mary Elisabeth afsonder ƒ14,56–
voor 't Koloniaal Kantoor
te Zamen ... ƒ132.67½

Aruba den 19 Sept. 1849

N° 82

Op de bemerkingen van den Heer Administrateur van Finantiën aan UWEG. ingediend aangaande de gedane uitgaven voor dit Eiland Aruba in het eerste ½ Jaar dezes en aan my door WelEdele tot beright en informatie ingezonden.

Heb ik de Eer UWelEd. het volgende mede te delen, dat ten aanzien van de kosten aan de landsgebouwen, ik de vryheid gebruik WelEd. te verwyzen aan den Disp. van den 4 November van A.P. N° 454/55 van den Heer Gouverneur Esq. en dat met byvoeging dat de kosten aan het Schoolgebouw wel ¾ van de uitgaven van het geheel hebben uitgemaakt dat by my de keuken waar opwaats een Spaansch dak * is ingestort dien dan ook wederom opgebouwd ; voorts hebben de gebouwen in 't generaal een kleine reparatie moeten hebben door de gevallen zware regens als lekken te stoppen enz

* door de zwaren regen

De weg na 't Etablissement Socotera was in geen 6 Jaaren iets aan gedaan en dien is nu in de primitive toestand

teruggebragt daar de klei moet in het Etablissement eerst gestampt worden, vervolgens weder een laag klei, dan de weg hoog legt, vervolgens komt er een zware laag zand op, ik detailleer WelEd. welks om overtuiging dat er veel arbeid toe behoort en vele menschen in dienst het gehad, dus een opzigt noodzakelyk maakte, de tyd van het opzigt was zeer kort zoo dat de uitgaaf van f 5,– p. week aan een Opzigter my billyk voorkomt

Op Canachito heeft het Heeren huis vry aanzienlyke verbeteringen ondergaan en natuurlyk daardoor veele uitgaven vereischt te vinden in den drie maandl. verantwoordingen.

Slingarde & Inspecteur

Den Heer 1e Luit. adj. Inspecteur der Kulturen zal WelEdelGestr. daar op wel willen berigten, daar 't gedane buiten my is omgegaan, verscheiden malen het heeft my natuurlyk zeer bevreemd gehad, maar ik leefde in de veronderstelling dat der Heer Slingarde van eenen Heer voorganger Carte blanche had of wel mogelyk als Inspecteur der Kulturen zich achtte daartoe bevoegd

op het onder a, b, c & d §3 heb ik de Eer te berigten dat

a. De bengel is my door den Heer 1e Luit. Slingarde, tegen de prys van ƒ52,90 voor het Etablisement Canachito toegezonden en kan niet beschouwd worden, noodeloos te zyn, aangezien: voor de geregelde loop der werkzaamheden op het uitgebreide Etablissement zulk een bengel zeer noodzakelyk is om daarmede het sein van aanvangen van het werk te kunnen geven, en s'avonds geregeld te doen uitscheiden, alsmede om de Schoft-uren, aante duiden

b. dat de uitgaven voor horketten en sparen groot ƒ15,60, zyn gedaan om gedeeltelyk daarmede optetrekken een wachthuisje gelegen by den ingang van het Etablissement, by den Komst van den persoon Aenino,

18

op last van het Bestuur van Curacao en onderhoorigheden, na alhier verzonden is voornoemde woning, in eene meer bewoonbare staat, moeten gebragt worden, door het aan, bouwen van eene keuken en zamaden.

Genoemde korketten en Sparren, worden verkregen van het hout op de lands gron, den te Aruba voorhanden, maar tot kap, loon en aanvoering pr. stuk wordt 20 a 25 C^s betaald, het welk op Aruba de gewone prys is, en niet als te hoog kan worden beschouwd, wanneer men in aanmerking neemt, dat dergelyk hout op Aruba, nog maar zeer schaarsch voorhanden is, en op een aanmerkelyke afstand van de baay moet verkregen worden, –

c: dat onder de som van f40.– voor toelagen en opzigt begrepen is f20.– zyn de 2me toelage aan den Opzigter van Canachito a f10. 's maands, By den aanvang der werk, zaamheden op het Etablissement Socotora, is daar na toe gezonden de Ass^t. Opzigter van het Etab^t. Canachito, welke aldaar plus minus twee maanden is werkzaam geweest toen echter in het laatst der maand April en begin van Mei, de werkzaamhe, den op Canachito zeer menigvuldig werden, en de ploegen meer verdeeld moesten werk, zaam zyn, kon de Ass^t. Opzigter niet goed te Canachito gemist worden, om geen ge, vaar te loopen, dat de onderscheidene werkploegen zich aan dagdievery schul, dig maakte en toen gedurende de laat, ste 20 dagen voor Socotora een voormer, ker aangehuurd als Opzigter a f1.– daags, gelyk zulks ook in den loop van't Jaar 1848, heeft plaats gehad,

d: Dat de uitgaven voor rankkalabassen gourds f63, 62^t. niet alleenlyk heeft plaats gehad, voor de gourds waarin de aloë verscheept is, maar dat zeker wel een 50^tal „ rankkalabassen, by het inwerpen

der harst uit de Ketel, of by het schoonma, ken gescheurd of gebroken, en dus onbruik, baar zyn geworden. Voor eene middelmatige gourd wordt te Aruba 40 a 50 C^s. betaald, hangende zulks af van zyne grootte, + daar dan nog zulk een gourd moet open, gesneden en schoongemaakt worden, zal het volgens myn bescheiden oordeel N°.13: in de veronderstelling dat de lekking van de aloë wordt voorgezet. verkies, lyker zyn, er in de vervolge voor de aloë harst, vatjes of kistjes worden gebruikt, te meer daar de bebouwing dier Kala, bassen vroeger op Socotora en dit Jaar op Canachito, grootendeels mislukt is en dezelve te Aruba over het algemeen zeer moeilyk te verkrygen zyn.

En ik vermeen nu aan de opmerkingen, van den Heer Administrateur van Financien en aan het doel van UHEd^a. G. Schryvens in dato 11 September N°. 30 35/64 te hebben beantwoord. #

Door het begreppelen en bemesting van het nieuw geanneseerde terrein van Canachito zouden met de staking voor het ogenblik wel eene bezuiniging kunnen plaats heb, ben, maar ik beschouw, dat het eene negative besparing zouden zyn voor het vervolg, daar al wat nu nog voor de regen kan aangeplant worden, kan wor, den productief in het Jaar 1851. –
De Gezaghebber

~~In afwachting UH:Ed: Gestr: goedkeuring zoo heb ik den Heer Wagner Opzigter der Kulturen aangeschreeven, van vooreerst met het greppelen van het nieuw aan, getrokken stuk by Canachito niet voor te gaan, en wanneer de mogelykheid be, staat het Personeel intekorten,~~

Voortaan zal het my aangenaam zyn met de begrooting van het geheel van dit Eiland bekend te mogen zyn.

De Gezaghebber.

19

Na dat myne brief reeds afgesloten was doorliep ik nogmaals de bemerking van den Heer Administrateur van Financien en zag als, toen, dat ik verzuimd had, over dagloonen van de werklieden te spraken.

Door dat de goeden # werklieden over 't alge, meen

of bekwame

maar plus minus een half Jaar werk hebben en een ieder dien dan wat te werken heeft, hun allen te gelyk verlangen zoo laten zy zich niet minder dan f1.50 betalen, maar daar gaan zy ook voor, na 't Etablissement Canachito"

Valé

Aruba den 3e Octb. 1849

N°. 83/ Bylage 7.

Geleidende deeze heb ik de Eer UWEG. overtemaken de navolgende stukken te weten

1 Lyst der geborenen & gestorvenen
1 D°. der afgegevenen permissien gouden:
2 Rekeningen & 2 Concept meetingen en
4. Rapport van 't Etablissement Canachito en een pakje geld voor het Koloniaal kantoor.

Aruba den 3e Octb. 1849

N°. 84/

Ik heb de Eer UWEdG. te berigten dat op den 1e D°. alhier aan wal gestapt is de by Pastor M: Romero, luidende zyn Passport, is Zer: tot herstel van zyne gezondheid alhier gearriveerd

Aruba den 4e Octb. 1849

N°. 85/

Ik had de Eer onder myn N°. 84/ het arrivement van den Heer M. Romero te vermelden, by gerugte heb ik nu vernomen, dat evengem. Heer wel wenschte te blyven, ook dat de Onderteekenaars van het geschrift tegens my, hem zyk wegen opzocht.

In de veronderstelling dat het waarheid was, dat den Heer Romero zich alhier bleef vestigen vermenende geen aanzoek daartoe behoeven te doen, hoe moet ik daar in handelen?

Ieder bin ik dat wanneer den Heer Romero by UWEG. aanzoek deed om zich

zich alhier te blyven vestigen, het stellig door UWEdG. zoudeu afgewezen worden, daar UWEdG. even als ik weet dat meng. genoemde Romero een gevaarlyk en slecht mensch is, en alhier by al wat braaf & geacht is, veracht is

Aruba den 4e Octb. 1849.

N°. 86/

Ik heb de Eer UWEdG. kennis te geven dat ik heden in de Nedl: Golet Dorothea heb ingescheept

10 Zakken Cochenille

te weten

N° 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

1e Soort

N° 49, 50

2e Soort

Met verzoek van a Costi de gewoone vracht voor uittekeren.

Aruba den 15e Octb. 1849.

N°. 87/ Bylage 27.

Ik heb de Eer UWEdG. overtemaken de navolgende verantw: stukken, te weten

Een uitklaring lyst
Een inklaring lyst
twee bylagen
Een magazyns Staat
Staat der kustkaten
id: der artillerie behoeften
Verandering Staat der Slaven
Monsterlyst der Slaven
Lyst overledenen personen in de Nederlanden geboren
Staat der Kulturen
id: der uitgaven by dien
3 Kabins Staten
3 transporten van vaste goederen
4 Notulen van 't Vredegerecht
2 Huwelyks acten
1 acte van Hypotheek

20
—

Aruba den 17e October 1849

No 88/ Ik vind my verpligt UWelEdG. bekend te maken dat den ex Pastor Romero 11. Sonday den vroeg mis bediend heeft, ik ben er niet in gekend geworden, ook heb er my niet ten gemoeid.

Aruba den 26e October 1849

No 89/ By den mynen in dato 17 October j.l. No 88/ berigte ik UWelEdG. aat den ex Pastor Romero, alhier den vroeg mis bediend had. ll: Sonday heeft dien Heer weder dezelfde dienst verrigt

Ik heb evenwel niet te klagen – oogschynelyk – van Complotten hoor of verneem ik niet

Aruba den 26e October 1849

No 90/ Den Heer J. S. Betting asst Opzigter by de Kulturen alhier, wenschte met zyne Familie te bezoeken,

Gelieve UWelEdG myn vergunning, dat ik ZEd voor 3 of 4 weken verlof geef

Zonder nadeel kan ZEd: voor dien tyd worden gemist

Aruba den 26e October 1849

No 91/ Ik heb de Eer geleidende dezen UWelEdGr toetemaken

Een aanvraag in duplo

de Kas rekening 3e kwartaal et.B. de Lysten van Lasten & Baten zullen eerstdaags volgen

Ik ben met de Administratie rekeningen zeer ten achteren, het is ook ondoenlyk voor my, zoo ik in mynen betrekking waar in ik door Z. M. den Koning benoemd ben pligtmatig zal vervullen van acht tot drie aan aan mynen schryftafel te moeten zitten

Den gepensioneerde Majoor Esser heeft niet geretin het geen

ZWelEdG my opdroeg ook heb ik nimmer gewilt aan ZWelEdGestrenge daarover te beklagen

Doch UWelEdG heb ik beleefdelyk te verzoeken, my te ontslaan van het opmaken voortaan van de Administratie rekeningen eerst in den tyd van den Heer Esser aan my opgedragen, daar de Kas rekening met de Staten van Lasten en Baten voor alles een behoorlyk overzigt geven

Ik zie en het nummer tegen werkzaamheden opgezien en zal daarbeneven, dat de Staat van Finantien niet favorabel is, al het mogelyke doen, om provisioneel het overige rakende het Ontvangerschap bytehouden, dat wanneer in mynen betrekking immer zeer moeilyk blyft, door ik niet alleen* ik af en aan van myne werkzaamheden worde afgetrokken, maardaar* het Sympathiseert in het geheel niet (dien beide betrekkingen maar zoo als ik voor gezegd heb, ik zal er de hand aan blyven houden ongelukkig moet ik bij zedert eenige tyd aan myne oogen souffreren, dat my het schryven veraangenaamheid geeft

* niet alleen
* maar daar ook niet ben in groot gehugt

Aruba den 26e Octr 1849

No 92/ Naarvolgens had ik aan UWelEdG onder den mynen onder No 89/ geschreven, of ik vernam dat den Heer Romero zich in Sonepimente zaken verkeerder bemoeide

Eenige goederen zyn zedert de onlusten aan de kust alhier aan Venezuela gedeponeerd geworden door den Heer L. O Croes inboorling alhier doch aan de overheid geweigerd, dien gisteren in de Venez: Bark van Heer manos ingescheept zyn tot vervoer na Venezuela waartoe bekomt een Certificaat door het Bestuur alhier afgegeven

Met de volkomende Zekerheid kan ik UWelEdGr zeggen dat den Heer Romero gezegd heeft, dat hy niet nodig had

liet een Certificaat van dit Bestuur te nemen dat zyn inboed voldoende was, om den ingevoerde goederen, op zyn attest zonder Certificaat weder aan de overkust te brengen,

Het Certificaat is van alhier afgegeven maar men ziet daardoor dat Romero niet welgezind is tegen het Hoofd Bestuur en onderhoorigheden

Aruba den 26e Octr 1849

No 93/

Myn vriendelyk verzoek is, dat UWelEdG. my ƒ1500 (Vyftien honderd Gulden) aan Subsidie voor de Kas alhier overmaakte.

Aruba den 2e Novr 1849

No 94/

UWelEdG. gelieve my over te maken Concessie No 108 staande ten name van Lucas Croes Jz om te worden overgedragen op Charles Prasca

Aruba den 2 Novr 1849

No 95/ niet verzonden

Ik heb de Eer UWelEdG. te berigten dat de ex Pastoor M. Romero l.l. Zondag een stille mis heeft bediend, zydelings heb ik vernomen, dat t'den Heer Bisschop Niewindt gevraagd zouden hebben, dat als Geestelyke hy Romero dienst alhier mogt doen, ook spreekt men, dat aan UWelEdG. een Rekwest zal ingediend worden om die ex Geestelyke als Geestelyke te behouden

Aruba den 2e Novr 1849

No 96/

Het welzyn van myn zoon Jacobus C. Jarmans, dienstdoende als asst Opzigter by de Kultuur te Curaçao en my, geheel uit het punt van Finantien beschouwd, en volstrekt anders niet, zoude het my aangenaam zyn, zoo UWelEdG. mogt goedvinden zoo op dit ogenblik voor myn gend Zoon geene lucratieve betrekking by de Kultuur voor hem open was om myn Zoon aan alhier te verplaatsen en den Heer J. J. Botting na Curaçao op te roepen, voor beide kan het niet anders dan voordelig zyn

alhier het bewys zaken dat een hoofd-artikel is, zonder myn door een ƒ... timen uitwinnen, dat op een ƒ400.- inkomen weten aanmerking mag komen

Aruba den 3e Novr 1849

No 97/

Ik heb de Eer UWelEdG. te doen toekomen
1. Een lyst van geborenen & gestorvenen.
2. Een Do van afgegeven permitten gouden.
3. Een Do van lasten
4. Een Do van baten
5. Een Rapport van de Kultuur

Aruba den 12e Novr 1849

Aruba den 12e Novr 1849 [illegible]

No 99/

22

Ik heb de Eer UWelEdG. kennis te geven dat den Heer M. Romero ex Pastoor heeft doen aanplakken aan de Kerk op gisteren een ondertekend eene kennisgeving, dat ZEd voornemend is, vrydag aanstaande, een Zielen mis te doen voor den overledenen H. Semeraly

Ik heb den Heer Gaerste als tam ver zocht na den Eerw Heer Pastoor Ackermans te gaan, met te kennen geving zulks strydig is met myn Instructie

Den Eerw. Heer Pastoor heeft gend antwoorden, met myn Instructie niet te zyn bekend, maar zeide aan den Hr Gaerste dat de Mis door ZEw. en niet door den Heer Romero, zoude worden bediend, N. B. verwangt dien in 't Copy boek van dezelfde No

aangenomen is met een consideratie van de gelukkelyke gesteldheid en meer van dit

heid een Certificaat van dit Bestuur te nemen dat zyn inhoud voldoende was, om den ingevoerde goederen, op zyn attest zonder Certificaat weder aan de overkust te brengen,

Het Certificaat is van alhier afgegeven maar men ziet daardoor dat Romero niet welgezind is tegen het Hoofd Bestuur en onderhoorigheden

Aruba den 26e Octr 1849

No. 98/ [illegible] ...ch is, dat ...ftein kome ...oorde [illegible]

den Heer J. J. Bottung te Curacao op te roepen, voor beide kan het niet anders dan voordelig zyn

alleen het bewys zoeken dat een hoofd-artikel is zonder nummer voor een Fr. kunnen uitvoeren, dat op een f400.- inkomen met in aanmerking mag komen

Aruba den 3e Novr 1849.

No. 97/ Ik heb de Eer UWelEdG. te doen toekomen
1. Een lyst van geborenen en gestorvenen.
2. Een do van afgegeven permitten gouden
3. Een do van lasten
4. Een do van baten
5. Een Rapport van de Kultuur

Aruba den 12e Novr 1849

[illegible] Ik heb de Eer UWelEdG. te berigten dat eenige dagen terug Slaven met een Prao van alhier zyn weggegaan, en hebben er tot dus verre niets van gehoord.

Met UWelEdG.s goedvinding daar het St. tyan geëindigd is, dacht ik dien Maria met het laatst van 't Jaar afteschryven

Aruba den 12e Novr 1849.

No. 99/ Ik heb de Eer UWelEdG. kennis te geven dat den ey Pastoor M. Romero, blyft voortgaan dienst te doen, en dat dien Heer voornemen Sisvrydag middag aanstaande een lichte mis te houden voor den overledene H. Semmel dien in zyn leven een groote antipathie voor hem Romero had om eer gegronde redenen,

Aruba den 12 Novr 1849

No. 100/ By den myner in dato 30 Augs j. l. No. 16. verzochte ik my UWelEdG. voorbedragen, de Sostem van Francisco Joseph Prince, met verzoek van hem te vergunnen Publieke School te mogen houden voor R. K. kinderen en aan dien onderwys te mogen geven in de Spaansche taal

Ter antwoord gewierdt my UWelEdG. geEerde letteren in dato 10 October No. 42 39/70 waarby myn voordragt door UWelEdG. wordt aangenomen en wel uit Consideratie van de plaatselyke gesteldheid en meer van dit

23

f. 44

van dit Eiland en met de zyde stelling van alle de genoone formaliteiten die een anders geenen examen met zich medebrengt.

Tot de Examinatie heb ik gehandeld ingevolge WelEd. Gestr. geëerde aanschryving, doch daar ik geen [illegible] hebbende [illegible] met de [illegible] bekend, zoo heb ik de vryheid genomen, het Collegie van Heeren School Opzieners te inviteren zich met de examinatie van den Sollicitant te belasten, welk Collegie zich hebbende gevoegd den Heer D: Gaerste [illegible] den Heeren Pastoor Schermer, de Hr Specht [illegible] te [illegible] woonachtig geweest en beiden leden van de School Commissie nevens den Heer Gaerste hebben het Examen van de Sollicitant afgenomen, dat zeer voldoende is geweest blykende uit afschrift van een verklaring my heden door den Heer Voorzitter van het voorgemeld Collegie my opgezonden

De voorwaarden tot opening van de School heb ik ter kennisse gebragt van Heeren Schoolopzieners

Het School zal nu geopend worden op den 1e January 1850.

Aruba den 13e Novr 1849.

No 101/

Ter remplaceering van de heet overledene Districtmeester [illegible] heb ik de Eer WelEd. Gestr. voortedragen de Persoon van Antonio Henriquez in het District van de overledene woonachtig en daarvoor geschikt

Aruba den 20e Novr 1849

No 102/

WelEd. is het niet onbekend dat er geruimen tyd geene gelegenheid van alhier naar Curaçao is, reden waarom ik WelEd. Gestr. antwoord niet heb afgewacht op myn No 90/ waarby ik aan WelEd. Gestr. verzocht een verlof aan den Heer Belling toetestaan, WelEd. gaat by

f. 45

dezen gelegenheid daar WelEd. thans het best gemist kan worden, ook om de zoo aangehaalde redenen, heb ik den Heer Pastoor Schermer op zyn verzoek, een kort verlof toegestaan, om [illegible] plus met de Dorothea te vertrekken [illegible] hoofd de [illegible] Affaire aantetreffen, myn Zoon Jacobus Cornelis Jarman retourneert van zyn verlof, met de eerste gelegenheid dien zich nu voordoet

Het vermoedelyk is dat de Pastoor Romero zich alhier als Geestelyke zal vestigen Ter bede daarvoor de weldenkende en aan het Gouvernement gehechte Ingezetenen!

Aruba den 6e December 1849

No 103/
Bylagen 7.

Geleidende dezen heb ik de Eer aan WelEd. Gestr. overtemaken

De maandel. verantw. stukken als:

a. Een Lyst van geboorenen en gestorvenen
b. Een negatieve lyst van permitten grond: [illegible]
c. Een Rapport van de Kultures.
Een aanvraag in duplo
Een Concept meting.
Een Rekwest en laatstbelyst een pakje geld waarop de bestemming staat vermeld

De aangevraagde grond kan afgestaan worden buiten préjudice van het Gouvernement.

Aruba den 10e Decr 1849

No 104/
Bylagen 1.

Ik heb de Eer WelEd. Gestr. geleidende dezen te doen toekomen een Rekwest van Ingezetenen van Aruba my heden overhandigd door den Heeren D: Capriles [illegible] Jean Charles Jean Charles Croes en Bernardus van der Veen Quant daar my zulks ter lecture overhandigd is, is my den inhoud bekend.

Ik neem de vryheid op dat Rekwest het volgende aantemerken dat ik alhoewel ik sedert eenige dagen reeds vernam, dat men zodanig document aan WelEd. Gestr. wilde indienen, ik my met niets bemoeid heb.

24

Het doet my leed den Heer D. Capriles z
zynde Lid van het Bestuur onder de Onder
teekenaars te zien, hoe weinig doordacht
my zulks voorkomt, weet ik dat den
Heer Romero nog onlangs zyn bystand
geholpen heeft, en den Heer Capriles
heeft waarschynlyk beschouwd niet ondankbaar te moeten zyn.

De onderteekenaars van vroeger bevinden
zich op de lyst veelen namen staan er
f en niet aanwezend.
op dus onbekend, f anderen dien er verschei-
den malen opstaan, het grootste zyn onachtzaam,
onwetend, gedwongen of afhangelyke van
de rekdraagers, de meesten lieden kunnen
naauwelyks den Heer Romero zyn mogelyk
niemand onder zyn behandeling geweest, even
gem. Heer was in de laatste tyde by het
grootste gedeelte der Ingezetenen vergeten
hy occupeerde zich zoo min met de Kerk
School Opzigters betrekking, als met de
menschen en was daarby veelal reizende.

Alleen de Officieren J. H. v.d. Biest
Lid Staatsraad in 't Vredegerecht Oduber
Croes e. a. hechten aan de Persoon van
om dat zy niet alleen even slegt zyn dan hy
Romero # maar dat zy zeggen hy hun diensten
aan de kust voortaan aan de kust kan
bewyzen maar ik geloof dat (een het esprit
de contrarieté is

Aruba den 20 Decb. 1849.

N° 105/ Ik heb de Eer UWelEdG te accuseren
den ontfangst der genoemde bladen my
toegezonden by schrijvens van 17 d° N° 49 48/03

Aruba den 20 Decb. 1849.

N° 106/ Ik heb de Eer UWelEdG. conform te
de admin: rekening 4e kwartaal 1848.

Aruba den 20 Decb. 1849

N° 107/ Hoogst aangenaam was het my 1. l. Zondag
Z. M. Brik de Pyl te zien arriveeren, ik weet
eene goede
meen dat op een gedeelte der Bevolking een
werking
invloed is gevest.

Ik heb veel met de Overste my onderhouden
over de laatste onaangename gebeurtenissen ook
bevinden heeft UWEG veel opgezamelt uit
uit het Rapport in verband met de onaan-
door
genaamheden voor den ex Pastoor Romero ontstaan.

Ik acht my alzoo geëxcuseerd daar verder
over uit te weiden

Aruba den 28 Decb. 1849.

N° 108/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten
dat voor eenige dagen geleden my door den
Heer Jean Oduber is aangevraagd een stuk grond
aan de Kommandeurs Baay voor een Koraal
voor Hoornvee, ik heb (daar zwarigheid in
gemaakt uit hoofde dat zoms aan de Baay
gevoeglykste kunnen worden en daar de grond
tusschen de Kommandeurs Baay en groot dat
beste grond is, zoude ik wel wenschen UWEG
my gelieften aanbeschryven van dien grond
te reserveeren voor en ten dienste van het
Gouvernement.

Aruba den 31 Decb. 1849.

N° 109/ Om aan eenige Ingezetenen genoegen te
geven en ik ook voor my zelve het nuttige er
van inzie

Neem ik de vryheid UWelEG voorte-
stellen het onderhoud van eene goede Politie
my een klein detachement Militairen, of wel
een paar Marechaussees toe te zenden,

25

A° 1850. Aruba den 2e Jan.

Jan. 1e 2e
By den myne in dato 5 Jan. N° 3 /aan H. E.
N° 1/ had ik de Eer UWelEdG. voorte stellen naar aan-
leiding van de Beschikking in dato 13 Decb. 1849
van het Gouvernement van Curaçao & onderhoorig-
heden te vergunnen van vaartuigen alhier ten
anker komende en de aan eenbevende als
byleggers te beschouwen en geen ankergeld
te doen betalen.

Het geen my by Beschikking in dato 12 Mei

voor WelEd.
No. 112/17 in geaccordeert
En daar dezelve redenen nog aldaan be-
staan
Zoo verzoeke ik dat WelEd. gelieve my + (WelEd.)
tot goedkeuring van het Hooft Weg Boord.
En dezelve magtiging myte verleenen
ten aanzien van 't Hekwel [illegible] tot 1/4 aandeel
der afgegeven permitten [illegible] ter
betaling aan den armenkas, tot en met 1e
feb. 1851.

+ magtiging om aangevoerde redenen deze vergunning tot 1e dezer jaar te continueeren

Aruba den 3e Jan. 1850

No. 2/

Bylagen 6.

Ik heb de Eer WelEd. de navolgende
stukken over te maken te weten
1. Een Opgaaf van de staat der Kultuur
ingev. Beschikking dato 15 Mei A.P. No. 235/29.
2. Een aanvraag in duplo
3. Lyst der afgegeven Permitten Goud-
winning
4. id. der getrouwde gestorven
5. id. van de Oostindien Nederlanders
6. Een Rapport der Kulturen
Aruba den 3e Jan. 1850

No. 3/

Ik heb de Eer WelEd. hierbij te geven,
dat ik maandag l.l. de zedert lang van
lateen Vaartuig Schot Petit Caporal leggende
alsnog in dezen Haven, het = doen ophalen
en wel om redens, dat wanneer hy (dezelve) den een of
anderen dag mogt zinken, even als de
Goleta Eolus, de Haven slegt genaakbaar zoude
zyn, en de kosten alsdan groot mogten te staan
komen, ook zelve in de nog niet zinkende
staat was de ligging van de Petit Caporal
ongunstig, voor vaartuigen, dien binnen kwamen
te opleggen moesten.

= door de Schoot de Lange

Aruba den 3e Jan. 1850.

No. 4/

Het zal my aangenaam zyn bysaldien
WelEd. konden goedvinden, by een eerste Schikkings-
gelegenheid (voor alhier) f 2000 (Zegge twee duizend Guldens)
ter Subsidiering van der Gouvernements Kas alhier
geliefde over te maken

Aruba den 4e (Jan.) Mei 1849

No. 5/

Ik heb de Eer WelEd. te berigten dat
den 20e Mei van 't A.P. ik in Echt verbonden
heb de Persoonen van Jan Vos Specht en Anna
Sophia Specht Croes
Dat Huwelyk heeft zich slegt in-
gesteld, de vrouw heeft al spoedig de man
verlaten; doorom en van verschillende zyde
heeft men gehandeld, te vergoeden, maar alle
vrugteloos.
Voor eenige dagen bekwam ik een
Rekwest van het onlangs getrouwde paar
dat op de (scheiding) vergadering aandrong; Ik heb
daarop het Nederl. Wetboek opgeslagen; en
myn appointement ingevolge aan de twede zin-
snede van art. 255 luidende als volgt "Zodanige
scheiding zal niet kunnen worden toegestaan, ten
zy de echtgenoote gedurende den tyd van twee
Jaren zyn getrouwd geweest"
Daar zedert myn Bestuur zoodanig
geval by my nog niet is voorgekomen, zoo
verzoeke ik aan WelEd. te weten, of ik wel
het gedaan te baat te nemen? Ik heb alhier
geen ander documenten daar ik uit had kun-
nen raadplegen.

= het Nederl. Wetboek te baat te nemen

Aruba den 8e Jan. 1850.

No. 6/

WelEd. gelieve my toe te zenden
Een Reglement van Disciplene, Subordinatie
en krygstugt voor de gewapende Burgermagt
des Eilandes Curaçao.
Tevens neem ik de vryheid WelEd. te
verzoeken my op het volgende in te lichten
Hebben Geestelyke School Opzieners zynde,
moeten diem contribueeren tot de onkosten
der Schuttery
Een Kapellaan dien niet bezoldigt is
De Heeren Plantard in dienst van
het Gouvernement zyn dien al of niet
vry waarvan School Opziener is.
Mag ik WelEd. verzoeken, voor
dit Bestuur, als (voor) den Heer Opzigter der
Kultuur my toe te zenden, 2 Almanakken 1850

26

Aruba den 8 Jan. 1849 1850

No 7/

Ik zoude wel gaarne UWelEdG. meer
nieuws willen kennen ten aanzien van myn
Leden van het Bestuur, alvorens ik in 't ver-
volg het my vergund UWelEdG. Ik heb de Eer UWelEdG. te melden dat
den ouden Heer St. Cruz sedert jaren
niet actief is, het plaats vervangend
Lid J.H. v.d. Biest by al het onaange-
naame gebeurde zoude ik niet gaarne
UWelEdG. willen voorstellen, by een
spoedig te verwachten dood van den Heer
St. Cruz; niettegenstaande dat hy ontvint
nog zeeven leden van het altoos wel
dat nog gemerkt te hebben, en de beledigde
uitdrukkingen wegens my, in een ogenblik
van groote opvlyving had plaats gehad
meergen. Heer, maar konden ik wel zien,
van niets wel opgemind by het ontvang
van UWelEdG. letteren; den Heer Caprilis
heeft niets doen blyken, dien Heer is sedert
veele jaren Lid van het Vredegeregt
maar houd het aan, om de naam, om voor-
tkeuchtenis by in 't geheel niet geschikt.

Ik zal denkelyk nog dezen nog dezer
week een van den 12 Inboorlingen verliezen den
ouden Heer Jaraguray ten minste, als
hy alvorens gereed is, zyn agterstallige
Belasting te betalen, gaat na de kust
wonen, heeft kwestie met zyn Zoon gehad.

Dezen schryvens gaan met de Barke
bies Hermanos dien over Curacao zal
byleggen.

Geen vooruitzigten zyn er voor als
nog dat een vaartuig van alhier na
Curacao zal gaan;

Ik ben om gelde verlegen van myn
zelf heb ik niet, vier maanden traktement
hebben wy ambtenaren te goed, op 't Ei-
land is geen geld, zoude UWelEdG. niet
een of ander Eigenaar van Schepen te Curacao
kunnen bewegen van de aangevraagde som
af te geven dezen keer uitgaande

Aruba den 10 January 1850

No 8/

Ik heb de Eer UWelEdG. over te maken
Een Statistiek van het Schoolwezen
op Aruba
Een Copy van het verslag van het
gehouden examen

Ik ben volmaakt van het gevoelen
van de Heeren van de School Commissie
ik heb eenige tyd by het examen vertoefd.
het lezen gaat slecht, de leestekens, wor-
den niet geobserveerd daar buiten het
School, aan de Inlanders spreekt men innig de
landtaal der Ouders zyn onverschillig
en het Nederduitsch en dat zy nog spreken
is niet alleen onduidelyk; maar mist zelfs
de gronden.

De School Commissie is in myn tyd
nog nimmer zoo goed georganiseert ge-
weest dan thans.

Aruba den 15 Jan. 1850

No 9/

Bylagen 20

Ik heb de Eer UWelEdG. de navolgende
by my gereed leggende stukken overtemaken,

1o. de Registers van geborenen,
2o. dien der gestorvenen
3o. 3 Generale Registers van geborenen
en gestorvenen
4 Een Staat der armenkas,
5 Staat van het Magazyn
6. id: der Beestialen
7 Monsterlyst der Slaven
8 Veranderingen id
9 Staat der Artillerie behoeftens
10 id der Kultuur
11 id der uitgaven by de Kultuur
12 twee Een aanvraag in duplo voor de
Kultuur, voorts nog
3 Huwelyks actens
1 acte van verkoop van vaste goederen
1 Overdragt van gronden

27

Aruba den 26e Jan.y 1850

No 10/

Ik heb de Eer WelEdGestr. te berigten dat op den 23e do pr de Schip Schooner David & David alhier is gearriveerd de Slavin Betsy, dochter van Willemina aankomende Pardo Jo.

Aruba den 26e Jan.y 1850

No 11/

Ingevolge WelEdG geleed verlangen zoo heb ik de Eer WelEdGe ter kennis te brengen dat de my toegezonden Publicatie No 1. Ao 1850. Waarby al de kosten wegens de manumissie van Slaven op Curaçao en onderhoorigheden, worden opgeheven op den 24 dz daags na 't arriveren is alhier afgekondigt.

Aruba den 31e Jan.y 1850

No 12/

Bylagen 15

Ik heb de Eer aan WelEdG overtemaken de navolgende verantw: stukken te weeten:

1e Een in & uitklaring Lyst met 2 Bylagen:

2e Vier Concessien ter intrekking

3e Een Rekening Ct. van het 4e kwart: van Ao Po

4e Een lyst van Lasten

5e Een do van Baten

6e Drie Betaling Lysten.

7e Verantwoording Staat der Kleding

Aruba den 2e Feb.y 1850

No 13/

Bylagen 1.

Ik heb de Eer WelEdG overtemaken een Rekwest van José Dionisio Nunez dat ik voor eenigen tyd geleden reeds hem gezegd had aan WelEdG te moeten indienen,

Ik heb daar niet anders bytevoegen als dat de Rekwestrant by zyn eerste arrivement alhier afgestapt is

by

by den ex Pastoor Romero, na der afen aan gereisd heeft ook enkele met de evengen.d dat hy hoegenaamd niets uitvoert, voor het tegenwoordige by den Heer L. Oduber is inwonende, & onvermogend schynt te zyn, op zyn gedrag kan ik niets aanvoeren ten nadele by, hy koomt my voor, een zeer stil Mensch te zyn.

By het my in handen komen van de Publicatie Ao 1849. No 15. Houdende alteratie der bepalingen vervat in art. 24 in verband met art: 2 § c van het Reglement omtrent het Burgeregt

Waarop ik de Persoon van Simon Gomez Venezolaan van geboorte, bekend als mede ondertekenaar van dien oproerige geschriften! aan het kantoor van den Heer Koloniale Schryver ontboden, alwaar hy Gomez den 29 van Januarij het zich dan ook gepresenteerd heeft. Den Heer Jacobs Jr heeft aan hem Gomez in de Spaansche taal de Publicatie boven aangehaald verduidelykt.

Hy heeft dan ook gezegd van aan WelEdG rekwest te presenteren ter vergunning tot vestiging op Curaçao & onderhoorigheden, doch tot dus verre is er geen Zegel voor het rekwest aangevraagd, niettegenstaande de Persoon van Gomez wist, ik zyn rekwest by dezen gelegenheid aan WelEdG zouden toezenden.

28

* aangezegd was.

Meergen.d Persoon van Gomez was een groot vriend van Romero, ~~men~~ zegd ook dat hy altoos in Correspondentie met de laatstgenoemde is, dien men zegt, te Coro zouden zyn.

Gomez is veel agterstallige belasting verschuldigt, ik denk eerstdaags hem gevoelig te moeten aanpakken, Huis, Tuin & Slaven staan op de naam van Simon Gomez dat voor myn Bestuur reeds had plaats gehad men zegt algemeen dat hy uit hoofde van een begane moord * ~~[illegible]~~ geslagt is de wyk na alhier genomen heeft.

* gepleegt aan Ipolito Casiano \# geassisteerd door eene Gonzales die naderhand wegens een nieuwe moord doodgeschoten is

by

Lebert

fo 54

Sedert mebenstreeksaden is het gedrag van de Persoon van Nicls Emans Inwoonder van alhier Zoon van wyle J. H. G. Emans, mede onderteekenaar van dien geschriften tegens my! hoogst liederlyk en aanstotelyk. Wel waar, heb ik hem sedert mynes komst alhier als een groot drinker en onderoeenmaker gekend, maar thans is het ongeloofelyk toenmaal reeds in de laatste dagen is hy als beschonken de Kerk uitgedragen ~~afgeleid~~ groote uit huis met zyn vrouw is hy dagelyksch in onmin scheld zaait, jaagt de vrouw de deur uit, zit haar op straat agter na, en zulken scenes meer, de vrouw is daarby niet veel beter dan de man, Den Fiscaal Pr. dikant Meier logeerde in het ouwehuis heeft ook eenmaal zyn Buurman serieus aangesproken doch zonder voldoening ontbieding by requisitie zouden UWelEdGn laatstgenoemde Hier het een en ander meer van kunnen vernemen.

My is vooralsnog geen klagten gedaan worden, maar hoe te doen om ongelukken voortekomen? de familie bekreunt er zich niet aan, geld is er niet, tene gevangenhokken is myns eenigste uitvlucht, maar ik zal zoo spoedig mogelyk alles zien te stellen, gaarne [illegible] [illegible] dan alvorens UWelEdGn raad te hebben ingewonnen.

Aruba den 4e Feby 1850

No 13/

Bylagen [illegible] (Ik heb de Eer UWelEdG geleidende dezen toetezenden de navolgende maandelyksche stukken te weten:

Een Lyst der geboorten en gestorvenen.
Een negative Lyst gehuwdenning.

Voorts:

Een aanvraag in duplo.
Een negative Opgave voor den Heer Administrateur van Finantiën.

fo 55

Aruba den 11e Feby 1850.

No 14/
Bylagen 3.

Geleidende dezen heb ik de Eer UWelEdGn overtemaken
3 Bevolking Staten

Aruba den 16e Feby 1850

No 15/

Bylagen 3.

Ik heb de Eer UWelEdGn geleidende dezen overtemaken:
3 Betaling Lysten over Octob. Novb. & December.

Aruba den 16e Feby 1850

No 16/

p

Tot Subsidiering van de Gouvernements Kas van dit Eiland
Gelieve UWelEdG my f1000.- (Een Duizend Guldens) by eene eerste gelegenheid naar alhier, overtemaken.

Aruba den 26e Feby 1850

No 17/

Bylagen 8.

Ik heb de Eer UWelEdG overtemaken
4 Boedel Beëdigingen.
Een Extract uit de Controle van Slaven met verzoeke om de daarin gemelde Slaven in de Controle en Costi in te schryven, & de gewone maandelyksche verantw. Stukken

29

Aruba den 28e Maart 1850.

No 18/

Bylagen 4
1 Pakje geld

Ik heb de Eer UWelEdGn geleidende dezen overtemaken
2 Extracten uit de Controle van Slaven voor manumissie ingezonden
1 Lyst tot goedkeuring op de verdeling der 4% Producten van dit Eiland
1 Verbaal van Aldts Incasgaay
1 Concept [illegible]
1 Couvert [illegible] ter intekening & een pakje geld waarop de bestemming staat vermeld

Het zal my zeer aangenaam zyn door UWEdGe te worden geinformeerd, of hy den manumissie van Slaven, nog bedaan blyft

Aruba den 4e April 1850

No 19/ Per eene eerste gelegenheid herwaarts, zal het my aangenaam zyn door UWEdGe kunnen gedreven my ter Subsidiering van de Kas alhier f1000.— Cyyps (Duizend Guldens) over te maken

Aruba den 4e April 1850

No 20/ met een Bylaag

Ik heb de Eer UWEdGe geleidende dezen over te maken:

Een Lyst der overleden Nederlanders enz: enz:

Aruba den 19e April 1850

No 21/ Bylagen 30

Ik heb de Eer UWEdG geleidende dezen over te maken diverse stukken myne administratie [Divisie] belangende te weten 1 maandelyks

a. Lyst der geborenen & gestorvenen

b. Negatieve Lyst van de Zindplaatsen

c. Rapport van 't Etablissement Canachito

2. 3 maandelyks.

d. 3 nominative Lysten van 't Etablissement Canachito

e. 1 do van 't Etablissement Sicotera

f. Staat aantoonende het bedrag der uitgaven.

g. Staat aantoonende den Staat der verschillende Kulturen.

h. twee betaling lysten over January & February. N.B. de maand Maart het loopende [illegible]

i. Kas rekening 1 kwartaal

k. Nota van uitstaande Grondbelasting enz.

l. Nota van onbetaalde Leeningen

m. Uit & Inklaring Lyst met 2 Bylagen

n. Magazyn Staat

o. Staat der artillerie behoeftens.

p. id aan het Rijk behoorende Beestialen

q. Monsterlyst der Gouvernements Slaven

r. Staat van veranderingen by deze

s. halfjaarige

s. Staat administratie Schuldvorderingen voorts

3 Overdragten

2 acten van Hypotheek

1 Huwelyks acte

1 Notulen van een gehouden Vredegerecht

2 Transporten van vaste goederen

De administratie rekening 1e kwartaal d.j. zal UWEdGe de volgende week geworden.

Aruba den 24e April 1850

No 22/ Ik heb de Eer UWEdGe te berigten dat de persoon van F. J. Dominguin, [illegible] Onderwijzer alhier, ond 23 Jany zich aan my schriftelyk geadresseerd heeft met verzoek ik voor hem van UWEdGe [illegible] verzoening te erlangen by alhier zyn Examen mogt afleggen in de Hollandsche, Fransche & Engelsche talen, het rekenen en de beginselen der aardryksdunde om na volbragt Examen het School Onderwys [illegible]

H voldoende

.30

Op het gedrag van den Jongeling valt er [illegible] en zyn handschrift is voorzeker zeer goed, in zuivere taal.

Aruba den 25e April 1850

No 23/ Alhier is [illegible] de David & David alhier [illegible] de Slavin Susanna [illegible] aankomende de minderjarige kinderen van K. R. Muskus

Ik heb de Eer UWEdGe daarvan kennis te geven.

f° 58. No. 24/ Bylagen !

Aruba den 25e April 1852.

Ter bijdrage daarvan heb ik de Eer
WelEd. G. voor te maken
de administratie Rekening over
het 1e kwartaal.
Ik had gedacht UWelEdG. op te thans
dertig ponden Cochenille bij dezen (voortemaken) doch
helaas! so het uitbrak, en dien niet
droog konden komen, alzoo de toezending
daarvan bij een eerst voordoende gelegenheid.

No. 25/

Aruba den 3e Mei 1852.

Af en aan moest ik geplaagd
met klagten over het Vee dat in de
tuinen indringt, en schade aanrigt en
den anderen tijd dat men het Vee heeft
afgemaakt enz.
Varkens, Ezels, en het kleine vee, als bokken
en Schapen is minder vrees voor dien
kunnen opgevat en geschut worden
zoo als heden ook nog aangehouden
zijn. Ezels dien op Cadushito zijn
binnengekomen.

als wanneer men bij de hand is

Maar het is het Hoornvee
dat altoos te vreezen is, en wel voornamentlijk nu, bij de aanhoudende droogte
zoo veele thans ziet men dat het Hoornvee
overal zoekende, eenig voedsel te vinden.
Dat Hoornvee is daarenboven
moeilijk van de grond te verwijderen
wanneer zij eenst ingeslopen zijn, want
zij willen zich zoo wel verzetten en
vrees aanjagen ja wonden toebrengen dat
kortlings nog het geval was, Ook
bl: Woensdag den 24 April p.l. hadden
wij nog Zitting, over ingekomen klagten
van een Hoornbeest dat doodgeslagen
was, de dader was volgens zijn zeggen!
en dat van getuigen! tot lijfsbehoud,
daartoe verpligt geweest

Maar het voornaamste WelEdG. is
dezen, 't Etablissement Cadushito, dat
welke groote sommen gekost heeft
loopt veel gevaar van het insluipen
van alle vee soorten, niettegenstaande
alle te nemen behoedmiddelen.
Wanneer een Hoornbeest, zoo als
meermalen nog heden is gebeurdt, op 't
Etablissement Cadushito is doorgebroken; wordt hij afgemaakt, dat
rapport is bij mij nog heden ingekomen
en ik moet het gedane goedkeuren, niettegenstaande de Publicatie gedaan op Curaçao den 19 October 1846, door den Heer
Gezaghebber Esq. daarin niet vermeld aanhaalt.
Maar ik begrijp ook dat ik als
Directeur mijnen voorzorgen heb te nemen
wil ik verantwoordelijk zijn, Op 't meergenoemd, Etablissement kan het oppagen
vooral van Hoornvee geen plaats hebben
de schade daartoe aanteregten, was door
de Eigenaar van 't Vee; om de schade had
aangebragt, niet te vergoeden.

der Kultures

Ik mogt zouden gaarne alzoo
zien, dat ter voorkoming van onaangenaamheden, en tot handhaving van
de goede orde, het WelEdG. mogt beschouwen de Publicatie bovengenoemd van
den Heer Gezaghebber Esq. als van
baar alleen te betekenen, en die van
den Heer Gezaghebber van Raders gearresteerd den 15 July 1845 weder in vigeur te
brengen, enkelen inwoners mogten in die
Publicatie vooral ten aanzien van het betalen
van Hardes ontevreden over hem vee te
houden aanmerken hebben; doch in welk
geciviliseerd land vind men het anders?

opgemerkt

31

Tot steving in mijn verzoek aan
WelEdG. om de Publicatie van Ao 1845 No 6
weder te doen herleven, is dat de gedurig
de

de maangenomene blazden by my inkomen, ofwel 't vervalschen van de merken van 't Vee, dat ook voorgekomen kan worden wanneer het vee op zyn tyd opgesloten wordt en overdag onder behoorlyk toezigt van bekwame herders meidus zal zoo als de mening was van den Heer Gezaghebber van Rader, en die [illegible] de localiteit van dit Eiland ten volle bekend was, vele moeijenaagheden [illegible] worden.

Aruba den 2 Mei 1850.

No. 26/ Ik heb de Eer UWEdG. te doen geworden de navolgende Cochenille pr. de Nedl. Golet David & David te weten:

16 Zakken bedrag 800 ℔

te weten

Van en met No. 1. tot & met No. 10

1e soort

No. 11. 12 & 13

2e soort

No. 14, 15 & 16.

Zacatille

Wy hebben tedere vaan de tevredenheid ten aanzien van dat Product en nog eenige dagen droogte zal voor het gros van de inzameling zeer ons voordelig zyn; maar dan hopen wy ook voor de inzameling* Oogst voordeel door een goeden regen voor dat gewas niet alleen; maar voor 't gantsche Eiland gezegend te worden.

* van 't lebert bevolkte gewas

Aruba den 4 Mei 1850

No. 27/ Bylagen No. Ik heb de Eer UWEdG. over te maken de navolgende stukken, zo wel administratieve als Kultuur belangende te weten:

1o de aangevraagde Begroting Staat van de Kulturen over 1851,

2. a. twee Borgtogten

b. twee extracten uit de Controle

c. twee Rekesten dienende het een en ander voor manumittering van Slaven.

N.B. vattrekt dat van den Heer Emens ziens Rekest my niet is geworden,

3. Een aanvraag in dezelve

4. Een Rapport van den Oogst

5. Lyst van geboren & gestorven.

6. Negative Lyst van afgegeven permitten Goudwinning.

Vervolgens laat ik volgen, dat ik eenmaal geene permitten voor de Goudwinning heb afgegeven, het geen ik wegens de Goudplaats vernomen heb, mynen gedachten ten aanzien van den Opzigter der Goudplaatsen.

Aruba den 4 Mei 1850

No. 28/ Met bevreemding verneem ik, dat by 't laatst bevreemding arrivement van de Nedl. Golet Dorothea David & David de door my aangevraagde gelden onder myn No. 19/ niet waren gearriveert.

Het zal my hoogst aangenaam zyn en my UWEdG. tot oorspronkelyk zekenis door UWEdG. geinformeerd te worden alhoe ik voortaan moet handelen wanneer er geene fondsen in de Ryks Kas voorhanden zyn om de arbeiders van de Kulturen te betalen.

32

Onder myn No. 19/ in dato 4 April heb ik f1000.– aangevraagd, het zal my nu aangenaam zyn, dat het UWEdG. mogt goedvinden, by eene eerstkomende gelegenheid de reeds aangevraagde gelden met f500.– te suppleeren, en my alzoo f1500.– overtemaken.

Ik heb kennis bekomen, dat de David & David, niet eerstdaags retourneert, maar dat de Golet Dorothea, welke met een vracht Esels naar Costa Zuiden vertrekken

Aruba den 8e Mei 1850

No. 29/

Ik heb de Eer UWelEd. te berigten dat ik gisteren op nieuw het maken ont-waren dat eene Publicatie voor een onder-hoorige = mogelyk nutteloos [illegible] voor het andere ongeschikt is

= eiland

Ik had de Eer [illegible] in dato 2 Mei No. 25/ UWEd + kennis te geven van 't Schutten van eenige ingeslopen Beesten op 't Etablissement Lacachi met vermelding van den inhoud van de Publicatie No. 1846 No. handelende voor het weiden van vee op de publieke gronden, dat geschutte Vee in dien ook gisteren gevuld, doch ik het maken ophoren dat daar het gebodene vrat alleenlyk niet noemenswaard, maar by langer de beeste nog kosten konden ontkomen worden opbrengen.

+ onderscheidene mee, ook

Ik moest my om spoedig decideren ten aanzien van dat geschutte vee en tot vermyding van verdere kosten, was ik dadelyk genoodzaakt dat vee doort in afwachting UWEd nadere orders op 't Etablissement Lacachi te bergen maar daar was geen denken aan dat Etablissement heeft ten gevolge van de aanhoudende droogte, hoog benodigt het + voeder daar nog toekomende ook ik moet den Heer Opziger toestemmen, dat morgen dan ook eenige opparsing verrichte.

+ weinige

No.

Ik heb dan eindelyk moeten besluiten met een extra [illegible] dien Eeden te doen [illegible] om hem + [illegible] tot tyde en op de UWEdG dien aangaande moogt besluiten.

+ aan hem tot overleden

= te doen opnemen

Ik neem de vryheid UWEd dat de Boeten & Kosten op dat geschutte Vee te verhalen, veel te hoog gesteld is, voor alhier en in aanmerking genomen de prys der Beesten, dien [illegible] thans alhier

voor fo. te verkrygen zyn

Dan heeft dat weiden van het aangehouden Vee, dat inconvenient, dat de menschen maar niet boeten willen, mogelyk wel denkende het Gouvernement daar mede eindelyk te doen want meerendeels zyn het ondankbaren aan het Hollandsche Gouvernement vreemd, immer klagen en slechte betaaldheid, ik schrijf er van wanneer ik de uitstaande achterstallige belasting [illegible] en ik vind by het dagvaarden, ook weinig dienst, dezer dagen nog het is den Heeren J. Quant & Pieter Lampe doen dagvaarden, die sedert tyden niet hadden betaald [illegible] wordt hun dat bekend, of zy liepen myn kantoor af nog om [illegible] en dat [illegible] zyn de eenigste panden [illegible] Koppen Slaven [illegible], geen of kostbaarheden is er niet te vinden, maar tolsch en brood te doen; daar blyven zy niet in ten achteren adres J. Quant en diens [illegible] Sons

Aruba den 13e Mei 1850

No. 30/

De navolgende Schryvens heb ik de Eer aan UWEd te onderwerpen, en wel met vertrouwen dat myn vragen door UWEd zal gebillykt en beslist worden.

33

Ik vertrouw dat de Schryvens van den Heer Gouverneur Esqr aan my in dato 14 Dec 1844 No. 61/93 en waarby UWEdG goedvond myn [illegible] te ontnemen UWEd zullen bekend zyn.

Het viel my hard, en dadelyk het [illegible] de onbillykheid daarvan gevoelde, van een Emolument sedert onheugelyke jaren, aan het Hoofd van 't Bestuur van dit Eiland toegestaan [illegible] en Schryver dezes, was opgesomd voor zyn loondt, in dezen gewesten, als een [illegible] dan zyn inkomsten betrekking verbonden.

+ te ontnemen

+ niet alleen was

Ik heb zonder tlegens, zonder meer my onderworpen aan deeze bekorting als meer anderen en dien ook de bekrachtiging van verdienstelyke Hoofden van vroegere Besturen hadden tot een bepaling gemaakt, my onder onderworpen.

Ik staade op belofte dien verbetering in myne ~~Financiele Omstandigheden~~ betrekking moeten aanbrengen, maar ook onmogelyk voor waare het my geweest den Heer Gouverneur Esqr. myne leedwezen[*] te doen blyken ~~gevoelen~~.

Bij de verloop ~~tyd~~ zedert is er ook gebeurtenissen ontstaan, die een zigtbaare agteruitgang[2] aanwyzen, de Het Tarief van Regten en Emolumenten is verminderd.[3]

Het water dat ik vroeger van 't Etablissement Casachite heb halen in de Put is zedert ± 1 a 2 Jaren brak. Myn gezin is groot dat dagelyks water koopen is een lastig aart, en valt hard uit geven te moeten doen, dien mynen voorgangers en dien ryhelyke inkomen hadden nimmer gekend hebben en daar ik ook in de eerste Jaren, ben in gemaintineerd geworden door de verdienstelyke Hoofden van 't Bestuur dezer Eilanden, den Heeren van Raders en van Uytrecht.

Blykens het een en ander door my aangehaalde, dat niet alleen degelyk de waarheid is, maar onderzoek kan lyden, vertrouw en verzoek ik dat het UWelEd.Gestr. mogen behagen my weder in het genot te stellen van 30 ℓ watergeld per dag, zedert onheugelyke Jaren ~~door~~ door mynen voorgangers genoten, en ik in de eerste jaren by zedert de aanvaarding van myne betrekking heb mogen genieten.

* ontrent zyn Besluit

[2] van dit Eiland

[3] gevolgen van regering aanschikkingen

my

Aruba den 15ᵉ Mei 1850.

No. 31/

Ik heb de Eer UWelEd.Gestr. te berigten dat er alhier gesprak is, dat de Schipper van de Bolet vale der Polet Caporal Pierre la Roche zyn Bolet zal komen weghalen.

Zyn Papieren zyn alhier berustende zoo als wel denkelyk is, na de gebruikelyke kosten en het verhaalgeld te hebben betaald, heb ik geen reden om de Bolet langer op te houden.

Het konden zyn dat het Nederlandsch Gouvernement van een ander oordeel was, zoo waar, verzoek en dan ik zoo spoedig doenlyk door UWelEd.Gestr. te worden geinformeerd.

De Bolet Cola legt op den dauw in den Haven, alleen de mastbaken zyn daarvan zigtbaar.

Aruba den 15ᵉ Mei 1850.

No. 32/

Aanliedende dezen heb ik de Eer UWelEd.Gestr. over te maken

Het maandelykse Rapport van de Kulturen.

Wy hebben wel Cochenille liggen maar niet ~~in voldoende~~ genoegzaam ter verzending.

De droogte blyft aanhouden, waarvan de beesten leven dien op de publieke gronden weiden is my een raadsel; eenige landa tankjes zyn ledig, en anderen hebben zeer weinig water, een massa van alle vee soorten, vind men in het dorp, en rondomme daar weinig meer dan Klipsteenen te vinden zyn, ook de varschebotter is het mede gedaan.

Ik heb vergeten UWelEd.Gestr. by gelegenheid ik UWelEd.Gestr. vermelde onder myne No. 30/ j.l. de verkoop van de Bark van Ls. Croes de Bolet van M. Evert ook te koop is, de eveneens zyn Bolet was een half jaar vóór anker geweest, toen hy kortlings na

34

Curaçao is gezeilt en fra-vracht heeft gemaakt, dat hem dan ook de schrik heeft gegeven, en ook niet ver-der, dan tegen Nieuwe jaar weder het anker zal ligten.

Den Heer Gouverneur van Raders, heeft my by zyn hierzyn wel eens ge-sproken, van Zoutpannen aantelegggen, zy zyn er ook vroeger geweest, dat te zien is, dat konden mooglyk de val van dit Eiland nog voorkomen; men vind alhier nog genoeg Zout, dat wel niet geraffineerd is, en men schuin Zout betaalde. Aan de West & Oost van 't Eiland was goed verkoopbaar Zout te vergaren, de Americanen zouden ons dan ook wel bezoeken.

Aan het Kaatkappen in Ao 1851. zoo als den Heer Gouverneur Ep[illegible] vermeende; valt niet aan te denken, ZeEdGd heeft dan ook geene oculaire Inspectie dien aangaande genomen, na myn inzage gaat er nog een 25 Jr zoo niet een 30 Jr mede heen.

Aruba den 16n Mei 1850

No 33/ Bylage 1. Sedert eenige dagen is men bezig een schrift optemaken om aan WelEdGr intedienen, zoo ik vernomen heb moet door eenige Ingezetenen daarin verzocht worden, om het Vee zonder Herders te mogen doen weiden.

Dit schrift zal waarschynlyk aan WelEdGr overhandigt worden door eene Luydens Inwoonder van alhier, dien mensch is een goed prater, met opgekleed[illegible] [illegible]

Ik Schriftelyke dezen gaat de Notu-len van een onlangs gehouden Vergadering, waarby C. Luydens mogens [illegible] [illegible] hem is voorgekomen in de Vergadering. C. Luydens heeft veel Hoornvee

nog is voorgekomen van een zyner beesten dien in de tuin van een ander was doorgedrongen

Eenige dagen voor dien Vergadering is de persoon van Dirk Kock Schipper op de Dorothea, ook gewond geworden door een Hoornbeest van Pieter Kock, ik was verpligt order te geven om op dat Beest veiligheid halve te doen schieten, doch toen de Opzigter kwam was het Beest reeds afgemaakt.

Ik wandel zeer veel en familie en dat zeer vroeg en laat maar WelEdGr kunt niet gelooven de veel dien by haar (als er) meer zy de Hoornbeesten, hooren of zien want men kan hooren te dikwerf van ongelukken, in den tyd van den Heer Ellis Romero hebben eenige kinderen de vlucht in de Kerk moeten nemen

Als het Hoornvee in de tuinen indringt en men wil dien er weder uitjagen, moet men zeer op zyn hoeden zyn. e

Men zouden immers even kunnen doen, als by ons, in Gelderland ~~te [illegible]~~ daar ik eenige tyd de gewoont heb, wierdt 't Hoornvee van de Ingezetenen, door een Herder geweid, waar voor ieder een kleinigheid Contribueerde, met WelEdGr welnemen konden dat immers ook zoo plaats hebben, en dat alhier verder vooral 't Hoornvee in de nacht gehaalt wierdt.

Het Gouvernement geeft immers zelve 't voorbeeld, en heeft een Herder voor zyn schapen, en dien snachts in de Koraal komen, van diens kudde wordt niet gestolen nog [illegible] nog schelmery kan daarby plaats hebben.

Men legd zich hier ook weinig op het Schapen scheeren toe, maar op de vacht zit ook byna geen wol, wordt door het stekel gewas uitgetrokken en de wol verbasterd; met dezen gelegenheid gaat er van October nog een 1000 lb Schapenwol mede

Aruba den 18e Mei 1850.

No 34/ Dient ter kennis van UWEdG dat op den 3e dezer per de Nedl: Schr David & David Schipper Abraham Matis Capriles, na Caracas ter verkoop is opgezonden de Slaaf Johannes aankomende Simon Gomez ter woonde alhier.

Het Extract uit de Controle is abusievelyk overgelegd by de volmagt aan den Heer D. Ysbrand Hoegeronden.

Aruba den 28e Mei 1850.

No 35/ Ik heb de Eer UWEdG. kennis te geven dat op heden per de Schr David & David alhier is geretourneerd de Slaaf Constantien Olivert.

Aruba den 28e Mei 1850

No 36/ Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdGe toe te maken
Eene aanvrag in duplo

Aruba den 30e Mei

No 37/ Ik heb de Eer ter kennis van UWEdG. te brengen, dat ik op heden in de Nedl: Schr David & David heb doen inschepen

16 Zakken Cochenille
te weeten
No 18 tot & met No 27 1e Soort
No 28 tot & met No 32, 2e Soort

Waarvoor UWEdGe gelieve de gewoone vracht voor te doen uitbetalen.

Ik heb wel ter verzending voorhanden plus minus 250 lb doch ik heb geen zakken en verzoekte dit gaarne dien aan te schaffen.

Gelieve UWEdG last te geven, dan my per retour van de Dorothea eenige oude Zakken toetezenden

Aruba den 13e Juny 1850.

No 38/ Bylagen 6 & de afgetekende

Ik heb de Eer UWEdGe te retourneren
1e De Lyst van het bedrag der 4% afgave van de Cochenille & Aloë geproduceerd in 1849.
2e De maandl: verantw: Stukken als
a Lyst der geborenen & gestorven
b. Lyst der afgegeven permitten Gradeninering
3e 't maandl: Rapport van 't Etabt Cunachite
4e Een gedetailleerd verslag van het Cochenille Etablissement Cunachite gejustificeerd door een Staat van de kosten en ontvangsten van het Etablissement, van af deszelfs aanleg tot & met 1e Juny d. j.

Het verslag houd wyders in het geen UWEdG my wel heeft gelieve optedragen by Dispi: in dato 2 Mei No 218/22.

En waar mede wy meenen zoo goed mogelyk aan UWEdGe intentie te hebben voldaan

Aruba den 15e Juny 1850

No 39/ Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG over te maken 13 Zakken Wol weg: 262 lb Netto waaronder 4 Zakken gem: 1, 2, 3 & 4. fyne wol inhouden

Voor vracht is geconditioneerd f 2,62½ te a Costi te voldoen.

Aruba den 15e Juny 1850

No 40/ Ik had de Eer UWEdG in dato 15 Mei d. j. naar de oorzaak betrekkelyk het Brazilie hout op of omtrent deze aanmerking te maken dat na myne ingewonnen rapporten in jaren van dat hout niet konden gekapt worden

36

Nader heb ik daar oculaire Inspectie van genomen en heb de eenige gekapte stukken by my aan huis liggen die, in een woord niet zyn, geen kleursel in hebben en beneden den maat.

Het is my onmogelyk UWEdG met zekerheid te kunnen zeggen, wanneer het Brazilie hout kapbaar zal zyn, ik weet niet hoe veel jaren er toe behoren van de origine tot zyn [illegible] kapping, en men schynt het alhier ook maar te raden

Het Brazilie hout dat sedert myn
Bestuur van alhier na a Oeli is verzonden
was grotendeels hout dat van ouds ge
kapt was, en maar was opgestapeld doch
thans niet meer aanwezig of dat er
nog mogt zyn is niets waardig

Het monster Brazilie hout, dat
ik ten mynent heb leggen, was myn oog-
merk eindelyk UWelEd: ter visie toetezenden
doch men zegt alhier, dat UWelEdG voor-
nemens zyt dit Eiland te bezoeken, reden
dat ik het voorecnst uitgesteld heb
UWelEdG. een opzending daarvan te doen,
en altoos nog tydig genoeg dat kan af-
gestuurd worden.

Aruba den 18 Juny 1850

No. 40/ Ik heb de Eer UWelEdGe kennis te geven
dat ik voor eenige dagen, ten mynent heb
gehad den Heer R. K. Pastoor Schermer
dien my zyn verlangen te kennen gaf van
een School te willen daarstellen op de
hoogte van Canashito, voor reden aanvoerende
dat op dien hoogte de bevolking vry
talryk was en door veel gepaarde om-
standigheden de kinderen geen gebruik maakte
van de geestelyke School in het dorp
Oranje Stad, en de Inwoonders daartoe
hoogte met zoodanige inrigting zeer
te vreden zouden zyn.

Ik deel in het gevoelen van dien
Heer, en beschouw, dat wy niet te veel
kunnen aanwenden, om de jeugd dien
alhier veel te wenschen overlaat, tot den
eersten trap van beschaving te brengen,
Het Onderwys zal zich dan ook maar
ook bepalen in het leeren Schryven
en het aanleeren van de Spaansche taal

Voor zoo verre gaat myn berigt
ik verneem dat een Onderwyzer van
Curacao zal komen, dien waarschyn-
lyk aan zyne pligten alvorens zal
hebben voldaan

By aanvraag van een stukje grond tot
oprigting van een School Gebouw N. B. dat
vooreerst niet kostbaar zal zyn, zal ik handelen
als met alle aangevraagde gronden gehan-
delt wordt

UWelEdG Ik vereenig my ook met den
wensch van de WelEerwaarde Heer Schermer
dat dat stukje grond het UWelEdGe wel
zal gelieve te behagen de nog aantewyzene
grond vry van belasting te laten.

Aruba den 25 Juny 1850.

No. 42/
Bylagen 4. Ik heb de Eer UWelEdGe overte-
maken 2 Aanvragen in duplo

Aruba den 28 Juny

No. 43/ Aangenaam zal het my zyn Zoo
UWelEdGe het konden goedvinden my by eene
eerste gelegenheid
f1000 (Zegge Duizend Guldens) overtemaken ten
behoeve van de Kas van dit Eiland

Aruba den 28 Juny

No. 44/ Ik heb de Eer UWelEdGe te berigten
dat ik op heden aan boord van de M. Schoe-
ner Brik Fernate heb ingescheept

12 zakken Cochenille te weten
van No. 33 tot en met No. 40 1e Soort
" No. 41 " " No. 44 2e "

37

Aruba den 1e July

No. 45/ Ik heb de Eer UWelEdGe kennis te geven
dat op den 25e van den vorige maand alhier
is gearriveerd de pe de Schoener Brik
Fernate de Moof Eiland aankomende
D: Capriles Jr.

Aruba den 8 July

No. 46/ De navolgende stukken zoo Admini-
stratief als Notarieel heb ik de Eer UWelEdG
Bylagen 12. overtemaken te weten
1e Een lyst van geborenen & gestorven in de
Nederlanden geboren.

2. Een lyst van geborenen en gestorv. } maandelyksch
te Aruba
3. Negatieve lyst van de goudwinning
4. Rapport van de Etablissements
van Kultuur
5. Een betaling lyst over de maand
Maart
6. 3. Notulen van gehouden Vergaderingen van 't Vredegeregt
7. 5 acten van voltrokken Huwelyken
8. Een acte van verkoop van vaste goederen.
9. Een acte van Overdragte
10. Een acte van Borgtogt.

Ook gaat nog buitendien de Kasrekening over het 2e kwartaal ik heb my gehaast dien op te maken.

Verder zal volgen het geen voor de 3 maandelyksche verantwoording
eene vereischte is

Aruba den 9e July

No. 47/

Ten tyde van WelEd. Gestr. hierzyn vermeen ik wel verstaan te hebben, dat het WelEd. Gestr. oogmerk zoude zyn, de goudgraving op de voet van thans met een Jaar te doen eindigen

Het geen ik kort na WelEd. Gestr. vertrek ontwaard heb, doet my de vryheid nemen WelEd. Gestr. te verzoeken van vooral geen extensie aan eene vergunning te geven ja zoude ware het wenschelyk met myn inzien van zoo spoedig mogelyk weder de goudgraving op deszelver voet terug te brengen de redenen dien ik daarvoor heb aan te voeren zyn de navolgende

Kortlings ontwaarde ik zeer toevallig dat een stukje goud ter waarde van f42 aan de Heer L. Bark was verkocht, dat aan de verkoper gedeeltelyk aan geld en goederen was voldaan, en WelEd. Gestr.

Beschikking in dato 20 Febr. j.l. No. 73/12 niet was nagekomen, daar er geenen permitten op volgende waren genomen

Naar aanleiding van dien Beschikking evengen. heb ik order gegeven de vinder of vinders van dat stukje goud in voor f42. verkocht niet meerder goud mogten zoeken, en den Opzigter van de Goudplaatsen op nieuw aanbevolen van stiptelyk nakomen en aanteekenen myner vroegere aan hem gerigte Schryvens dan ik veronderstelle moest door hem geene genoegzame waakzaamheid had plaats.

Den Heer J. G. Croes is my daarop in persoon komen opzoeken, en my verklaart wel te weten er goud gevonden wierdt, maar dat men in den omtrek van vyf Uren aan het goud zoeken was dat het hem onmogelyk maakte te Surveilleeren dan daarby alloos niet in de Goudplaats konden zyn alwaar voor hen geenen voordelen waren te halen, en zeide ook zelve te verlangen het oude weder in gevoerd wierdt, dat het hem alsdan gemakkelyker was nategaan wien al, of zonder permitten werkte

Ik beken zyne defensie veel waarheid bevatte en zeg nog even als ik in myn verslag gezegd heb dat de ophopers en bydynwyze van werken het best by varen, met dubbelde maessen snyden en wel zouden willen, dat men geloof hechten aan hunnen woorden "dat er niettgheden gevonden wierden, dien naauwlyks de kosten dekte"

Sedert WelEd. Gestr. vertrek heb ik diverse menschen tot myent gehad, dien my zeide door WelEd. Gestr. aan my gerecommandeert te zyn zoo veel mogelyk tracht ik dien menschen te voldoen

Morgen zal ik als Vrederegter zitting nemen met assistentie van de Hr. Jacobs als Griffier om de Klagten aan te hooren tegen den Hr. Wagner dien zyner verdediging zal inbrengen

Vonts

38

fo. 74

Voorts heb ik nog geconvoceerd op denzelfden morgen, de Geg[e]amen [illegible] [illegible] den Heer H. P. Eman

Aruba den 15e July 1850

N° 48/

Bylagen 12

Ik heb de Eer W.H.E.G. geleiden de deze overtemaken

1 Een [illegible] uitklaring lyst met 2 Bylagen
2. Een Staat van het Magazyn
3. Monsterlyst der lands Slaven
4. Verandering Staat id
5. ½ Jarigse Staat der Kleeding van dezelfde
6. Staat der Artillerie behoeften
7. Staat der Bestialen
8. die der Armenkas

Aruba den 15e July 50

N° 49/

Uit hoofde van eene kleine avary is heden de Mdl. Schip Renata Schr. Ruiz binnen de Haven gekomen om Zoo spoedig mogelyke reparatie te doen

Ik [illegible] de Eer W.H.E.G. te berigten dat ik l.l. Woensdag het met de Eere Eman tot geen eindezaak heb kunnen brengen na alle pogingen aangewend te hebben, doch ik hem acht dagen van deliberatie gegeven

J. A. Odubor, blyft voor als nog aandringen op vergoeding bewyzen heeft hy niet [illegible] houd het nog een weinig op het Slapthoven, hy [illegible] gedacht dat het Collegie van [illegible] Vredegeregt alhier uitspraak zoude doen, doch dat is niet waarschelyk, maar ik heb ook buitendien geene Publicatie of met geene daar in dit geval [illegible] op zouden [illegible] Jacobus Odubor heeft zyne klagtes ingetrokken dien datzelfde maar even van of [illegible] Jaren geleden

dadelyk

kunnen grondes.

fo. 75.

W.H.E.G. heeft zich niet gedeclareerd, by zyn Inspectie [illegible] alhier over het Fort Zoutman

W.H.E.G. zal evenwel gezien hebben dat vooral de wachtkamer in 't Fort aan het dak e nodige reparatie verlangt, ook het woonhuis van den Opzigter dient nagezien te worden.

Daar langzamerhand de tegenwoordige aankomst, [illegible] de Correspondentie [illegible] a Costi ne alhier hoogst [illegible] is, zoo heb ik de vryheid genomen in deze reparatie te voorzien, dien weinig kosten zal, daar ik nog [illegible] in het Magazyn hebben.

De [illegible] onder myn N° 25/ in dato 3 Mei waarvan ik W.H.E.G. melding deede, deeze dag geschut waren, heb ik na W.H.E.G. [illegible] van alhier aan de Eigenaars, tegen de kleinigheid van aanbrengen [illegible] kosten van schutten willen afgeven, doch zy verklaren maar geen aanbrengelde te willen betalen en daar heb ik het bygelaten, de Publicatie voor het schutten van het Vee van 19 October 1846, is evenwel door de [illegible] ten volle geobserveerd geworden.

Ik heb by wyze van [illegible] en volkomen in den geest van Uwe geeerde missive onder N° 15/ my nagelaten, aan de Districtmeesters in gezonden [illegible] de bevolking in hunnen respective districten met deze [illegible] toelating van grond voor de [illegible] bekend te maken, met [illegible] tevens by wien om inlichting zy zich verder te adresseren hebben.

+ schryvers

Door eenige is er aanzoek voor Planten gedaan, zoo wel opzetjes als voor aangevraagde grond.

Voor een paar dagen geleden was ik op Canashito, toen waren er reeds by de 600 Ellen greppels gemaakt voor de afwering van het Vee, en aan de buitenkant opgehoogd met [illegible], dat werk zal spoedig gereed, voldoende [illegible] kostbaar zyn

Onder myn N° 47/ [illegible] zeg ik verhaal met zyn verslag van 't goudgraven sprekende

No. 50/

Bylagen 2.

Aruba den 15e July 1850

By deze zelfde gelegenheid heb ik nog de Ew: WelEd. Gestr. overtemaken

1e De Nominative Staten van het werkvolk enz: gedurende de maanden april, Mei & Juny

2e Een Staat aantoonende het bedrag der uitgaven aan der Kultuur over het 2e Kwartaal d.j.

No. 51/

Aruba den 22e July 1850

Ik heb de Eer UWelEd. Gestr. by dezen ter kennis te brengen, dat in de maand September van At. J. van alhier pr. eene kano zyn ontkomen

De Slaven Estaba oud 20 Jaren aankomende Jn. Croes Az. en

George oud 18 Jaren toebehoorende de Wed: Simon Quant

Volgens berigten zyn deze Slaven gezien geworden op St. Martha en Rio la Hache i Nuevo Granada

Het verzoek van de belanghebbende is dat het UWelEd. Gestr. mogt behagen van gend. Slaven by de gevestigde autoriteiten plaats aan gemelde te reclameren.

Aruba den 22e July 1850

No. 52./ & te beteeren

Na alles aangewend om het verschil, dat er bestaat tusschen de erven wylen M: G: Erasmus bytelegge, ten aanzien van een Slaaf heb ik niet kunnen vereffenen

Alhoewel ik geen inzage van het rekwest het geheel alsoo de inhoud my onbekend, vertrouw ik, dat dit myn berigt voldoende zal zyn om in de denkwyze van de rekwestranten

[margin: t. aan UWelEd. Gestr. ingediend]

aan UWelEd. Gestr. verder te kunnen handelen

Aruba den 22e July 1850

No. 53/

Bylagen

Ik heb de Eer UWelEd. Gestr. overtemaken

1e Een Staat aantoonende de Stand der Kultuur, gedurende het 2e kwartaal d.j.

2e Een Nota van onbetaalde lasten op datum

3e Een do. van uitstaande belastingen op dato

4e Een Administratie rekn: over het 2e kwartaal

5. do. Schuttery

6. Een aanvraag in duplo

7. Een Declaratie van Paardekamer

8 twee Rekwesten.

9 twee Concept metingen

Eene Concessie ter inteekening.

De aangevraagde gronden kunnen zonder eenig nadeel van den lande afgestaan worden

Voor de rekwestranten zal het my aangenaam zyn dat het UWelEd. Gestr. konde goedvinden de Grondbelasting te doen ingaan 1e Jany. e.k. daar alvorens van de grond niet te trekken valt.

Ter bemoediging van de landbouw neemt ik de vryheid UWelEd. Gestr. het voorstel te doen, van de rekwestranten voor gronden voorloopig geen Lyfpligt te doen betalen?

[margin: voorloopig]

Ook by aanvraag van uitbrenning op ongezegelde papier te mogen doen

[margin: (als Publ. N° 8 ... ...)]

Beide voorstellen zijn ter verlagering van de Ingezetenen momentaneel om by gemeenschappelyk welvaart op te kunnen komen

De Somma van f 9.70 geleidende dezen behooren by het ingediende rekwest,

40

Aruba den 23e July 1850

No. 54/ By eene eerste gelegenheid ad
alhier geleiden WelEd. my f1000.- (Hygge
[illegible] Talents.) ter betaling de kas
alhier overtemaken

Aruba den 24e July 1850

No. 55/ Blykens mynen Schryven onder No. 49/
in dato 15 July had ik de Ed. WelEd. te
berigten, dat ik eenige reparatie aan de Wacht-
kamer in het Fort Zoutman zoude laten doen
en het huis aan den Opzigter zouden doen her-
stellen; dat nu verrigt is en heeft f12.- aan
arbeidsloon heeft gekost behalve de Cingels
dien uit het Magazyn zyn gebruikt.

Nu blyft er in het Fort nog te
herstellen over, het dak van de kruidka-
mer dat van klei gemaakt is, en het
water, doorlaat; en de Campen van een
Kooroost dien vernieuwd moeten worden, ik
verzoek door WelEd. te mogen worden gemachti-
gd om dien herstellingen te doen.

Aruba den 25e July 1850

No. 55/ Ik heb de Ed. WelEd. te berigten
dat door de R. K. gemeente alhier ingevolge
volge WelEd. autorisatie de voorgeschreven ~~volgende~~
opmeting het gedaan, de ~~toegang als~~
~~verkoeten Utrecht te meent, ten meester by te~~
~~plaatsen Santa Cruz~~ ik heb hier niets meer
bytevoegen, daar het overige WelEd. be-
kend is.

Aruba den 25e July 1850

No. 56/ Ten tyde van WelEd. verblyf
alhier, zal WelEd. in het oog geloopen
zyn aan de menigvuldige bouwvallen
dien hier aanwezig zyn, ik wenschte daar
wel eens een opruimming van te hebben
en ik kan alhier maar niets vinden
dat my regt geeft, om tot dien opruim-
ing te komen.

Met de overname van dit Eiland, heb ik
weinige voorschriften bekomen, en den dag alles in
een kaalloos staat

Ik wenschte gaarne dat het WelEd. mogt
goedvinden van my te helpen in de eerste plaats
aan voorschriften, en my verder in deze met eene inlich-
tingen erachtgevingen bytestaan. ✝

✝ bestaande Daarop zouden ik mynen adresse ?? onder laten willen hoord

Vele van dien bouwvallen behooren aan
onbekende, afwezige, presenten

Aruba den 27e July 1850

No. 57/ Beleidende heb ik de Ed. WelEd. te
doen geworden twee Interrogatoriums een
en Beschikking was niet mogelyke tot
stand te brengen, doch WelEd. gelieve
inteziens op welke toesp gronden de
schadevergoeding door J. A. Oduber als
klager gebaseerd is, daarentegen de
defensie van den Heer Wagner, zonder iets
te willen ontkennen, en ook zoo verre my
bekend is zuivere waarheid, dan de beesten
waar aan Schade zouden zyn toegebragt
door ZEd. van geweg maakt, by zyn 3e punt
van verdediging, den Eigenaar daar van is
my bekend, doch heeft geenen klagten
daar hoger magt willen inbrengen ZEd
zagt wel in de moeilyke straks, daar
den Heer Wagner in verkeerde, doch met
de persoon van J. A. Oduber, is het an-
ders gesteld, dien zocht niet alleen
geld te kreygen, maar is daarby zoo het
my voorkomt onkiesch genoeg van zich
te willen verryken; met het geen dan niet
toekomt, daar zitten weder diverse menschen
agter de schermen, dien door my niet mogelyk
waren aan te wyzen, en dien wel zonder willen spreken,
maar in dit geval weten zy van niets af,
zy leggen te oor van Conachito met
hunnen tuinen, en maken zich me
vergenoegen met de klagen optevragen
tegen den Heer Wagner.

Voortaan hoop ik zal [illegible] veele moeijelijkheid
uit den weg geruimd zijn, daar UWEdG heeft
goedgevonden te besluiten van Sloten rondomme
Canaalkeltes te maken, dat voor de Inwoonders
en vooral voor de aanhoudende Grittelaars
eene groote en allezints verlichting moet
zijn.

Aruba den 24e July 1850

Nº 58/ Ik was heden verwonderd van den
Heer J. A. Oduber dien ik uitgenoodigt had
l. l. Zaterdag of wel heden aan mijn
Bureau te komen, om met zijn handteke-
ning te bekrachtigen op de antwoorden
door mij aan hem gedane vragen in de
Zitting van den 10 dº van hem te verne-
men, dat hy niet genegen was zulks
te teekenen met bijvoeging een Eeds aan
UWEdGr te hebben geschreven
Het eene Interrogatorium van de
beide vermeld by mijn Nº 57/ gaat dus
een ongeteekend.
Het schijnt dat dien Heer hetze
daar mede heen drijven wil, dat de Zaak
alhier beslist zal worden, en den Heer
Wagner worden gecondemneerd, doch ik
vind mijnentwege geene gronden, om daar
mede te kunnen instemmen, daarenboven
de Jasbon van Oduber, heeft aan mij
voor het goedmaken van zijnen beesten
nimmer in tijds betaalt ingebragt.

Aruba den 10e Aug 1850

Nº 59/ Ik heb de Eer UWEdG toetezenden
Bylagen 3. 1º de gewone maandel. stukken en
2º Een Rapport van de Etablisse-
menten van Kultuur alhier

Aruba den 16e Augd 1850

Nº 60/ Ik heb de Eer ter kennis van
UWEdGr te brengen dat op den 8e dº,
van alhier zijn geretourneerd de Slavin,

genaamd Sonia aankomende Di Caperlle Jr.
en de Slavin Carolina aankomende Anna
Ruiz. de laatste was voor eenige tijd ge-
leden onder bezigtigt na Curacao vertrokken

Aruba den 10e Augd 1850

Nº 61/ Geleidende heb ik de Eer UWEdG
overtemaken
Een Extract uit de Controle van Slaven
Bylagen 1 De daarin vermelde Slaaf wordt
verzonden met de Golet Davidschidom te Curacao
te worden verkocht.

Aruba den 10 Augd 1850

Nº 62/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten
dat ik op heden in de Nedl.e Golet
Davis & David heb ingescheept,
14 Zakken Cochenille
te weten
van Nº 45 tot e met Nº 52
1e Soort
van Nº 53 tot e met Nº 57
2e Soort
Nº 58 Zwaltilla
Waarvan UWEdG gelieve de gewone
vracht voor te doen uitbetalen

Aruba den 19e Augd 1850

Nº 63/ Ik heb de Eer ter wert kennis te brengen
dat na alhier op den 18e van Curacao is gere-
tourneerd de Slaaf Julian aankomende
J. H. vd Biest alhier

Aruba den 19e Augd

Nº 64/ Ik heb de Eer ter kennis van UWEdGe
te brengen, dat op den 12e dº alhier is
overleden den Heer Lourens Croes gepensioe-
neerd ambtenaar & Lid van 't Vredegeregt
alhier, voor welke laatste betrekking ik
de vrijheid gebruik UWEdG voortedragen
den Heer J. vd. Biest Lid plaatsvervanger
in dat Collegie

42

Aruba den 19e Augd

Nº 65/ Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdGe
Bylage 1. overtemaken;
De admn: rekening over Aº Pº;

Aruba den 19 Aug. 1850.

No. 66/

Ik heb de Eer UWelEdG. ter kennis te brengen dat de Publicatien my toegezonden en aangewezen ter afkondiging by geEerde Schryvens van den 7. d. No. 29 [illegible] aan zoo goed mogelyk is voldaan op den 12 d. en volgende dagen.

Even zoo heb ik laten aanplakken en personeel aangezegd, aan de [illegible] Emans, het geen my door UWelEdG. is opgedragen by geEerde Schryvens in dato 6. No. 26 [illegible]/25

Aruba den 22e Aug. 1850

No. 67/
Bylagen 1.

Ik heb de Eer UWelEdG. over te maken geleidende deze eene Concessie tot uitkalking die [illegible] heeft het my reeds ingeleverd gehad in het begin van dit Jaar, maar ik heb het niet geoordeeld het op te zenden, daar ik eerst de betaling moeste te hebben over de Jaren 1848 & 1849 dezen by nog schuldig is, maar ik zie dat zoo wanneer ik het afbetalling bekoom ik geduld zal moeten hebben, indien ik de Concessie overmaak en onder U welmeenen [illegible] Wirtman een hoog bejaard en onvermogend mensch het lopende Jaar niet zal aanteekenen

Aruba den 22 Aug. 1850

No. 68/

Tot myn groot genoegen heb ik de Eer UWelEdG. te melden, dat my het niet aan kennis houden met het afleveren van Nopaal blad zoo my onze eigen plotten niet schadelyk zullen zyn.

Ik verzoeke alzoo vriendelyk dat UWelEdG. my p. omgaande 10 à 20/m blaaden toezend.

Aruba den 25e Aug. 1850

No. 69/

UWelEdG. gelieve my p. eerst na [illegible] aanbiedende gelegenheid aan Subsidie voor de [illegible] van dit Eiland
f 500.- (Zegge vyfhondert Gulden) over te maken

Aruba den 27e Aug. 1850

No. 70/
Bylagen 4

Geleidende dezen heb ik de Eer UWelEdG. over te maken
1. Een Verzoek voor [illegible]
2. Een Borgtocht
3. Een Extract uit de Ontvolvie [illegible]
Een attest van den R.K. Pastor

Aruba den 28e Aug. 1850

No. 71/
Bylagen 2.

Om gevolg te geven aan UWelEdG. geëerde missive in dato 9 d. No. 30 21/29 gaan geleidende de Signalementen van de twee weggelopen Slaven, in A. G. verder zyn de belanghebbende bekend by eventuelen kosten dien te moeten dragen.

Aruba den 30e Aug. 1850

No. 72/
Bylagen 4

Ik heb de Eer UWelEdG. over te maken 3 Betaling lysten 2e kwartaal & de Notulen van een gehouden Vendugeft op den 28e d. [illegible]

Om UWelEdG. te doen zien dat de zaak tusschen den Heer Wagner & Jean [illegible] Octaber beslecht is, en alles, zend ik UWelEdG. het verslag van de Zitting toe

Den Heer Beurin heeft [illegible] voor den Heer Wagner niet [illegible] zyn zoo als UWelEdG. zult zien heeft in deze niet [illegible], ja [illegible] inzien met [illegible] gehandelt

43

Aruba den 2^e^ Septr 1850

N° 73/ Ik heb de Ed. Wel Ed^le^ G. te berigten dat den Heer Jean Oduber zoo even by my is geweest en daar hy een Slaaf* van hare in 't Fort in Custodie heb, onder zware vermoedens van een zyner kameraden te hebben willen doodschieten, heeft die my nu ten stelligste gezegd dat hy nu de zekerheid had dat de gen^d^ Slaaf zyn makker heeft willen doodschieten, maar alleen hem ... gewond heeft.

*Mulat genaamd Lodewyk oud 22 Jaren zoon van Petrona aanbehoorende zyn Echtgenoote Maria Elisabeth Oduber geb. Croes.

De Slaaf even gen^d^ gaat van hier geboeid aan boord van de Nedl: Golet David & David om a Costi te regt gesteld te worden. De interrogatorien zullen zoo spoedig doenlyk volgen.

Aruba den 2 Septr 1850

N° 74/ Daar ik zie dat onze Correspondentie van dag tot dag zalenteert, daar wy de Golet David & David zeds acht dagen van Maracaibo verwacht hebben en nog niet is gearriveert, en geene gelegendheden van Curaçao zich opdoen.

Zoo zal het my aangenaam zyn Uwe WelEd. G. de aangevraagde f500.- (Zegge vyf honderd Gulden) by myn N° 69/ met f500.- zegge Vyf honderd Gulden Suppletoir en my alzoo f1000.- (Zegge duizend Gulden) te zenden.

Aruba den 5^e^ Septr 1850

N° 75/ My gedragende aan den myne in dato 2 D° N° 73/

Zoo heb ik de Ed. WelEd. G. te doen toekomen

2 Interrogatorium S

1 Declaratie van de geadm: Sel nees & Heelmeester

In de Vergadering ontbrak alweder het Lid Caprilles die voorgaf ongesteld te zyn niettegenstaande hy den morgen dag op de bestuuring van zyn stoep uren lang met zyn affaires heeft gezeten.

De menschen zyn vergeerd met het Lidmaatschap maar den Heer C. vooral blyft ~~...~~ liefst buiten de Vergadering, ~~...~~ waarom vraagt hy niet zyn ontslag? Hy is ver boven de acht jaren in functie, en ~~...~~ zyn invloed in de Vergadering is, onbeduidend partydig enhal.

Wy vernemen niets van de David & David dagelyks komen er brieven by.

Het was te wenschen, dat daar nog eens, * in de bevinding van Hand eene verandering** in konden gebragt worden, want vele van onzen gemeenschap^e^ lydt, maar in ons huislyk & familje belang niet minder.

* in H ... hebbende

** in verbetering in de wat konden gebragt worden,

& met het Gouvernement

Aruba den 5^e^ Septr 1850

N° 76/ By myn N° 42/ in dato 25 Juny dez. laatste ik de Ed. WelEd. G. te melden, dat ik reeds Medicynen heb aangevraagd en nog niet heb bekomen; de arme Sukkelaars loopt dagelyks myn huis af om medicynen maar Helas! wat daar in te doen? Gelukkig dat de goede God over ons zich schynt te ontfermen, en ons land vrÿ van ziekten gezond is.

Het zal my aangenaam zyn Uwe WelEd. G. gelieve bevelen te geven dat ... van de door my aangevraagde medicynen, in een vry groote hoeveelheid toelegenden, en het ontbrekende doch nuttig & heilzaam, als aangevraagd aanteekenen.

Aruba den 5^e^ Septr 1850

N° 77/ Bylagen 5. Ik heb de Ed. WelEd. G. geleidende te doen geworden

2 Aanvragen in duplo

Een maandelyks lyst van geborenen & gestorvenen

Een negative lyst Goudwinning

Rapport der Kalveren

44

Aruba den 16de Septr 1850.

No 48/

Ik wenschte gaarne door WelEdG op het navolgende ingelicht te worden

Publicatie gecdr: 15 Janij 1824 maakt nadere bepalingen op art: 11, 24, 44, 46, 51, en 53 des reglements van administratie en bestuur op het eiland Aruba en bepaald by art: 51, betreffende aangifte aan het bestuur &a &a: Dat de genen dewelke vaste goederen door koop, of op eenige andere wyze in eigendom verkrygt enz: enz: aan het bestuur daarvan kennis moeten geven, dat zulks tot des S...... niet ..... plaats gehad is dat de massa der Inwoners niet dier bepalingen niet bekend waren, inzonderheid zy de Nederduitsche taal niet kunnen lezen nog verstaan

1e bestaan Maar alhier vaste goederen dien van eigenaar verandert zyn, doch waar geen transportbrieven gedaan zyn eenige zyn onbekaand geweest van te onthouden

t plaats heeft gehad eigenaar te zyn, niettegenstaande het algemeen bekend is.

Kan WelEdG my ook een middel aanwyzen dat de verkoper verplicht doet van Transport by verkoop te doen

Zyn er mogelyk ook nog nadere bepalingen als by art: 51 is bepaald, en hier boven aangestipt

Aruba den 24e Septr 1850

No 49/

Ik heb by WelEdG geëerde letter van den 10 dr (No 39 20/39) gezien, dat de voor als nog aangevraagde Nopal: bladen onder myn No 39/69 niet konden opgezonden worden.

Na en gevallen zyn alhier vermeen ik ook later in staat te kunnen zyn aan de aanvraag van Nopaal bladen gevolg aan te geven

Zoo dat ik verzoek dat provisioneel voor de afwachting van later aanzoek my geenen bladen worden opgezonden. De .... Cochenille zal by een eerstvolgende gelegenheid worden opgezonden als ik .... dat er nog opp .... zullen zyn.

Aruba den 24e Septr 1850

No 50/

Geleidende gaat een aanvraag in duplo als de ...... van een getuigen verhoor

Het is bekend dat dien vrye Neger in den beginne heel anders gesproken heeft de Heeren van 't Vredegeregt gisteren .... bekennen dat ingevolge de loopende geruchten de Slaaf Flavio waarheid gesproken heeft, ook vernam ik gisteren dat zoo wanneer Lodewyk na Curaçao retourneerde, velen Inwoners tot my zouden komen, met verzoek dien Slaaf van hier te verwyderen, het vermelde onder myn No 28/ was juist, maar het schynt dat Jeffer Odubes later spyt heeft gehad, van

t te rapporteren aan my de Slaaf Lodewyk, als verdacht van op zettelyk zyn meester te hebben willen schieten, by Odubes zouden nu de Slaaf Lodewyk wel willen verkopen ik heb voor eenige dagen ook reeds vernomen, dat Jean George Croes de meergenoemde Lodewyk zoude gekocht hebben

Mevrouw Wed M. E. Odubes heeft by eene vroegere gelegenheid aan den Heer President over haar gedetineerde Slaaf geschreven, de inhoud my onbekend,

Naar aanleiding van WelEdG geëerde Schryven onder No zend ik de Slaven Lodewyk & Flavio per de David & David .... a Curaçao voor de passage der beiden Slaven, gelieve .... te doen uit betalen.

45

No 81/

Aruba den 28e Septr 1850

Door het intermediaire van den Heer Geerts heeft den Heer Jan Oduber my te kennen gegeven dat hy schryven had ontvangen van den Heer Slengaarde wegens zyne kleine Sloep om vica versa tus: Curacao te zeilen voor rekening van 't Gouvernement en of ik UWEG daar over schryven wilde, waarop ik Zelf heb doen weten, daarop hy my op nieuw

gepasseerd had zich my niet dien zaake niet in het doch dit is myn verzoek dat UWEGS my geen aanraking brengt met iemand ook zy dien de naam van Oduber draagt; want daar valt niets dien menschen tich aantevangen

De Dorothea zoude ook wel eens

een reis in de maand willen doen vica versa, nu is dien Heer M: Coertz een zeer geschikt mensch! maar Zld vraagt f75.- dat kan niet! evenwel: wat my belangt zoo geef ik liever f75.- voor de Dorothea als f60.- voor de Weerie van Oduber.

Woensdag l.l. is de David & David naar Curacao vertrokken, dat zal een tyd aanhouden alvorens wy dien terug zien want de voorraad dien er aan nog was,

van Producten zyn uit medegegaan.

te velle

Zouden UWEGS ons de boot de Eendeling niet eens in de maand kunnen zenden!?

Door dat er zoo zelezaam gelegenheid is na Curacao is het ongeloofelyk wat iedere in zyn staand alhier te kort alle

† komt

onze levens behoeftens moeten wy van ame residentie hebben en by lang wegblyven zoo zy dan nog mogten te kregen zyn ten duursten prys het alles. Onze goederen en brieven nieuws bladen dien wy uit Europa ontvangen blyven somd wekeat te Curacao liggen diens van alhier komen om na 't Vaderland te verzenden & arriveeren als de vaartuigen vertrokken zyn.

De Passagiers kunnen op hunnen tyd niet vertrekken & terug zyn; en legd alleen het vaartuig by, dan is er meerendeels geen plaats daar de lading tot alle hoeken & gaten ingenomen heeft, zoo als nog kortelings het geval met den Heer Gaut R. K. Geestelyke was, die geheel zyn overtogt van drie dagen op 't Dek heeft moeten zyn

Daarentboven t dat meermalen gebeurde het in Gouvernements stukken te verzenden

of van UWEd ook zoo wel gelden te ontvangen

6. Couranten enz: dat wenschelyk ware in tyds aan hunnen adressen waren gekomen,

Ik wenschte UWEGS gevoelens in antwoord op dezen wel te kennen alvorens my naar blyveuke willen by associering en vaartuigjes te bekomen, waarvan veel afhangende of wy al of niet by associering een vaartuigje voor eigen rekening te kunnen

zullen aanteschaffen, zoo wy de gelden daarvoor kunnen vinden

Aruba den 28e Septr 1850

No 82/

Bylagen Gelsd Geleidende deezen heb ik de Eer UWEGS. pr de Zweedsche Schooner Susanna toete zenden.

2 Rekwesten voor manumissie,
2 Borgtogten.
2 Extracten uit de Contrôle.
2 attesten van den R: K: Pastoor

De twee Eenen hebben zich aan my geadresseerd, om te mogen weeten of ik ook iets naders had, hun belangende daar zy voor als nog geene advertentie in de Couranten/Bladen aangetroffen

† van de vrygegevene Slaven

Ik zie de manumissie brieven, te gemoet

Voorts gaat eene Concessie ter inteekening op naam van C. Luyden tecket getransporteerd op

Een Concept meting
Een Rekwest. & f4. 85 bestemming daarvoor vermelt

De aangevraagde grond kan buiten prejudice van de landen afgestaan worden

46

Aruba den 1e Octob. 1850

Vervolgende : Antwoord op de mynen in dato 28e Sept. N° 81 dezer maand

N° 83/

Dat ik gehoord dat Heer L: Brai by my heb gehad, dien my zeide dat het monopolie dat alhier bestaat niet kan blyven voortduren dat de Concurrentie hoog noodzakelyk was en vervolging met te zeggen dat hy de bekende Goleta (Nep..) van den Heer Oduber zoude afkoopen, met dien verstande dat UWH E G zoude voordelen van maandelyks f50.– van Gouvernements wege afstaan, maar daar voor ook alles wy zouden hebben wat van Gouvernements wege van Curaçao & van alhier na a Ost: word verzonden

Verder van 't Paketje te hebben beoogd men niet, maar men verlangt niet aan den leiband van den Hr Capriles te loopen en van dien zyn nukken afte hangen

Volgens myn gevoelens is het voorstel aannemelyk

Het voornemen zouden zyn altoos met den 1e der maand van alhier te zeilen en een reis voor ... in de maand te doen ook is het noodwendig dat het vaartuig hier te huis behoort om van alhier zyn orders te kunnen ontvangen

Aruba den 12e Oct. 1850

N° 84/
Bylagen 23.

Ik heb de Eer UWH E G gelieven dezen de navolgende stukken myne Administratie betreffende overtemaken te weeten:

maandelyks.

1e Een Negative lyst van der overledenen in de Nederlanden geboren

2e Eene Negative lyst van afgegevene permitten Goudwinning

3e Een Lyst van geboorenen en getrouwden op 't Eiland Aruba

4e Een Rapport van 't Ryks Etablissement Post Carmabito

3 maandelyks

1e Een Betaling lyst

2. Een Staat aantoonende het bedrag der uitgaven by de Kultuur

3. drie nominative Staten van het werkvolk by de Kultuur geëmployeerd

4. Een Inklaring } met 2 bylagen

5. Een Uitklaring Lyst

6. Een Staat van het Magazyn

7. Een Monsterlyst der Slaven

8. Een der veranderingen id

9. Een Staat der Ryks Bescheiden

10. Een d° der art: behoeftens

a. Een acte van Hypotheek

b. Een d° van een gesolemniseerd Kwartelyks

c. Twee Transporten van vaste goederen

En een Pakje geld verzuimt te zenden onder myn N° 82/

Aruba den 12e Oct. 1850.

N° 85/
van Maracaibo

Ik heb de Eer UWH E G te melden dat ik by retour van de Goleta David & David via alhier na a Ost: gereed ben om in te laden het resterende van onze Cochenille Oogst bestaande in 5 Zakken te weeten 1e Soort N° 59, 60 & 61
2e soort N° 62 & 63.

47

Aruba den 12e Octb. 1850

N° 86/

Aangenaam zal het my zyn dat by eene eerste gelegendheid na alhier UWH E G my gelieven f500.– aan Subsidie voor de Goudwerkzaamheden

Aruba den 16e Octr. 1850

No. 87/ Geleidende dezen heb ik de Eer
WelEdG. toetezenden
Bylagen 3. 1o. De Kas rekening over het 3e kw
2o. Eene Nota van onbetaalde Lasten
3. Eene do. van uitstaande Belastingen

Aruba den 28e Octr. 1850

No. 88/
+ a 6 weken

Daar het nu een Jaar + geleden verstreken is dat de gesalveerde goederen van het gestrande Eng. Barkschip genaamd Mary Elisabeth of London zyn alhier verkocht en ik geleidende myn Schryven van den 14e Sept. van A. B. No. 81/ aan WelEdG. heb overgemaakt het Saldo van 't Salvatie Berglooon ten bedrage van f 118.11 ½ dat nu door de belanghebbende wordt gereclameerd.
Zoo is myn verzoek, dien hunne Competentie my door WelEdG. worden over gemaakt, ten einde ieder zyn aandeel te kunnen uitkeeren.

Aruba den 30e October 1850.

No. 89/ Ik heb de Eer WelEdG. te berigten dat op gisteren nog alhier is gearriveerd de Sloep Hilario aankomende Meerouwe Oxaker

Aruba den 4e November 1850.

No. 90/ Geleidende dezen heb ik de Eer WelEdG. overtemaken de gewoone maandelyksche staten.

Aruba den 4e November 1850.

No. 91 In dato 12 Octbr. j.l. gebruikte ik de vryheid WelEdG. te verzoeken de Kas alhier te Subsidieeren met

+ dat my niet is geworden

met f 1500.+ ik verzoek WelEdG. dien Som te Suppleeren met f 500 en my alzoo f 2000 overtemaken.

Wy ambtenaren met onze geringe bezoldigingen hebben nu reeds ruim drie maanden tractement te goed, daar met verlangen na wordt omgezien, en ik de hoop heb dat met het aanst. Nieuwe Jaar onze tractementen mogen aangezuiverd zyn

Het doet my leed WelEdG. te moeten berigten, dat niettegenstaande alle aanmaningen geene belastingen inkomen

Ik heb de Eer WelEdG. te berigten zeggen, dat ik geduldig zal zyn tot het einde van het lopende jaar, maar na dien alle maatregelen zal nemen ter inning van Belastingen, want het agterstallige augmenteert van Jaar tot Jaar +

+ blykens de Nota van onbet. Lasten hiernevens gaande F van af aan No. 1673 aan Slaven en Grondbelasting

van P. Quanty
De Pachter dien ten tyde van WelEdG. hierzyn verblyf van betaling heeft geweigerd, heeft zich nog zelve niet by my vertoond, is thans schuldig f 84.-+ ik heb hem uitstel tot het Nieuwejaar maar dan is hy onder U welmeenen het 't aan de beurt om vervolgd te worden, want wat helpt eene groote Somma op Papier daar men niet mede werken kan, en afschryving+ vraag ik vooreerst liefst niet indat de Ouderlingen daar op

+ voor belasting

48

No. 92/

Aruba den 4e November 1050.

In dato 1 Octbr. j.l. No. 83/ had ik de Eer WelEdG. te kennen te geven, dat men voornemens was alhier een

een klein vaartuig aante schaffen om onafhangelyke te zyn van enkelde individuen, die en alleen hun belang beoogen, en verlangde het Hoofdbestuur door een bydrage maandelyks onder zekere voorwaarde ons daarin behulpzaam zouden zyn, waarop ik antwoord ben wachtende.

Dagelyks ondervind ik het ontbreken van Correspondentie met Curacao de Raphael (Schoonerde) & de Curacao komen te Curacao binnen, en wy Nederlanders hebben niet eenmaal de gelegendheid van onzen brieven te ontvangen, dan voor den 24 Octb.r wanneer de Raphael reeds vertrokken & de Curacao op zyn vertrek staat, dat aan Schryven aan onze aanverwandten is niet aan te denken, Een Okshoofd Wyn is 26 dagen leggende van my in Curacao geweest intusschen tyd mogt ik duur en slegte wyn gebruiken, daar er geen varsche boter was was er een persoon alhier, (die ons eenmaal) slegts boter tegens f2.- p.r Q verkocht N. B.tm de Fransche hebben wy nog een boter vaatje Boter van gekregen + de Lamp- Olie hebben wy lang een schelling voor betaald, dus wy den 24 van October ons geworden is voor 60 % als Curacao en alles is na advenant wanneer in eenige weken wy niets van Curacao bekomen; een enkelde raakt daar wel by, maar ik met een zwaare Huishouding & een matig inkomen andere nog minder bedeeld staan er zeer slegt by, & te meer als de maandelyksche betaling zoo lang uitblyft.

Het Jolletje - dat wy wenschte aantekoopen vaart onder Hollandsche

+ daar wy droog brood met gepelde Stroop gebruikte

vlag (Norrie) genaamd de twee Susters vertrekt van alhier na Curacao aanst. vrydag alzoo de verkiezende ter visie van UWelEd.

Aruba den 5e Nov.r 1850

No 93/

Den Heer Betting vertrekt met de David & David na Curacao gevoelt zich ongesteld, ik heb niet mogen nalaten door de weinige Correspondentie zyn verzoek intewilligen. Het zoude my aangenaam zyn dat UWelEd, my eens en vooral my vergunde verlof aan ambtenaren te verleenen, wanneer den dienst zulks veroorloofde, want verlof aantevragen, dat kan in de tegenwoordige tyd niet.

Aruba den 5e Nov.r 1850.

No 94/

My is ter oore gekomen, dat den Heer Predikant Betting met zyne Familie dacht te repatrieeren, wanneer dat den een of anderen dag het geval mogt zyn

Zoo neem ik de vryheid UWelEd. in uwe protectie aanttebevelen een myner jongste Zoon ter remplaceering by de Kulturen

UWelEd. is breed dat myn gezin vry talryk is, de verdiensten matig zyn, en de meesten myner kinderen nog onder het zelfde dak zyn.

Aruba den 20e Nov.r 1850

49

No 95/

In antwoord op UWelEd.s geeerde Schryvens in dato 12 October j.l. No 41 30/43 waarby UWelEd. myner bemoeiingen inroept om na te gaan met de inwoners van Aruba zouden willen bybrengen, om een nader voorstel aan

den

fo 96.

Heer Minister te kennen doen, ten einde
alhier en platte lands heel e geneesmeester te kunnen bekomen,

Ik heb daaromtrent gedaan hebbe
geen WelEdGestr. overdenkbaarheid dezer Zonden
doen en het my geadresseerd aan de
Notabelen e eenigzints gegoede Inwoonders
dezer plaats doch vruchteloos en niet
zonder reden

Het getal Inwoonders die er nog
ik zonder kanaar byvoegen zyn weinig
de fortuinen alhier zyn zeer precaires het
numeraire is alhier schaarsch WelEdG. zich
zelve hoe veel moeite het kost om de
belastingen te innen, maar veronderstelt
dat het anders ware, wie zal voor
onbepaalde jaren willen instaan
om voor een platte lands genees Heelmeester
te blyven furneeren van 't Jaar moge
het my convenieeren, doch eenstaandsche
niet, daarby sterfte verhuizing daar
men op rekenen moet, is een beletsel
om te contracteren

Ik heb jaren te Breukelen woonachtig zynde, Provintie Utrecht, doch zeer
zeer gegoede menschen woonden, voor
het Surplus tractement van de Predikant geconstribueerd doch eindelyk
was daar een einde aan, wanneer men
op 't Roosterboek na verloop van tyd
voor een zekere Som konden inschryven
zorgde verder het Gouvernement voor
het Surplus tractement van den Predikant

Thans onmogelyk dezen ongelukkigen
Inwoonders te vergelyken met Breukelen
in eenmedrechsen, dit is zelve als
wy dit Jaar geen goeden Oogst
hebben, en veele verhuizing zal plaats
hebben, ik heb hier twee jaren droogte
te beleefd, maar toen werd er goud
gevonden dat nu niet het geval is

fo 97.

Ik den WelEdG. myn gevoelen in
antwoord op WelEdG. geleiden aan het hoofd
dezer aangehaald en dat ook, het gevoelen
is van al wat redelyk denkt in de
plaats myner inwoning.

Wanneer het UEdGestr. den Minister
alsoo niet vergund is zich met de zorg van een Geneesheer voor alhier te belasten kan zullen wy
ons moeten troosten e op de genade van
den Allerhoogste blyven hopen van ons met
geene zware ziektens te bezoeken, want voor
een Geneesheer alhier te zoeken blyven
Contribuanten, en daarenboven nog die vuistes
te betalen, is onmogelyk, staatkundig
onuitvoerbaar en nergens bekend.

Aruba den 25e November
1850

No 96/ Duidt het my niet ten kwade WelEdG.
dat ik uit WelEdG. geleiden Schryvens
in dato 9 do No. 42 30/44 niet begryp wat
voor documenten en bewyzen U meer verlangt
van de aangediende deelhebbers in de
Som van ƒ. 11½ in de reserve kas te
Curaçao gedeponeerd.

† 12 Nov. No. 54/ 2 Aug. No. 61/ Ik blyf nazeggen mynen aan WelEdG.
gerigte Schryvens in dato 11 Augs van
A. P. No. 72/ en 17 Sept. dan A. P.
No. 81./ waarby ik het evengenoemd montant voormaakt en tevens WelEdG.
geleiden Schryvens van 12 July van A. P.
No. 27 24/50 en Augs No. 34 30/60 e Dir.
No. 495/69 dato 29 September zoo als het
my voorkomt weet ik geene bewyzen
meer integendeel daar in de gemelde van
en meder Schryvens de geregtigdes genoemd en van al het overige WelEdG.
kennis van het bekomen en mynen
handelingen na de Schryvens van WelEdG.
zich hebben bepaald.

Aruba den 25e November 1850.

No. 97/ In voldoening aan UWelEdG.
geëerden Schrijvens in dato 13 dez.
No. 46 49/98 geleidende Publicatiën, heb
heb ik de Eer UWelEdG. te melden
dat ik den 16e dez., de zoo veel
mogelijke bekendheid van het ge
maakt.

Aruba den 26e Novbr. 1850

No. 98/ Voor eenige tijd, had ik de Eer
van UWelEdG. eene bekendmaking te
ontvangen waarin ik zag dat bij
beschikking van den 17 September No. 362.
bepaald had dat zoo wel te Aruba als
te Bonaire de Steenzouts in den vervolg
tegen de verminderde prijs van f 6.—
per stuk, zouden te verkrijgen zijn en geven
Vergun mij UWelEdG. aan te merken
dat deze prijs bepaling in voor
het tegenwoordige veel te hoog is en
ik UWelEdG. een aanbod doe van
honderd ; mogelijk meer Steen Carls
van particulieren vrij aan de laan-
dingsplaats te leveren tegen den prijs
van f 3.— vrij aan de landingsplaats
UWelEdG. zouden eene wezenlijke
dienst aan het Eiland & Ingezetenen
bewijzen door uwe Aanschaffing te verschaffen
of eenige afladingen van Steen Carls
konden doen, want wij hebben alhier
veels te veel van de Zak van de
Meyerij.
Gelukkig gaat er aanstaande
vrijdag per de Dorothea M. B. welderna
zes maanden voor anker gelegen heeft
lading Hout beenby van het Eiland
door en wonende ik mag zeggen Goddank!
want dagelijks wordt ik veel klagte
overstelpt, dat het Hoornvee in
de tuinen is ingebroken en men

schadevergoeding verlangt en moet dikwijls
zijn het de beesten van de Personen van
Luydens dien die schade aanrigten, de man
dien zich het meest bij gevoegd heeft klagten
tegen den Heer Wagner in te brengen
tenminste heeft zelvst op de droogen
sloot hebben geen hinder van vee, maar
dat was vroeger zoo niet, de menschen
zijn nu in het onaangename voorneemen
anders maar vee hunnen zelven vernielen de
Mag ik wel van UWelEdG. weten
het plan, ten aanzien van de aloë teel-
teling en wel of dien al of niet
plaats zal hebben.

Aruba den 28e Novbr. 1850.

No. 99/ De f 500 aangewezen onder No. 91
voor Subsidie alhier, mij niet genoeg
zijnde, zoo gelieve UWelEdG. dien met f 500.—
te suppleëren om mij f 1000.— over te maken

Aruba den 28e Novbr. 1850

No. 100/ Ik heb de Eer UWelEdG. bij dezen
over te maken

Bylagen 4 2 Betaling lysten en
2 aanvragen in duplo

Aruba den 10 Decbr. 1850

No. 101/200 Ik heb de Eer UWelEdG. te berigten dat
van alhier geboren und zijn de navolgende
Slaven te weten op den 4e dez. per de Nedl.
Golet Dorothea

Maria Theodora aan J. Neodkint Regina Francisca met hare vier
kinderen aankomende Jas. de Lange
en op den 8e dezer per de Nedl.
Golet twee Zusters Maria Petronella
aankomende de Wed. Jacob Thielen te

Aruba den 10e Decbr. 1850

No. 102/ Ik had den Eer schrijvens van den
Heer Kolon. Secretaris te ontvangen in

51

dato 6 Dec. waarby UEd.Gestr. my kwinande aanonymen Schryvens in dato 20 September en 12 October l.l. No. 83 en 84 belangende eene Somma van f4,85. dien bij UEd.Gr. nog niet was ontfangen

Ik refereer my aan der zynen in dato 12 October No. 84 waarby onder anderen meer ik UEdG toezond een pakje inhoudende f4.85. waarvan ik melding maakte aan den voet dier missive en alsmede een aan UEd.Gr. geadresseerd Pakket geincloseerd.

Aruba den 20 Decbr 1850

No. 103/

Om alle onaangename aandenkingen te voorkomen, of by UEd.Gest. geen ~~voedsel te doen ontstaan~~ vind ik my verpligt in myn eigen welzynshalve te verhalen wat alhier met de Slavin van Jacobus de Lange # gebeurd is, ik vind my daar te meer toe ~~te~~ verpligt daar by zyn retour hy in 't publick + uitstrooijen heeft gehouden, dien my hebben doen begrypen de Lange zich tot Ul. beklaagd en onwaarheid gesproken ~~heeft~~ heeft.

[margin: verkeerde gedachten te verwekken]
[margin: # Inwoonder alhier]
[margin: + gedrongen]
[margin: + zich heeft uitgelaten en termen gebruikt]

De eenvoudige zaak is deze op 't Rapport om ten acht ure des morgens in 't byzyn van den Heeren Pourelle & Schwengle verschynt eene Negerin met een kind op den arm weenende & kermende en zich beklagende over de mishandeling van haar meester en diens gezin, de vleesch wonde aantoonende dien zy op de zeg had gehad, ook aan haar kind, konden wy zien dat het verwaarloosd was.

[margin: voor eenige weken geleden]
[margin: & verzocht te mogen worden verkocht]

Dit was nu reeds het derde geval van klagten van dien vrouw en altoos wegens haar aangedane mishandelingen.

Ik liet haar meester komen en in het byzyn van den even genoemde Ambtenaren vraagt ik hem, het onwettige & wreede van zyn gedrag onder het oog, met byvoeging dat de uitspraak van het Vredegeregt hem moest condemneeren volgens

[margin: Publicatie van]

29 September 1829 en Circulaire in dato 10 July 1848. in de boete van 50 pesos van achten, doch wanneer hy zich wilde ontdoen verkopen de Slaaf met haar kind of kinderen, ik hem daar toe de vryheid liet, zoo dat ik hem de keuze liet tusschen de uitspraak van 't Vredegeregt, of het verkoopen van zyn Slavin met kind of kinderen, in het laatste voorstel nam hy genoegen, of hy nu de prys van de Slavin te hoog stelde en om daardoor niet ~~wilde~~ koopten verkopen of welke reden hy meer ~~[illegible]~~ meenig gehad te hebben, weet ik niet.

Ik heb dikwerf dat eenigste middel by de hand genomen wanneer eenige meesters met verbyzien van de Publicatien, hunnen Slaven mishandelde, en zich by my kwamen beklagen hun geraden hunnen Slaven te verkoopen; want moet ik de meesters der mishandelde Slaven voor 't Vredegeregt trekken, hoe koom ik aan de boete en wanneer het mogt zyn, dat hy dien boete voldeed Wie! dan dien Slaaf dien de oorzaak van de betaling dier boete was

52

Dit is nu het eenvoudige en zoo waarachtig gebeurde ~~doch~~ het verdient eigentlyk geen melding, maar UEdG het had my niet aangenaam zyn dat Schipper de Lange by zyn retour in het Publiek zich heeft geuit, dat de Gezaghebber de Gouverneur had

had gezegd, de Gezaghebber en dit het Vredegeregt had moeten belegeren N.B. dat verveel immers! en de Procureur des Konings had de Lange aangeboden, om zijn Slavin nog eenige beklemmingen te geven. Hoe moet ik dat gelooven, die mishandelde te beklagen Slavin, zouden men nog eens scherp op nieuw te mishandelen

Ik meen althans en ik meen ook dat ik[+] eigentlijk het regt te verlangen dat geenen klagten by WelEd. voorgelegd mogen worden aangenomen, dan aan my eerst gehoord te hebben, want alhier is het zoo gesteldgen, wanneer het Hoofd van het Bestuur alleen de vetten nalaten, dan denkt hy niet by voorkomende gebeurtenissen[‡] ~~alleen slechts van hem te gaan door zyne handen dat niets meer aan dat ik er inderdaad ook op hem wacht. maar in tegen betrekkingen mogen de nog terugst~~

Daar ik zag dat van den verkoop van die Slavin nog niets plaats had, zoo had ik op morgen de Leden van 't Vredegeregt geconvoceerd om de Lange en zyn Slavin doen voorkomen, om hen heden weder gesepareerd om dat in afwachting WelEd. gevoelens in deezen.

Ik heb alhier nu een bejaarde Slavin die zich van aalmoesen tracht te onderhouden, en ik wekelyks ook met een kleinigheid uit de armen kas te gemoet koom, dien voor staat in de Controle op de naam van C. Schoonewolff, zoo dat na myn inzien des Eigenaar voor die Slavin zorgen moet, ik ken dien Eigenaar niet WelEd. gelieve hierin te handelen zoo als WelEd. oordeel gehandelt moet worden

[+] beleefdelyke verlangen mag

[‡] ook zien enkele niet ongaarne dat het Hoofd in 't ongelyk gesteld wordt.

Aruba den 11 December 1850

No. 104/

Bylagen 7.

Ik heb de Eer geleidende dezes WelEd. te doen toekomen

De gewoone maandel: Stukken te weeten, ten eerste a Een Lyst van geboorenen en gestorvenen burgl. Stand

b. Een negative Lyst van permitten en Proclamatien

c. Een Rapport der Kultuuren

ten tweede ~~twee~~ aanvraagen in duplo.

Aruba den 28 Dec. 1850

No. 105/

In voldoening van WelEd. Schryvens in date 24 d. No. 50 37/50 en in date 16 d. No. 51 30/51

Zoo zyn door de President der Regtbank geparaphaarde bladen door my ascoorde bevonden.

En de Publicatie No. 14 zoo veel mogelyk ter kennis van de Ingezetenen gebragt op den 19 d.

Ik behoef WelEd. niet te zeggen dat de Publicatie van den 1e Febr. 1844 No. 2. zoo min als de laatstgen. onder No. 14 niet op dit Eiland van toepassing kunnen zyn daar alhier niets toegenaamd bestaat ter nakoming.

Aruba den 28 Dec. 1850

No. 107/

Ten behoeve van de Kas van dit Eiland gelieve WelEd. by eene eerste gelegendheid herwaarts f 1000.- (Zegge Duizend Guldens) over te maken.

Almede twee almanakken ten dienste van het Kommandement voor 't Jaar 1851.

53
-

Aruba den 30ste December 1850

N° 106/

Tot mijn leedwezen moet ik WelEd. G. melden dat er slegte vooruitzigten zijn alhier voor den mais Oogst, ~~en~~ (sedert) de laatste tijd hebben wij dan ook maar af en aan flauwe buytjes regen gehad, daar is ook weinig gras voor 't Vee, en de lands tankjes hebben matig water, in op verschillende Sectoren is hoegenaamd geen water in de tankjes zoo dat als er geene zware regens nog komen, ik voor de aloë hebbers water zal moeten aankopen, aan goede droge kalebassen ter inhouding van de aloë is geen gebrek.

† het Stoomvee neemt zijn weg na Curacao.

Ik geloof dat het wenschelyk en nuttig zoude zijn voor dit Eiland zoo by aldien UWEdG. konden besluiten, de goudzoeking op den voet van thans, tot betere tyden te doen continueeren.

Ik geloof dat spoedig de Goletten Dorothea en twee Zusters volgen zullen maar dan zal de Correspondentie wel weder in Status quo terugkeeren.

A° 1851.

Aruba den 7de Jan. 1851

N° 1/
Bylagen 5

Geleidende deezen heb ik de Eer UWEdG. over te maken,

1° Eene Negative lyst der permitten goudwinning

2° Eene dito van geboren & gestorven

3° Eene d° van overledene in de Nederlanden geboren

4° Een Rapport der Kultuuren

5° Een Extract uit de Controle van Slaven, voor Mevrouw M. C. Odaber.

Aruba den 7de Jan. 1851

N° 2/
Bylagen 1°

Hoogst te vreden ben ik, dat die onbetamelyke feestdagen weder voorby zyn! Wanneer zal den dag eenmaal aanbreken, dat aan dien Bacchanalien, niet meer aan gedacht zal worden? maar het einde is er nog niet aan te zien, zoo lang de fatsoenelyke man in dien geest vermaken deelt.

In UWEdG. de lands Opziger heeft deezen dagen weder eene moeilyke post gehad, doch zoo als gewoonlyk wel van gekweten, is altoos dag & nacht op de been geweest, en zoo doende met drie beproefde mannen, dien ik hem toegevoegd had veel kwaad voorkomen.

Aanstaande Woensdag heb ik vooreerst drie verschillende Zittingen, waaronder een dieven en dien van een Criminele aard is en waarschynlyk niet tot het ressort van het Vredegeregt zal behooren,

Ik hoop na de afloop van de Zitting van morgen, nog tyd te zullen hebben UWEdG. nog de Notulen te kunnen toezenden ~~met van~~ ~~een~~ alleen ~~voorkomende zaak~~ ~~waar de laten twee schyne klagten, niet tot het ressort van dit Collegie te behooren~~

† met de Dorothea dien aanst: vrydag na Curacao vertrekt, van de klagten dien niet tot de Competentie van dit Collegie mogten behooren

Op dato maak ik ter verzending gereed een Proces Verbaal van den lands Opziger Schwengle

54

Schwengle waarmee het verhoor op morgen
medein in verband staat WelEdG. zal daar
uitzien, hoe indigne UEd. in het uitoefenen
van zyne functien, door de Persoon van
D. Capriles Jr. is bejegend geworden, dat moet
nog wel heeten een Lid van 't Bestuur te
zyn.

Het zoude my aangenaam zyn dat
het WelEdG. konden goedvinden den landsOpzigter op welke manier ook eenige
Satisfactie te schenken, dat my niet onverschillig kan zyn, want ik beschouw
dat de beleediging hem aangedaan en
nog ~~in~~ (uit) het uitoefenen zyne dienstpligten
op my terugdaalt.

Aruba den 8e Jan. 1850.

No. 3/

Ik heb de Eer WelEdG. te melden
dat ik, wel ruim 12 jaren geleden by de
overname dezer myner betrekking, eenige
weinige Publicatien my zyn ter hand gesteld zonder volgorde, als Instructien
dien uit elkander vielen, het een en ander is natuurlijk er niet op gebeterd †

† maar het Reglement van administratie en Bestuur voor dit Eiland is in Ao 1824 zeer verminkt geworden.

Ik heb alhier toegenaamd niets
dat my eenige inlichting kan geven
van de Wetten dien in de Nedl. W. I.
Kolonien nageleefd worden.

WelEdG. gelieve my een Exemplaar
van dien Wet toe te zenden als mede
het Reglement op de manier van
Procederen voor het Collegie van Commercie
en Zee-zaken te Curaçao.

Daarenboven zal het my aangenaam
zyn van WelEdG. te mogen te weten komen
of de Publicatie ter beteugeling en bestraffing van feitelyke gewelddadigheden
1830. No. 2. † ik ten alle tyden daar gebruik van kan maken.

† en die in 1841 eene groote reforme heeft ondergaan

No. 4/

Aruba den 9e Jan. 1850

Bylagen 2.

Daarby ik by den myner in dato
9 January No. 2/ WelEdG. berigten dat ik
zoo weinig als de tyd het my vergunde
de WelEdG. met de Sobt Dorothea, de Akten zoude toezenden van een zaake dien my
alsdoen voorkwam Crimineel te zyn.

Ik zend WelEdG. de Notulen ~~te~~ alsmede ‡ als een Declaratie van de Piaceb e Oudemeesterke waaruit WelEdG. zal zien
dat de getuigen over en weder niet gezien
hadden Jan Daniel Wever door W. Lampe
was gestoken geworden, en die zaake tot
myne genoegen aan alle gedachtens afgelegd.

‡ alsmede

Met dien Nicolaas heb ik den
24e Decr. van A. P. weder een heel onaangename Scene gehad, WelEdG. zal zich
wel herinneren dat WelEdG. daar vroeger
over geschreven heb, en by WelEdG. hierby
over heb geantwoord, dien man was
dien dag als een razende, heeft zich zeer te
buiten gegaan en eindelyk na een oploop
van menschen te hebben geconcentreerd, als
eene razende in eene indecente tenue myn
huis ingedrongen tot schrik van myn
gezin.

Eenige dagen daarna heb ik zyne
oudste broeder voor my en myn adviseerende leden doen Compareren en wy zyn
dan ook overeengekomen van den eerste reis den beste wanneer hy weder die Scene
herhaalde, hem op te sluiten, daar deen
dronkaard tot op dato nog niet by
zyn zinnen is, heb ik hem nog niet kunnen doen Compareren.

De landsOpzigter Schwengle dien
toevallig in 't Fort present was
was dadelyk by de hand om my van
dien lastige knaap te ontzetten

Aruba den 14 Jany 1851.

N° 3/

In dato 11 d° bericht my den Heer Pastoor Schermer dat UWel be-noemd was tot Pastoor der St Anna Kerk op Curacao, en verzocht my om eervol ontslagen te worden als lid der School Commissie

Daar de aanstelling als lid dier Commissie van UWEG^d is uitgegaan by Beschikking van den 22 Juny 1849 N° 302/14 zoo gelieve UWEd^G den Heer Schermer eervol ontslag als lid van in meergem^d Commissie uitte reiken.

En het de Ew WelEd^G^s voortestellen ter vervulling van den Heer Pastoor Schermer tot Lid der School Commissie alhier, den heer J.C. Gast Kapellaan op dit Eiland

Zoo min, de Almanak van A° 1850 als in dien van het nieuw ingetreden Jaar, zie ik den naam van den Heer Wagner als School Opziener maar wel (Vacant) dat my bevreemd, daar dien Heer zedert zyn aanstelling Voorzittend Lid van dat Collegie is geweest

niet g. verzonden

De Ned: Schip Dorothea dein den 10^e d° met een lading Vee na Curacao was uitgezeilt is gisteren na den middag wegens de sterke Stroom en met verlies van eenige beesten den Haven alhier weder binnengeloopen is niet verder kunnen komen dan aan de West Punt van Curacao.

Vertrekt weder aanstaande Donderdag den 16 d° na 11 ur f met welke gelegenheid den Heer Pastoor Schermer ook derwaarts gaat.

Aruba den 14^e Jany 1851

N° 3/ Bylage 2.

Geleidende gaat een Rekest en borgtocht in A° 1850 opgemaakt maar niet in werking gebragt uit hoofde van het onvermogen der Ertgenamen

De nu nog overgebleven Ertgenamen en die ik ten myent hebben doen Compareeren, verlangen alsnu dat het melatte meisje Ricarda en beider stukken genoemd haar vrydom mag geworden en zoo doende ontheven van alle Staatsche dienstbe

Aruba den 15^e Jany 1851

N° 4/ Bylagen 2.

Geleidende heb ik de Ew WelEd^G^n overtemaken

Een Copy van de missive my door Heeren School Opzieners my gezonden, als een Statistiek van het Schoolwezen alhier

Aruba den 16^e Jany 1851

N° 5/ Bylagen 22.

Ik heb de Ew WelEd^G de navolgende gevend liggende Stukken van Verantwoording toe te zenden te weten:

1. Registers van geboren & gestorven burgl: Stand
2. 3 General Registers
3. In & uitkl: lyst met 2 bylagen
4. Staat van 't Magazyn
5. id der artl: behoeften,
6. id Ryks beestialen
7. Monsterlyst Gouv: Slaven
8. Verandering Staat id
9. Staat der geldelyke admin: armekas

Kultuuren

1. Staat en Stand der Kultuuren
2. Bedrag der uitgaven
3. drie nominative bet: Staten alsnog

Een Transport van een Huis
2 Notulen Vredegeregt

56

fo. 6.

No. 6/

Byl. 2.

Aruba den 16e Jan.y 1851.

Geleidende heb ik de Eer UWelEdG. eene aanvraag in duplo te zenden.

Onze geadm: Heel- en Vroedmeester heeft geene Instrumenten, of het weinige dat hy nog heeft is onbruikbaar ongeschikt, ik en anderen hebben het by ondervinding.

Dykhoff is geheel onvermogend kan zich dus niets aanschaffen, als Chirurgyn Heelmeester is hy zeer bruikbaar als hy by zyne positieve is geeft my zeden onder UWelEdG.s welnemen deeze aanvraag te doen.

Aruba den 16e Jan.y 1851

No. 7/

Ik renouvelleer myn verzoek den 28e December van A.P. gedaan, van my f. 000 (tagge duizend Guldens) overtemaken.

De Golet Dorothea vertrekt op morgen na a Cost.e dat voorheen nog [struck through] den 10e dz. voor Curaçao uitgezeild, maar uithoofde van de Stroomen en gebrek aan voeders voor 't Vee U. Haven niet kunnen bereiken en is den 13e dz. weder alhier binnengeloopen.

Ik vrees dat onze Correspondentie nu voor een geruime tyd zal gestaakt zyn.

t wa arm ede geeft de WelEer. Heer Pastoor Schermer:

Ik zie de aangevraagde Colletten voor de Sloom kleding met verlangen te gemoet.

Aruba den 16e Jan.y 1851

No. 8/

Ik heb de Eer ter kennisse van UWelEdG. te brengen dat: zoo even den Heer Capello my laat vragen of ZEd. de Watapana perl nog ophoopen, ik heb daarop geantwoord, dat ik daar geen toestemming in konden geven; niet wetende of het Gouvernement daar zading in

fo. 7.

magt hebben, en na eerst UWelEdG. in te hebben gehoord.

Ik verzoek alzoo UWelEdG. meening in deezen te kennen.

Aruba den 23e Jan.y 1851.

No. 9/

Bylagen 1.

Geleidende aelang heb ik de Eer UWelEdG. overtemaken de Kas rekening van A.P. met ter Verantwoording der Kleding van de Landsslaven

Aruba den 23e Jan.y 1851

No. 10/

Ik heb de Eer UWelEdG. te berigten dat ik inzage heb gehad van de missive aan UWelEdG. gerigt door den Heer D: Capello Jr. en waarby ZEd. zyn honorabel ontslag verzoekt als Lid van 't Collegie van 't Vredegeregt alhier

Zoo UWelEdG. daartoe mogt besluiten zoo heb ik de Eer UWelEdG. by deezen voortedragen ter vervulling van diens vacature den Heer H: Lampe thans plaatsvervangend Lid, als

Die plaats vervanger den Heer Wagen Opzigter by de Kultuur alhier.

Ik heb verder de Eer UWelEdG. kennis te geven dat op heden p.r de Arab. Golet Dorothea alhier is gearriveert den Heer J. Willemse (a S. Paulus) Kappelaan.

Aruba den 24e Jan.y 1851.

No. 11/

De Slavin door my bedoelt onder myn No. 103/ van A.P. is ingeschreven in de Controle alhier als volgt

Maria oud [illegible] jaren

Slavin aankomende de [illegible]

Casper Schoonewolff

57

fo 8

Aruba den 24e January 1851.

No 12/
Bylagen 4

Ter bekoming van manumissie heb ik de Eer UWelEdGe de vereischte stukken overtemaken; te weten:
Een Rekwest van de Wdr M: Gerardina Thieles
Een Borgtogt
Een Extract uit de Controle van Slaven
Een bewys dat dezelve in een erkend kerkgenootschap is opgenomen.

Aruba den 1e Febr 1851.

No 13/
Bylagen 3

Geleidende dezen heb ik de Eer UWelEdGe overtemaken
1e Een Administratie rekening 3e kwartaal
2e Een lyst van onbetaalde lasten op 31e December van Ao Po
3. Een do van Baten.

Aruba den 1e Feb 1851.

No 14/

Ter kennis van UWelEdGe heb ik de Eer te brengen, dat ten tyde van het hierzyn van den Heer J. O: Scheerman R. K. Priester & Pastoor van Aruba zyn wy ten spraken gekomen over een School gelegen by de Kerk van de St. Anna in het N. W. gedeelte dezes eilands en tot welker oprigting vroeger toestemming is verleend door den Heer Gravenhorst Kommandeur dezes Eilands in dat 22 April 1837.

Dat bedoelde School is in de tyd van den Heer Romero, aan wonst: heed nog Onderwys iets aan gedaan, de vroeger Onderwyzer ᵃ bestaak den ik blyft genegen Onderwys te geven in de Spaansche taal het lezen schryven & cyfferen, mag zulks U toestemming verwerven, voor my

ᵃ de Heer Antonio Henriquez

fo 9.

zie ik niet anders dan goed in, daar ik de Heeren School Opzieners by de opening van de School dien te prevenieren ben ik de Eer van UWelEdG beleefd te attenderen.

Aruba den 1e Feb 1851.

No 15/
ᵃ aandoen

Kan het UWelEdGe goedvinden de vaartuigen welke Aruba ᵃ aandoen, gerekend na Zeeker ondergang van hun aankomst ter verlaten, te continueren geen; dit lopende jaar geen ankergeld te doen betalen?

De vaart op dezen plaats gaat van dag tot dag agteruit, is niets beteekenend de vroeger kleine handel huisjes, hebben voor lange reeds dezen plaats verlaten en de weinige dien er nog zyn voeren hoe genaamd niets uit, daar ik by de meesten aan gebrek van geld & Crediet toeschryf

Vaartuigen kryggen wy wel in 't gezigt, maar de bouw-orde schynt tegenwoordig tot de hoogste volmaaktheid te zyn gekomen want zy ontzienen thans geen Stroom en tot Aruba leggen daar zy vroeger nog wel eens proviand innamen, of hunnen vrachten verkochten.

Opbeuring is hier vooral noodzakelyk, zoo dat het my aangenaam zal zyn dat UWelEdG mogt goedvinden tot nader order het voorstaande te accorderen dat tot dus altoos voor een Jaar is ingewilligd geweest.

Met 1e Maart aanst: vervalt de toestemming van het ½ gedeelte van de permitten Goudwinning voor den armen kas, dien kas loopt op zyn ondergang, zoo wel de afgebroken vaart, als door de niets beduidende permitten goudwinning; evenwel, indien UWelEdG welmeenen zouden ik wenschen dien vergunning geprolongeerd wierdt.

N: B, met enige verkorting opgenomen de hoofdzaak is gebleven.

58

Aruba den 4 Febr 1851

No 16/

Ik heb de Edel WelEd Gestr kennis te geven dat ik voor 't Fort Zoutman benodigt heb Een Vlaggestok met een Steng daar de tegenwoordige vergaan is en [illegible] hoopt by het Metselwerk a/ afsteeken dezen Mast zal buiten de Steng groot zyn ± 33 V.

a [illegible]

Doch hoewel dat UWelEd my dien opzend, mag ik er de prys van 't weten daar ik [illegible] voor minder dien kon aanschaffen alhier, en dan de vracht daarenboven uitwin.

Zoo ook my op 't neder een staat bevoor maken; beginnende 't repareren van 't Kruid magazyn [illegible]

Vind UWelEd het goed ik hebe enige ammunitie aanvraag want ik heb hoeg. naamd niets [illegible] zedert verlangen blykens die verantwoording. Aruba den 30 Febr 1851

No 17/

Bylagen 4.

Ik heb de Edel WelEd Gestr overtemaken de maandelyksche Staten myner administratie belangende te weeten:

Een lyst van geborenen & gestorvenen op dit Eiland van Jan. j.l.

Een negative Staat [illegible] goudwinning vorst

Een Rapport van de Etablissementen van Kultuur [illegible]

Eene Opgave ingev. beschikking van het A. B. dd 15 Mei 1849 No 235/29

van dat zelfde tydvak.

Aruba den 10 Febr 1851.

No 18.

Naar aanleiding van Schryvens my heden geworden van den Heer Willemsen (P. Paulus) Pastoor alhier en waarby ZEdw. zyn verlangen te kennen geeft dat de grond [illegible] in het N. W. gedeelte dezes Eilands by Dorp en

a in vruchtgebruik [illegible] te beoordelen [illegible] R. C. Kerk [illegible]

12 Feb 1849 No 71/21, onder op nieuw op den zelfde voorwaarde aan dien Gemeente mag blyven.

Zoo heb ik de Edel WelEd Gestr te verzoeken, aan de wensch & verlangen van bovengen Heer Pastoor gehoor te willen geven en ZEdw. verzoek inbewilligen.

Aruba den 19 Febr 1851

No 19/

Bylagen 2.

Geleidende heb ik de Edel WelEd Gestr over te maken

1e Een administ. [illegible] Kas [illegible]

2e Een aanvraag in duplo

Aruba den 21 Febr 1851

No 20/

Aangenomen dat het my zy, Zoo UWelEd het nogt goedvinden my overtemaken f800.- (Agt Honderd Gulden) tot Subsidie van de Ryks Kas alhier.

3 Maart
Aruba den 21 Febr 1851

No 21/

Tot kennis van UWelEd Gestr diene dat [illegible] den 21 dezer van den jl. maand [illegible] Michel [illegible] David Davis, alhier gearriveerd is van [illegible] Martinus, aankomende de [illegible]

En op heden gearriveerd is [illegible] de Nederl. [illegible] Schutte alhier

Aruba den 4 Maart 1851

No 22/

Ik heb den Edelen kennis van UWelEd te brengen dat de Publicatie my toegezonden geleidende den [illegible] van 10 Feb No 6/10 de mogelyke publiciteit is aan gegeven.

59

Aruba den 5 Maart 1851

No 23/

Ik heb de Edel WelEd Gestr overtemaken de navolgende stukken te weeten: maand

1 lyst van geborenen & gestorvenen burgl. stand

2 negative lyst goudwinning

3 Rapport van de Ryks Etablissementen van Kultuur.

2 Betalings lysten
1 nominatieve lyst van de Regt hebbende op den verdeling 4% producten.
2 Beoordeeling Staten
1 Rekwest
1 Concept meting en een pakje gelde waarop de bestemming staat vermeld en ten laatste
Een Declaratie Paardenhuur.

Aruba den 5e Maart 1851

No 24/

Ik heb de Eer UWEdG voor te dragen als Lid Plaatsvervanger in het Collegie van 't Vredegeregt
den Heer B. B: Croes
ter vervanging van den Heer Lampe thans effectief Lid. en als Schoolopziener ter vervanging van den Heer Schermer den Heer J. C: Past. Kapellaan alhier.

Aruba den 5e Mt 1851

No 25/

Ik maak van den eerste gelegenheid gebruik om den adj. Opziger J. C: Jarmay die alhier in den dienst den 2e adj. Opziger J: Betting vervangen heeft, ingevolge gedane aanschryving in dato No gh de Nedl: Goelet Dorothea te doen retourneeren.

Aruba den 5e Mt 1851

No 26/

Het zal my aangenaam zyn dat by het retour van de Goelet Dorothea UWEdG my ƒ500.- (Vyf honderd Gulden) als Subsidie voor de Kas overmaakt.

Ik heb nog wel eenig gelde doch ik veronderstel ik voorneemt in lange niet met Curaçao zal kunnen corresponderen, de Belastingen blyven uit,* in dit Jaar is er nog geen vreemd vaartuig op de Rhee geweest ✝ het Aruba nog nimmer zoo gekend Legessen en Emolumenten dat vroeger by myn klein inkomen een zoetigheid was

* vermogen is er niet om de menschen te vervolgen

✝ den armen kas ik loopt op zyn einde

worden niet meer aan gedacht.

Aruba den 15e Maart 1851

No 27/

In dato 5 Febr. No 15/ d. j. verzende ik my de Eer om van UWEdG te weeten te mogen komen, of de verlenging mogt plaats hebben van de 24 Uren my anheygeld, als 1/6 gedeelte voor de armen gelden van de permittenregoudewinning, tot had verre is het ik de Eer niet gehad daarop bericht te ontvangen en myn vraag is niet te pas gekomen, maar gisteren morgen is op de Rhee binnen gekomen de Nedl: Goelet David en David,✝ en daar zyn gang te zwaar was is hy te kort op de wal geschoten, dat niet dadelyk er maar eenige tyd daarna ontwaard wierd, den Heer D: Capriles Jr mede Reeder van dat vaartuig had my aangezegd van heden morgen te zullen vertrekken, maar later daar van moeten afzien, daar meergen. vaartuig zich vast had afgezet, en ZEd voor een gedeelte van zyne lading zich heeft moeten ontdoen in de Nedl: Goelet Dorothea, dit was niet onwillens voor ZEd een groot oponthoud, daar eerstelyk na dat de David en David van der losvrachten diens goederen moesten op nieuw worden ingeladen, even als de goederen die en alhier aan de wal aanwezig waren moesten ingeladen worden.

Dit langer vertoeven* is nu buiten de schuld van de Reder of inlader geweest, zedert ik ZEd het ankergeld voor dit oogenblik niet heb ingevoerdert, maar my onderwerp aan het gevoelen van UWEdG Gestrenge.

✝ komende van Maracaibo

* als 24 Uren

Aruba den 18e Maart 1851

No 28/

Gebiedende heb ik de Eer UWEdG weten te maken vier geschriften, dien men alhier voor Paspoorten heeft willen afgegeven doen doorgaan, doch daar ik niet veel Credit in stel, daar dien papieren geen officieele karaktuiden,✝ dien personen zyn twee aan twee, en op verschillende tydstippen alhier aan wal gestapt, en wel alle vier aan de

✝ karakter bezitten

Salinas Z. O. Punt van het Eiland; de eerste twee gaven voor om er gekomen te zyn om een Vaartuig* en wel om een lading Vee, aan de kust inbrengen; de beide laatste kwamen j.l. Zaturdag den 15e dº alhier aan, en gaven voor dat zy gekomen waren om familie te bezoeken, het kan wezen* doch ik betwyffel het zeer, en wel om redenen

* te huren

* dat zy waarschynlyk spraken

Vooreerst om dat de passen my verdacht voorkomen.

ten tweede dat zy aan de Salinas zyn geland en niet op de Rhee

ten derde dat de komst van de persoon van [illegible] reeds veertien dagen vroeger bekend was

ten 3e vierde dat hunnen voorgeven om een vaartuig hier te huren, na myne gedachte onwaar is, want daar behoefde zy zelve niet om overtekomen.

ten 4e vyfde dat juist de Republikeinsche Generaal Leon Febres Cordero ten tyde de komst van dien vier menschen alhier op het Eiland was moest zyn, en dien voorgegeven had alhier zich met zyne familie te willen vestigen, doch dat afgesprongen is

Zedert 14 dagen zegd men ook dat alhier arriveren moet de Persoon van Francisco

Parsies.

Het kan wel niets in zich hebben, maar het heen weder gaan is my alsteeg vreemd, daarby wil men wel zeggen dat het aan de overheid nog onbekend is.

De vier aangekomene en houders van de geschriften hiernevensgaande, heb ik na ten ernstigste aangezegd, zy zich te wachten hebben voor 't vervolg van elders te landen dan aan de gewone landingplaats op de Reede

Vele Ingezetenen, hebben my ook aangesproken en aangewezen, het onveiligeheid schadelyke van dusdanige misterieuse landingen, ik ben volkomen van hun gevoelen, maar hoe zulks te voorkomen?

Ingevolge nu hebbende WelEdG. geëerde missive in dato 9 Aug. Nº 31 28/57. Nº 1849 ten aanzien van vreemdelingen, is de reden dat ik my veroorloof by dezen myne gedachten in dit myn verslag voorkomende, aan de mening van WelEd. te onderwerpen en vervolgens my met de Eer van eene inlichting bekend te maken,

De Publicatie dd 17/10 Juny 1817, als niet hebbende die ik my te gemoet, ook myne voorhebbende Couranten beginnen met Aº 1818.

Aruba den 19e Maart 1851.

Nº 29/

By den mynen van 5 Maart Nº 26/ nam ik de vryheid WelEd. te verzoeken my f500.– (Vyf honderd Guldens) aangezonden zal het my zyn WelEd. den aangevraagde som met f500.– (Vyf honderd Guldens) gelieve te suppleeren, en my alzoo alzoo f1000 (Vyf duizend Guldens) tot subsidie voor de Kas van dit Eiland overtemaken

Aruba den 19e Maart 1851.

Nº 30/

Geleidende deezen heb ik de Eer aan WelEdG. overtemaken

Een aanvraag in duplo

Aruba den 26e Mt 1851.

Nº 31/

Ik heb de Eer WelEd. te melden dat zedert de mageren Oogst van de Ingezetenen binnen geschuurd is. Zoo is men de Goudplaatsen gaan bezoeken voor eenige dien niets geoogst hadden eene verplichting, als het eenigste dat hun overbleef, om niet van honger te sterven Ik schat min of meer voor het tegenwoordige het getal goudzoekers, in de Noord als in de Zuyden op twee honderd, en het schynt; zoo ik wel geïnformeert ben enkelde eenig goud vinden, dat dan ook aanleiding heeft gegeven, ik zedert eenige dagen, tot en met dato 34 permitten heb afgegeven; evenwel daar moesten meer aangevraagd zyn, het is jammer dat de menschen niet inzien door de voorschriften niet natelevenzy zich zelven groot tot nadeel zyn.

No 32/

Aruba den 29e Maart 1851.

Ik heb de Eer ter kennisse van UWHEG te brengen voor UWHEG dat ik heden in de Neel. Schbt twee Lasten heb ingeladen 199. Pourdes Aloe Harst weg: te zamen 4587 lb netto amst: gew: waarvan de numerique lyst hiernevens gaat. Dit is het provenu van de Aloë Oogst.

Voor de vracht gelieve a Coste te betalen ƒ22,93 berekent a ½ ¢ pr lb

Aruba den 29e Mt 1851.

No 33/

Ter overdragt gelieve UWHEG my overtemaken Concessie No 281 gt 4,06 roeden ingelevert door Simon Quant e Jan Semerek in het Jaar 1848.

Aruba den 23e April 1851.

No 34/ Bylagen

Geleidende dezen heb ik de Eer UWHEG overtemaken de navolgende stukken tot myne administratie e Bestuur behoorende te weten:

maandelykse

a Rapport Kultuur

b Lyst der geborenen e gestorven

c id Goudwinning

3 maandelykse

a. Staat der Kultuur

b. 6 nominative Staten van het werkvolk e van de huurlonen enz: enz:

c Staat aantonende het bedrag der uitgaven by de Kultuur

d. Kas rekn: 1e kwartaal

e. Nota der onbetaalde Lasten

f id Baten

g Staat van 't magazyn

verantw: kleding lands Slaven — h. monsterlyst der Gouvt: Slaven

i. verandering Staat id

k Staat der art: behoeftens

l. lyst van ouderlingen in de nederlanden geboren

m. Uit e Inklaring lysten met

a bylagen

n Staat der beestialen

Diverse.

a. Een acte van Huwelyk

b. 3 Notulen vredegeregt

c. 2 aanzoeken voor manumissie met de benodigde stukken N. B. de Slavin aankomende Mev: Wed: Thiele is te Curacao geboren

d. twee Rekwesten voor aanvrag van gronden

e. twee Concept metingen

f 2 pakjes geld waarop de bestemming staat vermeld N. B. de gronden behooren buiten prejudicie van den landen afgestaan worden

Het Rapport der Kultuur ten aanzien van de weergesteldheid was niet gunstig, heeft dezen maand zich hersteld, door dat er wy wat regen gevallen is.

Aruba den 30e April 1851.

No 35/

Sub dato 5 e 19 Maart j. l. Nos 26/28/ gebruikte ik de vryheid by UWHEG aanvrag te doen by elk dier gelegenheden om ƒ500.– te zamen ƒ1000. doch heb daarop niets hoegenaamd ontvangen.

By een ontvangst alsnu van de 3 maandl: verantw: stukken zal UWHEG zien, dat ik aan Lasten schuldig was Ulto Maart ƒ1517. Wy ambtenaren hebben in vier maanden tyds geen traktement genoten, hoe moeilyk en onaangenaam dat ook mag zyn, ~~daaraan my~~ zal ik my geen woord ~~over te~~ ontvallen ~~laten~~ laten ~~mede~~ vallen, maar geen te bezoldiging te genieten en daarenboven nog wekelyksche voorschotten van de Kultuur enz: te doen daar zie ik geen kans toe; ik heb schuld ge-

maakt en om dat te Ëxtrenken de ambtenaren te soulageeren verzoek ik UWelEd. my by eene eerst voorkomende doo zeldzame gelegendheid toetezenden ƒ2000.- Segge (twee Duizend Pesos)

Men kan het in Curaçao niet gelooven of veronderstellen maar door de zeldzame gelegendheid herwaarts, betaald men alhier gemeenlyk 20 %. meer als in Curaçao ~~voor de Kolon: Produkten~~ daarby moet men alhier met de Contanten in de hand staan zonder dat, is men verloren ik heb vroeger by gebrek aan numeraire met eenig papieren geld met te verstaan, op myn verantwoording uitgegeven, maar ben daarop teruggekomen daar de winkeliers er by wel varede, maar dien konder schade had.

De Belastingen dien inkomen zyn niet noemenswaard alles te zien in de verantw: stukken over het 1e Kwartaal.

Hoe het aantelegger om de achterstallige Belastingen te innen weet ik niet, het is alhier zoo ongelukkig geschapen en waarlyk waar UWelEdg ik zie er geen beterschap op. In de Cochenille Kultuur is myn eenigste hoop voor deze Inwooners ik heb t.l. week by gelegendheid van de nieuwe School dien ik bezocht heb aan de Noord met Heeren Schoolopzieners W. & P. mooi aangelegen met staande Nopal planten gezien Welkeen zal den eenigste zyn, dien dit Jaar wat trekken zal dat moet zoo ik hoop zal voortaan aanmoediging geven

N. B. niet eenige verandering verzonden

f° 19

Aruba den 30 April 1851

No. 34/

In dato 10 Maart j.l. gaf ik my deter UWelEdg opkenende veel geschriften van alhier van afgezetepte menschen van de Kust dien my en anderen voorkwamen verdacht te zyn.

Ik heb in dato als boven UWelEdg alles gemeld, dat my voorkwam door UWelEdg. mogt gewenscht worden te weten,

Doch het geen UWelEdg my in UWelEdg schryvens melt in dato 22 Maart No 7/69, van ter zyde te zyn onderrigt geworden, dat een Officier uit Panayama zoude zyn aangekomen, ten einde zich met de General Cordero, dien toen zich alhier bevond in communicatie te stellen, en door my dien pas van dien Officier zouden zyn afgevraagd en het pleporrt door myne behoorens was bevolen, kan ik UWelEdg verzekeren, daar niets van aan is maar myn verhaal, want is aan het door my aan UWelEdg opgegeven in dato 10 Mt j.l. verzegen van myn No 28/

niet verzonden
als bedenkende niet nodig
daar den ... van den 10 Mt No 28
voorkomen had

No. 36/

Aruba den 9e Mei 1851.

Met de Nederl: Pelet Dorothea heb ik de Eer UWelEdg toetezenden de navolgende stukken te weten:

Bylagen 5.

Een Rapport der Kulturen
Een Lyst van geborenen & gestorven
Een do. afgegevene paspoorten goeders
Een aanvraag in duplo

No. 37/

Aruba den 9e Mei 1851

Zedert UWelEdg geleerden Schryvens van 24 Mei 1850 No 20 13/20. heb ik niet meer aan de Schooner Petit Corporal gedacht hoewel aanhoudend even als de Pelet Hola in dezen Haven, alleen heb ik vernomen dat men aan t.l. week

62

f° 20.

de Corporaal aan het uithozen was.
Doch den 7° d° voor gisteren heeft den Heer Fred^k Oduber aan het Koloniaal Kantoor gebragt een zak koper en drie vingerlingen den Heer Gaerste heeft my zulks gerapporteerd, waarop ik ZEd. heb gezegd van het koper tot nader niet terug te geven ✝
Door een verschil in dien zak met koper alwaar aan t kantoor gedeponeerd en verneem ik heden ook wel voor 't eerst, dat men veel van dien vaartuigen weggenomen & verzonden zouden hebben. Zoude UHEG. [illegible] my aanteschryven, wat door my hierin gedaan moet worden?
✝ ik begryp dat alhoewel ik my regtstreeks met dien vaartuigen niet inlaat zy evenwel onder myne bescherming liggen en even als ik niet gedogen zoude dat van een onbewoond huis de pannen werden afgenomen meen ik ook te moeten verhoeden, dat men meergen^d vaartuigen [illegible]

✝ is blad koper van de Corporaal of Eolo

Ik heb gisteren de gantschen voormiddag besig geweest met klagten aan te hooren voor 't Collegie van 't Vredegeregt; heden kan ik niet van huis, maar morgen zal ik myn adviseerende leden onderhouden, over de geruchten die ik heden over de Eolo [illegible] heb vernomen en aangaande het aangebragte koper.

f° 21.

N° 37/ Aruba den 9° Mei 1851.

Zedert UHEd^e G. geëerde Schryvens van 14 Mei l.l. N° 20 b/20, heb ik niet meer aan de Schoener Petit Corporaal gedacht hoewel aanhoudend even als de golet Eolo buiten myn gezigt alhier op de Reede liggende, alleen heb ik vernomen dat men l.l. week aan het uithozen was van den eerstgenoemde.
Doch den 7° d° voorgisteren heeft den Heer Fred^k Oduber, aan het Kolonjaal kantoor gebragt een zak blad koper en drie dito vingerlingen, den Heer Gaerste heeft my zulks gerapporteerd, waarop ik ZEd. heb gezegd van het koper tot nader order niet terug te geven.
Volgens nogmaals losse geruchten, zouden er onder de aanmatigers van dat koper, groffe woorden en vechteryen hebben plaats gehad, dat aanleiding zouden hebben gegeven van het genoemde koper aan het kantoor van den Heer Gaerste te deponeren, dien wel meent te weten dat het koper van de Eolo is, dan verneem ik heden ook alreeds by rapporten, dat men veel van dien vaartuigen weggepakt of verzonden zouden hebben, ik wil liefst nog niemand noemen, maar het zyn zeker geen nieuwelingen.
Ik beschouw, dat alhoewel, ik my met de Eolo & Corporal in het minst als vaartuigen, niet bemoei zy even wel, onder myne bescherming liggen, en niet kan of mag gedogen dat zy mollest aangedaan worden ik stel onder UHEG. welmenend meergem^d. vaartuigen gelyk met onbewoonde huizen, dien wel eigenaars hebben, doch niet present zyn, maar door vreemden

de

63

de pannen van het huis weerden gesto-
len dat zouden ik natuurlyk, moe-
ten beletten.

Ik heb gisteren de gantsche voormid-
dag het Vredegeregt gepresideert, dien
Veedieven dien geven my werk, heden
kan ik om velen niet van huis, maar
morgen stel ik my zeker voor myne
adviserende Commissie over het in dezen
aangehaalde te hooren

Het zal my zeer welkoom zyn p[r]
omgaande op dezen door UHEd. te
worden geinstrueerd

Aruba den 10e Mei 1851

No. A/
Bylage[fort]

Dient tot vervolg van den mynen
aan WelEd. in dato 9 Mei No. 3[?] en
begin met WelEdo. te zeggen dat myne
leden van het adviserend Collegie gisteren
in de Vergadering tegenwoordig waren, en na
dat ik dien Heeren met de reden van die
byeenkomst bekend te hebben gemaakt [had]
verzocht ik den Heer Pauste fungerende
Secretaris aan diens Heeren te verhalen wat
er by ZEd aan het kantoor gezegd was
by het brengen van het Koper als na[?]
[bijeen] dien Heer [tijde] tot op maandag
den 5e dezer is de Persoon van Fredk. Oduber[+]
in zyne kantoor kwam, en aldaar verzocht
te mogen deponeren een zak met oude
koperen bladen, en drie koperen [Loerhakes]
toen ik aan dien Heer vroeg aan wien dat
koper aanbehoorde, bekwam ZEd ik
tot antwoord "dat zult gy nader verne-
men".

Een half Uur daarna [is] de persoon van
Francis Flemming by my gekomen en
vroeg my of Fredrik Oduber ook
eenig koper by my had gebragt, dat
ik affirmatief beantwoorde waarop
ik aan Flemming vroeg of hy iets van

+ Ik laat den
Heer Paus spreken

+, by my aan het
kantoor gekomen,

dat koper wist, waarop hy my zeide, dat
zy met hun drien, namelyk zyn persoon
Frans Croes & Juan Faloen[+] door Fredrik
Oduber waren gezonden geworden, om al het
koper, dien zy van de gesonkene Polet
Atola boorde afnemen, aan wal [te] zouden
brengen, om onder hun vier te verdelen
dat zy daartoe de Kano van zyn Vader
konden gebruiken, na dat zy nu het koper
aan wal hadden gebragt, offereerde hun
Fredrik Oduber hun aandeel koper te
kopen en bood hun 15 ct. p[r] pond, dat
zy weigerde daar zy 25 ct. konden bekomen,
Fredk. Oduber uitkoofte van dien weiger-
ring maakte zich driftig en eindigende
men met schelden & vechten.

Francis Flemming gaat verder
voort my te zeggen dat door de Odubers
eenige Zeilen, touwwerk & Koper na Mara-
caibo p[r] de Amable Mitra was verzon-
den om aldaar te verkopen en dat af-
komstig was van de Atola.

Den Heer L: Bazin liet daar
op volgen dat voor enige maanden geleden
den Heer Jean Oduber ten zynent was
geweest en gezegd had, dat hy van den
Generaal Paez aanschryving had bekomen
om de Polet Atola te verkoopen waarop
ZEd hem sprekende beantwoorde, met te zeggen
"dat volgens zyn begrip de Generaal
Paez geen magt had, om dusdanige order
te geven, als zynde hy niet erkend, door
het Nederlandsch als geweest zyn Gouver-
nement van Venezuela."

Den Heer Pauste vervolgde na met
te zeggen den Heer Fredk. Oduber kwam
na dingsdag daaropvolgende ten mynent
en vroeg my, of hy het gedeponeerde
koper konden medenemen, waarop ik hem na
van Neen, daar ik order van de Gezag-
hebber had om vooreerst het niet af te geven,

+ alle drie
zeevarende
hier te huis behorende,

[Zie hier
de Odubers]

64

fo 24

waarop Juan Oduber my tot antwoord gaf dat hy het by my gedeponeerde koper alsdan af voerwerde
De Leden van de adviserende Commissie betuigde verder, dat door het nemen van het koper van het Koper eigenaar hun gevoelen had gehandeld dat ik my gecompromitteerd zoude hebben zulks niet te doen dat alhoewel ik van myn Gouvernement last had van my met de bovengenoemde vaartuigen niet af te geven, evenwel dien onder bescherming van de Nederlandsche vlag op dezen Rhe waren leggende, en niet konden of mogt dulden daar geen spoliatie op plaats had.

Aanzeging

En raden my eene advertentie af te kondigen waarvan een afschrift hiernevens, gaat de Schoener's in den nacht van de wal te doen, bevorens het Koper in het Fort te deponeren na het alvorens te hebben afgewogen, dat zoo wel als het een en ander is geschied
De Schoener Petit Caporal legt à fleur d'eau het schynt dat de ballast er uit is en wat meer! durf ik niet voor in staan
Heden arriveerde alhier de Venezolaansche Stoomboot Libertador gecommandeerd door Domingo Diaz van Maracaibo, ligt aan de Zand Punt ten anker, gaat van alhier na Curaçao via Coro.

fo 25

Aruba den 14 Mei 1851.

No 39/

Bylage 4

Geleidende dezen heb ik de Eer UWelEd. over te maken
2 Aanvragen in duplo
Nog nodig is het dat de affuiten en volgpaarden van de bruikbare stukken in het Fort Zoutman worden nagezien en hersteld kan UWelEd. zulks goedvinden dan wil ik zien ter oeconomie s'lands of ik alhier eenig daarvoor geschikt hout konde vinden

verzet

Vreemdelingen dien alhier arriveren doen gemeenlyk een wandeling na 't Fort zoo dat ik beschouw dat een ophagging aan de Battery nodig is
Sedert myn Bestuur alhier is daar niets aan gedaan, en myn eenigste aanvraag van amunitie is my geworden geleidende een Factuur dato 15 July 1840.

Aruba den 20 Mei 1851

No 40/

Geleidende dezen heb ik de Eer aan UWelEd. over te maken
Eene Voldane afgeteekende lyst der 9% provenu van verpachte producten gedurende het Jaar 1850
Een Staat van Begroting van de inkomsten en Uitgaven nieuwe kultuur voor 1852. +

+ Een pakje geld waarop de bestemming staat vermeld

By geëerde Disp: van 12 April j.l. No 145/25 L B vindt ik door UWelEd. uitdrukkelyk opgedragen de opgave van presumtieve uitgaven voor het aloë Etablissement Scotha over 1852.
Ik heb gemeend wel te doen van gelyke opgaven voor Canashito te doen
Tot op dato is al door my verzonden, dat tot dus door het Gouvernement my aangevraagd is.

65

Aruba den 4 Juny 1851

No 41/

Ik heb de Ed. WelEd. ~~te~~ melden dat de vaartuigen dien van Curacao na alhier komen merendeels meerder in lading hebben, dan op het bewys staat vermeld, en soms in het geheel geen bewys hebben, dat het geval was met de Boot Edelmira

4 onlangs

en voor korte dagen nog met de David & David, ik heb zoo meermalen in het vriendelyke de Consignatarissen, dat verzuim onder het oog gebragt en verzocht zulks voortaan te voorkomen door hunnen Correspondenten

dien alleen voor D. Capriles J. goederen in had.

te bekend te stellen met myne zoo meermalen gemaakte aanmerkingen en om te voorkomen ik gebruik behoefd te maken van den aanschryving van den 14 January 1848 No 19/2 B.1. No 3. doch tot dus verre is er geene verandering in gekomen, op de oude onnauwkeurige voet blyft men voortwerken.

Dat ik de aanschryving zoo even genoemd niet heb opgevolgd is dat ik overtuigd was de vaartuigen regtstreeks <u>van hunnen lading weten gaan</u> en dat het meerdere dat zy aan boord hadden na het sluiten der kantoren was bygebragt, dat my dan ook geheel wel waar te zyn.

t van Curacao kwamen

Doch my WelEd. met myne aanschryving in de hand, ~~mag~~ kan ik niet blyven continueeren, dien konsideratien in acht te nemen, ten zy WelEd. mogt ordeles 10. van den aanschryving van 14 Jany 1848. in te trekken

Aanteekening heb ik gehouden

van de meerdere ontscheepte goederen niet op de factuurs vermeld, maar ook van dien waarby geenen bewyzen waren.

Aruba den 4 Juny 1851.

No 42/ Bylagen 6

Ik heb de Ed. WelEd. overtemaken 1e De admn: Rekn: 4e Kwartaal 1850
2e Een aanvraag in duplo. de gewone maandl: stukken te weten
a. Een Rapport van ~~[illegible]~~ Casa chela
b. Een lyst van geb: & gestorvenen burgl: Stand.
c. Een do van afgegeven permitten gondravering

Het voldoet my niet dat er zoo weinigen permitten voor de goudplaatsen aangevraagd worden, en zoo ik mynen bevreemding daar over te kennen geef; dan is 't antwoord altoos, wy kuygen geene seinalen wat er aan te doen?

Aruba den 4 Juny 1851

No 43/

Het zal my aangenaam zyn zoo byaldien het WelEd. mogt goedvinden my f1000.- (Eene duizend Guldens) aan subsidie voor de Kas alhier by eene eerste gelegendheid overtemaken.

Ik bevond in Kas te hebben 1e Juny f534,50

Het is hoogst zeldzaam dat men Belastingen komt betalen, & verdere regten worden er niet geheven.

Met het gros der Inwoonders alhier is het zeker alhier slegt gesteld, maar er zyn er evenwel dien Slaven hebben en gelyk den anderen ten agter blyven, de Persoon van Pieter Quant dien WelEd. ten tyde van ^{U}W hierzyn verlenging van tyd tot betaling hebt gegeven.

66

gegeven; het ik tot en op dato niet gezien, wiens t dien persoon heeft nog een redelyk deel Slaven.

Het is my in de gedachte gekomen, zoo byaldien het UWHEdG. goedkeuring mogt erlangen! van een opwekking aanmaning te doen aan de Ingezetenen van alhier in de Curacaosche Crt dien alhier* enkele wordt gelezen, en ik trachten zouden dat het ter algemeene kennisse kwam; my dunkt dat het een aansporing zouden zyn voor de Ingezetenen alhier, wanneer zy zagen dat het Hoofd Bestuur my secondeerde in mynen menigvuldig weinig opleverende aanmaningen.

* door

Aruba den 6e Juny 1851.

No 44/

Ik het UWHEdG geerde in dato 8 April No 12 12/23 voor my liggen, dien ik eerst ontvangen het den 15 Mei j.l. en zie daar in, de mededeling door den Heer David Abraham Jesurun aan UWHEdG gedaan te kennen gevende zyn voornemen, om voorlopig het zy voor 2 of 3 maanden te trachten tusschen Curacao en Aruba een geregelde vaart te openen met een of twee zyner* alhier te huis behoorende Schoeners

* te Curacao

Voorof sedert den datum van UWHEG geerde missive, doer my hierboven aangehaald was

den 15 Maart de David & David na Curacao gezeilt

den 18 April van Curacao alhier geretourneerd & den 19e na Maracaibo vertrokken

den 14 Mei binnegekomen & des anderdaags na Curacao gezeilt

den 26 Mei van Curacao geretourneerd & in denzelfden dag na Maracaibo vertrokken

alleen voor D: Capriles goederen medebrengende voor my een paar Brieven: missive, maar verder niets hoegenaamd voor my & de familie ja zelve geene Curacaosche Mail 6 [illegible]

van waar de D & D. na Jamaica met een lading muis vertrekt in tusschen zegt men dat de Sloep wel drie maanden kan uitblyven.

De Pieter mooi heeft zich voor den eerste maal alhier vertoond van Maracaibo komende* den 13e Mei & is den 14e des anderdaags na Curacao gezeilt vandaar men voor zegt hy verwacht wordt, om dan naar Maracaibo & verder na Jamaica zal te zeilen, wat nu den Heer David Abraham Jesurun door eene geregelde vaart verstaat [illegible] men heeft het hierboven aangetekende maar nateloopen [illegible] daarom zoo als ik vooren aangehaald het geen vaartuig kan ons dienen vice versa Curacao, of het moet alhier te huis behoren alhier moeten wy de Commissien kunnen opgeven, en berekenen kunnen dat wy [illegible] acht dagen onze bestelde goederen & brieven & meer ontfangen kunnen, dat met de Schoeners Niemand alhier zal van dien Schoeners gebruik maken als alleen om brieven medetegeven, als dien vaartuigen na Curacao, gaan op pakjes of passagiers [illegible] kan men niet rekenen, dat het ik by ondervinding want als dien vaartuigen van Maracaibo komen, dan zyn zy vol gestopt de David & David is alleen geschikt voor den Heer D: Capriles zyn vriend Jesurun wacht zynen bestellingen niet, af, maar zend maar aan hem wat hy goed dunkt en dien beide vrienden deen staan er wel by, want ieder moet in kunnen handen vallen, daar er geene andere gelegendheid voor deen anderen van zich te approvisionneren.

* kwam uit hoofde van averij binnen

buitendien

van Jesurun niet kan plaats hebben men weet nimmer hoe lang zy wegblyven en vooral voor een kanteling als den Heer S. Kays & meer is het onmogelyk van dien Schoeners gebruik te maken als alleen als [illegible] het wanneer zy na Curacao gaan om brieven medetegeven,

De Sloep de twee Zusters zal de Venezl: Vlag nemen, zoo dat dien niet meer in Curacao zal komen, daar blyft ons na alleenlyk de Dorothea over, dezen week hebben wy reeds getracht de eigenaar te bewegen op billyke voorwaarden eene reis na Curacao te doen; doch voor als nog is M: Evertsz niet overtehalen, jammer dat

dit vaartuig eenige hulk van onze redding aanbehoord aan een man, zoo onverschillig en eigenbelangzuchtig.

In de eerste jaren van myn komst alhier wilde den een voor den anderen geen om Kat hout te veroveren, maar nu is het hout en de vaartuigen verdweenen.

Aruba den 16e Juny 1851.

N° 45/

Ik heb de Eer UWelEdG ten behoeve van 't Ryks Etablissement Curacao te overtemaken

Een aanvraag in duplo

Aruba den 17e Juny 1851

N° 46/

By Beschikking van Zaterdag den 15 Maart N° 93/18 en wel op mynen voordragt in dato 1 Febr. j.l. N° 34 Heeft UWelEdG.n goedgevonden

Den Heer Antoine [illegible] vergunning te verleen in het Schoolgebouw gelegen by de kerk van de [illegible] in het N: W: gedeelte van [illegible] onderwys te geven hetwelk zich echter zal bepalen tot de Spaansche taal het leezen, schryven & rekenen

Dit School is eenige dagen geleden door de School Commissie bezocht geworden, blykens aanschryving aan my gedaan in dato 3 Juny N° 31 waarby de Commissie hunne tevredenheid betuigd over de gang van het onderrigt. Maar ook geeft de Commissie te kennen het hoogst noodzakelyk te [illegible] beoordeeld en doelmatige Schoolboeken, benoemd zullende het onderwys goeden resultaten opleveren

doch daar de kinderen die het onderwys genieten meest uitsluitend bestaan uit kinderen van onvermogende Ouders enz enz:

Koomt de Commissie tot het slot van de missive met te zeggen

Dat in het belang van het Onderwys op het eiland Aruba en dat in alle deelen nog zoo veel te wenschen overlaat, zy zich tot my wendt om UWelEdG te verzoeken eene tegemoetkoming te erlangen in de dringende behoefte van de School aan de Noord.

Ik beaam het gevoelen van de Commissie daar ik by het bezoeken van de School vergezeld van 2 Leden dier Commissie ± een 60 tal kinderen heb aangetroffen dien het Onderwys genoten, maar de leerboekjes hadden een treurig aanzien niet alleen, maar ook (marge: waren) van verschillende inhoud behandelde veele redeneerde alleen over de Godsdienst dat ik zeer pryslyk vind, maar geen leering voor de School is.

Ik verzoek UWelEdG alzoo verzoeken uit hoofde van door my & Commissie aangevoerde redenen, ten behoeve van de behoeftige Schoolkinderen aan de Noord, eene jaarlyksche toelagen te vergunnen het zy in Boekjes (Spaansch) Schryf & rekenboeken enz: enz: of wel een jaarlyksche geldelyke toelaag aan de School Commissie optedragen, om in dien behoefte te voorzien.

Na dat de R: K: Geestelyke S. G. Gast zyn ontslag als lid der Commissie aan UWelEdG zal hebben verzocht draag ik UWelEdG by deze voor ter vervanging in dien betrekking den Heer J. Willemsen (e S: Paulus) fung.d Pastoor alhier,

68

Aruba den 14e Juny 1851

No 47/ Pr de Nedl: Golet Dorothea gevoerdt WelEdG 146 Hen wol afkomstig van de Gouvernement Schapen in zes zakken te weten

No 1 a 2. Merinos & bastard merinos

1, 3, 4, 5 a 6. gewone wol

waarvoor aan vracht gelieve uit te betalen f 0,96.

Aruba den 30e Juny 1851.

No 48/ Ik heb de Eer UWEdG kennis te geven dat op den 25e dr pr de Nedl: Schr alhier gestationeerd is de Sloep Louis aantoehoorende den Heer D: Jacobs Jr alhier

a Dorothea

Aruba den 30e Juny 1851.

No 49/ Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG over te maken

a Een Rekwest voor aanvraag van een stuk grond.

b. Een Concept meting & een Schets gelijk waarop de bestemming staat vermeld & 3. Betaling lijsten.

De grond kan buiten prejudice van den Lande afgestaan worden.

Aruba den 3e July 1851

No 50/ Bylagen 2. Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG over te maken de maandl: stukken te weeten a Rapport van de Kultuur,

b geboren & gestorvenen burgelijke stand

c lyst permitten goudwinning

1 Een aanvraag in duplo

2. Eene lyst van overledenen in de Nederlanden geboren enz:

3 Een opgave van particulieren dien zich op de Nopaal Kultuur toeleggen.

Ik heb veel moed dat de aanplanting van Funas navolging zal hebben en het is door een brief van WelEdG zelf bevestigd Jan Werleman Jr. a van die tijd, zal dit Jaar een half bunder beplanten

a buurman van Canachito

Ook myn Zoon Eduard Jarman zal insgelyks een bunder dat evenwel maar redelyk is, dat is het bunder dat eenigzints kalkachtig is, en ten tyden van WelEdG hierzyn is opgemerkt geworden.

Aruba den 6e July 1851.

No 51/ Ik gebruik de vryheid UWEdG te doen opmerken myne bevreemding dat van de vyf personen (door my in tyds) genoemd verdacht van zich aan het besnoeyen van de Schoeners Abele & petit Caporal te hebben schuldig gemaakt of gedulldige aanschouwer zyn geweest, de laatste van de vyf & wel Jean Oduber a morgen ook na Coro vertrekt

a & die zedert onheugelyke tyden niet van Aruba is geweest

De eerstgenoemde heeft zich onophoudelyk by de Lands Opzigter geinformeerd of er ook eenig bricht wegens het gedeporteerde hopen was ingekomen?

Het is mogelyk dat de afwezigheid dier personen niets gemeen heeft met de aangebragte zaak, en dat deze vervreemding het eenvoudig toeval is, maar het kwam by my in de gedachte op, en dat doet my dan ook UWEdG daar meden bekend te maken.

aangehaalde

Aruba den 20 July 1851

No 52/ Naar aanleiding van myne Schryvens in dato 6 dto en waarin ik UWEdG melde dat de Persoon van Jean Oduber des anderdaags na Coro zouden vertrokken a heeft niet plaats gehad, hy is daags te voren na de Fontein vertrokken, alwaar hy aanhoudend is

a waartoe hy een paspoort opgelost had genomen

De komst alhier met verlof van de zoo active als non active marechaussees heeft veel nieuwsgierigheid verwekt, en den ouden Heer L. Oduber veel vreugd gegeven

Aruba den 2e July 1851.

N° 53/ Bylagen 2.

Geleidende heb ik de Eer UWelEdGe overtemaken
Een administratie Reke: 1e kwartaal
Een Kasrekening 2e kwart: d.j.

Aruba den 20e July 1851.

N° 54/

Voor Subsidie van de Kas alhier gelieve UWelEdGe my f500 (Zegge vyf honderd Guldens overtemaken

Aruba den 20e July 1851

N° 55/

Veroorloof my te beantwoorden UWelEdG of de Persoon van Frederik Quant en niet van den Bert Quant wel UWelEdG gezegd heeft zyn Vader P. Quant, voor wiens by Conditieratie verzochte door my gebracht te zien 3½ Jaren alleen aan Slaven belasting schuldig was, want dan ware de moeilykheid van het innen van belasting voor my niet te overkomen want ieder tonden van dat Jaar willen ...

Den Heer P. Quant is een man dien groot en klein 22 luttig Slaven heeft en ter zyner diens geene Slaven hebben, en hunnen Hoofdbelasting op tyd tyds voldoen

Aruba den 21e July 1851

N° 56/ Bylagen 20.

Ik heb de Eer UWelEdG de volgende verantw: stukken geleidende dezen overtemaken te weeten
6 maandelyksche
a. Staat der armen kas
b. Verantw: Staat der kleedingstukken lands Slaven
3 maandelyksch.
1. In- & uitklaring lyst met 2 bylagen
2. Staat van 't Magazyn
3. id der Bestialen
4. Veranderings Staat der lands Slaven
5. Monsterlyst van id:
6. Staat der arb: behoeften
7. Staat der Kulturen
8. id bedrag der uitgaven by de Kulturen
9. 3 nominatieve Staten van het werkvolk by de Kulturen en deszelfs huurloonen; verders
A. Een Notulen van een gehoudene Vergadering van 't Vredegeregt
B. Een koopbrief.
C. Een Overdragt
D. Een Huwelyks acte.
By een naaste gelegenheid zal volgen, Een Staat van Lasten &
Een d° van Baten en by inkoming van den Heer J. H. v.d. Biest zyn admin: rekening van de Schuttery.

Aruba den 23e July 1851

N° 57/ Bylagen 2.

Geleidende dezer heb ik de Eer UWelEdGe overtemaken
Een Staat van Lasten
Een d° van Baten

Aruba den 24e July 1851

N° 58/

By myne Schryvens in dato 20 d° gebruikte ik de vryheid van voor Subsidie van de Kas f500 (Zegge Vyf honderd Guldens aantevragen gelieve UWelEdG dien aangevraagde somme met f500.– (Zegge Vyf honderd Guldens te suppleëren en my f1000.– (Zegge Duizend Guldens by eene eerste gelegenheid van alhier overtemaken

Zoo als UWelEdG zult zien bedraagt de Nota van onbetaalde lasten op 1e Juny f1540. 83

Ook met U° d° hebben wy Ambtenaren 4 maanden tractement te vorderen; daarentegen hebben wy momentaneel 500 # Cochenille ter verzending liggen maar dien niet door de Eng: Schst de Sea Flower

69

konden worden medegegeven

Aruba den 29e July 1851.

No 59/

Ik had my gevleid WelEdelAchtb. de
te kunnen opzenden de eerstelingen van
onze Cochenille per de Vnzl. Golet Diana
Schr. Minguel D. Julien en welke Schip-
per op myn verzoek zyn vertrek voor eenige
uren uitgesteld, maar helaas! gisteren (het)
was den Heer Hagner reeds ligt onge-
steld maar (en) heden minder wel, de
Cochenille is wel voorhanden maar
het lyd maar aan het embaleren
maken, ik ga morgen vroegtydig
na Canashito en daar de Bark Selanía
Oran (dien heden na Oro is vertrokken)
by zyn retour derwaarts gaat, zal ik
al de voorhanden Cochenille met dien
bodem medegeven.

Aruba den 29 July 1851.

No 60/

Voorlopig heb ik de Eer WelEdelAchtb.
kennis te geven, dat ik my thans
bezig houd, met het opmaken van stukken
ten prejudice van de persoon van
Augustyn Yarzagaray en thans
volgens gegeven informatie is varende
met een vaartuig aanbehorende aan Jan
Hayer, genaamd dos Hermanos
is varende onder Vnzl. vlag en ge-
destineerd na Spaansch Domingo

Dien persoon is door grove
mishandeling aangedaan aan
Susanna Janne,+ de vermoedelyke
oorzaak van haar (lyens) dood geweest
hy is een immoreel mensch ++ even
als de Yarzagarays van 4de manlyke
geslachtte (linie), (hier bekende) ik heb hem te laat
met de ongelukkige gebeurtenis
bekend gemaakt anderzints had
hy zeker geen verlof pas van my bekomen

+ zyn by zet

++ ~~[illegible]~~ capabel

Aruba 31e July 1851

No 61/

Geleidende dezen gaat voorerst
een document wegens een gedaan onder-
zoek en ten tweede

Een interrogatorium door my gehouden
en waarop S.P. J. Dykhoff op gerespon-
deert heeft.

By den mynen in dato 29 July heb
ik alleen nog maar bytevoegen,+ (het) dat het my
duidelyk toe voorkoomt by Augustin
Yarzagaray uit vrees van gearresteerd
te worden, hy zich uit den voeten uit-
gemaakt heeft, want welk man zal
een vrouw verlaten in zulk een hopelooze
toestand, en daar hy zes kinderen; (by had) en
zoo veel jaren met de overledenen had
gehuist

+ en dat volgens myne berichten over deel door het Publiek Ministerie wel in overweging mag genomen worden en wel;

Den 22e do is Augustyn Yarzagaray
als Passagier met de Bark Selanía
naar a Costa vertrokken, het was alzoo
uit vrye wil dat hy derwaarts ging.

Aruba den 1e Augs 1851

No 62/

Geleidende dezen heb ik de Eer
WelEdelAchtb. Gestr. toe te zenden

Een Staat van gehouden Admini-
stratie Schutterlyke Fonds

Een aanvraag in duplo

De Eng. Golet Sea Flower is uit-
gezeildt den 28 July doch den 30e uit hoofde
van Stroom en wind weder binnengelopen
en is heden nog op de Rhee liggende
ik had myne missivens onder No 57 & 58/
met dien Schooner medegegeven doch te-
ruggenomen op heden, om te verzenden
met de Vnzl. Golet Amable Meta
zeilende op morgen.

70

Aruba den 1e Aug. 1851

No. 63/ — P. de Penzl. Schooner Amathi Miba strekt het my tot een genoegen UWEdGestrenge de eerste Cochenille over te maken, dien ik hoop spoedig weldra door anderen gevolgd, het weder is voor dien Kultuur in de laatste tijd ons vry gunstig geweest.

(in margin:) van dit Zeiling … zal worden.

14 Zakken
van
1 tot en met 14

N° 1, 2, 3, 4, 5, 6. Cochenille 1e soort
N° 7, 8, 9, 10. d° 2e soort
N° 11, 12, 13 & 14. Zacatille

UWEdG gelieve daarvoor zeven Poldens aan vracht te doen uitbetalen, berekend a 50 ₵ p. zak.

Aruba den 10e Aug. 1851.

No. 64/ — Dient ter kennis van UWEdG dat den 6e d° van Curaçao na alhier geretourneert is de Slavin Regina met hare kinderen aankomende den Heer M. Everstz alhier

Aruba den 10e Aug. 1851.

No. 65/ — Bylagen 4. — Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG over te maken de gewoone maandl. staaten & van Declaratie Paardehuur

Aruba den 10e Aug. 1851

No. 66/ — In dato 27 July No. 58/ gebruikte ik de vryheid UWEdG te verzoeken van de f 500. den 20 dier maand aangevraagd met f 500 te suppleeren, daarop heb ik ontvangen den 6 d° f 500. maar daar de gevraagde te verwachten f 500 weinig of niets afdoen, om de Ambtenaren te helpen dien weldra vyf maanden traktement te goed hebben en even als

ik verlegen zyn

Zoo gelieve UWEdG my dien gelden over te maken ter gemoetkoming van het Personeel der ambtenaren alhier

(in margin:) f den quint kunnen worden

Aruba den 10e Aug. 1851

No. 67/ — Bylagen 4. — Ik erken den ontvangst der gedrukte Stamlysten doch my zyn het alleen niet eens ter opregtste van de invulling

Geleidende gaan 3 ingevulde Lysten van den Heer Pauste dien had geene presentaten in te vullen & Een door den Heer Wagner geteekend & ingevuld.

UWEdG zal my zeer verpligten van my op de na volgende vragen in te lichten om my na te kunnen gedragen

Op dien Stamlysten moet daar alleenlyk ingevuld worden de diensten gepresteerd in de W. Indiën, om my zoo te noemen: sedert A° 1839? of wel:

moet er ingevuld worden de diensten van vroeger b. v. myne Fransche & Hollandsche militaire diensten, Campagnes & blessures & zoo begrypt het den Heer W. te zien aan tegen ingevulde lyst.

Moet ik myne overledene kinderen ook aanhalen, myn Zoons in Militaire of lands betrekking?

(in margin:) & verschillende Civile betrekkingen dien ik sedert myn honorabel ontslag uit Militaire dienst heb waargenomen als in wezen zynde kinderen aanhalen

Vergeef my de moeite Hoog Edel Gestrenge Heer dien ik de vryheid neem te gebruiken neem van Uw my bekende bereidwilligheid te suppleeren

9!

Aruba den 14e Aug. 1851

No. 68/ — Ik begryp dat de pligt op my berust van UWEdG kennis te geven van het droevig ongeluk alhier in dezen wateren voorgevallen in den nacht van den 11e op de 12e d° circa 2 uur.
13e 14e

Circa 2 Uren in den nacht kwam den Heer Pinedo passagier op de Klav Maria, der Schipper Muller van dien bodem eenig scheepsvolk en kinderen met de boot van teringemelde vaartuig aan wal en berigte dat de Schr gekanteld was en twee van het Zeevolk nog op dien bodem waren en verzocht assistentie; daar dadelijk aan werdt voldaan, doch der berigten dien later door de vertrokkene bodems alhier aangekomen waren hoogst ongunstig, de Schr volgens de berigtgevers verhaal was niet te vinden zoo dat zij met de beiden matrozen gezonken moest zijn, de laatste waren zoo men zegt aan boord gebleven, om sein te kunnen geven ter plaatse het vaartuig gekanteld was, op het gezigt van het aanbrengen van hulp.

Alwaar & op welke hoogte de Schoener zouden gezonken zijn is nog volgs mijne genomen informatiën twijfelachtig.

Doch heden eenigzints later in den morgen bekwam ik een bezoek van den Heer Pinedo & de Schipper Muller, de laatst genoemde deed ik de kaarten a na dien over elkander gelegen te hebben! ziens en na ik hem mijn eenige vragen had gedaan, zeide hij my dat hij de Hooiberg in 't gezigt had over b en 3 Eng: mijlen afstand ± van de Arubasche wal zal geweest zijn.

a van Curaçao & Aruba

b de Kommandeurs baai

Aruba den 14n Augs 1851.

No 69/

Ik heb U.H.Ed.G. te rapporteren dat gisteren 13 dzer alhier aan de Zandpunt geankerd hebben de Schr Clara Schr José Correa & de Dantis Schr Kueck beide varende onder de Venezuelaansche Vlag en behoren te Maracaibo te huis, en zijn gedestineerd na Porto Cabello.

Daar ingevolge Disp: van 23 Mei No 223/46 Ao 1840. dien Bodems geankerd waren op een ankergrond gedesigneerd in dien Dispositie, zoo heb ik door de Loods Dirk Jansen hun Schippers doen aanzeggen van aan wall met hunnen papieren over te komen, dat zij gezegd hebben heden te zullen doen, doch vroegtijdig deze Rhee zijn voorbij gezeild.

Om nu de wetten in deze Kolonie gegeven, door eigen & vreemdelingen te handhaven en my in mijne betrekking niet te laten beledigen, c zoo verzoek ik U.H.Ed.Gestr: in dezen dien maatregelen ~~[illegible]~~ te nemen dien de kracht der wetten ons aanbieden. ~~voor onze [illegible] maar brengen~~

Alvorens de 24 Uren waren verstreken dien de vaartuigen vergund zijn te mogen ankeren, zijn dien bodems van alhier gezeild, alzoo het ankergeld valt niet te reclameren doch ik d verlang voor my en mijne mede ambtenaren & armen kas, dien legessen & Emolumentiën dien niet impunement de Schippers dier bodems my en mede geäutoriseerden ~~by~~ kunnen onthouden, en waarvan hiernevens de nota gaat

c. of bespottelijk

in dezen

d doch ik sollicitere U bemededeling

92

Geloof my niet UWEdG. dat het my om dien gelden te doen is ik ben geen verzender van de Plata's Pod, maar de gedachte dat dien onkiesche^(de Schippers) nog zoom op hunnen daden mogten stellen, is de beweeg reden van dit myner aan schryven aan de kiesche beoordeling van UWEdG. en het ~~bedenking gevende~~ verder overlatende en my onderwerpende

Aruba den 16e Augs. 1851.

N° 70/

Tot Consultatie van bevoegde Doctoren over het gezigt van den Heer J. C. v d Kee lands School Onderwyzer alhier dat lydende is, en zedert lange blyken draagt, heb ik ZEd. (daarvoor) vergund een verlof om na Curacao te gaan op voorwaarde van by de eerste voorkomende gelegendheid na alhier, te retourneeren.

Ik heb de . Eer UWEdG. Gestr: kennis te geven dat genoemde Onderwyzer van alhier zich inscheept op morgen den 17. d°: aan boord van de Spaansche Polet Brillante gevoerd door Schr. Antonio Ferreis, en voor uwen haven is bestemd.

Aruba den 16e Augs. 1851.

N° 71/

Ik refereer my aan mynen Schryvens in dato 10 d°. N° 66/ en verzoek daar gevolg aan te geven.

D. Bark Selonia vertrekt in het begin van de volgende week na a Costi, om na alhier te retourneeren.

Met dien boden zal van alhier gaan 8 a 10 Zakken Cochenille met de Polet Lafayette was geen gelegendheid, de Brillantine is my vreemd, en ik ben een weinig huiverig

voor der verzending van dat Product, en geef het liefst ook wanneer mogelyk! aan de vaartuigen alhier te huis . behorende.

Aruba den 21e Augs. 1851

N° 72/

In antwoord op UWEdG. Gestr. geleidend Schryven in dato 13 d°. N° 22 28/29 zeg ik Cabegovrigement Neen! daar is op Aruba geen dood Brasilie hout voorhanden dat gekapt zouden kunnen worden

Daar zal plus minus voorhanden zyn 20 a 25 ton levendig verfhout waarvan ik een stuk by my aan huis heb staan dat ruim 1 e Nedl. El lang is en zyn voornaamste dikte 5 d.m. diameter zal hebben, daar heb ik ook een stuk van minder grootte staan doch weinig met het eerste in dikte verschild dus betere monsters als UWEdG. by my ten tyde Uw overkomst gezien heb en dat aan zich anders lyk als dat een jaar geleden myne orders niet stiptelyk zyn nagekomen. (is toe te schryven)

Ik zend dien even groote monsters niet over daar het UWEdG. beter voorkoomt het groene hout te sparen, ik ben van 't zelfde gevoelen, en wel uit hoofde de stukken dien ik alhier heb staan, en ter dispositie van UWEdG. zyn te weinig kleursel nog inhoudens aan de aderen te zien, het wit is my te helder, het is een maagden wit.

~~Het spreekt en dient regtschapen denkt zal het geloven, dat ik nimmer beter verlang, om van 't Eiland onder myne Gezag, dat afscheiden dat mogelyk is~~

73

Voorgen betaalde ik f10. vracht p^r tps Brasilie hout, dat in de laatste tijd op f9.– is gereduceerd geworden

Het kaploon is f1.– p^r 100 lb

^a brengen

Het aanboord^a van 6 Ton is f1.–

Zoo dat een Ton verfhout ik meer dan f29.– en 't Gouvernement te staan koomt.

Aruba den 21^e Aug^s 1851.

No 73/

Pr de Bark Selavia dien Zaturday aanst: van alhier vertrekt gaan 12 Zakken Cochenille te weeten:

No 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, & 22.	1^e Soort
23, 24	2^e Soort
25, 26	Zacatellas

Waarvoor gelieve te betalen f6.– aan vracht

Aruba den 21^e Aug^s 1851

No 74/

Ik verzoek UWEd^e my te vergunnen af te schryven aan Grondbelasting over 't Jaar 1845 f147 –
" 1846 160 –

te zamen f307 – dat zyn non valeurs de uitgetrokkene over dien Jarens hebben hoegenaamd niets, daar zyn er weduwen onder ouden van Jaren, hoe er velen alhier nog leven dat weet de goede God.

Aruba den 20 Aug^s 1851.

No 75/

Ik verneem niets van de Goudwinning, wordt er wat gevonden dan zal het min zyn het is waar ik moet het by geruchten hebben Permitten worden ook niet by my aange-

aangevraagd.

Aruba den 20^e Aug^s 1851

No 76/

Ik refereer my aan mynen Schryven van den 10^e/16 d^o No 66/& 70/ en verzoek zoo veel mogelyk Contante gelden en zoo min mogelyk groote Banknoten;^a want zy zyn moeilyk klein te maken^b evenwel beter dien, als niet met al.

^a my overtemaken
^b en dat is het geval van een ieder met my.

Aruba den 25^e Aug^s 1851.

No 77/
ter inzage….
Bylagen 1.
van Rio Hacha

Geleidende heb ik de Eer UWEd^e te doen geworden, eene missive my heden p^r de Goleta dos tres hustus van den Heer vice Consul aldaar my aangebragt

Zal UWEd^e of ik dien beantwoorden? in 't eerste geval zoo kan ik UWEd^e verklaren dat ik niets te voegen heb by mynen aan UWEd^e gerigte schryven, onder myn No 68/ in dato 14 d^o alleen heb ik aanteteekenen; op 't Schryven van den Heer Vice Consul dat de Flaar de Marie gezonken en geen Schipbreuk heeft geleden

Den Heer Jacob Pinedo J^r was van alhier den 14e d^o p^r de Goleta de twee Zusters na Rio Hacha gezeild.

Ik heb een gezegde van Charles Quint onthouden en by het ontvangen van geleidende Schryvens op my toegepast is dezen "Celui qui reçoit des lettres non méritées doit les prendre à titre d'instruction"

Aruba den 29e Aug^s 1851.

94

No 78/

Toen in het Jaar 1846 my door UWEd^e voorganger de provisionele post van Ontvanger pro Deo werdt opgedragen, was ik zeker, en niet zonder reden zeer verwonderd, over dien

menszaa, maar ik bleef er stil onder
daar ik ook het toenmalige bestuur
noch myne verwondering, noch myne be=
merkingen op die maatregel wilde te
kennen geven

Ik hoop my ook te kunnen vleyen
dat niettegenstaande myne veelvuldige
bezigheden, de niet geringe werkzaamheden,
van den Ontvangers post steeds naar
behooren heb waargenomen, en hoewel
er geene (geldelyke) tegemoetkomingen
hoegenaamd aan de waarneming van
dat ambt verbonden was, vond
ik voornamelyk een groote aanspoor=
slag om het zelve aan te nemen en naar
myn beste weeten waar te nemen, in
het bewustzyn, dat ik van de Koloniale
Kas mede beoordeelen, die spoorslag
was des te sterker by my geworden,
toen ik mag zeggen de Kolonie het
voorregt verkreeg UWEd Gestr aan
het bewind te zien komen, en de geldelyke
omstandigheden van de Koloniale
Kas, in geenen deele bloeyend konden
genoemd worden. Doch in den laatste
my veel zorg tyden heeft diens waarnemende post
- verdriet gegeven en eindelyk konde
het nog wel zoo ver koomen, dat
ik my compromitteeren mogt, en
dat is wel de reden, dat ik de
vryheid gebruik de pen optenemen
op dat UWEd Gestr het laatste ge=
liefde voortekomen,

Ik gevoel zorg en het verdriet
door dat ik met den aanvang van
de week, veelal niet weet, of ik
met de Zaturdag van die week
de dagloonen by de Kultuur
zal kunnen betalen en verdriet
om dat ik zoo wel als myne mede
ambtenaren geen geld om van te leven
heb, dat ik niet anders dan klagten

hoor en onvergenoegde gezigten zie,
en dat het eindelyk zoo onnatuur=
lyk niet zouden zyn, dat by finaal
gebrek van geld ik de werkers van
Consolito niet zouden kunnen betalen die
my dan mogten verlaten en wat
zouden men dan zeggen? wien zouden men
dat ten laste geven?

Te meer vinden de ambtenaren
nog al stof tot ontevredenheid
daar hier per laatste gelegenheid by
monde is aangebragt de ambtenaren
te Curacao reeds de maand Juny ont=
vangen hadden, in hoeverre zulks ge=
loof mag verdienen weet ik niet,
maar het is zeker my hier met Po
September oyt onvaande, te goed
hebben, en het moeilyker en veel kost=
baarder is voor de Ambtenaren om
hier op Crediet te leven, als te Curacao,
daarby komt nog het zeldzame der
gelegenheden van hier naar à Oedi en
de my ontnomene magt om wissels
te trekken, hoewel dit laatste weinig
baat meer zouden aanbrengen want
daar valt niet te verwisselen

Ik refereer my nu als vroeger
aan myne Nos datos / 66/ 70/ & 78/ 10, 16 & 28/ dto Nos datos
10, 16 & 28/ dto. en verder neem ik ook
de vryheid UWEd Gestr indachtig te
maken op de aanvraag van medicy=
nen en het benoodigde rattenkruid
voor de Kultuur het eerste vooral
is voor de behoeftige Klasse van
Aruba welke zoo uitgebreid is
hoogst noodzakelyk en de onstan=
daarvan zouden mogelyk
de bedroevenste gevolgen kunnen
hebben.

75

Aruba den 4e Septr. 1851

No. 73/

Bylagen 12. Geleidende dezen heb ik de Ed. WelEd. Gestr. overtemaken de Staten by Beschikking in dato 15 Aug. j.l. No. 297/42 door WelEd. Gestr. aangevraagd en voeg daarby de gewone malen dd: Staakhout

Aruba den 18e Septr. 1851

No. 74/

Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. te berigten, dat ik in dato 10 dr. Schryven van den Heer Wagner Opzigter by de Kultuur ontfangen, heb te gelyker tyd met toezending van de Slaaf van St. Eustatius Jozef genaamd.

Volgens dien Schryven is dien Slaaf onverbeterlyk, niettegenstaande alle middelen aangewend zyn om hem te regt te brengen, ik vind my dus verpligt hem na á Costi optezenden, met verzoek f 6.– voor zyn overtogt volgs. accoord te betalen

Aruba den 18e Septr. 1851

vertemaken heb ik klagten over dien Jozef gehad, hy is een deugniet in zyn hart.

No. 75/

Bylagen 23. Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. toetezenden de ingevulde Staatlysten van ons ambtenaren benevens:

2 Betaling lysten

een aanvraag Aruba den 18e Septr. 1851

No. 76/

In dato 3 September No. 27 27/47 van uw Schryvens, neem ik de vryheid WelEd. Gestr. nederig te attenderen, dat by dezen myn Schryvens van 9 Mei No. 37 ik wel spreek van het Koper van de Pelit Atola dat aan het Kantoor van den Heer Jansen gebragt is, en welke Heer vermeent Koper te zyn van eenigen waarde doch niet van het Koper van de Petit Caporal gevraagd, blykbaars zoo als uwen Schryvens aan het hoofd dezes gen.

aanduide, ten zy ik abusivelyk de naam den Caporal met Atola had, vermisfelt en als dan WelEd. Gestr. myn excuses maak met vriendelyke invitatie dezelve te doen verbeteren

in myn officiele schryven

Aruba den 20e Septr. 1851

No. 77/

Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. te melden dat ter verzending na á Costi afgeleverd legt

14 Zakken Cochenille

te weten:

No. 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 a 34 1e Soort

No. 35, 36, 37, 38 a 39. 2 id

No. 40 Zaccotjeffe

en na op morgen den 22 dr. p. de Nedl. Bark Silenia vertrek gaans, waarvoor WelEd. Gestr. á Costi de gewone vracht voor geliefe te doen uitbetalen

Aruba den 26e September 1851,

No. 78/

Bylagen 2. Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. overtemaken een Concept

Een Rekwest benevens een petitje gele waarop de bestemming staat vermeld;

De aangevraagde grond kan buiten prejudice van den landen afgestaan worden.

Aruba den 1e October 1851

No. 79/

Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. te informeren, dat voor eenige tyd is komen te overlyden een Scholtr. die eene weduwe zonder kinderen heeft nagelaten, ook de Ouders van beide waren overleden, daar dat echtpaar voor alkoof te laten voor gegeed doorging vleide ik mij dat er voor de lande eenige Collateraal gelden zouden over blyven maar Heen! haar Boedel wordt geinventariseerd ge-

a alhier Schoenmaker van ambacht en in gemeenschap van goederen getrouwde b vry

96

bepaald, gëevalueerd op f 3880.60 c[t]
door de Weduwe beëigd van niets
te hebben achtergehouden, doch der Vaart
geeft een paar dagen later ingezonden twee
Rekening[,] in de Spaansche taal[,] van en
den Heer D: Capriles J. 9 [illegible] f 3623,40 c[t]
over de Jaren 1850 a 1851 [illegible] en van
zyn Echtgenoote g[eno]e[mde] f 435,63 ½ loopende
over de Jaren 1850 a 1851 [illegible] en meer andere
waren bevreemd niet alleen voor het
groote Credit ~~maar ook voor de Somma~~
~~[illegible]~~ wist en dat wel aan een
Winkelierster, zoo als men er hier meer
vind, daarby wist ieder alhier
dat de Weduwe in de laatste tyd
nog wat geld verkregen had, van
eene Heer Pardo, zynde zy een kind van
buiten echt verwekt! en voor
dat t[e]d ~~[illegible] Slaven heeft aangekocht~~
door bouw en zoo voort.

Ik kan wel niet bevragen dat er
onwelykheid bestaat, maar alleen
bevreemd het my daarin, dat een
mensch die Contanten gelden in
handen krygt, niet eerst zoude dienden om
zyn schulden voldoen, alvorens men
denken zoude ingegaan om Slaven te koopen
en te doen bouwen, dan de ingezien schulden
komt my wel dubieus voor en
vraag my zelve af, waarop
is dat Credit gegrond, en ver-
zoek van W.H.H. Gestrenge te
worden geinformeerd, of men als
in dit voorkomend geval, het
Gouvernement voor zyn aandeel
in den Boedel zich te vreden
moet stellen met schuldvorderin-
gen ~~daar~~, of wel dat de Boedel
faillief moet worden verklaard
en er waar geloog van de voor-
deringen uitkeeringen moet plaats
hebben

Marginal notes:
t geschonken
was over
t anderen meer[,] met
den bedrage van f 1816. 22
e geschonken
t gestrenge te ~~[illegible]~~
den overledenen
t geld heeft de
vrouw in het leven
van haar man,
menig een koop
Slaven aangeko-
cht, dat ook
ook het principaal
van de Effecten
uitmaakt, en
by het Gouvernement bekend
staat verder
dien fictief kunt
naar zyn

No 80/

Aruba den 8 Oct[obe]r 1851

Ik heb de Eer WelEd[el]g[estrenge] te be-
rigten dat: op den 5 d[eze]s alhier
met de Venez[olaanse]: Goleta Amable Mila
is gearriveerd
De Slavin Maria Florensia
aankomende de Heer: Schotten alhier

No 81/
Bylagen 3.

Aruba den 8 Oct[obe]r 1851

Geleidende dezen heb ik de
Eer WelEd[el]G[estrenge] over te maken de maan-
delyksche rapporten volg[ens] ge-
bruik.

No 82/
Bylagen 1.

Aruba den 13 Oct[obe]r 1851

Ter nakoming van 't vermelde in
WelEd[el]G[estrenge] geëerde Schryvens in dato 1 Oct[obe]r
d: j: gaat geleidende lyst, met verdere
vermelding dat: dien menschen daarin vermeld by
gedaan nazoek door arm zyn, en er
geen mogelykheid bestaat op welk wyze
ook, dat zy belasting betalen.

Ik heb voor alle van 1845 a 1846 geen
afschryving van belasting gevraagd om reden daar
is nog eene kleine kans van inning van
te hopen.

Daar is voor als nog weinig hoop
voor een goed Jaar, ik weet niet waar
het heen moet, indien het Opperwezen
ons geen regen geeft, de gene die
by myn komst (den 15 d: 12 Jaar) onder de
Notabelen doorgingen zyn eerder vooruit
dan achter uitgegaan, maar de zulken
buitenmenschen, dien voornamentlyk van hun
grond en Vee moeten leven en een enkele koop
Slaven bezitten, zyn niet alleen geweldig achter-
uit gegaan; maar zitten nog daarenboven diep
in de schuld. Alleen de Nopaal [illegible]

77

doet my nog het beste hopen
ieder heeft alsttoy kabrieten & Schapen
daar door de meeste Spatie in hun leven
en hebben zy geen Slaven, wel meest
aan het slachten van een kabriet en
een vier acht plak p.s dag hebben zy in de
droge tyd een maar.

De Patroon van Wesleman dien
ruim een halve Bunder [illegible] geplant heeft
is daar over zyn Oogst best te vreden
myn Zoon staat er ook wel by, maar
dat konde eenigzins beter, dien beide zyn de
eenigste dien dit Jaar wat te verkopen
hebben, doch aanstaande Jaar zal er
meer bevolkt worden.

Aruba den 13e Octr 1851

N° 83/

Naar aanleiding van UWEdG
geerde letteren in dato 2 d° N° 29 2/50.
heb ik dadelyk werk gemaakt om UWEdG
het aangevraagde Pokhout voor de Vleeschhal
te kunnen bezorgen, maar Oz Wie daar
waren geene Zagen, na alles gedane aanzoek, te bekomen.

Ik zend UWEdG alzoo een aanvraag om twee handzagen en twee vleeschblokken in 't Fort aanwezig om by 't
arrivement van de Zagen UWEdG het
ontbrekende te kunnen toezenden.

Dat Pokhout moet op een
geruime afstand van alhier gezaagt
worden.

Aruba den 16e Octr 1

N° 84/ Geleidende gaat een lyst van
de overledenen ~~geboornen en gestorvenen~~ in de
Nederlanden geboren

Aruba den 16e Octr 1851.

N° 85/

De Goelet Aruba N. B. vroeger
de twee Gustavs & de Bark Silonia
beiden onder Nederl: vlag vertrokken
beiden op morgen den 17 d° na a Costa
& de Neel: Golet David & David is
meer van a Costa na alhier wachtende

Zr gelieve — UWEdG met een dier bodems medetegeven
f1000 (Zegge duizend Guldens) voor Subsidie van de Ryks Kas alhier, en zoo
e mogelyk — veel mogelyk ~~[illegible]~~, want ik kan niet anders
dan met groote moeite Banknoten en
wisselbrief.

Ik had gedacht Cochenille te
kunnen opzenden maar alles was niet
ten volle droog, alzoo by eene eerste
voorkomende gunstige gelegendheid, gewordt UWEdG dezelve

Ik verneem thans niets meer van
de Goudplaatsen de tyd is daar ook
voorby, kleinigheden zyn er gevonden
M: Evertsz zal mien zyn onkosten goed
gemaakt hebben anderen wederniet.

Aruba den 23 Octr 1851.

N° 86/ Geleidende dezen heb ik de Eer
UWEdG over te maken

Bylagen 21. 1° de Kas reken: over het 3e kwartaal

2° Een nota van onbetaalde
Lasten

3° Een d° van uitstaande
baten

4° Een Inklaring lyst

5 Een uitklaring d° en verder
de drie maandl: stukken als na gewoonte en
ten laatste

3 acten van Havelyk, & verder de
stukken tot de Kultuur behoorende N.B. zie een
Jaar vroeger

98

fo 54.

Aruba den 28e October 1851.

No. 87/ Ik heb de Eer UWelEdGestrenge te melden, dat den 17 do. van alhier zyn vertrokken de Slaven Anton Thielen

e naar Costa — aanbehoorende Mevr: de Wed: Thielen en Jan Willem aankomende den Heer Fred. Johs. van der Biest, de laatste is gegeven om zoo mogelyk te Curaçao te worden verkocht, doch den 26 do. is met den zelfden Schooner Aruba geretourneerd de Slaaf Anton Thielen, met en zes tien name van Jan Willem Slaaf van den

b de Slaaf — Heer v.d. Biest die a Costa gebleven is.

Ik heb begrepen ter voorkoming van misverstand in de Controle van Slaven UWelEdGe daarvan te moeten berigt geven.

Mag ik weeten van UWelEdG hoe

c de genoemde Slaven — ik ten aanzien van do. Slaven het te

d wegens de betaling — handelen waarvoor ik de Eer heb gehad de vrybrieven door den Heer Koloniale Secretaris het te ontvangen?

Aruba den 31e Octr. 1851

No. 88/ Bylagen (b) Geleidende afschrift van eene missive my geworden van de School Commissie alhier, heb ik de Eer UWelEdG overtemaken.

En zoo wanneer het UWelEdG gevallen mogt zyn de School Commissie door 2 Leden ingevolge verlangen dier Commissie werdt vergroot

Zoo verzoek ik my de vryheid UWelEdGe voor te dragen den Heeren D. Geerts Jr. en J. B. Croes.

Aruba den 31e Oct 1851

No. 89/ Een aanvraag in duplo gaat nog hiernevens

Aruba den 31e October 1851. fo 55.

No. 90/ Ik heb de Eer UWelEdGe over te maken

8 Zakken Cochenille te weten:
No. 41, 42, 43, 44, 45 en 46 1e Soort
47 en 48 2 Soort
dit is de laatste verzending voor dit Jaar

De gewone vracht gelieve UWelEdGe voor te doen uitbetalen.

Aruba den 14e Novbr. 1851.

No. 91/ Bylagen b. Ik heb de Eer UWelEdGe over te maken.

De maandl: stukken

Een verzoek voor manumissie met het daar by behoorende, alleen de doop Cedul ontbreekt, den Pastoor zegt er niets van aangeteekend te vinden

Aruba den 20 Novr.

No. 92/ In dato 16 October j.l. gebruikte ik de vryheid UWelEdGe tot Subsidie van de Kas alhier ƒ1000.— aante vragen

a UWelEdGe geliefde — Aangenaam zal het my [illegible] zyn dien Som met ƒ1000.— te suppleeren, daar ik sedert eenige dagen reeds zonder geld ben, Belastingen komen er niet in, en de ambtenaren zullen welдra hun maandel. traktement te goed hebben

Aruba den 27e Novbr. 1851

No. 93/ Ik heb de Eer UWelEdGe te berigten dat op gisteren den 26 do. geaccordeert zyn de navolgende Slaven als met de Nedl: Scht. twee Zusters de Slaaf Jan Willem aankomende F. J. v.d. Biest

79

en

en met de Nedl: Bark Selania de Slaaf Lodewyk aankomende de erfgenamen van Hendrina van Brandt

Aruba den 2e Decb. 1851

No. 94/

Ik heb de Eer ter kennis van UWHEdG. te brengen dat ik zedert eenige tyd alhier op het Eiland heb eenige menschen dien niet voldaan hebben aan Art: 6. van het Reglement en administratie en Bestuur op dit Eiland en ook: geen ~~verlof van UWHEdG. ingediend hebbende om alhier te mogen verblyven~~ niettegenstaande ik nog ten overvloede het hun allen door den Heer Secretaris heb doen aanzeggen van zich tot U te wenden.

a speciaal ten sint van UWHEdG. hebben bekomen om alhier te verblyven

Onder de laatst aangekomene doch langer dan 3 maanden alhier vertoefd hebbende bevinden zich 9 personen[b] dien zich wel gedragen, doch arm & onwetende zyn, & hun verblyf qua stoorais gaf ... doch ik verzoek UWHEdG. van alhier te mogen verwyderen de Curacaonaars

[b] van de overkust.

Frederik Olivit
Aron Henriquez &
Raphael Henriquez jonge lieden dien aanhoudend een liederlyk gedrag lyden, my met hunnen aanhoudende klagten onophoudelyk lastig vallen en waarvan er twee nog heden opgesloten zyn geworden uit hoofde van dronkenschap & vechteryen.

Niet toegestaan als dezelve geene termen bestaande
Zie Gouvts. Aanschr: dato 20e Decemb. 1851 No. 32 32/56

Aruba den 3e Decb. 1851

No. 95

Ter kennisse van UWHEdG. Gestr. heb ik de Eer te brengen, dat den Heer Wagner Opzigter by de Kultuur my zynen wensch te kennen heeft gegeven van voor eenige dagen na Aruba te vertrekken, ter behartiging van zyne,

belangens ik het ald. verzoek tegenstaan daar niet alleen ZEd. in geene jaren van alhier is geweest, maar ook alle voorzorgen en maatregelen zyn genomen op dat de Kultuur de er zyn afwezigen niet zouden lyden

Dien Heer gaat aanstaande Zaturdag van alhier pr. de Nedl: Bark Selania

Aruba den 3e Decemb: 1851

No. 96/
Bylagen 3

Een aanvraag in duplo heb ik de Eer UWHoogEdel Gestrenge over te maken & de vervolgl: stukken

Aruba den 3e Decemb: 1851.

No. 97/

Daar het Jaar welhaast ten einde is, mag ik UWHEdGestr. meening bevragen ten aanzien den uitvoer van vee alhier of ik mag voortgaan, den uitvoer kosteloos te permitteren

Ook of de vaartuigen dien 24 Uren aankeren en geene lading breken vry van ankergeld mogen blyven

Aruba den 15e December 1851.

No. 98/

Naar aanleiding van UWHEdG. geEerde Schryvens in dato 9 Dec. dr. No. 31 31/52. geleidende 3 Publicatien

+ 21 Novb. No. 30 30/51 de eerste vergezeld van drie exemplaren rakende de overstromen Prins Hendrik op het Eiland klein Curacao

Zoo heb ik de Eer te berigten dat ik van dez twee eerste een en ander op den 13e dr. de zoo mogelyke Publiciteit aan het gegeven

Aruba den 25e December 1851.

No. 99/

Ik heb de Eer UWHEdG. kennis te geven dat op den 23e dr. pr. de Nedl: Schr. Aruba na alhier is geretourneerd de Slaaf Anton aankomende, de Wed: Jacob Thielen.

80

Aruba den 27ˢᵗᵉ December 1851.

N° 100/

Ik heb de Eer UWEdG. te berigten dat de gewaarmerkte bladen onder geleide van U. N° 34 $^{84}/_{51}$ my toegezonden accoord zyn bevonden

Aruba den 29 December 1851.

N° 101/

Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG. over te maken

Een voorstel betrekkende de Kultuur van dit Eiland als mede:

Een aanvraag in duplo.

Het eerste opgemaakt met UWEdG. voorkennis door den Heer Opziger der Kultuur alhier, draagt mynen goedkeuring weg, is geheel myn gevoelen en sedert eenige tyd waren ~~hadden~~ wy reeds overeengekomen zoodanig voorstel aan UWEdG. ter aandacht te onderwerpen

1852. Aruba den 3ᵉ Jan. 1852

N° 1/

Het zal my aangenaam zyn dat het UWEdG. moge goedvinden my f500.- (Zegge vyfhondert Gulden) aan Subsidie voor de Kas alhier over te maken.

Aruba den 8ᵉ Jan.

N° 2/
Bylagen 1

Naar aanleiding van UWEdG. geEerde dispositie in dato 15 December N° 436/54 verlangt UWEdG. by ~~dezelve~~ (onleesbaar) eene opgaaf van my van de werking, welke de tydelyke vrystelling der uitvoerregten op het vee gehad hebben, door overlegging van een vergelykende Staat, die hier geleidende dezen gaat.

Voorts wat nu de voor uitwerking dien vrye uitvoer van het l.l. jaar heeft opgebracht, moet ik zeggen allezints goed is geweest het is wel waar dat uitgevoerde het getal vee is wel niet buitengewoon groot geweest, doch met de lage prys van alle veesoorten alhier, zouden er waarschynlyk geen beest uitgevoerd zyn, wanneer de geregtigheid niet opgeheven was geweest, want voor eene goede makke Ezel vraagt men f6. een Schaap f1.60. Een Hoornbeest na advenant zoo dat de geregtigheid van een Ezel f1½ voor een Schaap 66% Hoornbeest f2½ op deze lage pryzen, daar niet van betaald konden worden de Kabrieten alhier worden niet uitgevoerd, ~~ofschoon~~ daarentegen veel gestolen want het is ongeloofelyk de kabrieten velen dien van alhier na Curacao en worden verzonden

Eerlang zal men 300 Schapen na Porto Cabello verzenden, ik wenschte dat het 3000 waren, want na dato van de weyery, is het getal Vee, alhier te groot.

Aruba den 10ᵉ January 1852

N° 3/
Bylagen 8.

Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdG. te doen toekomen de gewoone maandl: stukken als meden:

Een Lyst van de geborenen en gestorvenen overledenen in de Nederlanden geborenen, voorts nog

Een Rekwest voor manumissie en de daarby vereischte stukken

Aruba den 12ᵉ January 1852

N° 4/

Na inzage van UWEdG. disp: in dato 29 December N° 456/61 belangende de beplanting en bebouwing aan de Kommandeurs baai, almede dat de opdragt der werkzaamheden der lands kultuur aldaar aan den te verwachten assistent Opziger E. L. Zeppenfeldt was vergund, zy het my vergund nog de volgende inlichtingen

Ter mynen inlichting en verantwoording zy het my geoorloofd UWEdG. te verzoeken, my te doen kennen

81

fº 60.

Wien zal de administratie voortaan over het nieuw aantekeggen te ontginnen terrein aan de Kommandeurs baai? zal dien nieuwe grond als een onderdeel van Crucchlits aangemaakt worden. Ik geloof dat het wenschelijk zouden zyn.

Wat mag er besteed worden voor de woning van de ass. Opziger?

De tweede aangehaalde Desp: 52 zegt onder anderen meer

1º. ~~van hun mij gedeelte despeche zegt onder anderen~~ dat de arbeiders die zich tot het bewerken van den Gouvernements aanleg aan de Commandeurs baai welke verbinden ook uitsluitend aan hun zal worden afgestaan, het benoodigde terrein tot den opbouw van een huis in het gehucht en de gronden tu hunnen behoeven mits voorecht niet meer dan 4 bunders welke gerooidet worden, voor de kultuur der Nopaal enz.ª ~~Aanvulle~~ alzoo dat ~~ieder gein dat zich verbinden tot aan te Kommandeurs baai zich te~~ ~~-o~~ Dien arbeiders zullen alzoo op de 4 Bunders hun nader afstaan Nopalen Cultiveeren, doch dewyl dat een geruimen tydª, dat deze arbeiders de 4 Bunders met Nopal zullen beplant hebben, ~~mogen~~ zullen zal het diens men ~~Scher~~ het intusschen vergund zyn op het terrein hun afgestaan doch voorecht nog niet onder Nopalen gebragt, andere Producten op voortebrengen?

daar ª meden zal verloopen alsbrens

Aruba den 13ᵈᵉ Janʸ 1852

Nº 5/

In dato 3dᵉ Nº 1/ verzocht ik UWelEdG my overtemaken ƒ500 - Subsidie voor de Kas alhier.

UWelEdG gelieve goed te vinden my nu ƒ1000 - pʳ eene eerste gelegenheid ~~overtemaken~~ te doen geworden

Aruba den 20ᵉ Janʸ 1852. fº 61.

Nº 6/
bylagen 26/

Geleidende heb ik de Eer UWelEdGᵉ overtemaken
Kultuuren
1º Staat en Stand der Kultuuren
2. Bedrag der uitgaven
3. drie nominatieve betaling Staten
voorts
a Registers van geboorten & gestorvenen burgerlyken Stand
b. 3 Generale Registers.
c Twee lidthl: Lysten met 2 bylagen.
d Staat van 't magazyn.
e id der art: behoeften.
f id der Ryks beestialen.
g Maandlyksche Lyst der Gouvernements Slaven

h. Verantwoording der Kleeding lands Slaven b/m h. Verandering Staat van dien.
i Staat der admin: arme Kas. b/m
k id : van Bakens.
l id van Lasten
m de Kas rekening over het 4ᵉ kwartaal
n. twee actes van Onderhoud

ª van de Kasrekening

ten aanzien van 't Batig Saldoª, waarmede 't Jaar ~~is~~ is gesloten, neeme de vryheid aantemerken, dat dien gelden tegenwoordig niet meer in Kas zyn, als zynde uitbetaald aan de Ambtenaren in avance op hun verdient traktement en voor wekelyksche uitgaven voor de Kultuur, in het aangevangen Jaar.

Aruba den 22ᵉ Janʸ 1852

Nº 7/

ª in 't oog houdende den Desp: van 5 Decᵇᵉʳ 1839 Nº 495/65

Heden deed zich by my een geval voor, en dat wel: eene Weduwe wenschte na Curaçao te zenden een Slavin met twee kinderen ter verkoop; en twee kinderen van dienzelfden moeder, by haar te behouden daar heb ik niet in kunnen consenteerenª daar de Slaven moeder niet wilde verkocht worden dan met allen hare kinderen daarby was er ~~eene~~ eene onder de twee dan hare kinderen diens de meestresse wilde behouden

82

behouden doch dien niet meer dan tiens jaren oud was.

In 't voordeel van de Slaven meesteresse heb ik dat aante halen dat de Slavinne moeder niet deugt ongehoorzaam aan haare meesteresse is, en alleen uit plagery haare meesteresse wil verpligten alleen haare kinderen met haar te verkoopen, met ingezien zouden ik geloven dat de kinderen dien de meesteresse van de Slavin moeder wenschte te behouden en waar onder een van tien jaren oud is magaan zy geattacheerd is, met ~~aanhaar~~ haar te ~~behouden~~, dient slaven kinderen gelukkiger zouden zyn.

(in margin:) t door de bere gunning van aan haar te blyven

Mag ik van WelEdGr. te weten komen of in dit geval; ook een exceptie op de bovenaangehaalde Dispositie door my mag gemaakt worden?

Aruba den 3 Jan. 1852.

No. 8/

In tyds heeft WelEdGr. goedgevonden by Beschikking van 20 Jany 1852 en wel op verzoek van den R. K. Pastoor Schumacher af te staan, twee en een half Bouder, onbebouwde landsgronden gelegen op dit Eiland ten naaste by ter plaatse Santa Cruz, ten einde daarop een gebouw te plaatsen, geschikt tot het geven uitsluitend van godsdienstig onderwys en tot het verrigten van kerkelyke diensten enz.

De R. K. Geestelykheid alhier wenschte nu eerlang daarmede aan te vangen doch tot dien einde eene kleine kalkoven te branden, en verzocht gedispenseerd te zyn van 2/3 kalk ingev: de wet, aan de lande af te geven; vry van Tegel enz:

Ondersteunde het onvermogen van Kerk - leeken appuyeer ik volgaarne dit verzoek, en verwacht WelEdGr. beoordeling af

No. 9/

Aruba den 29 Jan. 1852.

Bylagen 1

Geleidende Statistieke opgave is my geworden den 23e do. na het vertrek van het laatste vaartuig van alhier gevonden ik zend het WelEdGr. in originali over.

Tot e op dato is my het rapport van de School Commissie, wegens het gehouden examen; niet ingekomen, welk dit jaar eerst t.l. week had plaats.

Aruba den 2e Feb. 1852

No. 10/

Bylagen 1

Geleidende gaat eene Staat der Kalkoven, ingev: beschikking van het Hoofdbestuur dd 15 Mei 1849 No. 235/29

Mag ik WelEdGr. mening kennen, ten aanzien van de lekking, dit Jaar van het aloë gewas.

Aruba den 10e Feb. 52.

No. 11/

Bylagen 9

Geleidende dezen heb ik de Eer WelEdGr. overtemaken de maandel: stukken te weten:

a. Een Rapport van de Kultuur

b. Eene negative lyst gouddelving

c. Een lyst van geborene e gestorvenen burgl: stand. voorts:

(in margin:) a twee

1. den 2de aanvraag in duplo

2. Een lyst verdeling 4% Producten,

N. B. opgemaakt als het vorige Jaar

3. Een Declaratie van Paarden huur.

Tot op dato is by my niet ingekomen den verslag van 't gehouden Examen der Scholen,

83

f. 84

No 12/ Aruba den 15e Febr 1852.

Bylagen 2/ (Den 13 dezer ten tyde van eene tournée voor dienstzaken zyn is my geworden de geliberde stukken van de School Commissie die ik originali hiernevens geef.

Aruba den 15 Febr 1852

No 13/ Het is wenschelyk dat het UWEdG mogt behagen by eene eerste gelegenheid my dat geld aan Subsidie voor de Kas over te maken

Geldbeurs

Aruba den 15 Febr 1852

No 14/ Met de onderneming van de Kommandeurs baay is een begin gemaakt ik het bl. eergisteren het terrein aldaar in oogenschouw genomen, tot de plaatsing van het Huis, met goedvinden van den Heer Zeppenfeldt aangewezen de vier landens grond met over, by ons den Heer Wagner bepaald.

Aan 't maken van deuren en vensters voor 't huis van den asf. opzigter is men bezig ik presumeer dat met aanschaffing van de hoogst noodzakelyke verpligtende gemakken ± f350 voor zal worden vereischt.

De Grondpachter van Kalt is men zyn Kostbare — genoegzame gronden

Ik vereenig my met het gevoelen van velen dat ~~nabye grond~~ aan de Kommandeurs baay ~~voor~~

f. 85

aanwezig is door den Heer Wagner ... Kuhlbaar maar de plaats zelve is onmiddelyk ... is door de slegte tegans onbebaande wegen niet aangenaam ik was even ... om dienst bezigtiging voor de Stations te betuigen waar ik by UWEdG verklaren, dat de slegste weg by ons in de Nederlanden een Koninglyke weg mag genaamd worden in vergelyking van de weg van Cunucabito als Kommandeurs baay, dat is hals brekens werk.

Aruba den 1e Maart 1852.

No 15/ Ik had de Eer UWEdG in dato 15 Febr No 14/ verslag te doen dat er een begin was gemaakt met de onderneming aan de Kommandeurs baay ... Saturdag j.l. het geraamte van het huis geved den Heer Zeppenfeldt bewoont intusschen een Hut aan de groote Put (Pos grandi) tien minuten afstands van de plaats zyner aanstaande woning.

het 1e kwartaal — Ik zend UWEdG een afschrift van de Begrooting door de asf. Opzigter opgemaakt, tot op dato het ik f159.70 betaald, uit de Kasrekening van het

maand — zal UWEdG nader blyken waar aan uitgegeven.

Het huis zal op 't vensters bevatten met Jalousien en luiken, een buitendeur en kleinder binnendeur. geverfd

Deze week zal het terrein van de witte Zand gezuivert worden.

Ik zie met verlangen om na de aangevraagde gereedschappen voor de nieuwe Onderneming, want men kan niet voorwaarts gaan, als mede het aangevraagde voor 't magazyn, doch vooral de Pottten voor de landes Slaven, want die men ... gaan naakt

84

Ik verzochte dat UWHEd my authoriseerde, van by gebrek in 't magazyn de benodigdheden voor de lande en zoo aanwezig by particulieren te mogen aankopen; de lande zal er niet by verliezen, en de Slaven zullen er wel by varen.

Aruba den 13 Maart 1852.

No 16/

a de Eed
b overbrenken
gehouden
ovrens
a ... Bazin
b voetvallen niet nagelaten
c te laat
d tot voorbeeld alleen

Met de maandelyksche Stukken zend ik UWHEdGe het Notulen van een gehouden Vredegeregt b dien het Collegie beschouwd heeft niet tot hun Competentie te behooren; de Vrouw Domingo Candelia Pieters daar in betrokken, heeft wel by het Interrogatorium ontkend, doch dat is niet anders dan een staltie van haar raadgever, die beter had gedaan haar in tyds te waarschuwen en welaten dat de Leden voor dien zitting geconvoceerd (gezeten hadden) waren; naderhand heeft gem'de Vrouw alles aangewend by de Leden tot voetvallen (ongelukkig) om de zaak niet te poursuiveren, doch dat was c niet mogelyk meer; nuttig en wenschelyk is het ook dat er eenmaal een voorbeeld gegeven wordt, want de (Kabrieten) dieverij moet alhier ongeloofelyk groot zyn; d alleen den Heer Caprilles heeft l.l. Jaar voor f1000.- aan kabrietenvellen gekocht, en dan zyn er nog anderen dien opkopen, het getal te zien in de manifesten dien van alhier zyn gegaan; en dat alle inlandsche vellen waren; waren er geen heelers dan zouden er ook zoo veele dieven niet zyn.

Toen ik den Heer L: Bazin bekend maakte met den afloop van dit Interrogatorium, heeft ZEd my op nieuw bewezen dat de by hem vermiste vellen niet anders dan in den nacht kunnen zyn uitgedragen en verkocht.

zoo als Lourens e Jean Oduber

b sluiten de menschen, hunnen winkels e huizen en ~~gaan na hunnen~~ [illegible] voor ter zyde leggen

In plaats dat de Handel mogt bloeyen alhier, b heb ik (daarentegen) (aanhoudend) zittingen van 't Vredegeregt, ik heb een stapel van résumés voor my leggen; om opstellen van te fabriceeren; nuttiger bezigheden moet ik [illegible]

De beide Israeliten voormeld by de missive in dato 2 Dec van A.P. No 94/ moeten heden weder voor het Collegie verschynen

Aruba den 4e Maart 1852.

No 17/

In dato 15 Feby. j.l. vergunde ik my de vryheid UHoogEdel Gestrenge f1000.- (zegge duizend Gulden) aantevragen; ik verzoek dat UHEdGe dien met f1000.- (zegge duizend Gulden) suppleëerden; my alzoo overmaakte by eene eerste gelegenheid na alhier f2000.- (zegge twee duizend Gulden).

De werkzaamheden zoo wel op Canachito als aan de Kommandeurs baay, brengt allen nu op die Etablissementen in veelsoortige beweging, de wekelyksche betaling lysten zullen, nu voortaan vry groot zyn, door de aanleg van nieuwe bunders op Canachito en aan de Kommandeurs baay, en aan het voltooyen van het Huis van den Heer Zeppenfeldt.

De onbetaalde Lasten op Ult. December van A.P. bedroegen f1367.- daarentegen had ik op Ult. December van dat zelfde Jaar in Kas f867,41½, doch met het opmaken van de Kas op Ult. Febr. j.l. had ik een batig saldo van f24,68. Hoe ik het nu aanstaan de Zaterdag met de betalingen zal maken! weet ik niet alsnog; de maanden December van A.P. Jany. & Feby. d.j. hebben de ambtenaren nog te goed, omme en naby f1100.- heb ik zedert 1e January betaald aan Canachito,

en

85

en aan de Kommandeurs baay; in January j.l. heb ik betaald, aan de Ambtenaren de tractementen & toelagen over de maanden October & November van A.P.

Uithoofde dat de Kas rekening over het lopende kwartaal eerst in April aanstaande aan UHEG. door my wordt ingezonden, heb ik geoordeeld wel te doen, te meer daar ik een suppleering van gelden aanvraag UHEdG. met de lands Finantien, en het gebruik daarvan, bekend te stellen.

Ongelukkig is het, voor de styving van deze Kas, dat het handel verteer, dagelyks en voor tyden, eerder af, dan toeneemt; welke schoone resultaten, bragt alleen het Anker geld nog in de Kas, den eerste Jaren van myn hierzyn, en wat is het nu? niets betekends,

De Belastingen kwamen die nog maar geregeld in, maar Helaas dat is bitter! men heeft hier uitgestrooid, dat het Uwil was, dat ik met alle geduld, moest te werk gaan, om de belasting te innen; hoe of zy daar aan komen, weet ik niet, doch, de Ingezetenen trekken er party van.

Dient ter kennis van UHEdG. dat ik aan enkelde personen geene lands gronden, heb willen afstaan om Tunas te planten, voor in alvorens zy ten minste een gedeelte van hunne agterstallige Grondbelasting betaalde, vele verdienen geene Consideratie, de winkels zullen zy voldoen, maar het Gouvernement verzuimen zy.

In vele gaat het niet best maar een troost is het, dat het met Canachito wel staat, en dat ik geenzints twyfel, dat met af, en aan, eenen kleinen regen, of dat Etablissement, zal dit Jaar wel 4000 b Cochenille afleggen. Zegge vier duizend ponden

Aruba den 11de Maart 1852.

No. 18/

Bylagen 2. Hebbende deze[n] heb ik de Eer UHEdG. over te maken

Een aanvraag in duplo met vriendelyk verzoek daar spoedig aan mag worden voldaan. en

Een verantwoording van de Contributie Kas der Schuttery over de laatste 6 maanden 1851 dien inning gaat ook niet best.

Aruba den 11de Maart 1852

No. 19/

Ik vernam nog niet stellig van de asp: Opzigter aan de Kommandeurs baay, dat men aanstalten maakt om woningen op te regten. ZEd vleyt my met de hoop van Ja! doch dat is my niet voldoende.

Aanstaande Zaturdag hoop ik ZEd. te spreken daar zal het van afhangen of ik de arbeidende klassen zal kunnen vergunnen met de vier bunders grond een aanvang te maken, de voorwaarden zyn hun bekend gemaakt en gereedelyk hebben zy er in toegestemd van hunnen woningen aldaar op te slaan

Ik wenschte dat ik meer tyd & gelegenheid had, om de nieuwe ondernemingen te bezoeken te gaan, ik denk aanstaande week weder daarhenen te gaan

Dit vaartuigje te Aruba retourneert zoo by aldien UHEdG. anderzints oordeelt van anderen gedachte mogt zyn, doet my het genoegen UHEdG. van pr. omgaande zulks te doen weten,

Ik hoop dat wy voortaan ordentelyk regen zullen hebben, dat onze planten op Canachito niet verflauwen want veele bladen worden er vereischt voor de

86

nieuwe aanleg van Canachito als
Kommandeurs baay & de verdere
liefhebbers
Den aanhoudende sterke wind
was niet dienstig voor de planten
het jongen pasgeboren insect had het
te kwaad.
Van de goudplaatsen hoor &
verneem ik niets, een heel enkeld
mensch werkt daar

No 20/ — & schrijvers

Aruba den 14 Maart 1852

Als vervolg van den mijnen & in
dato 11 Maart No 19/ heb ik de Eer
op nieuw ter kennisse van UWEd Gestr.
te brengen dat gisteren de beide
Heeren Wagner & Zeppenfeldt bij
mij de betalingen zijnde komen halen
alstoen vernomen hebbende van,
de laatstgenoemde Heer, dat er
voor & alsnog geene de minste aanstalten
door de arbeidende klasse
genomen was om zich aan de Komman-
deurs baay te vestigen, zoo heb ik
den Heer asst. Opzigter op nieuw
voorgehouden met het doel en de intigte
van UWEd en ZEd gelast van
niet meer dan 6 personen voorerst te
behouden, om met kracht zijn
huis af te maken en de overigen tot
nader te ontslaan; Den Heer Wag-
ner deelde in mijn gevoelen, en was
even als ik van mening, dat
6 man voldoende was, om de
aangewezen & bouwdeels geheel gereed
te brengen;
Ik ga aanst. donderdag na
Canachito vrijdag na de Kom-
mandeurs baay, en van aldaar
zal ik met een Kanoot af na
het dorp Oranje Stad

& evenwel — Daar is iets & dat gezegd mag
worden in UWEd Gestr. ~~[illegible]~~ aandacht meriteert
Het volkje van de arbeidende
klasse is alhier dood arm en
hoe min kostbaar zij ook voor hun
eigen een huisje zouden neerzetten
& volgens het gevoelen van vele
dien ik gehoord heb, & vijftig Guldens
was benodigd, onbeduidende [illegible] voor-
[illegible] niet benodigd, daar voor
het terrein [illegible] zoo wanneer het
Huis van de asst. Opzigter gereed is &
kunnen zij met dezelfde menschen & vol-
staan om het terrein te bewerken, als
dat zij de geschiktheid reeds is getoogd.

& dat niet lang aanhouden mag
& in 't vermeerd,
dat zij de geschiktheid hebben,

Het terrein moet goed zijn, den
~~Heer Wagner & ik zijn van gevoelen~~ en

No 21/

Aruba den 1e April 1852

Ik heb den Eer ter kennisse
van UWEd Gestr. te brengen
Dat op den 14e van Maart j.l.
alhier is gearriveerd p. de Goelet
Amable Anita, de Slavin Mercedes
aankomende de Wed. A. van Drogt
en op heden de Slavin Euphrosine
aan J. M. Pinto toebehoorende
Dat na Curacao teruggezonden
de gedetineerde Slaaf van St Eusta-
tius genaamd Prins, hebbende volgens
rapport van den Heer Wagner aan mij
een aanslag gedaan, met een mes
op de mede gedetineerde Slaaf Oscar
het welk wel van geen gevolg is
geweest maar herhaald worden
worden,
Van dat ogenblik is Prins
bij mij in 't Fort in arrest geweest
UWEd gelieve voor overtogt van
dien Persoon te doen uitbetalen fl.—

Aruba den 3e April 1852.

No. 22/

Het zal my aangenaam zyn dat het UWEdG. konden, gedurende ons van my de aangevraagde subsidie zoo mogelyk met een eerstk. gelegenheid na alhier overtemaken, want de penurie neemt alhier toe en de ambtenaren blyven vier maanden tractement te goed houden

Aruba den 3e April 1852

No. 23/
Bylagen 3.

Ik heb de Eer UWEdG. geleidende dezen overtemaken
Een Begrooting Staat voor de Etablissementen van Kultuur 1853 c een aanvraag in duplo

Aruba den 15e April 1852.

No. 24/
ter inzage
a wel weer

Geleidende heb ik de Eer UWEdGn overtemaken Notulen van een gehouden Vergadering van 't Vredegeregt de zaak is wel niet van groot belang evenwel het Collegie was gedrongen tot de zitting overtegaan

Ten slotte van deze Notulen zal het UWEdG blyken de insolente taal dien Maria Delfina Sylvester geuit heeft, in de Vergadering die tegen het Collegie, te zeggen dat deze is zy geheurd met Bernardus van der Veen Quant, meermalen is aan haar aangezegd te Compareeren deed onder nietige voorwendselen tot zelve laatstelyk gisteren de dag der vergadering is de meergen Delfina niet gecompareerd.

orige te bewerkingen aanhoore van het Publiek? den 8e April ten einde zich excuses aan het Collegie te doen voor de gedane beledi-ging

Het Collegie verlangt satisfactie voor de aangedane beleediging en verzoekt namens my aan UWEdGt of hetzelve de magt is toegekend om M. D. Sylvester uit haar huis optelichten en voor het Collegie te brengen?

Aruba den 19e April 1852.

No. 25/
Bylagen

Geleidende dezen heb ik de Eer UWEdGn overtemaken de navolgende stukken te weten

1e 2 Rapporten van de Kultuur over de maand Maart l.l. de droogte blyft tot op dato aanhouden.

2e Lyst van geborenen & gestorvenen

3e Negatieve lyst van de Fondsvereeniging N.B. beiden maakt men plan om op nieuw te gaan werken (roosters)

a Een Generale Staat van Bevolking

b Een lyst van de overledenen in de Nederlanden geboren

c de Rekening Ct. over het 1e kwartaal l.l. ontbreekt daarin de gerystighheid of f14.59 dien in het 2e kwartaal zal verantwoord worden

d. Staat van het magazyn

e. Monsterlyst der landsslaven

f. Verandering Staat id

g. Staat der art: behoeftens

h. id der Bestialen

i. Uit & inklaring lyst met 2 bylagen

k. Nota van onbetaalde Lasten

l. id van baten

Kulturen

m Staat der Kulturen

n 3 nominative Staten van het werkvolk op Canashito

o 2 id van de Kommandeurs baay

p Staat aantoonende het bedrag der uitgaven by de Kultuur op Canashito

q. id aan de Kommandeurs baay.

88

Aruba den 19e April 1852

No 26/
Bylagen 1.

Ingeloten voorzegt stuk is my voor eenige dagen van den Heer Opzigter Wagner geworden, en ik heb de Eer het UWEG geleidende deze overtemaken

Het gevoelen van eerstgen.e Heer in dat stuk te kennen gegeven stemt geheel overeen met het mijne, en heb de Eer er nog bytevoegen dat het terrein van Cannashito weinig of geene gronden meer heeft ter uitbreiding en het voorstel van f50.- koopschat ten behoeve van het Etablissement Cannashito zeer aannemelyk is

Aruba den 20 April 1852.

No 27/

In dato 3 dr. nam ik de vryheid UWEG om f1000.- meer Subsedie aantevragen nadien hebben zich verscheidene gelegenheden herwaarts voorgedaan doch geene gelden zag ik arriveren.

Uit de Kasrekening zal het UWEG. blyken dat ik op 1e dr. in Kas had f259,93½ maar van dien datum af, heb ik veel meer uitbetaald, en wat zal ik nog uittebetalen hebben, alvorens ik zoms geld zal zien? en dan zullen wy ambtenaren wel weder Vyf maanden tractement te goed hebben.

Het nieuwe Etablissement, de nieuwe ontginning op C. vereischen extra uitgaven, zoo dat ik gaarne zoude zien dat het UWEG mogt goedvinden my pr. eene eerste gelegenheid f2000.- overtemaken, op dat ik de ambtenaren, en my zelven minstens 2 a 3 maanden tractement mogt kunnen uitbetalen, want wy zyn waarlyk verlegen.

ook zullen de geinteresseerdens met genoegen de 4% van de Kultuur zien arriveren

Aruba den 20e April 1852.

No 28/

Ik heb de Eer UWEG te berigten dat voor eenige jaren alhier is komen te overlyden eene vrouw genaamd Maria Petrona Jacobs, voor eenige tyd, heb ik de kinderen, aan de Grondbl. door hunne moeder die de overledene was schuldig gebleven, ten bedrage van f45.- doch daar was geen denken aan, hunne moeder had eerder by leven in armoede geleefd, en even zoo gestorven, dat dan ook niet geheel onwaar is, ik was er van geinformeerd.

(de fo 45, 46, 47, 48, 49.)

Onder UWEG welnemen heb ik dan de kinderen het voorstel gedaan van de Jaren na de dood van hunne moeder te voldoen zynde 50 & 51 en ik my aan UWEG zoude adresseren om afschryving van Grondbelasting te verzoeken, voor hunne overledene moeder by voegende in het volle vertrouwen te zyn UWEG daarin, om aangegeven, te dienen zonder bewilligen.

Ik doe UWEG alzoo by dezen het voorstel van afschryving van Grondbelasting voor de behoeftige overledene Maria Petrona Jacobs, en vermeld tevens dat de Jaren 50 & 51. aan my voldaan zyn & verrekend in het 1e kwartaal

Aruba den 22e April 1852

No 29/

Ik heb de Eer UWEG geleidende deze overtemaken Cochenille gem: als volgt

No 1, 2, 3, 4 & 5 Cochlle 1e Soort
No 6, 2e Soort
No 7, 8, 9 & 10 Zocatelle

Waarvoor UWEG aan vracht gelieve te doen uitbetalen vyf gulden, a 50 ct pr zak.

Tot op dato, is het alhier uitermate droog de Junnes, dorst na regen.

89

Aruba den 28ᵉⁿ April 1852.

N° 30/

ᵃ aan 't domein teruggekeerd

Ik neem de vryheid UWHEG te verzoeken my toetezenden Concessie N° 226 gᵈ 2,97 ᵃ[illegible] staande op naam van Johannes Boekhoudt ter overdragt voorts gaat van hier

1ˢᵗᵉ de opgave van geboorte e overlyden onder de slaven bevolking gedurende het Jaar 1851 met tabellarische Staat der staafse aangevraagd by geEerde missive van 10 April N° 7 ⁶/₁₃.

2ᵉ de inteekeningslyst op het Geographisch woordenboek der geheele Aarde. Ik k Ik heb by de Notabelen der Arubianen de lyst ter inteekening toegezonden, doch zy hebben er geen begrip van, zyn onverschillig ik heb geen teekening kunnen bekomen, ook de Kerkelyke Heeren waren niet genegen

3ᵉ De kwitantie voor de 4% afgave kultuur 1851

ᵇ aanvraag van

4 Twee ᵇ [illegible] voor gronden vergezeld van 2 Concept metingen en het bedrag f 9.70. voor 't Gouvernements Secretary, de gronden kunnen zonder het minste bezwaar afgestaan worden 3° Serie Betaling lysten.

Ik had de Eer korteling by de 3 maandelyksche stukken UWHEG overtemaken 3 overdragten van gronden, ~~ve~~ ᵈᵉⁿ verbaal worden dien geappropieerd, ~~voor~~ ʷᵒʳᵈᵉⁿ Cochenille gronden, ik heb voor als nog er geen 50ᵗᵉ penn: van gevind, in afwachting van uwe decisie

Toebereiding van dien gronden voor de nieuwe kultuur is vry kostbaar daarby in aanmerking genomen de langdurige tyd dat de grond rentloos ligt de periodes, ~~komt~~ ᵏᵒᵐᵗ my voor daar de belasting, zyn loop houdt, de kosten van tegels 250ᵗᵉ Penn: onder U welnemen voor dien byzondere gevallen, wel ter zyde ingelegen gestelde worde

Aruba den 29ᵉⁿ April 1852

N° 31/

Ik maak UWHEG myne beleefde excuses, ik was waarlyk van meening van voldaan te hebben aan UWHEG geEerde Schryvens in dato 30 December 1851. N° 35 ³⁵/₁₂ waarin ten slotte UWHEG van my opgaaf verzocht ᵃ tot welk geloof de tegenwoordige School Opzieners behooren en by voordragt tot vervulling van vacatures onder dezelve, achter den naam van elk voorgestelden, dien Godsdienst te willen voegen"

In voldoening alsdan van UWHEG geEerde letteren boven genoemd en aan de Beschikking van den 14 April d. j. N° 13/

Zoo heb ik de Eer te melden dat het Collegie van Heeren Schoolopzieners nog op dato bestaat uit de

Jung: Pastoor J. Willemse (a S. Paulus) Voorzetter

J. G. W. Wagner } Leden beide
W. Specht } Protestantsch

In dato 31 Octᵇʳ van A. P. N° 80/ gebruikte ik de vryheid UWHEG voortestellen den Heeren D: Jansen J. e B. S. Croes beide van de Protestantsche Godsdienst tot accumulatie van evengem. Collegie; zoo by aldien: UWHEG het noodig oordeelde inte willigen aan het ᵃ voorzettend

ᵃ verzoek van het

Lid van het de meergenoemd Collegie en waarvan een afschrift ik in tyds de Eer had UWHEG optezenden,

90

N° 32/

Aruba den 1ᵉⁿ Mei 1852

Ik heb de Eer UWHEG te melden dat ik voor ᵃ lange reeds in het Fort het zitten de Slaaf George den Heer Bazin aanbehoorende, en waarvan ik UWHEG melding heb gemaakt in dato 3 Maart j.l. N° 16/ en in tyds de notulen heb toegezonden, den Heer Bazin

ᵃ en door ZEd zelve in het Fort gebragt

beklaagde zich voor eenige tijd aan my over het rekken dier zaake en de nadeelen die voor ZE daaruit voortvloeide. Ik heb ZE daarop aangeraden UWEd: G: te schryven, daar ik myn plicht in dezen volbragt had, nu schreef my den Heer Bazin in fidèle schryvens het geen aan ZE in antwoord van UWEdG had vernomen, maar begaat de onvoorzigtigheid te reden aantehalen 'alors vous n'avez pas envoyé a Curacao le relation" dat ik ZE niet heel vriendelyk heb opgenomen waarop den Heer Bazin latere zyn excuses maakte en my schreef 'c'est donc le Procureur du Roi qui s'est trompé'!

Sedert het toezenden van de notalen, rakende den Heer Bazin heb ik aan den Heer Procureur des Konings geen anderen schryvens gehad als in dato 22 April N°: 53 waarby ZEd my uitnodigde den Slaaf George het eigendom van den Heer L: Bazin te doen aanhouden en met den eerste gelegenheid derwaarts te doen overbrengen.

Had den Heer Procureur des Konings eenige aanmerking op myne notulen te maken, met liefde had ik dien aangenomen ik ben geen Regts Geleerde, ik ben niemmer President van een Regthof geweest,[a] waarom is dan niet voor dit gekomen, want men maakt alleen betenkingen die my niet aangenaam kunnen zyn.

[a] of wel Proc: des Konings om my te laten afstaan op grote geleerdheid

Van de afloop van zaken door den Heer Procureur des Konings aanbevolen vernem ik niemmer iets

Zoo verre ik my herinner en des noodes was aantewyzen heb ik[b] een ommslagtige zaak gehad met eene Bitter, ik heb de eerste Cessie gehad, maar niemmer er iets van gehoord.

[b] onder anderen meer

My dunkt dat het wel de moeite waard ware geweest na zoo veel gemaakte kosten, myne Ingezetenen bekend waren geworden, met de afloop van de Kindermoorster.

Waar blyft de zaak van de Koper dieverij[c] vermeld by mynen Schryving in dato van 9 Mei N° 37 van A° P

Nu is de zaak van L: Bazin hangende, wanneer zal den Heer Proc: des Konings daar aan gelieve een einde te maken?

Ik heb den Heer J: H: v d Bierk Lid van 't Collegie van 't Vredegeregt en diens ik heer op aandrang van satisfactie te bekomen voor de beleediging door Maria Delfina Sylvester het Collegie aangedaan, en door my vermeld in dato 13 April N° 25/ hem myn[d] N° 1 dato van myne missive[e] opgegeven om zoo nodig zich daarop te verhalen want door dat alle Judiciale stukken agterblyven, verwondert het my niet dat men sustineert ik er de oorzaak van ben, en dat hen men my alsteg niet aanwyzen

[c] aan UWEdG
[d] binnens

In UWEdG ik heb Zelve Maria Delfina Sylvester dadelyk in de Provoost doen opsluiten, maar my ontbrak de magt want myn Opzigten is Métis, het fungeerde altoos als Geregtsbode en de meid zelve zonder veel opschudding gemaakt hebben.

Ik zend UWEdG. ten voorloopige ter geleidende dezen een afschrift van de Notulen ter zaken den Heer Bazin

91

in handen den Heer Procureur des Konings beambtendes tot inzage van UWEd.G.

Aanstaande Woensdag heb ik weder een Zitting voor Compareeren met de gedagd: Gonus & Mulmeester Dykhuis wegens injurie & zyn zoon voor verdiening

Wilt verzekert UWEd.G.e dat deze door Zielen my op den duur de handen vol geven, van Pontius na Pilatus word ik gesleurd, by een werk; kan ik my nimmer bepalen [illegible]

melees [illegible]

2 ab admint. [illegible] [illegible]

Ik heb nog geene inzage genomen en het meeste de tyd er niet toe gehad, van de drie bygevoegde opgave van den Heer Administrateur van Finantie tot het opmaken van administratie rekeningen, daar dient altoos veel geduld & nadenken toe, maar het laatste wordt my veel benomen door andere voorkomende bemoeiingen: in als uitwaarts

Vonlenijs

Aruba den 6e Mei 1852.

No. 33/

Bylagen 8

Geleidende deezen heb ik de Eer UWEd.G. overtemaken

De gewoone maandl: Staaten onder begrepen de Rapporten van de Kultuur

Een Bryblgt

Een Rekwest

Een Extract uit de Controle van Slaven dienende voor aanvraag van manumissie & bestatelyk

Een Declaratie van Paardehuur

Aruba den 8e Mei 1852.

No. 34/

Ik heb de Eer UWEd.G.e te melden, dat ik op uitnodiging van den Heer Proc: des Konings in date 22 April u.p. No. 57 na a Costi opzend de Slaaf George aankomende den Heer L. Bazin, voor den overtogt gelieve UWEd.G. te doen uitbetalen zes Guldens

pr. de Vingl: Gelet Amalbe Mita

Aruba den 8e Mei 1852

No. 35/

Ik heb UWEd.G. in Longe niets gemelde over de Goletten Adele & Petit Caporal alhier op de Reede liggende, ik heb my dan ook in het minste niet met dien voortuige ingelaten, maar ik kan niet nalaten UWEd.G. te berigten, dat de Adele gezonken is, daar is een geringheid nog van te zien, een mast is weggenomen, en den anderen lygt aan de wal, zoo als men my gezegd heeft

De Petit Caporal dobbert nog altoos op de baaren.

92

Van de Pondwinning vernam ik niets, doch ik geloof dat het er niet plus beeft, want men kan op het eiland niets meer sparen.

Aruba den 14^e Mei 1852

N° 36/ met 14 zakken

By gelegenheid van 't vertrek van de Staat. Bark Silvania heb ik de Eer U.W.E.G. te doen geworden

14 zakken Cochenille

te weeten

N° 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19. 1^e Soort
20, 21, 22, 23 2^e Soort
24 Zaadelle

Waarvoor gelieve aan vracht te voldoen zeven Guldens

Wy hebben aanhoudende droogte treurig voor het geheel, doch voornamentlyk voor onze Fraaie de insects krygen de grootte niet

Aruba den 14^e Mei 1852.

N° 37/

De aanvraag van verw en Olie, is voor het Gouvernement's huis door my bevraagd; hoe ongaarne ik daartoe overga, moet ik U.W.E.G. verklaren ik het niet kan verantwoorden, byaldien ik het langer uitstelle, en onder Jan is er dan ook geen verw op gevend.

• daar is tyans geen grein op te erkennen

Het inwendige ziet er ook slegt uit doch daar behoeven wy ons in ander mode te houden, de buitelacht is alleen in groote plaag

Aruba den 14^e Mei 1852

N° 38/

Ik zoude gaarne doch voornamentlyk myne Echtgenoot zien, dat U.W.E.G. ons wilde geryven met eene ordentelyke dienstbode, ons gezin is zwaar, en onze twee meiden schelen af

en aan

Aruba den 25^e Mei 1852.

N° 39/

• N° 226 9^e 2, 9^e l. 1 staande op de naam van Theimothees Bockhout om over te dragen aan Chithier Rafine'

In voldoening van U.W.E.G. schryvens in dato 12 Mei N° 12 1/19 zoo heb ik de Eer U.W.E.G. te berigten dat de Concessie° door my aangevraagd in dato 20 April j.l. N° 30/ moeten worden overdragen aan Jac.^s Phi. de Mey (Jacobus Philipus de Mey) ook verzoek ik my worden toegezonden Concessie N° 229 9^e B^s Looren

Aruba den 25^e Mei 1852.

N° 40/

U.W.E.G. wenden

Mag ik U.W.E. te herinneren dat ten tyde, den Heer Wagner Opzigter der Kultureen alhier by Z.E. laatst verlof na a Costa, e de Eer had met U.W.E.G. te abouchieren, en de Cochenille Oogst op het Chapiter kwam volgens zeggen van aangehaalde Heer U.W.E. Gedr. in het belang van het Publiek alhier, gezegd hebben van hunnen ingeoogste Cochenille, te gelyk met dien van 't Gouvernement te willen verkoopen.

Edelyk!

Nu staat de Oogst, hoe meer me naar° op het punt van geind te zyn, blyft U.W.E.G. van 't zelfde gevoelen, en zoo ja! welke voorwaardens zyn er dan in dein, door my te observeeren?

Aruba den 25^e Mei 1852

N° 41/

• uitkeerde

Voor lange tyd heb ik de Eer U.W.E.G. te melden, dat den Heer Zepperfeld ass. Opzigter by den Kultuur by my aanzoek heeft gedaan om zyn voorspraak by U.W.E.G. te zyn, ~~hetwoonde~~ op dat hy ° aan de verre afstand van zyn verblyf, en het hoofdpunt, alhier, een lands Paard mogt bekomen

1 doch

ik beken dat Z.Ed. altoos eene groote distantie heeft af te leggen, hier voorwaar is het geene usance geweest van aan de

aan de Opzigters by de Kultuur Paarden te verschaffen, ook hebben wy geen lands Paarden alhier, om voor het Zadel te dienen, zoo als UWEG die ~~[illegible]~~ dat verzoek teeden mogt, enz. N° B. is niet verzonden

No 41/

Bylagen 2.

Aruba den 26e Mei 1852

Geleidende dezen heb ik de Eer UWEGe over te maken

Een Rapport van den Oogst en
Een naamlyst der leden van de Schuttery met
Hunne Graden.

Daar is alhier geen georganiseerde Schuttery, de manschappen worden in zeven deels wachten verdeeld ingev: aanschryving van wylen den Vice Admiraal Gouv: Generaal en onderhoorige Eilanden in dato 12 Augustus 9 Mei 1816. van dien datum is er nimmer aanteekening gehouden van ... No 1, 3, 4 in UWEG geëerde vermeld, van 3 Mei No 11 2/12a

... en ik hier al- zoo niet blyven magt daarop te berigten

Doch als worden de leden in deze naamlyst genoemd ook als Schutters erkend, zoo is er geen onder hen die aanspraak kan maken op 't M. Besluit van den 5e December 1851. Art: 4.

... stelling

Aruba den 26e Mei 1852.

No 42/

Daar den Ontvangers Kas alhier in penurie is, zoo gelieve UWEG my ... (Twee duizend Guldens) en zoo veel mogelyk aan Contanten by eene eerste gelegenheid overtemaken, want daar is geen afkomen alhier, van 't Papieren geld.

De inningen van Belastingen enz. heb ik nimmer zoo slegt gehad.

Aruba den 27 Mei 1852.

No 43/

Ik heb de Eer UWEGe te berigten dat op heden van Curaçao p. de Aruba arriveerde de Slaven Juana Benito aankomende A. O. E. Nieuwkerk.

Aruba den 3e Juny 1852

No 44/

By gelegenheid van 't vertrek van de ... Schoener Aruba heb ik de Eer UWEGe op te zenden
12 Zakken Cochenille
te weten
No 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 & 32
1e Soort
No 33, 34, 35 & 36
2e Soort
Waarvoor UWEGe de gewone vracht voor gelieve te doen uitbetalen

Aruba den 4e Juny 1852

No 45/

Ik heb de Eer UWEG over te maken geleidende Concessie ten name van Juan Hernandez en aan het Gouvernement teruggekeerd

Ingevolge bekomen autorisatie van UWEG, heb ik dezen weder de vyftig koopschat aan evengen. betaald en my in het bezit gesteld van de aangekochte grond.

Konden wy ... niet kunnen volstaan, met de geleidende Concessie dat alleen het bewys van de vroegere bezitter uitmaakte, ik wenschte die man niet gaarne, door een overdragt op meer kosten te jagen, op dat verkochte stukje grond, was hy nog belasting op verschuldigd

Zedert tyden, heb ik van de stukken ... toegezonden van Ignacio de Windt

94

tot bekoming van Concessie, mag ik UWEdGe verzoeken den Heer Koln. Secrs daaraan te herinneren

Aruba den 9e Januy

No 46/

Bylagen 11 en 1e Pakje geld

Geleidende dezen heb ik de Eer UWHEdGe over te maken, de maandl. stukken onder begrepen 2 Rapporten van de kultuur

De benoodigde stukken ter bekoming van manumissie

Twee rekwesten ter bekoming van grond i meer a fs. 10. voor 't Koloniale kantoor. De aangevraagde gronden kunnen buiten bezwaar van de lande afgestaan worden

Aruba den 9e Januy 1852

No 47/

Op den 8e dr. arriveerde alhier pr de Eng: Golet the Flower de Marin Helena vd Biest aankomende S. H. vd Biest

Ik heb de Eer UWHEdG daarkennis van te geven

Aruba den 12e Januy 1852.

No 48/

Bylagen 3

Ik heb de Eer geleidende dezen aan UWHEdG over te maken

1e Een administratie rekening 2e kwartaal 1851.

2e Een aanvraag in dupplo ik kan voor 't Gouvernements huishoud te kort en komen, voor het ogenblik heb alhier niet te koop bekomen, daar ik het anderzints zonder aangekocht hebben, daar men alhier het vaatjes met lood koopt voor f 6 en volgs Tarieven van Curacao immer voor reke: van dit Eiland f 2 wordt berekent

Aruba den 15e Januy 1852.

No 49/

Bylagen 3

Ik heb de Eer geleidende dezen UWHEdGe over te maken

3 Betalings lysten

Aruba den 21e Januy 1852.

No 50/

Ik kan niet af van UWHEdGe kennis te geven dat op den 19e Januy in dezen Haven is binnengeloopen komende van Maracaibo de Venezu. Oorlog Schooner Intrepide Kommandant Juan Leon Coronado van Agalya

Dy Kommandant verlangde de Hollandsche vlag te Saluëren door eenige eere schoten dat ik niet heb mogen weigeren

Salueeren der Hol: vlag aan den Fort

na 't schieten van dien Oorlogs bodem gedaan, dat door my van 't Fort door een gelyk getal is beantwoord

doch hoogst verwondert was ik meen dag daarop volgende op nieuw op nieuw van dien Oorlogs bodem schoten te hooren, dat my naderhand gezegd is. te zyn geweest voor de alhier aanwezende R.K. Priestelyke of mit ter Eere van dat geloof

Den 22 dr zeilde de Intrepide de Haven uit

De Kommandant van dien bodem was vroeger bevelvoerder van den alhier in de Haven gezonken Atala;

Aruba den 23e Januy 1852.

No 51.

95

Ik heb de Eer UWHEdG te berigten dat door versuim van de Schipper Abram Capriles van de David & David, ik eerst gisteren UWHEdGe geleiden Schryvens gewisselt van dato 21 Mei No 18 182 19 C/21 & 16 13/22, dien ik reeds den 28 Mei had moeten ontvangen, by 't arriveren eerst van dien bodem van Curacao, door het te

f° 88.

het arriveeren van den Schryvens heb ik de voordragten gedaan by mynen No 50/ opgemaakt op de verzeilde Lysten en alleen ... de bezitters tiert gronden vrij van de 50e penning vrij gelaten

Aruba den 30e Juny 1852

No 52/ Ik heb de Eer UWEdG. kennis te geven, dat op gisteren alhier geretourneerd is het Sloep Eloise alhier bekend onder de naam van Louise aankomende de Wed. Frans Franken

Aruba den 30e Juny 1852

No 53/ Per het Goeletje Aruba dat van alhier zal zeilen den 2 July zal ik de Eer hebben UWEdG. over te maken

16 Zakken Cochenille
te weten
No 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45.

1e Soort
No 46, 47, 48, 49, 50, 51

2e Soort
No 52
Scatile

Voorts nog 2 Zakken Wol
weg. 78 lb

Voor de Cochenille gelieve a Cur te [illegible] f 2 voor de wol 1 Cent p. lb

Aruba den 1e July 1852

No 54/ Bylage 3

Geliefde deze, heb ik de Eer UWEdG. toe te zenden
Een aanvraag in dupplo en
Een lyst van de gevestigden in de Nederlanden geboren.

f° 89

No 55/ Aruba den 2e July 1852

Gezien hebbende in de Curaçaosche Courant No 26 eene annonce van den Heer Koloniale Ontvanger dat de tractementen gratificatien enz. by UEd kunnen ontvangen worden

8 van April [illegible] ... a verzoek

Zoo is myn vriendelyk UWEdG deze ... wilde uitnoodigen my (het maandelyks) der tractementen enz. ten bedrage van of wel f 1000 my over te maken, om dadelyk de ambtenaars alhier van dat zelfde genot te doen genieten.

Aruba den 6e July 1852.

No 56/ Bylagen 4

Ik heb de Eer geliefde deze UWEdG over te maken
de gewone maandel. Stukken

Aruba den 9e July 1852

No 57/ Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat op dato alhier gearriveerd is van Curaçao per het Polet Aruba
de Sloep Seniet aankomende Joh. A. Bakman

Aruba den 15e July 1852.

No 58/ Bylagen 36

Geliefde deze heb ik de Eer UWEdG toe te zenden de volgende stukken betreffende mynen administratie te weten
1e de Kassierszaak
6 maandelyksche
a. Staat der armenkas
b. Vivrestie Staat der Kleding lands Slaven.
3 maandelyks
1. Zeeuws uitklaring lyst met 2 bylagen
2. Staat van 't Magazyn

96

3

3. Staat der Beestialen
4. Verandering Staat der Lands Slaven
5. Monsterlyst van id
6. Staat der arts behoeften
× 7. Staat & Staat der Kultuur
8. twee bedragen van uitgaven, by de Kultuur ondertwee opgezeten.
9. Een nominative Staat van het werkvolk by de Kultuur, diens beseetonen enz: van twee Etablissementen, wyders: voorts
c. Notulen van vergaderingen van 't Collegie van 't Vredegerecht
d. Vier Kennelykes acten.
e. Vier Overdragten, een enz lyst
× f. Een aanvraag in duplo: monsters
g. Een Staat van Lasten
h. Een d° van Baten
i. Een acte van verkoop by Executie

No 59/
Bylagen 2

Aruba den 16e July 1852.

Ik gebruikte de vryheid in dato 22 July Ao 1850 No 51/ aan UWEG. te rapporteeren, dat in de maand September van het vorige Jaar van alhier per een kano waren weggegaan twee Slaven, met name Estebo & George toebehoorende den Jn Croes Mz & de Wed: Simon Quant in- wonende alhier en dat volgens berigten dien Slaven waren gezien op de St Martha & Rio la Hache Provintie Nuevo Grenada, met vriendelyk verzoek aan UWEG. om dien door uwen tusschenkomst by de gevestigde autoriteit te reclameeren

In dato 14 Septr No 36 24/37 had ik de Eer van UWEG een vollsoend Schryven te bekomen dat ik aan belanghebbende heb mede- gedeelt, evenwel de Slaven zyn nog afwezig, doch evenwel; de eerstgenoemde Slaaf- Estebo is voor korte dagen nog gezien geweest, door Schr Juan Capriles van de Colonie te Rio la Hache en geleidende (?) ter UWEG. inzage is aan zyne moeder alhier woonende, van hem geworden.

In het belang van Jacs Croes Mz zal het my aangenaam zyn, hy zyn Slaaf mag terugbekomen, ten overvloede gaat nog een Signalement van de Slaaf Estebo.

Men zegt ook dat George van de Wed: Simon Quant zich daar ter plaatse ophoud.

Aruba den 23e July 1852.

No 60/

Ingevolge UWEG. geëerde aan- schryving in dato 5 do No 20 78/80 heb ik my gespoed alhoewel de aloë lekking bereids voorby was, aan uwe verlangen ge- hoort te geven om te doen lekken, te offereeren

Aan Kalebassen tot berging van de harst is niet aan te denken door de droogte waren er geenen te verkrygen, en kistjes waren niet aanwezig, ik heb dus gewoone kistjes laten maken, dien met het gewoone merk van alhier zullen verzonden worden.

De Aloë loopt langzaam maar is bezig heeft weinig wateredelen in, maar de spieren zyn dan door gebruik aan te zeggen.

Ik laat ook aanhoudend byplanting daar ontbraken veele planten,

Zoo geen nadere orders bekomende

Zend ik

97

WHEdG het provenu van de Aloë

oogst na de afloop daar nog een

maand plus minus, meden zal verloopen.

Aruba den 23e July 1852

Nº 61/

Ik heb de Eer WHEdG te berigten

dat na het sluiten van't Paket

ik van den Heer S. Bazin inliggende

missive aan WHEdGe adres bekwam,

dien ik de Eer heb gehoorzaamheid

WHEdG toe te zenden.

Aruba den 28e July 1852

Nº 62/

Bylagen 4

een pakje gele

f 9.40

Ik heb de Eer WHEdGe over te

maken ter verkrygging van gronden

Twee rekwesten

Twee Concept overlingen en

1 pakje gele waarop de be-

stemming staat vermeld.

De gronden kunnen buiten pré-

judice van de landen afgestaan

worden; dan gaat, voorts nog

Aruba den 29e July 1852

Nº 63/

Het zal my hoogst aange-

naam zyn zoo by het uitvaar

van het eerste vaartuig na alhier

het WHEdG mogt behagen my

f 2000 (zegge twee duizend Gulden)

aan Subsidie voor de Kas alhier

hier over te maken.

Aruba den 30e

July 1852

Nº 64/

WHEdG geëerde Schryvens

in dato No 19 $\frac{27}{29}$ en waarby ik

verzocht wordt om na den afloop

van elk kwartaal beginnende met

primo July e.k. aan WHEdG in te

zenden eenen driemaandelyksche staat

der Schutterij ingevolge bygevoegd model,

de ontvangst van Schryven meldt den 9e July

doch heb getracht zoo goed mogelyk daar

aan te voldoen en zend WHEdGe gehoorzaam

degen, eene staat en eene

opgave van de voorhanden wapens en

amunitie.

Ik heb nimmer dusdanige staten

gezien, en had gaarne gewenscht om,

als by alle modellen de Rubriques

wanneer per forma ingevulde geweest

doch is er wat aan te veranderen,

met aanwyzen moeite is gering.

Aruba den 30e July 1852.

Nº 65/

Ik wenschte gaarne door

WHEdG te worden geïnformeerd hoe

WHEdGe gedachten zyn, wegens den

aanleg van de Kommandeurs tuin?

dien vier bunders aangegeven tot

ontginning zullen melden en wel

in't plus minus 3 weken, buiten

de beplanting gereed zyn wat

daar te doen?

Het laatst dat ik aldaar

was waren er reeds vry wat huizen

opgetrokken regts en links van den

ass. Opzigters woning, en dat wel in

een korte tyd.

Van Coenachito bekoomt WHEdG

aanstaande week de laatste Coche-

nille van deze Oogst van dit Jaar

vermoedelyk nog 10 zakken.

Wy hebben alhier aan te houden

de droogte die Cochenille plantentuin verlaten

staat.

98

Aruba den 30 July 1862.

No. 66/

Tot myn leedwezen moet ik UWelEdG. melden, dat het in dezen maand eene zeer zware reparatie aan het lands School gebouw heeft gehad, door het instorten van het Schel dak van de Pakhuis Sparren & Schingels alles was vergaan, dat dat hiel geene afwatering genoeg de Schingels had de dakspanten aangetast, ik moest maar besluiten dadelyk dat te herstellen en te verbeteren, anders had ik alvoorens UWelEdG. toestemming gevraagd, evenwel houde niet door UWelEdG. in bedenking zyn genomen want de gallery is de communicatie van Kamer & Keuken en dien bidde bloot.

De Schilderwerk dit Jaar niet anders als van buiten, ~~aan~~ het huis aande Jaar zal het hoog nodig zyn het van binnen opgeknapt worde

c. myn huis te schilderen

Aruba den 30 July 1862.

No. 67/

Myn dochter van Paarde hier ten tentoonstelling heb ik de Eer UWelEdG. toe te kennen ter Spillering

Aruba den 3e Aug.

No. 68/

Ik heb de Eer UWelEdG. kennis te geven, dat ik niet te vreden ben en voor lange tyds niet te vreden ben geweest over de weinige Patenten drankwinkels, die 's maandelyks genomen worden, enkele nemen toen een Patent als D: la prins ƒ5. i L: Besio eenige slag wel eens over doch J: H: vd Biest neemt zeer zelden een Patent en de Sebas. Quant die men wel ook drank verkopen nimmer of nooit

Het is onmogelyk zonder Politie dien overtreders van de wet natygaan, als zy by den dag geen kans zien om te smokkelen, dan doen zy het by nacht, en zyn onbeschaamd genoeg van te ontkennen by drank te verkopen. vd Biest is een groot prattelaar, een onvergenoegd mensch, zeide my onlangs met UWelEdG. nog kortlings over de belasting op 't gedistilleerd te hebben gesproken, en verlangde van my, ik eenige verligting ten aanzien dier patenten moogt gebruiken. Welk een voorstel!

Evenwel ik het UWelEdG. een voorslag te doen belangende dezen Zaak, dat zoo aangenomen, my van veel moeielykheid zouden ontslaan, en de derlinquanten gelyk opheft de verkopers van de belasting Aruba den 3e Aug 1862 op 't gedistilleerd.

No. 69/

Ik heb de Eer geleidende dezen UWelEdG. overtemaken
11 Zakken Cochenille te weten
No. 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60
8 Zakken Cochenille 1e Soort
61 & 62
2e Soort
63
Zacatille

van Particulieren blyken de lyst in duplo, gaande onder geleiden dezen
acht & een halve Zak.
gem. C/E van No. 1 tot No. 5
3 Zakken 1e Soort } 50 ll ieder
2 id 2e Soort }
25 ll 1e Soort 1½ Zak in
50 ll 2e soort
50 ll Zacatille 2 Zakken
gem. C./A. van No. 9
vracht ƒ9.25

om zonder den deelnemers meer dat al het gedistilleerd van Curaçao naar alhier uit gevoerdt voor de consumptie de Impost op de eerste plaats by den uitvoer mogt gevoordert worden, en dat wel in 't belang van 't Eiland Aruba.

Zie Ommezyde

99

(Zie bla 94 & 95 myn No 69)
want zoo voortgaande lyden de eerlyke menschen en de slegte maken hun voordeel

No 69/

Het Prohibitieerd voor de dove-voer of Clandestine uitvoer van alhier onder UWEG. welmeenen moest daarvan uitgesloten zyn

In de laatste tyd zyn alhier veele dranken van Curacao ingevoerd en nog heden, doch zoo ik verneem is niet om alhier te verblyven

No 70/

Aruba den 5e Augs 1852.

Bylagen 4

Ik heb de Eer geleidende deezen UWEdGr te doen geworden

De maandl: gewone Staten
3 Gest. lystbeh: v. Mei Juny & July (Vier)
Een aanvraag in duplo

Aruba den 5 Augs 1852

No 71/

Ik heb de Eer UWEdGr te berigten dat op den 24e July j.l. van alhier pr de Bark Silenia ter verkoop te Curacao zyn opgezonden
de Slavin Emelina aankomende S: Gomez en
de Slaaf Fernando behoorende aan J. A. Werleman

Aruba den 10e Augs 1852.

No 72/

Ik heb de Eer UWEG ~~dat~~ te berigten dat heden pr de Bark Silenia na a Costi vertrokken is de Slavin Lavinia aankomende Jacobus Croes Hzn om aldaar te worden verkocht

Aruba den 16e Augs 1852

No 73/

Bylagen 2.

Ik heb de Eer UWEG geleidende dezen toe te zenden.
Een Administratie rekeningen Kwartaal van No P en
Een notulen van een gehouden Vredegeregt, daar geen vervolg op behoefde.

Aruba den 16 Augs 1852

No 74/

Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat ik voorlange alhier bespeurd heb dat men Slaven ter verkoop naar Curacao opzend, zonder Speciale Procuratie. Aan 't land doet men niet alleen daardoor aan te kort voor 't Zegelregt, maar ook aan de tegespen dien reeds zeer gering zyn.
Maar nog daarenboven brengt het een kwaad in de wereld, nog onlangs neemt Jacob Croes voor een Slaaf te verzenden ter verkoop een Speciale procuratie L: Bazin dien voor tyden tengelyk de verkoop van zyn Slaven te Curacao, geene Procuratie neemt maar by brief zulks afdeed, - maakt nu anderen wys, dat een procuratie onnodig is, nu zonden men kunnen veronderstellen dat de Kolo: Schryver & ik, onwettig geld afvroegen
Ik beveel UWEG ~~daar in te beslissen~~ dat in bedenking te geven.
Den Heer L: Bazin heeft voor zyn Slaaf George die gedelivreerde nu ter verkoop weder geen Procuratie genomen,

Aruba den 16 Augs 1852.

No 75/

Ik ben niet gelukkig by de lekking van de Ales, den assistent Opzigter op Waaktgeld J: C: Jarones legd zedert eenige dagen aan de mazelen en was l.l. nacht niet te best.

100

f° 99.

wordt en af en aan door myne beide jongens
Zoons gecompleteerd, dien (vooral door hunne gesteldheid) waarschynelyk de
mazelen niet ontlopen zullen, want bewaren
of 't zandige terrein dicht dien plaag stukkig
en onzen lekkers zyn meest van daar
e dat armoedige (bevolking geraakt) overgaand zich de
tyd niet dien ziekte hebben oversteken.

Voorl. Aanstaande Woensdag zal ik convoceeren
een myne leden adviseurs en eenige
anderen e de Publicatie van N° 1844. hun
voorleggen, wegens het houden van Quarantaine
om te zien, of wy nog iets meer
kunnen voorkomen, als tot dus verre is
geschied, men maakt zich (zoms) alhier onverstandig
bevreesd, en maken het my in
dien moeilyk, het onmogelyke zoudenmen
verlangen zonder iets te willen bydragen

Mag ik van UWelEdG. weten of
de mazelen onder de besmettelyke ziekten
wordt gerekend en tot het houden van
Quarantaine behoordt

Dien ziekte is door Oudebroek met
de Amable Mita ingebragt, dat
de reden dan ook is, dat zy zich beneden
deze ophoudt, men wilde eerst dat het
uitslag was, zelfs onze geleerden. Dykhoff
was van dat gevoelen

De Schipper van de ... Flores
heeft zyn Certificaat by my ontboren
daar hy zyn woord heeft gebroken
en Communicatie met de wal heeft
gehouden, ik heb hem ook dadelyk
gedepecheerd gehad

Kan UWelEdG. my ook een
of gele quarantaine vlag toezenden

f° 100

N° [illegible]/

Aruba den 20e Aug.s 1852

Ik geef my de Eer UWelEdG. te
berigten dat op morgen p.r de Barke
Silania na Curaçao ter verkoop worden
verzonden, de Slavin Regina en twee
kinderen aankomende M: Eenk, by
der verkoop zal alhier het transport
opgemaakt worden

De Slaaf Fernando ter verkoop
toegezonden e vermeld by den myne
onder N° 20// aanbehoorende J. A. Wakeman,
en de Slavin Emilia aankomende
A. Gomez zyn alhier geen Speciale
Procuratien voor afgegeven.

Aruba den 3e Sept.r 1852

N° [illegible]/
Bylagen 1

Blykens lyst hiernevens
gaande heb ik de Eer UWelHoogEdel Gestrenge over te maken, 32.
kistjes aloë (totaal) netto bedrag
2318 lb

Hiervoor gelieve a Costa
een vracht te voldoen f 11 86

Het doet my leed aan
geen meerder gewigt te kunnen
toezenden, doch op 't laatst
heb er door de droogte geen Sappen
meer te verkrygen.

Aruba den 9e Sept.s 1852

N° [illegible]/
Bylagen 6.

Ik heb de Eer UWelEdG. over
te maken
2 Rapporten Kultuur
2 gewone maandel: Staten
Een aanvraag in duplo
2 Een Concessie ter intrekking

Aruba den 9e Septr 1852.

No. 79/ Ik heb de Eer UWelEdGestr te berigten dat om 6e dezer alhier op den Rhee heeft geankerd het Engl. Oorlogs Schoenertje, volgens rapporten genaamd den Generaal Monagas,ᵃ Kaptn José Thomas Penichier en den 8e dezer weder naar Coro is gezeild.

ᵃ naaar den President

De Kommandant nog geen van dien bodem hebben zich by my gemeld, dat zeker geen Contrabande of onze wering geen aanleiding gegeven aanwijst, dat dan ook Niets door my opgemerkt is geworden,,

No. 80/ Aruba den 14e Septr 1852

Geleidende dezen heb ik de Eer UWelEdGestr over te maken

1. Notulen van een gehouden Vredegeregt op den 8e dezer

2. Afschrift van de boetelijst van de gedaagde

3. Copy van insinuatie

4. id: van condemnatie, toen de Bode het laatste stuk ten zynen huize bragt, had de gecondemneerden de impertinentie van te zeggen "ik betaal geen boete, als ik tegens den wet had gefraudeerd zouden de boeten maar f10.– zyn. Het Vredegeregt kan indien handelen, zoo als hy het best verkiest, ik zal na Caracas over de zaak schryven".

Reden dat ik niet na laten kan UWelEdGestr in deze te bemoeielyken en de Stukken boven aangehaald U thans toe te zenden, want blykens de notulen bestaat er geen vervolging maar ik wordt gemoveerd door het

antwoord van de gecondemneerde aan de Bode "Ik zal na Caracas over de zaak schryven", daarom zend ik UWelEdGestr by de eerste gelegenheid de stukken op en het Collegie van 't Vredegeregt beroept zich op de manier van Procederen voor het Vredegeregt op het Eiland Aruba Tit. 4. Correctioneel Judicieel Art: 13 laatste zinsnede van dien, "hooger beroep kan echter niet geschieden, wanneer de straf bepaaldelyk gestelde is op de overtreding waarvan de sententie gewezen is.

De boete is tot byna overneming te gering, wanneer ten overvloede ik de Eer UWelEdGestr te zeggen dat nog heden Met den Heer Jacobs over deze zaak in gesprek zynde Hy my mogt zeggen zedert zyn aankomst Bernardus ab Ruin Oranjestad[a] niemmer een Patent heeft genomen, hy vooral is maar dien gantsche familie zyn is alhier ingezeten en totaal onwaardig ontzachen al wat hun, en zyn altoos groot ten achteren in de betaling hunner lasten. Het vadiensbelyk Lid S.W. ed heeft zig ten gevolge zyn dronkenschap van zyn Paard in de stobbe gevallen en zich zeer bezeerd, de Kleine Flu is nu niet voor de maand te keeren.

[a] en dat is na vierjaren

No. 81/ Aruba den 14e Septr 1852

Geleidende heb ik de Eer UWelEdGestr over te maken

Een Rekwest

Twee Concept metingen

Een Pakje geld waarop de bestemming staat vermeld

De gronden kunnen buiten eenig prejudicie van de landen afgestaan worden.

102

No. 82/ Aruba den 14e Septr 1852

Believe UWelEdGestr goed te vinden my per eerste gelegenheid aan Contanten Zestien duizend Pullens tot Subsidie van de landskas over te maken

De ambtenaren zyn voldaan tot in het een dag

fo 103

Aruba den 14e Sept. 1852

No 83/

omtrent kunnen krijgen

By het openingen van het beenenhoek voor Stratova, bevestig ik UWEG by de toezending van de aloë korsten, vooral dat de een brandhout als nog voorhanden is plus minus de helft, dus voor zo veel quantiteit aloë omme en nabij, als tot vergaderen.

Aruba den 15e Sept. 1852

No 84/

2 tijd

Ik heb de Eer UWEG te berigten dat voor eenige tijden van alhier zich had begeven na Curacao de persoon van Charles Doors gewoon 2 Adjt. onder alhier, doch dien man is later geretourneerd, ik laat hem fungeren in zijn vorige betrekking alhoewel uitdrukkende een hoog onderdanig daar niet meer voor Capitaal is

By zijn afreizen, heeft de Pastoor alhier, my verzocht van een doodgraver 2 aanspreker speciaal voor hunnen Diensten te mogen gebruiken en draag my de Pastoor van Pieard Pieotte voor, ik heb ZWH verzoek voorlopig ingewilligd, onder nadere approbatie van UWEG.

Aruba den 20e Sept. 1852

2 inwoners van alhier

No 85/

Ik heb de Eer UWEG te berigten dat op den 15e do pto de Nedl. Golet Aruba alhier geretourneerd is

De Slaaf Louis aankomende D. Geerts Jr.

Ook de Publicatie No 6 Waarby openlyk bekend gemaakt wordt s' Konings besluit van den 28 Maart 1852 No 52 enz enz enz. heb ik onder de ambtenaren doen circuleren op heden hun alleen regarderende

fo 104

Aruba den 29e Sept. 1852

No 86/

Bylagen 4.

aanvraag voor medicynen

voor Kommandeurs Baai

I.E. heb de Eer insluitende te doen geworden

2 aanvragen in duplo

Aruba den 2e Octbr 1852

No 87/

Bylagen 2.

behoeve van de Kas

Geleidende dezen heb ik de Eer UWEG over te maken

De betaling lysten over de maanden Aug. 2 September

By mynen Schryvens in dato 14 Sept. j.l. No 82/ gebruikte ik de vryheid UWEG te verzoeken my f1000 (Eggo duizend Gulens) aan Contante Spetie over te maken ten behoeve van de Kas

Evenwel den Heer Ontvanger zend my op nieuw Banknoten over, daar ik niet van af kan komen niemand wisselt Papier, men ziet geen zilver, het schynt en het is waar dat men van alhier het Zilver na Curacao uitvoerdt.

103

Aruba den 5e October 1852.

No 14/
Bylagen 1.

UWEd. Gestrenge geeerde letteren in dato 18e September j.l. namens den Heer Gouverneur my geschreven en wel naar aanleiding van een door ZHEd. Gestrenge geworden

geworden brief van den Heer Wm. Specht, In-
woner van Aruba, doch voor het tegenwoordig
zich te Curacao bevindende, gewierdt my
Zaturdag j.l. p. de Nedl. golet Morris.

De gevraagde inlichtingen en informatien
aan UWelEd. G. op voorzeide brief te geven
zal ik zoo veel my mooglyk is, aan beant-
-woorden.

Den Heer Specht aanvangt met te zeggen
dat op zyn 16 Jaar, hy zyn geboorteplaats
Curacao heeft verlaten en zich na Aruba
heeft begeven, maar zegd, daar niet by
dat na van Curacao te zyn vertrokken,
ZEd. ook etterlyke jaren te Cuba heeft gewoond
of zich opgehouden.

dien Heer vervolgt met zyne gepresteerde
betrekkingen te Aruba optesommen, waar-
aan de datums & Jaartallen ontbreken,
zegd te zyn geweest Sergeant of Onder officier
van het Fort doch daarin heeft een vergis-
sing plaats. Onder de Regering van Zyne
Excellentie den Vice Admiraal A. Kikkert
en ten tyde van den Heer Rojé alhier is
den Heer Wm. Specht aangesteld, met Cornelis
Specht, Cornelis Raven en Jan Hk. Meepke
als Battery wachter Visitateur alhier, en de
eerstgen. moet dien Post hebben verlaten in de
eerste jaren van het Bestuur van den Heer
Gravenhorst na ingewonnen infor-
-matien deden dien vier menschen Visita-
-teurs dienst & W. Specht maakten ook
wel zyne ronde in 't Fort, rangeerde de
optrekkende wacht, doch sliep aldaar niet,
daar moet in dien tyd zoo min een kruid
als generaal magazyn zyn geweest, het Fort
moet ook weinig, of niet, bemanteld zyn ge-
-weest

Ten aanzien van de gronden daar meer-
gem. Heer Specht van spreekt, weet ik niet
anders

104

anders te zeggen als, dat op naam van
Coriolanus, of wel Cornelis Specht in de
grondbelasting voor het tegenwoordige staat
ingeschreven als volgt.

1845
1,28 bunder (Concessie N. 186)
1847
1,75 bunder (Concessie N. 185)
en betaald daarvoor Jaarlyks f 7.-

Het is altemaal non sens, het geen den
Heer Specht van het Bestuur alhier verlangt
ten aanzien dier gronden, men dient, als hy
wel te weten; wat men aanvraagt, voldoet
later de grond niet, wel dan is het zeer een-
voudig! dan levert men zyne Concessie in, en
vraagt nieuwe grond aan, of wel behoud zyn
Concessie en vraagt eene nieuwe, dat is voor
lange geleden myn zeggen geweest aan den
Heer Specht, want ik kan hem niet vergunnen
inbreuk te maken, op de Wet, om domein grond
te openen zonder meting, zonder acte; daar
zouden meer menschen zoo willen, maar wie
zouden dat alles naloopen, en welk eene
groote verwarring zouden daardoor in de boe-
ken ontstaan; Maar hoe komt dien man
daaraan om te zeggen dat ik hem f 20.- aan
meting voor dien te inclaveren grond, zouden
gevraagd hebben, ik weet vooreerst niet al-
waar zyn grond legd, en op myn kaart van
Aruba konde hy, het my niet aanwyzen, al-
waar 5 rayons zyn op getrokken, binnen de
eerste rayon betaald men f 8. voor den meting,
tusschen den 1e. & 2e. f 12.- & zoo vervolgens, en dat
is voor den een zoo wel als voor den anderen, nu
geloof ik dat den heer Specht zyn tuin nog
binnen den eerste rayon legd, alzoo zouden hy
dienen te betalen, meting f 8.-
Zegel rekwest " 3.-
om na Curacao te zenden. 4.85
te zamen f 15.85

maar

maar het is moeilyk dien menschen dat aan het verstand te brengen, veelen zyn eigenzinnig weten het beter, weeten niets van wetten af, doch voornamentlyk als het op geld op aan komt dan zouden zy het op een accoordje willen brengen, nu is het den heer Specht te vergeven, want de man heeft het niet breed.

Toen ik 13 jaren geleden alhier het Bestuur overnam, was er geen landsschool nog kerk, naderhand is dat, daargesteld, en ik meen wel te weeten dat voor, en na; de meergem.d heer Specht met anderen, de functien van School- en Kerkopzieners bekleedt heeft. Voorwaar, en vooral alhier geene moeielyke betrekkingen en dien ZEd.e niet langer heeft waartenemen, dan hy verkiest.

Wat nu verder het Huis van zyn Zoon betreft alwaar de Vader een keukentje wilde aanbouwen en voorgaf den Heer Gouverneur daarin ^a had bewilligd, heb ik geen gehoor aan willen geven, daar ik nog van den Heer Gouverneur nog namens Hoogstderelve daarover ben aangesproken of aangeschreven.

En eindelyk wat den heer Specht aanhaalt om zyn eisch van domein grond te erlangen is: dat het den Heer Gouverneur goedgevonden heeft, ^a die zich op de Nopaal kultuur wilde toeleggen, doch laat niet volgen dat hy rendement, dien afgestaane gronden wel degelyk dienen opgemeten te worden.

^a aan dien

Zegd laatstelyk, den heer Specht dat hy zich de ongemakken en gevaren van deze Zeereis heeft getroost ten einde dit zyn verzoek aan den Heer Gouverneur in persoon te kunnen doen, doch dat is niet te veronderstellen voor een brief aan den Heer Gouverneur te willen rigten behoefden den heer Specht zich niet van huis te begeven ook

ook zich niet weken in Curacao op te houden, het is alleen familie belang dien hem daartoe heeft aangespoord.

UWEd. Gestrenge gelieve den Heer Gouv.r van dien in houd mededeling te doen met de wensch ZHEd.G. het gebrekkige door manquement van genoegzame informatien zal gelieven te verschoonen,

De Gezaghebber
(w.g.) Jarman

Aan
den Heer M.r J. Schotborgh H.d
Koloniale Secretaris
te
Curacao

Aruba den 6.e Oct.r 1852.

No. 84/
Bylagen 4.

De gewone maandl: staten heb ik de Ed. WelEd. Gestr. over te maken.

Aruba den 6.e Oct.r 1852.

No. 89/

Ik heb de Ed. WHEd.G te berigten, dat binnen kort is komen te overlyden de Pastoor van J.A. Yarzagaray district meetu 3.e district dezes Eilands voor welke betrekking ik WHEd.G voordraag de Persoon van A.M. Eman.

Aruba den 6.e Oct.r 1852.

No. 90/

Ik geef WHEd.G kennis dat p.r de Nedl. Bark op Silanea op gisteren. gearriveerd is de Slavin Catharina aankomende J. G. Specht

105

fo 109.

No 91/

Aruba den 16e Octr 1852

Bylagen 25 overtemaken

Seliedende heb ik de Eer UWEG: overtemaken

Kas 1e Verantwoording Schuttalyke Kas

3 maandelykse

1e Afgeslote Staat van de Schuttery
2. In & uitbetal: lyst met 2 bylagen
3. Staat van 't magazyn
4 Verandering Staat der lands

Slaven 5. Monsterlyst van idem
6. Staat der Beestialen
7. id: der art: behoeften
8. Een Staat van lasten
9. Een do. van Baten
10. Staat & Stand der Kultuuren
11 twee bedragen van uitgaven by idem
12 acht nominatieve Staten

tenslootte de Kas rekening over het 3e kwartaal

De Verantwoording Schuttalyke Kas moest ik voorlange reeds opgezonden hebben, doch de Arubianen hebben immer de tyd.

Aruba den 20e Octr 52.

No 92/

Nummer Ik heb de Eer UWEG te berigten dat l.l. Zaturdag den Heer Lyppenfeldt my het voorstel heeft gedaan om een klein schuurtje bygeplaatst voor gereedschappen & meer van geslachte teenen even als zyn Huis opte trekken halen, Kan ik daar in toestemmen? Liever is het UWEG: dat het verlangen van den aaff. Opzigter billyken want zyn woonhuis heeft ZEd hoog nodig om de gereedschappen dienen agter het slot te zyn.

fo 110

Het gemeente my zeer dat er geene Nopal stekken van het Etablissement Cancelado te verkrygen zullen zyn, dan na verloop van 3 a 4 weeken, en de snoeying dan nog zal moeten plaats hebben ten prejudice van de bunders welke in 1853 moeten produceren, daar er aan ontkryging van bladen van de planten welke dit Jaar opgebragt hebben, in geene deele door den ellendige staat waarin zy zich bevinden, te denken valt

Zouden UWEG my ook gegeven kunnen aan eenige Nopal stekken, en des noods eenig Zaad. de stekken zouden voor de Kommandeurs Baai moeten dienen en beide waren my hoog welkoms want der Particulieren is hun Zaad uitgestorven, of wel door de mieren opgevreten, ook wel waarschynlyk door mangement van Zorg.

door den amoy t.

Kan de Heer ook iets toevoegen, of Particulieren, zoo als den Heeren van der Dys, Jan Schotborgh en anne, of staan er ook op de verkochte Percelen eenige verloorene planten die er te verkrygen zyn.

Alhier hebben wy ook mooye regens gehad, het was dan ook hoog nodig, voorenal niet voor de Nopal, maar op Zommige gronden kan men onder water lyden.

Kortlings; heb ik de Eer UWEG: te melden, vertoefde weder de Venzl: Oorlogs Schoener Generaal Monagas

106

Kapt: Bernaus in dezen Haven de Kommandant verzocht my de olag te mogen Salueeren, dat ik natuurlyk het moeten beantwoorden. Ik zie deen Zoogenaamde Oorlogs Schoener niet gaarne hier vroeger want ons nog vel kleinigheden, van de overkast aangebragt, dat nu ophoudt. Evenwel vole de Equipage, is altoos iets aanteekenen, daar profiteert Caprilles by.

Algemeen weet men alhier dat de Venzl: Gomez om manslag zyn land heeft moeten verlaten, enthans het burgerregt alhier geniet, altoos in Correspondentie is met de gebannen Romero en die van de minste afwyking van Venzl: vaartuigen, aan de ex Pastoor Romero zulks bevigt

Arubo den 8en Novr 1852

No 93/ Ik heb de Eer geleidende

Bylagen 3. deezen UWHEdGe de maandl: Stukken overtemaken, als een bet. lyst

Aruba den 8en Novr 1852

No 94/ UWHEdG zal my verplichten tot Subsidie van de Kas alhier f800 (Zegge acht Hondert Gulden) in numeraire toetezenden overtegmaken

Zoo als ik de Eer had UWHEdGe vroeger te melden daar zy is geene Kontante Specie op het Eiland te verkrygen, ik bezit geen f in numeraire

Daar voor een paar dagen de tyd expireert dat de particulieren alhier, hunnen betaling voor de Cochenille kunnen erlangen

Zoo ben ik zoo vry in het belang van hun UWHEdG e beleefdelyk te invitueren om den Heer Ont-

voor Cochenille vanger uittenodigen om my het montant optezenden met de geldswaarde zelfde door de kooper'saanvoor uitbetaalde

Aruba den 29en November 1852

No 95/ Ik heb de Eer UWHEdGe te informeren

gedebarqueerd is dat aan de Bark Silvania op den 25en Wk aangebragt heeft de Slaaf Karel aankomende, de 3 kinderen van Daniel Oduber aankomende

Aruba den 29en November 1852

No 96/ Ik heb de Eer UWHEdGe te melden dat den Heer Wagner aanst: vrydag na a Costa vertrekt, en dat wel met de Bark Silvania het enigste vaartuig alhier op de Rhee

En dat ik geaccordeert heb met veel moeite, voor zyn Eds overtogt, als bagagie, de Somma van Vyf en veertig Guldens, betaalbaar te Curaçao.

Den Hr Wagner is heden tot 1 met 2 Novembere

Aruba den 30e November 1852

No 97/ Geleidende deezen heb ik de Eer UWHEdGe overtemaken

Een aanvraag in duplo
Een betaling lyst
Een declaratie van Paardehaver.

Aruba den 7en December 1852

No 98/ In antwoord op den mynen in dato 20 Octbr No 92/ ontving ik UWHEdGe geëerde Schryvens in dato 16 November No 42 30/145 waarby my kennis gevende UWHEdG aan den

ass. Opzigter Heer Lappenfeldt wilde toestaan om eene kleine Schuur van gevlochten boomen tot bergplaats van gereedschappen enz optetrekken mits daarmede geene

107

noemenswaardige kosten gepaard gingen.

Na het bekomen van dien Schryven heb ik den Heer Zeppenfeldt uitgenoodigt my een juiste wel doordachten begrooting op te maken ten aanzien van de kosten voor een Schuurtje vereischt.

t wel eens — De Berooming viel my niet in de hand, was meer dan noemenswaardig.

Ik zend UWelEdG. daarvan Copy en wacht UWelEdGs decisie af.

Dat is zeker, aan de Kommandeurs ie boog — dient een Schuurtje opgesteld te worden, voor nu 2 van 't Vee, voor alsnu voor de gereedschappen en nader voor de Cochenille bakken 2 meer, ook een Oven zal later moeten opgemetseld worden

Ik heb veel goeden idées van de grond aan de Kommandeurs Baay vier Bunders zullen deze week met Tunas stekken beplant zyn, en de reeds geplante hebben reeds wortel gevat en beginnen te spruiten.

Vooreerst komen aldaar geen meer deze planten in de grond.

Wanneer bekoom ik een Opzigter voor Canashito? zoo als het thans bestaat, is het voor een Opzigter dien niet zeer sterk is, en twee tuinen moet nagaan, dien zoo verre van elkander verwyderd zyn, niet uit te houden, het kan niet anders of het een of ander moet er onder lyden.

Ik ben zomtyden bezwarend, voor het inbreken van 't Vee, en ben aandoen, dat zy myn Cochenille zaad stekken dat op de planten is, en gering is.

No 99/ — Aruba den 10de December 1852.

Ik heb de eer ter kennis van UWelEdG. te brengen dat ik met den inhoud van de Publicatien Nos 7 & 8 my geworden den 8e dezer de belanghebbende op heden mede bekend heb gemaakt.

Aruba den 11de December 1852.

No 100/ Bylagen 4 — Geleidende gaan geëerd UWelHoogEdel Gestrenge de gewone maandelyksche stukken

Aruba den 11de December 1852

No 101/ Bylagen 1 — Geleidende heb ik de Eer UWelEdGs overtemaken

Een afschrift van een aan my ingezonden missive van het Voorzittend Lid van de School Commissie, heb ik de Eer UWelEdG. overtemaken.

En draag aan UWelEdG. vier Personen voor om twee ter uwer keuze daaruit te benoemen, en wel ter vervanging c: twee — van den Heeren Specht & Wagner en wel den Heeren E. L. Zeppenfeldt

Bernardus v d Veen Quant

D: Jansen Jr

B. J. Croes behoorende

alle vier tot de Protestantsche Kerk

Het is alhier zeer moeilyk om menschen te vinden dien de vereischte bezitten voor een Lid van de School-Commissie

108

Aruba den 11de December 1852

No 102/ No Bylagen 5 — Geleidende heb ik de Eer aan UWelEdG: overtemaken de navolgende stukken te weten:

Een Rekwest van Bernardus van der Veen Quant.

Twee Vonnissen

Eene missive van 't Collegie van 't Vredegereght.

en
Notulen van in gehouden
Vredegeregt applicabel op den ambt
aangehaalde stukken
Ik gebruik de vryheid UWEd.Gestr.
myne gedachte mede te deelen op dat
geleidende schrijven om verzoek van
gratie voornemst zoo wel het Vonnis
is reeds gewyzigd, zoo wel, als het
Collegie art: 61. heeft toegepast van
het Reglement voor de Regtbank van het Collegie
van kleine zaken enz. had het Colle-
gie ook kunnen appliceeren art: 29
van het reglement op de manier
van procedeeren voor het Collegie
van Commercie en Zeezaken enz enz
maar er heeft Consideratie gebruikt.
behandeld het Collegie moest een handelen
als zy gehan- daar moest een voorbeeld zyn, willen
delt heeft men niet dat het Patent op den
drankwinkels geheel verloren ging
dat ik het UWEd.Gestr. opregt ver-
klaren, dat wanneer R. voor een
Quaat en quaadtig apointement
op zyn schrift verkrygt, dan zal het voorname
'r weinig of komen er geene Patent drankwin-
kels meer, en dan heeft de boose
wereld zyn zin, de boose wereld
het Collegie van 't Vredegeregt
is gedecourageert en miskend.
Ten aanzien van den Heer
W: Specht heb ik ook het onder
spit gedolven, ik heb eenmaal
niet anders gehandeld als ik
vermogt, ik heb de wetten geob-
serveert dat geeft dan ook voor
my eene droevige gewaarwording
en weest verzekerd UWEd.Gestr. dat hebgen
W: Specht aangevraagd heeft niet
myn bedoeling was, om mij van
het een als het andere, zal eenig ontslag
komen, het was maar geheel alleen

onmiddelijk aanstaande te kunnen ver-
tellen bedoelingen dat hy een
man van inzicht was, en voortaan
de Liefhebber met tot zyde koningen
den stellen.
Ik heb voor den Heer W: Specht
den nieuwe grond opgemeten, hem ge-
zegd, dat hy op zo papier schrijven
ter opgeteld konden, maar als zoo even gezegd
geloof ik niet daar iets van
komen zal, ik heb er verder niets
van gehoord.

Aruba den 12e December
1852.

No. 103/ Ik mogt der Eer hebben UWEd.Gestr.
Dispo: in dato 29 November No. 511/40
te ontvangen, en na gelezen en her-
tegen het daarin vermelde, doch voorbygaande
dat enige nadere inlichtingen voor my
vooral noodzakelyk, welke Blad: 2 linea 8
staat geschreven, dat vooral aanbe-
bevolen wordt te zorgen dat alle
zo van Cyfers opgaven als andersins sluiten aan
die van het vorige jaar of om wanneer
verschil mogt ontstaan, de oorzaak
daarvan duidelyk te doen kennen, dat
met eenige spoed enz dat begryp
ik niet.
met eenige spoed wordt van my
verlangt de navolgende opgave
1e eene omschryving van de Kultuur Staat
van de grond van dit eiland.
Hoe moet die omschryving zyn? van den
grond aanslaan ik door, uit welke spetie
die bestaat op de 3 Etablissementen
6. W: Volgens welk besluit of bepa-
ling de heffing plaats heeft van den regten
op den in en uitvoer, waar moet ik
dat zoeken, ik heb zoo weinig documenten
7. een voorzigte te geven van de werking
door in oled der Nederlandsche Scheepvaart
welke

109

fo 117

dien Wetten ken ik niet, ik heb niet anders als een Reglement op den Handel e de Scheepvaart van het Eiland Aruba

Ik zoude wel gaarne zien my een model van dien opgave waarin opgaven gevonden en wat dat voor 1851 blyken?

UWEdG verlangt ook uiterlyk (opgemaakt uit ge trokken kosten) in February aanst. 1e de Staat der Kultuure, ingev. Beschikking dd 15 Mei 1849 No 235/29 l.l. Jaar in Febr. verzonden, welke volledige en accurate mededelingen behoeven daar nog by, is dat een verslag van de Staten Generaal over 1851.

Ik heb nog maar alleen het verslag van 1849 gelezen

UWEdG eindigt met de uitnodiging om de verlangde opgave ter spoedigste UWEdG in te zenden daar wanneer te ingevolge van de Staats ingev: Beschikking dd 15 Mei 1849 No 235/29. l.l. Jaar in Febr. verzonden

Aruba den 18e Decr 1852

No 184

Ik heb de Eer UWEdGestr. te melden, dat de Vingl: Polak Aimable Julia den 15e dr alhier in de Haven arriveerde en onder anderen Papillons e vruchten 1100 pr kokosfen inhad, doch by inzage, de eigenaar dien alhier niet na zyn zin ~~Koken~~ (kunnende) verkopen en alzoo heden na Curacao is gezeild om zyn kokosfen aldaar te zien aan den man te helpen #

Zoo ik vernam is er nimmer van dien vrucht even als van alle anderen # eene inkomende tegen betaalt, daar te de hoeveelheid van Kokosfen met

daar zy bij geringe hoeveelheid ingebragt werden

fo 118

eerstelyk voornamen dien aan wal te zetten daar by opslaan het Tarief gearresteerd door Gouverneur en Raden op den 18 December des Jaars 1818 e alhier onder eenigste wyzingen, alwaar staat pag: 56. onder alle Vruchten gedroogde Noten, okker, hazel, kokos (enz:) pr. pond 1 Realen 5 pCt Recognitie 1 pCt waaggeld, wanneer zyn dat Kokosnoten onder gemeend? en wel hoe (bedoelt) in de buiten of groene schil, of van dien ontdaan.

Het pleit niet voor de welvaart (van dit Eiland) daar de eigenaar van de lading in de Aimable Julia, zyn koers naar Curacao heeft moeten nemen daar hy dien niet alhier verkopen konden

Aruba den 20e Decr 1852.

No 185/

Ik heb de Eer UWEdGestr te berigten dat ik niet langer wenschte in het onaangenaam gevoel te verkeeren, dat het Etablissement Canachito verwaarloosd wordt, voornaamste standpunt alhier! en alwaar by gebrek van moeder insecten, de hoogst mogelyke zorg en activiteit moet in acht worden genomen

Ik heb alsoo den Heer assistent Opzigter Zeppenfeldt gelast, om zyne woon tot de komst van een Opzigter te Canachito te vestigen met vergunning van een enkele reis na de Kommandeurs (baai) te gaan

want Aan de Kommandeurs Baai kan (weinig of) geen verzuim plaats hebben het is daar meer taakwerk, en daarenboven blyft er eenig opzigt.

110

No. 1

Aruba den 3e Jan. 1853.

No. 1/

Verschoon mij UWelEd. G. ik heb te laat ingezien dat ik aan een gelenden Schryvens en ook mij by Disp. in dato 29 November ll. No. 510/49 niet nagekomen aan het voldoen.

Op de vraag aan mij in voorkomende welk besluit of bepaling de heffing van een regten op dezen in en uitvoer alhier had plaats

e en eene ver-
kende vraag
gedaan

heb ik niet genoeg eenige fraaigedachte, ik herstel echter, door aanwyzing niet alleen van den mynen in dato 17 Decr. No. 104/ waarby ik aanhaal

volg.

het tarief gearr: door Gouverneur en Raden van den 5e November 1822. maar ook zelfs herhaalt by de omschryving dien onder mijn No. 2/ in dato van heden ik de Eer heb aan UWelEd. G. te verzenden,

Aruba den 3e Jan. 1853

No. 2/

Bylagen 1.

De zedert zoo eene gerume tyd stemming van Korrespondentie de wensch van UWelEd. G. by Disp. in dato 29 Novr. ll. No. 510/48 van met eenige spoed de voorgestelde vragen te beantwoorden, met ter zyden stelling van mynen Schryvens van 12 Decr. van A. P. No. 103/ heb ik gewaagd UWelEd. G. een verslag te geven van het gevraagde by aangehaalde Dispositien, ik vrees dat ik wel niet geheel (daar) aan zal beantwoord hebben doch aan die goeden wil heeft het niet ontbroken, nadere inlichtingen van UWelEd. G. kunnen verder dien het gebrekkige verhelpen

No. 2.

Aruba den 3e Jan. 1853.

No. 3/

Bylagen 1

Vergun mij UWelEd. G. de vraag te doen ?

Zal er dit Jaar Aloë gelekt worden,

Is er den minste schyn voor dan verzoek ik UWelEd. G. toestemming van het Huisje ter berging van Aloë Sap, gereedschappen, enz: in orde te mogen brengen dat op meening na geheel ingevallen is, en reeds voor veertien jaren geleden by den aankoop niets beduidend was, ik schat ± het gebouwtje voor ƒ50.— kan bruikbaar gemaakt worden

Gelyktydig deze gaat de Betaling lyst over December van A. P.

Aruba den 4e Jan. 1853

No. 4/

Bylagen 4.

De gewone maandl: Stukken heb ik de Eer UWelEd. G. over te maken

Aruba den 6e Jan. 1853.

No. 5/

Ik had de Eer UWelEd. G. by het vertrek van de Eng: Sclt. den 4 dezer uitgezeild na Curacao over te maken mynen Schryvens onder No. 104/ & No. 105/ A. 1852 & No. 1/ 2/ 3/ & 4/ A. 1853. N. B. de Sea Flower is nog beden in 't gezicht. de Stroom moet zeer sterk zyn

III

Achtermiddag van den 4 dezer arriveerde alhier het Fransche Bark Schip Abeille Kaptein D. Ligallais met intentie om alhier Vee in te nemen.

Ik verzoek p.r omgaande van UWelEd. G. te mogen weten, of over dit ingegane Jaar 1853 het uitvoeren van gemaakte vee

fo. 3

vry van regten zal zyn.

Voor het belang der Ingezetenen zoude ik gaarne zien dat het door UWEd. mogt toegestaan worden, daar de verkoop in de laatste Jaren voor de opstelling van Regten zoo erg, waarby by den verkoop komt en eenig geld onder de menschen, en daar is te veel vee op het land voor de weide alhier en vooral met eene onvoorziene droogte zouden het

* de vrye uitvoer continueerde, daar is te veel vee op het land
° der uitvoer

Het verwondert my dat de Kapiteins of Super Cargos van vaartuigen zich niet wenden tot UWEd. om Beesten van 't land te koopen, ik heb het der Schipper van de Sea Flower meermalen gezegd

alhier niet best uitgev.

Hy zegt dat eerlang een vaartuig van Jamaica via Curaçao na Aruba komt om Beesten in te nemen doch om landsbeesten te verkopen dient UWEd. de laatste opgaaf van prysen bepaald by Dispositie van 9 Augustus 1847 grootendeels te verminderen want Particulieren verlaten hunnen Beesten veel minder, ik verzoekt dat UWEdGestr. of door diens bemiddeling de Gezagvoerder van dien bodem konden persuaderen van lands Beesten in te nemen, welgebouwde Beesten worden door Particulieren verstrekt à f10.– doch my by my adresseren zy zich niet, anderzints zouden ik my gedragen, aan eene Disp. dato 24 December No. 514/54 1850

b. my aan het dorp Oranjestad

Aruba den 6 Jan.y

No. 6./

Ik heb het genoegen gehad den Heer C. Lloyd gisteren morgen by my te zien, ZEd. is my byzonder wel voorgekomen, ik heb ZEd. eene uitvoerige tekening van de Goudplaats aan de Noord overhandigt, Zaturdag a. Zondag ek. zullen wy de Goudplaats

fo. 4

gaan bezoeken, ik hoop de Eer te hebben ZEd. heden middag aan myn disch te zien

Ik zal beantwoorden ~~met genoegte~~ aan UWEdG. geleerden Schryvens van den 28 December van A. L. ik geloof volkomen met UWEd. het belang dat eenmaal voor de Ingezetenen van dit Eiland by eventueele ondernemingen mogt ontstaan.

Aruba den 6 Jan.y 1853

No. 7/

Het is hoogst treurig wanneer men nagaat hoe moeilyk het valt alhier, van menschen alhier van onbegrepen gedrag alhier te bekomen, voor het Collegie van 't Vredegeregt, voor het Kerk Collegie, Commissie voor School toezigt, Districtmeesters enz. enz. De drank Speelt alhier eene fatale Rol, den Heer J. H. v. d. Biest was l. l. Jare by afwisseling dagen aan een beschonken, ik konden l. l. Jare Woensdag geene Zetting van 't Vredegeregt houden want beiden Leden Waren niet in staat om te Compareeren, vooral de even genoemde was gevolgen van de drank ziek, wat raad UWEd. my daarinne te handelen! Vrede v. d. Biest heeft ook voor Jaren om dien Zelfde redenen zyn Lidmaatschap van 't Vredegeregt en zyn betrekking van Opzigter te verloren en is nog alleen by tyden, heeft hy, eene gevaarlyke drank

a. Lid van 't Vredegeregt
b. en die zaak was nog al bevangt

112

Aruba den 6 Jan.y 1853

No. 8/

Gelieve UWEdG. by eerstkomende gelegendheid my f600.– (Zegge zes honderd Guldens) en als Subsidie voor de Kas alhier overtemaken

o zoo mogelyk en ommiddel

Aruba den 6 Jan.y 1853

No. 9/

Spaarent my de vryheid van UWEd. Ordonnance te willen gelasten van de drukker te herinneren, aan van my toebereedt,

de sedert ontbrekende Curaçaosche Couranten en twee kantoor Almanakken voor 1853.

Aruba den 6e January

No. 10/

Ik erken den ontvangst van genaammerkte bladen van registers van geboorte en overlyden benevens 3t[?] ande[?] Conform UWEdGts gedane aanschryving.

Aruba den 7e January

No. 11/

Mag ik wel UWEdG gevoelen weten aangaande de vaartuigen die Aruba als tusschenhaven aandoen en niet langer dan 24 Uren ter ankeren, of dien vry van ankergeld kunnen blyven

Even zoo aangaande het % aandeel van de goudgravinders dat tot dus verre in de armen Kas gestort wordt

Wat myn eerste vraag belangt ik geloof dat het een groot gerief is voor den Handel en Handelaar wanneer UWEdGe konden goedvinden dien tydelyke vergunning in stand te doen blyven, en wat myn 2e vraag betreft, dien proefneming is vooralsnog schynelyk niet gunstig voor de Kas en armen geweest ik geloof wel niet dat men vele goud Signalen heeft gehad, maar ik vertrouw het volkje ook niet, zy zyn arm, maar ik betwyffel hun eerlykheid, en dat goud heeft zoo veel aanlokkelyks, ik weet niet of ik menschen moet of niet of dien proefneming zal doorgaan

Aruba den 17e Jan. 1853.

No. 12/

Ik heb de Eer UWEdGe te berigten 't arrivement van de Slaven Elouisa en Maria op den 15e dezer per de Bark Silania aankomende Maria aan Mr. J. B. Gravenhorst en Elouisa aan de Wed: Gravenhorst alhier en niet zoo als luidende de Paspoort beide gen. Slaven aan Mr. J. B. Gravenhorst

Aruba den 17e Jan. 1853.

No. 13/

Ik heb de Eer geleidende deezer UWEdGestr. een aanvraag in duplo over te maken

Aruba den 14e Jan. 1853.

No. 14/

By missive in dato 6. Octr. No. 09 van dit jaar gebruikte ik de vryheid UWEdG als Districtmeester voor te dragen de Persoon van J: M: Eman

En by missive van 9 Dec. tot No. van A: P: had ik de Eer UWEdG voor te stellen als Leden van de School Commissie alhier

de Heeren E. J. Zeppenfeldt
B: v.d. Veen Quant
Dr Gaerste Jr.
B: J: Croes om twee ter ene keuze daar uit te benoemen, ter vervanging van den Heer W: Specht en Wagner

Doch by inzage van de Almanak van 1853. zie ik dat den Heer W: Specht nog in de School Commissie staat aangeteekend niettegenstaande hy zyn ontslag heeft gevraagd, en J. M. Eman, dien wel door my als Districtmeester is voorgedragen

113

f° 7.

ook in de School Commissie voor-
komt, daar hy niet voor is
voorgedragen

Vergun my de vraag UWEd Gestr
hoe ik dat een ander opnemen
moet?

Ook blyk my Districts-
meesters komen in de Almanak
~~niet~~ voor

Aruba den 27e Jany 53

N° 15/

In dato 6 Jany N° 8/ veroorloofde
ik my de vryheid UWEd Gestr f500
ter Subsidiering van de Kas te ver-
zoeken doch my zyn geene gelden
geworden, mag ik UWEdG nu verzoeken
my f1000.– over te maken, want ik ben
zonder geld, en zoo veel mogelyk
aan numeraire ~~[illegible]~~

Aruba den 27e Jany 53

N° 16/

Herlezen UWEdGestr Dispositie
in dato 20 Feby 1850 N° 43/12 waarby
UWEdGestr in 't belang en in 't welzyn
der Ingezetenen van dit Eiland
der minste Concessie verbiedt tot
het zoeken van goud; en nagelopen heb-
bende de Kas rekening van 1852 zie ik
tot myn bedroefenis er maar vyf permitten
over het gantsche Jaar genomen zyn, dus
daar is niet eerlyk gehandelt dat is
maar stellig waar, ik weet natuurlyk
niet welk goud er gevonden doch daar
moeten eigenaars ~~[illegible]~~ zich voorge-
daan hebben, het goud is niet uit de
grond

(margin: waar geen goud gevonden is, zal men het ook niet weggegeven hebben)

Ik zou dus onder UWEdGestr welwillen
weder als van ouds de permitten invoeren,
want het volk verdient alleen
niet, dat zy goed gedaan worden ben zy
UWEdGestr beter overtuigt het resultaat van
dat Vinnotschap te 's Hage geverstigd
afwachten,

f° 8.

N° 17/

Aruba den 28e Jany 1853/

Heden morgen ontfing ik 't bezoek
van den Heer Palomino, ten gevolge van den
brief van den Heer Administrateur van
Finantien in dato 24 d° dat my aan-
leiding gaf om UEd te vragen hoe veel
Gouvernements Ezels UEd wenschte te
hebben, doch ik antwoordde al dadelyk,
dat men hem had opgezegt dat
ik wel vreemd daar hy my zeide de
lands Ezels zeer wild waren waarop
ik ~~[illegible]~~ geen antwoord gaf dan niet wilder waren dan alleen die
van Particulieren die in het struikgewas
liepen (Arabiaansch Bosch) want dat onder
de mathen ik alleen verstond de ge-
vracht Ezels. ~~[illegible]~~ by den
Heer Palomino, zonder dan overgaan
om een twintigtal Ezels aan te koopen
mits UEd dien aanst: Zaturdag konde
inschepen, doch dat was geheel onmoge-
lyk

(margin: men hem geïnformeerd had)

(margin: ik voor f2.50 my aan de landing plaats)

Wil men lands Ezels vangen die in het
wild lopen dan moeten eerstelyk
de Districtmeesters aangezegd worden
van in hun respective district man-
schappen aan te werven, om de Jagt
te doen; dus het is wel natuurlyk
te begrypen, dat er zeker vier dagen
moeten verlopen dien beesten kunnen
gekoraald worden, dan bekomt de
man voor ieder goeden Ezel die hy
aanbrengt f2.50, 't land betaald
nog daarenboven het touw om de Ezels
te strikken, dus 't Gouvernement, zoo als
tegenwoordig de prys van den Ezel is,
is, bekomt ± f7– in Kas.

114

Ik heb niet vooruit kunnen werken,
ik wist niet het getal Ezels den Heer
Palomino verlangde, zoo min den dag
dat UEd arriveren zouden, dus beesten
strikken konden ik vooruit niet want

fo 9.

want dien dienen te Koralen, voor
deing toepassing te geven dat kost
geld, en daar hebbe ik my niet toe
geautoriseerd.

Toen ik mogt van den Heer
Administrateur te vernemen by
geleerden schryvens van dato 13 Jan.
No 3/o d.j. dat den Heer Patron aanzoek
voor lands Ezels gedaan hadde
en den Heer Administrateur het
getal van dat soort wilden
kennen waarover by verkoop zoude
kunnen worden beschikt, heb ik
l.l. Week eene telling laten doen
waarby om de 850 man present waren,
doch dien Atlas sluit niet veel
120 stuks lands Ezels heeft men
maar aangetroffen, men schryft
het toe aan de droogte van de laatste
3 Jaren, dat er velen zouden ge-
storven zyn, ik begin zulks maar
niet te volledigh zal zoo vry zyn daar
eens nader op terug te komen.

Wanneer lands Ezels ten profyte
[illegible] van den lande zullen worden verkocht, dien
ik alvorens te weten, het getal
[illegible] en het arrivement van 't vaartuig
die dezelve zal innemen, [illegible]
het [illegible], [illegible]
[illegible] daar behoeve er
geene buitengewone kosten gemaakt
te worden.

Aruba den 20 January 53.

No 18/
Bylagen 1.

Geleidende deezen heb ik de
Eer UWEd.Ge. over te maken
Myne Declaratie van Tour
de huur 4e kwartaal van A.D.

fo 10.

No 19/
Bylagen

Aruba den 1e Febr. 1853.

In voldoening van UWEd.Ge.
geleerden Schryvens in dato 14 Jan. No 9/o
gaan geleidende dezen de volgende stukken
a het verslag des Eilands No 1.
moet nog ingevuld worden het Netto gewigt
en opgebragte gelden van de Cochenille
t Aloë
b 3 generale Registers
c de registers van de burgerlyken stand
d D. opgave van geboorten
t sterften enz:
e De sterkte en verandering Staat
der Schutterij
f De staten van in [illegible]
[illegible] met vermelding
van dezelver getal enz enz
g Het getal tuinders op elk
Etablissement dat er verkregen
gene Cochenille of aloë heeft
geproduceerd (Zie [illegible] het
verslag ik het geen opgaaf
van 't Netto gewigt of prys
der Cochenille.)
h de Kultuur Staat met by-
lagen.
i Den Staat van den Veeslagen
van 't Gouvernement, No 4
dat van Particulieren te weten
en de Bevolking Staat
k Rapport van het Onder-
derwys enz: Voorts de

115

6. maandelyksche t 3 maandl. stuk-
ken te weten:
6 maandelyksche
a administratie armen kas
b verantwoording kleding lands
Slaven

3 maandelykse
1 Nota der uitbetaalde Traktementen
2. id der onbet. Lasten
3 In uitklaring lyst met 2 Bylagen
4 Staat van 't magazyn
5 id art. behoeften
6 id der Beestialen
7. Monsterlyst der 's Slaven
8. Verandering Staat id
en eindelyke
1 Overdragt van grond.

De Kas rekening van het laatste kwartaal van 1852, zal ik nu eerst een tegen miden maken, ik heb l.l. maand geen oogenblik rust gehad door de veeles en uiteenloopende betrekkingen, dien op my rustten word ik van het een op het ander gegooid, tot afleidingen te komen tot en ik heb maar alleen voor my de Koloniale

Kasrekening staande ik op geen ... van voorwerken zie Schryver is

dien eene goede hand schryft e gewillig is maar ook niet anders is dan Copiest is

Wein laak van Luidens heeft my l.l. maand ook veel werk gegeven

No 20/

Aruba den 4de Febr 1853

Door gelezen by my ontvangen schryvens in dato 26 Jany j.l. zie ik UHEG in 't idee verkeert als of er maar 4 Bunders aan de Kommandeurs Baay in aanleg zyn by myn No 98/ in dato 7 Decr j.l. had ik de Eer onder anderen te melden,

Ik heb veel goeden ideen van de grond van de Kommandeurs Baai vier bunders zullen deze week met Tunas stekken beplant zyn, maar toen had ik reeds uwe geL. edele Dispositie in dato 10 Augs 1852 No 345/33 ontvangen, waarby door UHEG wordt beschikt den Gezaghebber van Aruba

te magtigen, zoo spoedig mogelyk een aanvang te maken, met de ontginning van nog 4 bunders grond aan de Kommandeurs Baai, waardoor de nieuwe aanleg eene uitgestrektheid zal verkrygen van 8 bunders.

Uit het Rapport van de Kommandeurs baay zal UHEG in zage geven hoe verre men met dien 8 bunders gevordert is

Ik vereenig my volgaarne met het Rapport van den Heer Opziener van Canashito voor zoo verre de Cochenille kultuur betreft en de vernieuwing dien op enkelde gronden zal dienen plaats te hebben nadat men van de enkelde overgebleven planten nog eenige Cochenille zal getrokken hebben, vind UHEG goed men tot dien vernieuwing overga!

Docht ten aanzien van de aloë van Socotora, denk ik minder gunstig het aanzien is niet fraay enkelde bunders hebben my aldaar dien zedert Jaren, dat er planten in gebragt zyn, op dezelfde hoogte zyn gebleven men heeft voor dat plantsoen by den aanvang een miserable grond voor aangewezen

116

Aruba den 4de Feby 1853

No 21/

Bylagen 4.

Dezmaandl. stukken waarby 2 Rapporten van der Kultuur heb ik de Eer UHEdGr over te maken. alsnog Een Betaling lyst

Aruba den 4de Feby

No 22/

Ik behoef UHoog Ed Gestr niet te zeggen hoe veel papier in een jaar na a Coste wordt verzonden daar by kostbaar Papier

f° 13

dezelfden hoeveelheid blyft
alhier liggen ik heb diverse
reijzen gebruikte boeken nodig
gestaanten voor belastingen pas-
poorten, ik fourneer de Schryft-
behoeften voor de administratie
van Canachito, aan de District-
meesters a 200 veel meer,
Sedert eenige tyd reeds
bespeur ik dat onze uitgaven meer
zyn dan het geen my door het
Gouvernement toegekend is. Ik
verzoek alsoo van UHEdG inte-
gaan met Jan. j.l. mijn Bureau
kosten met f50.- te suppleeren
om niet te kort te komen,

Aruba den 9e Feb. 1853,

No. 23/ Bylagen 1.
Ik heb de Eer geleidende
deezen UHEdGr te doen geworden,
De rekening Cts. 4e kw. van 1852

Aruba den 9e Feb. 1853

No. 24/
De aan my toegekende
lands Slaven gaan in Jaren
vooruit en zyn af en aan
nog eens ongesteld, ik ben
zoo vry UHEdG by dezen te
verzoeken, om den ouden Slaaf
Pedro. als wachter by de Schaa-
pen te brengen, en de Slaaf
Lourens ook wel Willem ge-
noemd laatstelyk van Bon-
aire gekomen, en thans werk-
zaam op Canachito my in
de plaats te geven.

f° 14

Aruba den 14e Feb. 1853

No. 25/ Bylagen
Ik heb de Eer UHEdGr over te
maken
Een bevolking Staat van
dit Eiland ~~en~~
~~Een aanvraag in dupplo en~~
~~eene missive van de School Com-~~
~~missie aan UHEdG adres en om in~~
~~geenen herhaling te komen, zend ik UHEdG~~
~~eenen brief toe van dezelfde Commissie~~
~~aan myn adres~~ geadresseerd
Een afschrift van de School-
Commissie na een gehouden Examen aan
myn adres.

Aruba den 14e Feb. 1853.

No. 26/
Ingevolge UHEdGr geëerde
Schryvens in dato 9e Feb. No. 8/11 heb
ik den Heer Pedro Obregon inzage gegeven
van de lyst der ingeklaarde & uitge-
klaarde vaartuigen op Aruba gedurende
de maand January d.j. ook nog op
ZEd verzoek ~~in zage gegeven~~ doen inzien van den
maand November van 1852. de beschou-
wing ~~met byzonder oleg~~ met een opslag
van 't oog had ZE voldaan
De Schooner is 24 uren op de
Ree gebleven in dat tydverloop is
een Heer gemd af en aan ten huize
van den Heer Capriles geweest.
Daar komt nu een ander Vene.
Schooner kruisen in dezen wateren

117

Aruba den 18e Feb. 1853

No. 27/
Met overleg van den Heer
Opzigter van Canachito, in zyn de
Branderis aloë en almaar de meeste
behoefte bestond t.l. week gestopt
ik het lang vermyd daar eenige
kosten aan te maken, maar daar
was geen uitstellen meer aan; de
kosten zyn geweest f39,%.
Den Heer Schotborgh, daar
ZEd na tuure lyk wyze daar zelf

zelfs niet bij kenders zijn, hun taak werk opgegeven, maar dat het ons niet bevallig.

In dato 3 Jan. 1853 d. j. veroorloofde ik mij de vrijheid UWEd Gestr toestemming te vragen tot het opmaken van een Kuipe op Socotora voor berging van diverse bij de lekkingen en ook nadien.

Ik heb de Eer de vraag bij dezen te hernieuwen en bij te voegen dat de uitgaven weinig meer dan vyftig Guldens kunnen kosten, het is altemaal slecht werk, klei en kalk en verder een stro dak het houtwerk bestaat nog.

Aruba den 10 Feb. 1853.

No 28/ Ik verzoek UWEd Gestr. mij te doen geworden duizend Guldens aan Subsidien voor de onder mij behorende Rijks Kas.

De uitgaven aan de Kommandeurs baay, zijn nu meer dan gewoonlijk, en het innen van Belastingen gaat slegt.

Aruba den 10 Feb. 1853.

No 29/ Ik heb vernomen dat het wel kunde zijn, UWEd G ons eerlang met een bezoek zouden vereeren, wanneer dien berigten juist zijn, mag ik mij dan wel vergunnen UWEG indachtig te maken, dat zoo en wanneer UWEd G de Kommandeurs Baay wenschte te bezoeken, de geschikste wijze zouden zijn bij het komen af gaan U met de Boden dien U overvoeren zal

zal aldaar aan land te doen zetten gaat het Schip te diep staat 14 Vt is het niet raadzaam doch 13 a alsdan is de Sloep te gebruiken.

Het is mij in de gedachte gekomen, door dat de weg van alhier na de Kommandeurs Baay moeilijk te berijden is en te meer voor iemand die niet anders gewoon is, dan goeden pasgangers in zijn dienst te hebben.

Het inkomen van de Baai volgens de peiling gedaan bij de laagste waterstand is 13, 12 Vt bij hoog water is alles 1 a 1½ tot 2 vt hooger met Z. O. of O wind is den haven goed om binnen te loopen maar slecht met N. O. of N. wind

Aruba den 1 Mt 1853

No 30/

Bylagen. 10 Ik heb de Eer UWEd Gestr toe te zenden

Eene Opgave van de Staat der Kultuur enz. van 't Rijks Etablissement Conuchito.

Eene do van 't Etablissement aan de Kommandeurs Baai.

De twee Rapporten van dien Etablissement bij een Betalings lijsten

Twee maandl. Stukken.

Een aanvraag in duplo.

Een Staat adm: Contrib: Kas Schutterij.

118

Aruba den 8e Maart 1853.

No 31/
Bylagen 1.

Geleidende gaat een Extract uit de Controle van Slaven.

De Slaaf Andries vertrekt op morgen na Curaçao om aldaar te worden verkocht

Aruba den 10e Mt 1853

No 32/

By mynen Schryven in dato 4den No 20/ gebruikte ik de vryheid UWelEdGestr. mynen gevoelens te zeggen over een ingediend Rapport van den Heer Schotborgh Opzigter van Cunuchito, en verzocht van UWelEdG vergunning om tot dien vernieuwing van gronden overtegaan, zoo als den Heer voornoemd zaadraam acht.

Ik heb dat reeds voor eenige dagen maar ook nog gisteren onlangs Inspectie ~~angeloopen~~ van genomen voor 't welzyn van 't Etablissement, en het is dat [?] ontrent daar voor eenige tyd reeds een aanvang moeten zyn gemaakt, maar ik leg te zeer aan banden, en met bescheidenheid vergun ik my UWelEdGestr. te zeggen, dat wil men voordeel van de Cochenille kultuur maken, dan dient alhier de veranderingen, verbeteringen alhier beoordeelt te worden en aangevangen, ik acht my met overleg van den Opzigter van Cunuchito kundig genoeg, om het dan niet nuttig voor de Cochenille in tuin, en te veranderen maar men moet my het vertrouwen geinnen

en dan kunnen voortaan de Kosten van zorgen aan de Inspecteurs worden vermeden, daar ik niemand nog de dienst van erkend heb.

Acht Bunders zyn alhier te vernieuwen, de kosten zullen matig zyn ik heb met een paar (landen) aangevangen, ik mogt niet langer wachten, om daar ik willen ook de Kosten kunnen

Aangenaam zal het my zyn UWelEdG mynen verrigtingen goedkeurt, en my belast voortetegaan

Aruba den 23e Maart 1853.

No 33/
Bylagen 4.

UWelEdGestr. gelieve in te trekken de navolgende ingeleverde Concessien door te moeten. Bey de Heer van J. A. Semeler te meten

No (300/ 2.93 bunders
(435/ 0,50 "
(436/ 0,50 "
(495/ 5,38 "

Aruba den 23e Mt 1853

No 34/

Naar aanleiding van UWelEdGestr. geEerde disp: No 529/53 dato 9 December van Lo[?] geleidende 2 Grondbrieven voor Johannes Andries Werleman.

Ik dient ter kennis van UWelEdG dat de vergunning om een kudde vee op de grond Vrederust te houden in billykheid de Zebrastrant kan worden toegestaan en met uit [?] ik wensch dat hy zyn woord zal houden, door niet het vergunde getal te boven te gaan en zal van tyd tot hem aan doen herinneren, dat is al wat ik voor my daar aan doen kan; en verder afwachten, om te handelen, zoo byaldien er buren klagten zich mogten opdoen

119

f° 19.

De omstandigheden van dit Eiland ten aanzien van't houden van Vee is zeer verschillend by anderen plaatsen op een het enkelde nog die een herder heeft, loopt het Vee ver de overige in de weide; de Schapen worden zeer enkeld opgehaald, wanneer men zulks dien denkt te tellen, doch de Kabrieten koomen gewoonlyk van zelve te huis

te allen dan

af worden dagelyks opgejaagd, alzoo is het niet wel mooglyk de vastelyk van enkelde individuen natejaan

komen gemolken te worden.

Aruba den 29^e M^t 1853

N° 35/

Ik heb de Eer UWEG te melden, dat ten tyde van de komst van den Heer G. Schotborgh H^{re} Opzigter by de Kultuur, ZEd heeft medegebragt een Lands Slavin van Bonaire voor zyn huislyke dienst, dien tot dat tydstip het lands ration geniet al-

ter allen

hoewel ik gaarne wil gelooven, dat het een en ander onder UWEG goedkeuring is geschied, zoo had ik (wenschte) gaarne officiele aanschryving dien tot myne verantwoording ~~zullen~~ moeten dienen

zal

Aruba den 29^e M^t 1853

N° 36/

Bylagen

Ik heb de Eer UWEG gelieven dezen overtemaken:

1° 2 Staten van geraamde Begrooting, geteekend door den Opzigter als door my, blykens aanschr: van 20 Jany 1847 N° 3/8.

f° 20

Aruba den 1e April 1853

N° 37/

Bylagen 1

Gelieven heb ik de Eer UWEG overtemaken

Een Extract uit de Controle van Slaven

De Slaaf daarin by name vermeld wordt opgezonden om à Coste te worden ontboeht.

Aruba den 5e April 1853

N° 38/

Bylagen 8

Geleidende dezen heb ik de Eer UW HoogEdel Gestrenge overtemaken.

1. Een betaling lyst over Maart j.l.
2. Lyst van overledenen in de Nederlanden geboren negatief
3. 2 Rapporten van de Kultuur
4. Lyst van geborenen & gestorven
5. id^o van afgegeven permitten goudzoeking en laatstelyk

negatief

2. Staten van geraamde Begrootingen van de Etablissementen van Kultuur voor 1854.

Aruba den 5e April 1853

N° 39/

120

~~Door onze gepermitteerde nonchalance van ondergeschikte kreeg ik eerst heden in handen een passpoort den 14 Jany j.l. à Costi afgegeven, melding doende, dat met de familie Gravehorst van Curaçao gearriveerd waren de Slaven Elisa en Maria Mr Gravehorst aanbehoorende~~

~~Ik heb de Eer dien vertraging by dezen te rapporteren N.B. Maria zegd geen Slaaf maar vry te zyn~~

N.B. niet verzonden

fo 21

Aruba den 12e April 1853.

No 39/

Bijlagen 1

Geleidende dezen heb ik de Eer p. de Kol: Salo Pietermaai aan UWEd Gestr. overtemaken

Een Rapport van de Oogst

Aruba den 19e April 1853

No 40/

Op den 18 dz had ik mijne Kasrekening over het 1e kwartaal gereed die na getekent wordt, en welk bij de eerste gelegenheid UWEdg zal overmaken

a a Invullen

Dat administratie stuk is tegenwoordig een piece van hoofdbrekens vroeger was er voor een Ontvanger voor dien bepaalde daar voor verkeerens was, maar nu is het geheel anders gelegen ik kan mij bepaald immer aan dat van den Ontvanger niet altoos binden, daar is zoo veel dat mij ontvanger, zoo wel op mijn Bureau, als buiten af

a voor gedeelte

Deze rekening moet uitkijk van dezen:

1e Een blad

2e Een net

3e Om in 't boek te stellen

UWEdg. ziet daardoor, dat alvorens deze rekening verzonden kan worden daar veel alvorens aantekens valt, maar daarby komt nu, dat iedergeen tegens kan makus vranner ik verlies, de Heeren van de Kultuur zyn niet dadelyk gereeds van de

c 3maandl:

d medeta ka maken,

121

fo 22

maandl. inkomende betalingstukken moet ik ook een 3maandelijksche inwachten daar alleen te pluiden valt om de som stukken met de maandelijksche voorgaande te vereenen is daarvolgens meer den een andere met den WEd. maar ik heb met den Opzigter van Cinachito daar lang moeten wachten, om een begin, met de Kasrekening van 't kwartaal te kunnen maken

+ nogal om

De toezending van dezen Kasrekening geeft mij aanleiding om terug te komen op het geen ik vroeger reeds gemeld heb, aan den Heer Administrateur van Financien, van niet gelinden te kunnen zyn, aan een bepaling, volgens waar de Kasrekening zoo spoedig mij dadelyk zal toezenden

Aruba den 19e April 1853

No 40/

Bijlagen

Ik heb de Eer UWEdg. geleiden deze overtemaken

1e de Kasreken: 1e kwartaal
2 Een lyst van uitklaring
3 Een do van inklaring
4 Een ablasien magazyns Staat
5 Een Staat der Bestialen
6 Maandlyst de lands Slaven
7. Veranderings Staat id
8. Staat der arti: behoeften
9. Een staande Staat van de Schuttery
10. Opgave van de wapenen & ledergoed by id
11. Notitien uit een gehouden Vierdag
12. twee actens van verkoop

Het geen ontbrekt van de stukken gezondt UWEdg. by een eerste gelegenheid na a Coste

Aruba den 23^e^ April 1853

No. 41/

UWEd.G. gelieve my p^r^ eene eerste gelegendheid kontante ƒ1000 (Eegge duizend Guldens te doen toekomen, want de Kas is niet alleen leeg, maar ik ben in voorschot

De Vaartl. Pakt Amable Mita & den Nedl. Bark Silania, zyn nog van Curaçao naar alhier te verwachten

Aruba den 23^e^ April 1853

No. 42/

Lafayette

Ik heb de Eer UWEd.G. te berigten, dat alhier is gearriveerd p^r^ de D^e^ Sloep Rosalia aankomende M: H: Koolaard van a Costi

Aruba den 28^e^ Ap^l^

No. 43/

Bylagen 20.

Geleidende deezen gaat onder UWEd.G. adres

1^e^ Nota der uitstaande Grondebelasting enz enz

2. Nota der onbetaalde Lasten

3. Staat & Stand der Kulturen

4. 3 nominative Staten van het werkvolk & hunne lonen op Canachito

5. 3. id Kommandeurs Baai

6. 2 Staten van het bedrag der uitgaven, zoo van Canachito als Kommandeurs Baai

7. 2 maandl: Rapporten van de Kultuur

8. 1 maandl: lyst van overledenen & geboorenen

9. Een lyst van afgegeven permitten goudwinning

10. 2 Rekeningen, & 2 Concept metingen met een pakje geld waarop de bestemming staat vermeld N: B. de gronden kunnen buiten prejudice van den lande afgestaan worden. Nu. Een declaratie Paardehuur 1^e^ kw.

Wat dunkt UWEd.G. van de uitstaande lasten? my koomt dien exorbitant voor, in aanmerking genomen de weinige die nog iets hebben en den overige niets, ik heb myn landje dan ook nimmer zoo treurig gekend, daar is hoegenaamd geen vertier, de armen kas loopt op zyn einde, wanneer de vaart niet betert dan over weinige maanden, moet de geringe uitdeeling staken

Wanneer de goudwinning door een Haagsche Onderneming op een grooten Schaal mogt aangevangen worden, belooft ik my veel goeds voor de arme volksklasse alhier, vergun my de vraag UWEd.G. Gestr. of er eenige hoop blyft bestaan

Aruba den 4^e^ Mei 1853.

No. 44/

Ik had my gevleid op myn aanvraag van 23 April j.l. heden Subsidie te bekomen doch neen! op een of ander wyze zal ik trachten my er door te helpen, want de veld arbeiders kunnen niet wachten, ik hoop dat de Amable Mita my het aanbrengen zal

Ik heb de Eer UWEd. Gestr. te melden dat de (= bouw van de) Schuur aan de Kommandeurs voleindigt, en op die Schuur op Socotora gantsch herstelt is de laatstgenoemde heeft eenige guldens meer gekost, dan door my gegist was, daar is meer weggebroken moeten worden, dan ik veronderstelde, daarentegen hebben wy eenige guldens aan de Kommandeurs Baai overgehouden

122

van het een en ander zal blyken in de Kas rekening van het loopende kwartaal.

Ik mag my vleijen UWHEdGs goedkeuring te erlangen in eene kleine bydrage van f 50 voor het verbeteren van de weg na de Noord de Directie en het aanwerven van manschappen, had plaats door de Roomsch Geestelyke, ik kan gerust UWHEdGs verklaren dat van dezen zyde het een hoogstnuttige maar in 't oog neminde het werk een zeer geringe bydrage is geweest

(margin: 2 dat hoog nood zakelyk was)

Aruba den 6 Mei 1853.

No 95/

bylagen 2.

Ik heb de Eer UWHEdG een aanvraag in duplo voor medicijnen toet te zenden.

Voor jaren terug is my gemeld van aangevraagde Chirurgicale Instrumenten toet te zenden, doch tot dus heb ik niets gezien.

Onze Genees en Heelmeester P. J. Dykhoff is dood arm, heeft geen behoorlyk Instrument, heeft alleen een tandetrekker dien niet geschikt is voor het menschelyk gebit, en daardoor hy meer kwaad dan goed moeten verrigt UWHEdG gelieve aan faculteit te noodigen my eenige nodige ins Chirurgicale Instrumenten toete zenden dien ik onder mynen bewaring zal nemen, vooral zonders ik hoog nodig achten eenige lancetten tandtrekker & meer want UWHEdG moet weten dat op dit Eiland alles van dien aard ontbreekt, en dat er menig een in de 14 Jaren dat ik welda hier ben door gebrek van in tyds aangevende hulp, onder de grond is gebragt

No 96/

Bylagen 4

Aruba den 20 Mei 1853

Ik heb de Eer UWHEdG aan Rekening Een concept meting.

en een pakje geld toet te zenden, alwaar de bestemming op staat vermeld N. B. de aangevraagde gronden kan ~~kunnen~~ buiten prejudice van de Landa afgestaan worden.

2e Een aanvraag in duplo N. B. de boeken moeten dienen voor Copy & Journaal & zouden gaarne zien de horizontale lynen ~~behoorlyk~~ duidelyk geimpregneerd waren.

3e a Een opgave van de generale kosten van 't Huis van de Kommandeurs Baay. b. van de Schuur idem

~~c van het vernieuwde magazyn op Socotora N. B. komt dien laatste uitgaven koomt weder in zyn geheel voor in de Kas rekening van het 2e kwartaal~~ gaat

~~De uitgaven aan de Kommandeurs voor Huis & Schuur is afgaan is op de Wekelyksche lysten uitbetaald~~

4 Een Betaling lyst van de tractementen & toelagen over de maand April.

Aruba den 20 Mei 1853

No 97/

Vergun my de vraag UWHEdG. hoe verlangt U dat ik handelen zal, byaldien ik aanschryving bekom van aloë te doen lekken, want ik neem niet op myn verantwoording van den Heer J. Schotborgh van Canashito te nemen.

Ik heb op den duur groot verdriet van dat ongelukkige Socotora, dan storten de muren en dan is er reparatie aan de Cactus Haag nodig de Cabriten zyn er niet uithouden miserable grond; en evenwel wille men voorheen; dat ik er Nopalen, Tabak, moerbeien en met

123

al niet meer op te eelen zouden, het is
de slegte grond van het Eiland, ik
meen dan tevens niet dat dit Jaar
der aloës aldaar geen bloemstengels
geschoten hebben daar schynt een
straf op dien grond te leggen, konden
WHEdG. maar besluiten dat thoobre
te verkopen doch ik guarandeer niet
dat er een koper voor zyn zouden, of
wel het bod zouden zeer gering zyn.

Aruba den 20 e Mei 1853.

No 48/

Ik heb de Eer te berigten aan
WHEdG. dat ik zydelings vernomen
heb, men alhier een tuintje en
kleine huizen menschte te verloten
wat heb ik daarby te observeeren
ik vraag zulks, daar ik alhier niets
heb dat my tot renseignementen kan
dienen.

Aruba den 27 e Mei 1853

No 49/

Ik heb de Eer WHEdG. kennis
te geven dat op heden pr. de Bark
Silenia is geretourneerd de Slaaf
Constantien aankomende M. E. Oduber

Aruba den 27 e Mei 1853

No 50/

Ik heb vroeger WHEdGe van de
agteruitgang van dit Eiland gesproken
ook wel eens laten invloeyen dat de armen
kas ook in zeer ongunstig stand, zonder juist
my te beroepen op art. 8, 9, 10. van het Re-
glement van administratie der armen kas
op het Eiland Aruba, niettegenstaande
ik 1e dezer van dezen maand maar f47. 20 1/2
in kas had, f20, 25 maandelyks aan dertig
menschen worden uit betaald, heb ik voor
alsnog geen plan met bezwaren WHEdG.
lastig te vallen

doch een grief bestaat er, waarvoor ik WHEG
welwillende assistentie inroep onder de
armen bedeelde is Johannes Charje
de Wed: Johannes Hoevertz
de Wed: Jan Willem Ziegler
de Wed: Jan Gerard Hoevertz
Jacoba Timmer alle
van Curaçao

Ik verzoek dat door WHEdG.
invloedryke tusschenkomst dien behoeftige
voortaan bedeelt mogen worden door de
Protestantsche armenkas, van Curaçao dat
op de grootste billykheid rust, want boven
hunnen eigen middelen, bekoomt dien Kas daar
altoos jaarlyks f1500.- subsidie en
hier geworden my weinig meer dan het proove-
nue van de ontustvoll der weinige vaar-
tuigen dien alhier vertoeven.

Ik kan niet anders doen, zoo
en wanneer de billykheid van myn verzoek
door de Curaçaosche kerkenraad niet werd
gegouteerd, de bovengenoemde menschen al-
voort aan buiten bedeeling te stellen, want
noodzakelyk dient ik gesoulageerd te
worden.

(De beide Kerken deelen niets hoeg-
naamd aan hunne respective armen
uit, en voortaan wenschte ik het daar
heen te brengen, dat alleen de behoeftige
Leemans of die wettige Weduwe ~~aan~~ uit
~~deen~~, dezen Kas te soulageeren werden ge-
soulageert, daar zy zoo goed als
alleen de ondergang van dit fonds
voors alsnog hebben voorkomen.

Aruba den 30 e Mei 1853

124

No 51/
Bylagen

Een aanvraag in duplo heb ik
de Eer WHoogEdGestr: toe tezenden van
een aanteekening van Ondertrouw ter
afkondiging

Aruba den 8e Juny 1853.

No. 52/ Ik heb de eer ter kennis van UWHEdGe. te brengen dat ik by het opmaken van de lands Kas al hier, ontwaardt heb aan gelden disponibel te hebben /

UWHEdG gelieve alzoo by eene eerste gelegenheid my f1000.- (Een duizend Guldens) overtemaken, de inning is vooral d.d. maand zeer slegt geweest in 't geheel heb ik maar f100, 25 geincasseerd onder anderen maar f52.- aan Grondbelasting en f4.- aan permitten Goudwinning en daar wordt redelyk wel goud gevonden ^a maar het opzigt is slegt en dien werken en laten werken handelen oneerlyk.

a= dat is bekend

Den Opzigter dient een vreemdeling te zyn en niet die minste vermaagschapping alhier te hebben, de tegenwoordige werkt ook en laat werken en by de minste teregtwyzing is dat mensch geraakt, heeft even het humeur van zyn overledenen Broeder dien op Seroe Cora voorheen eenige tyd Opzigter was, en zyn ontslag heeft gekregen

Aruba den 10e Juny 1853

No. 53/ Geleidende dezen heb ik de eer UWHEdGe. overtemaken

De maandl. stukken van kennisgeving dat op heden[?] 10e de Silvania alhier gearriveerd is

Een Slaaf Lodewyk aankomende de Erfgenamen van Hendrina van Brandt

Aruba den 16 Juny 1853

No. 54/ Ik heb de Eer UWHEdGe. geleidende te doen ^a geworden

Een aanvraag in duplo

Eene Betaling lyst over Mei

Aruba den 16e Juny 1853

No. 55/ Ik heb de Eer UWHEdGe. te berigten dat op den 10e do. alhier is gearriveerd

De Slaaf Lodewyk aankomende de Erfgenamen van Hendrina van Brandt en op heden.

De Slaaf Constantinus aankomende Maria Elisabeth Croes

Beiden met de Nedl. Bark Silvania

Aruba den 30e Juny 1853

No. 56/ Ik kan niet afzyn UWHEdGe. te berigten dat Sondag j.l. van boven arriveerde een vaartuig onder Venzl. vlag zeilde de Haven voorby en ging anker[?] in No. 18e het eiland op den plaats genaamd de Engelsche Put.

Daar ik wilde weten welk vaartuig het was, zond ik de Loods daarheen, doch men wilde hem niet aan boord doen komen, evenwel vernam ik dat het de Venzl. Oorlogs Schoener Generaal Monalgas was, dien door dat hy geen wimpel had by zyn afkomen, door geene van ons voor een Oorlogs Schoener was aangezien, na eenige uren vertoevend, zeilde dien Schoener weder opwaarts

Ik maak er allen gewag van, door dat ik het vreemd vind, ^a dat een Oorlog Schoener van een bevriende mogendheid niet zich verwaardigt het Bestuur van hun vreemde natie, de reden van zyn komst te melden.

a= ja ik zoude haast zeggen onwellevend

125

Aruba den 1e July 1853

No. 57

Bylagen 1

Toeliedende heb ik de Ed. WelEd. Gestr. overtemaken
Eene negatieve lyst van de onderdanen ingeborenen in de Nederlandsche 2e Kwartaal

Aruba den 1e July

No. 58

voor Subsidie voor de Kas

Ik verzoek dat WelEd. Gestr. my p. eene eerste gelegenheid remitteert f 1000 (Een duizend Guldens) en ik zoude gaarne van de beleefdheid van den Heer Ontvanger verlangen WelEd. my een honderd Guldens aan Curacaosche Stuivers & ½ guilliotines overmaakte, want door gebrek van dien specie vallen de uitbetalingen moeilijk.

Ik denk ± nog een f 800 op dat in Kas te hebben.

l.l. maand is er hoegenaamde geene Belasting ingekomen, en eenmaal heeft ... 3 H goed gevonden, # daar dienen strenge maatregelen aangevangen te worden, want de massa der Arubianen hun gevoel is stomp, weten niet van betalen, ook waar is het! dat er veele zyn die het niet hebben, maar waarom zoeken zy dan geen beter bronnen? #

No. 59

Aruba den 4e July 1853.

Ik heb de Ed. WelEd. Gestr. te berigten dat gisteren na den middag aan den wal zyn gelapt vier voortvlugtige Slaven, van Curacao komende; met name Jeronymo Slaaf van Jacob A. Jesurun, Joa id. van August Muller, Adriaan id. van Jan O. Croes, Lodewyk id. van Jan Schotborgh Cz. alias de twee eerste zyn opgepakt & opgesloten, de twee laatste zyn nog weg, men veronderstelt dien met een boot in zee zyn gestoken aan de Noord, daar een boot vermist wordt.

De Bark Aruba is onder zeil gegaan, met voornemen de voortvlugtige intehalen.

De Verzl. Pilot neemt de beide gestolen Slaven niet meden, dat zy onder vreemde vlag vaart.

De Boot van Curacao gearriveerd met de voortvlugtige is op land gehaald.

Aruba den 8e July 1853.

No. 60

Bylagen 4.

De maandelyksche Staten heb ik de Ed. WelEd. Gestr. overtemaken

126

Aruba den 18e July 1853.

No. 61

ontvangen den 14e

Ik accuseer den ontfangst van WelEd. Gestr. geëerden schryvens in dato 24 Mei No. 13 13/18 maart, onder andere in WelEd. Gestr. van de Aloë sprekende zegt 'dat zoo dra de tyd tot het garen van het Sap het aanmyst om een begin met de bereiding van dat gewas aantevangen'.

WelEd. Gestr. heeft de resultaten van de Aloë lekking gezien in den Jare

1851 & 1852 in het eerstgen^d. Jaar
is er 4587 ℔ afgeleverd, en in
1852 maar 2313 ℔ maar uit volge
dan in 1851 de tekking had plaats
by het schieten van den eersten stengel
vroeg in het voorjaar, daar en
tegen in 1852 in het najaar, toen de
sappen reeds aan het ryzen of
verminderd waren, daarby maakt in dien
staat. het bekend dat de sappen
op ^d. tyd tyd ryzen & dalen.

e de bloem-stengels, lang voor verdorren

Doch in dit Jaar, zoo als ik
reeds by den myne in dato 20 Mei 1847
WHEG^ste melde, hebben de planten geene bloem-
stengels geschoten, dat voor my
een Phenomene is en geloof dat
de bloemstengel, het leven en der
rypheid aan het sap moet geven,
even als der granen, dien kiemen
moeten, alvorens, zy tot het gedis-
telleerd, Azynen, Bieren, kunnen
worden gebracht

Nu is het niet alleen, dat
my veel te laat zyn, zoo en waar
ner de planten, stengels hadden
geschoten; doch zulks, had in 't geheel geen
plaats.

Zal ik evenwel een begin met [illegible] geven
zoo verwacht ik nader WHE^d.G^s. bevelen
de tekking maken
af, en hoe denkt WHEG^s. ten aan
gaande het opzigt by de tekking?

De raming heid jaarlyks van
de aloë plaats, doch door de goed-
koopen pryzen van eenige Jaren oor-
deelde het Bestuur de aloë niet
productief te maken, om maar als
bed te noemen het J^r. 1850

Aruba den 20^e. July 1853.

N° 62/

Ik heb de Eer WHE^d.G^s. te berigten, dat
Ol: Lakwiday
ik den Heer Lygenfebelt ars: Opzigter by
de Kultuur ten myent zag en my verhaalde,
WHE^d.G^s. had en hem bevolen, dat aan de Komman-
deurs Baai op nieuw twee Bunders werdt ontgonnen
als het branden van een Oven en het graven van
een Put en braght tevens het voorstel, ter afdoening
bring en aanvrage ter myner bekoming, tot voorziening, en ingave
daar toe mede.

Ik moet bekennen, dat het my uit
twee oorzaken halve wel eenigzints vreemd
voorkwam,

Vooreerst herinnerde ik my aan WHE^d.G^s.
mis[s]ive in dato 4^e. April N° 12 10/16 (en^d ber)
schrevende dat de aanmerkingen door
WHE^d.G^s. in dien gemaakt, ook geldig
moest zyn voor de Kommandeurs Baay
ten tweede ik had geene officiele aan-
schryving van WHE^d.G^s. bekomen.
Ik nam alzoo geene genoegen in dat
mondeling berigt, daar de ondervinding
e dat men zich niet te ligt moet pyn geven aan het woord van anderen
my ^reeds voor korte Jaren geleerd had, op
~~[illegible]~~ naar
beloofde my aan denzelven WHE^d.G^s. te adresseren
ter einde ~~[illegible]~~ juiste te vernemen; het geen ik
alsoo de Eer heb by dezen te doen, met
de aanmerking, dat ik nog kort geleden
aan na de Kommandeurs Baai eens overzigt
van de Kultuur heb genomen waar alles
met de meeste orde was aangelegd
maar het plantsoen maar redelyke
stond in vergelyk van anderen van de-
zelfde dateerende tyd. Den ars: Opzigter
e ook zyn laatst rapport aan WHE^d.G^s. ingezonden geeft eenige deze waarschynlyk
deelde in dat ~~[illegible]~~ myn gevoelen, en eenige
kenners van de Nopal Kultuur, dien
ik tot myn gezelschap had medegeno-
men konden het niet ontveinzen.

127

De Kommandeurs Baai is een
e bestaande uit bovengrond van circa 1/2 V^t. diepe zwarte vette klei-aarde
grond dien veel regen behoeft en dien
heeft zy grootendeels gemist in verge-
lyk

vergelyke van de wegen af en aan in
anderen streeken van dit Eiland geval(?).
Door een goeder hand heb ik heden
vernomen dat er niet aan te denken
valt van een zoet water Put aan 't
a baai Kommandeur a te bekomen
Hoe gaarne ik ook zag de
a gunstig werde opgenomen aan [illegible] Opzigter Zeppenfeldt zyn [illegible] bet
van uitbreiding a ~~[illegible]~~
mag ik niet [illegible] UWEdGestr. dit
een en ander in overweging te geven.
Ik heb den ~~aan [illegible]~~ dien Post Opzigter zyn schryvend geleerende dien zeer van 30 Juny ter
hand gesteld en verder Conform deeze
in genomene vryheid inhoud Uwe zyn e verzuim onder het
oog gebragt.

Aruba den 20e July 1853

No. 60/

Om te voldoen aan UWEd. Gestr. geEerd
c zend ik UWEd. Gestr. eenige stukken deer schryvens in dato 8 July No. 14 [illegible] nieuw
gekapt braziliehout tot monster, en verder
heb ik my te refereeren aan mynen schryvens
in dato 21 Augs. 1851 No. 32/ A. B. toffs dus verre
UWEdGestr. kent immers wel [illegible]
stukken dat ik dus meer niet bemoei
UWEdGestr. onmaantheiden te vertellen; ik
weet beter als iemand op de waereld
de behoefte dien hier schuilt en wat
er hout te kappen, ik zoude bepaalde
de eerste zyn, dien daarvan een werk
b bynae zouden geven, want iedere op 't Eiland
heeft er een klein voordeel van, ook
in de vaart zouden het eenig vertier geven.
Doch wat hebben wy er aan
om dit levendig hout te kappen, na
myn inzien moet dat gespaard worden.
N. B. verkort 't origineel met eenige veranderingen e verzonden

No. 64/

Aruba den 20e July 1853

Gelieve der heb ik de Eer UWEdGestr.
overtemaken
1e Een Rekwest voor manumissie
a een borgtogt
b een bewys uit de Controle
Ik verzoek de te manumitteeren vrouw
a Zoo mooglyk na de kust te mogen opzenden, alwaar
zy te huis behoort zonder de manumissie
brief afte wachten want de vrouw lydt aldaar
gebrek, en haar Patroon is er niet veel
beter aan toe.
2e de Kas rekening 2e kwartaal is
in July over dat kwartaal nog ontvangen f 28.95 in plaats 3e kwartaal te brengen
3. Betaling lyst over de maand
Juny j.l.
4e Declaratie van Paardehuur
2e kwartaal

Aruba den 23e July 1853

No. 65/
Bylagen 15.
De navolgende Stukken belangende
myn administratie e Bestuur van dit
Eiland, zoo wel drie als zesmaandl.
heb ik de Eer UWEdGestr. overtemaken te
weeten
1. Lyst van uitstaande
2. id van onbetaalde Lasten
3. Staat van den armen Kas
4e Een Inkleding } Zy zeer met 2 bylagen
5. Een Uitklaring }
6. Stabile Staat der Schutterij
7. Opgaaf van der presente wapenen
en ammunitie
8. Staat van 't Magazyn
9. Staat der art. behoeften
10 Verantw. Staat der Kleding lands Slaven
11. Veranderingen id
12. Monsterlyst id
13. Staat der Bestraften
De stukken van de Kultuur, zal
ik de Eer hebben later overtemaken, voor het
ogenblik is het my onmooglyk nog gaan
2. Huwelyks acte e
1 acte verkoop vaste goederen

128

f° 37.

Aruba den 27e July 1853

No 66/

De nog ontbrekende Staten, van de Kultuur heb ik de Eer geleidende dezen UwHEdGe over te maken

Aruba den 7e Aug. 1853.

No 67/

Bylagen 6.

Ik heb de Eer UwHEdGe by dezen over te maken

1° de gewone maandl: staten

2° Een betalings lyst over July

3° alsnog een acte van Kerkelyke Solemnisatie in het laatste kwartaal.

Aruba den 7e Aug. 1853.

No 68/

UwHEdG gelieve my p[er] een eerst voorkomende gelegenheid my ƒ500 (Zegge Vyf honderd Guldens) aan Subsidie over te maken.

Aruba den 8e [illegible] Aug.

No 69/

Ik heb de Eer UwHEdGe te berigten, dat p[er] de Nedl: Bark Salonia op den 29 July j.l. is gearriveerd van a Costa

De Slavin Seniet toekomende J. A. Waleman alhier

Aruba den 11e Aug. 1853

No 70/

UwHoog Edel Gestrenge gelieve my p[er] eerste gelegenheid over te maken

Een Zegel voor een Obligatie groot ƒ2431, 14 c[en]t (Zegge twee duizend Vier honderd een en dertig Guldens 14 c[en]t.

Aruba den 11e Aug. 1853. f° 38

No 71/

Ik heb de Eer ter kennisse van UwHEdGestr te brengen dat den Heer Steepentyzeick tot my heeft gewend, voorgevende dat de hem toekomende 5 Slaven met name Felix

George

Simon

Martyn (Gerard)

Georgio in tyds te Curaçao aangebracht en alhier in de Controle ingeschreven en belasting voor [illegible] betaald, en te boek staan in de Controle te Curaçao en alwaar aanhoudend belasting voor wordt betaald

Zyn verzoek is genoemde Slaven uit de Slaven Controle te Curaçao mogten worden geroyeerd, ten einde hy restitutie van zyne dubbele betaling mag erlangen.

Aruba den 12 Aug. 1853

No 72/

Bylagen 2.

Eene aanvraag in duplo heb ik de Eer UwHEdGe over te maken

129

Aruba den 13e Aug. 1853.

No 73/

Bylagen 4

2 opgegeven

Geleidende dezen heb ik de Eer UwHEdGe over te maken:

Twee teekeningen

Twee Concept metingen [illegible] gelden waarop de bestemming staat vermeld

De aangevraagde gronden kunnen buiten prejudice van den lande afgestaan worden.

Aruba den 19e Aug. 53.

No 74/

Bylagen 4

Naar aanleiding van UwHEdGe geleiden missive in dato 8 Aug. No 23/30 heb ik de Eer 1 Naamlyst en

3 opgeven ingevolge model

fo 39.

model toetezenden.
Onder de opgaaf van overlyden
staat aan het Hoofd Een Zeeman
met name
tot het wel verstandegewas dien man
matroos aan boord van 't Fransche
Bark Schip Steille.

Aruba den 22e Augs.

No 45

Ik heb de Ee. UWHEGe ge-
Bylagen 1. hierandes een letterlyk afschrift
toetezenden van eene missive my van
de School Commissie alhier geworden.
Ny koomt het voor dat de
Commissie zyn pligt heeft gedaan
en dien oliepen mag ook UWHG
goedkeuring voldoening te erlan-
gen, het is wel te bejammeren dat
wy alhier geen stukk hebben dien eenig
licht in deeze zaak en meer andere
voorkomende zaken kan verspreiden, en dat de
reden is dat veele zaken hangende
moeten blyven,x met myn Fransche
Vdaar e Nedl: Wetboeke kan ik niets
meden uitreiften, en de chiffonnd
dien ik voor veertien jaren geleden
alhier gevonden heb, zyn weinig tot lei-
+ zyn ding geschikt om om ~~tafe yaar gebel~~
~~aan~~. Ik heb ~~ummer kunnen~~ veron der-
stellen, dat alhier zaken van alle
kenbeeren ~~slag~~ voorkomen men zoo weinig hand-
e. daarenboven alles leiding heeft had, en dan niet opkan
of mag opvolgen dat duidelyke by
Instructien/ Wet bepaalde at besloten is
Ik heb de Ee UWHEdGe by dit
geleidende afschrift myne opinie
over de jongeman Johannes Lampe
te voegen, en wel dat alvorens
het Examen by zoo eenigen eed
zich respectuevelyk zich geuit

fo. 40.

~~heeft hoon hy vernam, dat men agtsdoogtheid~~
~~by Johannes Lampe werk maakte van~~
~~zich by de Ouders inbedringen om hunnen~~
~~kinderen aan zyn Onderwys aftegeven, daar-~~
~~by moet ik UWHEdGestr vooroloede nog~~
~~zeggen dat~~
~~geboren is den 6 October 1835. alzoo 16 Jaar~~
~~oud, en is sedert hoot van de School om~~
~~de School van den Heer Meinhardt te~~
Bonaire alhier gearriveert.

x Het koomt my voor dat de Commissie
aan zyne verpligting heeft voldaan, en
vley my UWHEdG. ook daar aan zynen
e. willen goedkeuring zal schenken.
Het zal nu van UWHEdGe afhangen
hoe ik verder dien zaak behandelen zal,
ik heb geene handleiding onder myn
bereik, daarby heb ik, geen mensch
alhier ter plaatse ~~tot~~ met wien ik my met
een goed succes consulteeren zouden kunnen.

Dit geen de Commissie meld, wegens
de jongeling zyn onwaardig gedrag
in de Vergaderingen is my niet vreemd,
na het geen, ik vroeger van hem heb ver-
nomen.

130

Het koomt my voor dat de Schryvers
e. klaarder van de Commissie een beter briefstyl had
mogen bevatten, onder anderen, ben ik zoo vry UWHEdG
de 3e Insnede van de President nader
te verklaren.
UEd. wilt daarmede te kennen
geven, dat zoo wel by vroeger informa-
tie, aanklagte van den School Onder
wyzer v d Ree zoo wel als eigen bekentenis
van de gedagvaarde, hy: Johannes Lampe
onbetrouwbaar school houd.

Aruba den 29e Aug. 53.

N° 76/ Bylagen 4/

Geleidende heb ik de Eer UWEdGe over te maken,

1 Een rekwest voor manumissie.
2. Een borgtogt.
3. Een extract uit de Controle van Slaven en
4 Een extract uit het doop register.

Aruba den 29e Aug.

N° 77/

Ik heb de Eer UWEdG te berigten dat de Slaaf Constantinus aankomende A. E. Osuber geb. Croes p° de Nedl: Bark Selonia den 26 d° alhier is geretourneerd.

Aruba den 29e Aug.

N° 78/

UWEdGe gelieve my p° eerstkomende gelegenheid ter Subsidiering van de Gouvernements Kas alhier f 1000 (Zegge ~~vyf honderd~~ duizend Guldens te doen geworden

Deeze maand zyn er hoegenaamd geene plaatselyke betalingen binnegekomen

De betaling Hoofdgeld gaat hiernevens

Aruba den 29 Aug.

N° 79/

Dient ter kennisse van UHoogEdGestr., dat l.l. Zaturdag wy den Heer Louis Bazin ter aarde hebben besteld, hy was den vorige dag gevolgen van benaauwdheid en waarvan de oorzaak het Asthma en bykomend water overleden, zedert Jaren had hy af en aan dien benaauwdheid en had nog laatstelyk de Med: Doct: Signor doen overkomen.

in den ouderdom van 60 Jaar en een maand gelaboreerd.

De overledenen was een bemind mensch en hoogst be-

betreurd, door zyn weder helfte en allen dien hem van naby gekend hebben.

Menig een alhier wordt een prooi des doods, by gebrek aan Geneeskundige hulpe en menig een geeft zyn laatste stuiver uit en gaat na Curacao om een Geneesheer te raadplegen. Den Heeren D: Capriles J° & L: Bazin hadden het voorregt van middelen te hebben en deden een Geneesheer overkomen doch dat convenieert aan weinige.

In Onze geaadmitteerde Genees & Heelmeester: Dykhoff heeft byna geen mensch vertrouwen; myn Zoon Edward had verzwikt, ~~en~~ en was ongelukkig geworden, zoo by alsien den Heer Signor Med: Doct: het kwaad niet had ingezien & andere middelen voorgeschreven, daarby is het een door en door liederlyk wezen.

voor eenige weken Zoon

~~Ik houd~~ By 't leven van den Heer L: Bazin, zoo wel ik, als alle anderen, hielden de overledenen voor dit landje voor een gegoed man, en mogelyk wel de gegoedste van Aruba. En men dunkt ~~niemand~~ my van daag ~~niet voorstelle~~ voorstellen, dat hy meer schulden dan gelde zouden hebben nagelaten, Genoeg dat Jean Odaber ook als beredderaar in den boedel aangesteld is, en de 4% aan den lande zouden willen ontdoken. Ik zal de vryheid gebruiken den Heer Koloniale Secretaris over eenige punten in deeze te raadplegen,

dien alles contant in slag zoo als hy my meermalen zelve gezegd heeft

131

Aruba den 1e Sept: 1853.

N° 80/ Bylagen 2

Geleidende heb ik de Eer UWEdGe te doen geworden

Een aanvraag in duplo en

Een Staat der geldelyke administratie Kontributie Kas Schatting. Ik heb na veel moeite de laatste verkregen, en voortaan aan de Heer Gaerste opgedragen:

en dien administratie

De aanvraag is dienstig voor myn woonhuis

Fo 43.

myn woonhuis dat opgevreten
wordt door de houtluis in myne
dagelyksche beneden vertrekken was
het niet meer ruit te houden, geen
stuk eten of geen wond ~~val~~ drinken
konden men binnen kryger of het
was vol vuiligheid, daar wordt
1 daar het vuilhuis in zit ~~worden~~ afgekapt | geen nieuw hout aan besteed, alleen
enkelde balken[1] worden afgekapt en
het afgekapte wordt vervangen door
stukken planken, op de hoogst zui-
nigste wyze wordt het een als ander
verrigt daar staan ik U borg voor
en ook maar een klein gedeelte van
het huis is aan begonnen, en de
kosten zullen weinig zyn, het is niet
uit luxe, maar wel voor ons eene
groote last, ook zedert 14 Jaren
dat ik dit huis bewoon, is zedert
myn komst weinig of hoegenaamd
niets aan gedaan, ook daar blyft
2 pannen | dit Jaar nog over een dak van eene[2]
Portaal N.Z. natezien, dat ingeslo-
gen is, en waarschynlyk aan de stut-
houten legd, dien door de houtluis
ingekankert zyn.

Het Huis met van tyd nat gezien
kan nog jaren bewoond worden, maar
bezit weinig waarde, de architekt
(wyle den Kommandeur Thielen) heeft
er geen Eer van, het is dood dood
ouwerwetsch en heeft hoegenaamd
geene gemakken.

Aruba den 8e Sept 1853.

No 81/

Ik heb de Eer UWEdg. te
melden dat op gisteren p[er] de Bark
Silvania na alhier geretourneerd zyn
V. Staat Constantinus aan-
komende Mej. M. E. Vanderg gebroers
en V. Staat Philemon aanko-
mende de Heer F. Fraake

Fo 44

Aruba den 8e Sept. 53.

No 82/ Bylagen

Geleidende heb ik de Eer UWEdge
overtemaken de gewoone maandt:
stukken benevens een schets, dat
ik verzocht heb aan den Heer Schot-
borgh van voor my optemaken, toen
ik voor een paar dagen geleden, en
overzigt van de Cochenille Kultuur
ben wezen nemen op Casa chiquita, daar
zal dit Jaar nog wel een weinig
a kommen | Cochenille,[a] doch de tyd is verloopen
de mannetjes zyn schaarsch op
de planten te vinden, daar bevind
zich Cochenille op de planten, die
driemaal hunnen gewoone tyd hebben
uitgezeten den Hr Schotborgh vleit
zich nog met de toenadering van
de mannetjes, maar ik heb er
geen de minste moed meer op. Het
klein gevogelte (mofisjes) was dit
Jaar voor de Cochenille daarby ook
vernielend. Myne kinderen doch
geene van de Inwoonders bekomen
iets noemenswaard, allen bewaren
het nodige zaad om weer de bevol-
king te kannen inzetten.

Aruba den 13e Sept. 53

No 83/

Ik heb de Eer UWEdge kennis
te geven dat op den 8e dz. alhier
heeft geankert de Engelsche Golet
a gt 65 tonnen | Brilliant[a] Schr Henry Garraway gt
komende van Navy Bai en den 10 dz.
na Curacao is gezeild, hebbende aan
boord de Loods Dirk Jansen Inwoonder
van alhier, de Schipper heeft het ver-
schuldigde ankergeld gl. f10.- niet
betaald, zeggende hoegenaamd van
zich geen geld te hebben, en ook was
zyne treurige staat alleszints te zien.

Ik heb het vaartuig zyne reis doen
c of Consignataris | vervolgen mooglyk wel dat geinteresseerden,[c] van dien bodem de Costi dien f10.-
vergoeden zullen   aangaafshen

132

~~fol. 5~~

Aruba den 15^e Septr 1853.

No. 74/

Bylagen 2.

Geleidende dezen heb ik de Eer U Hoog Ed Gestr. eene aanvrage in duplo voor medicynen toe te zenden.

Ook ben ik zoo vry U Hoog Ed^e te verzoeken my by retour van de Nedl: Boot Selenia te doen toekomen

de aangevraagde Subsidie onder myn No. 76/ in dato 28 Augustus en

het aangevraagde onder myn No. 80/ in dato 1 d^o.

Aruba den 16^e Septr 1853

No. 85/

Het zal my een groot genoegen zyn, dat het U Hoog Ed^e Gestr. behagen mogte my te ontslaan als voorzittend Lid van het Collegie van 't Vredegeregt, ^a en het aan een ander opdragen. ^e aanst: maand, zal het veertien jaren zyn dat ik dien functie zal hebben bekleed, dien zoo het schynt van dag aan omslagtiger wordt, en my veel tyd be-neemt. l.l. Woensdag heb ik vier Uren in de Vergadering gezeten, en wat blyft my nu niet een massa werk over, ten gevolge van dien Vergadering, want te Curaçao is dat wel daar kan iets voor zyn werk opkomen.

a even als te St Eustatius en St Martin alwaar de Gezaghebber niet met de Regtbank zich bemoeit

Ik weet dat de Instructie Art: 1 zegt ^a

a van 't Vredegeregt

dat de Commandeur in 't Collegie zal voorzitten, maar in het Jaar 1824 waren de bezigheden van de Commandeur gering doch alsnu rust alles op de Gezaghebber: ^X ja zelfs U my zeer beminde voorganger de Gouverneur Esser moest nog het Zegel drukken op de weldaden aan my bewezen en accumuleerde aan myne vele honoraire betrekkingen nog ~~de~~ deze van ~~ontvanger~~ betrekking van Ontvanger, en wel voor my alreeds zonder bezoldiging honorefiek

1 wanneer ~~daar~~ dien Instructie werd geconstitueerd

X ten zoo wanneer een Gouvern: de door my zeer beminde Heer Esser U Hoog Ed^e voorganger, heeft het regt te hebben van my toe te voegen het ambt van Ontvanger; dus te eerder zouden ik mogen verondestellen U Hoog Ed^e my van 't Voorzitterschap van 't Collegie van 't Vredegeregt zou dus benevens ontslaan daar myn voorgaven in alle gevallen aan de leden kan gesteld worden

Waarom moet ik het alleenlyk zyn van die onderhoorigheden

U Hoog Ed^e Gestr. weet dat ik van de onderhoorigheden de grootste bevolking

het alsoo natuurlyk meer hoofdbrekens en de minste bezoldiging ~~het is waar myn Eiland is een tiekpunt, meer buiten Kuracao zyn het alles~~

Ik geloof ook niet dat U Hoog Ed^e Gestr. een ondienst aan myne Eilanders zouden doen, van my te doen vervangen, een landsman ^2 President van 't ^e Collegie van 't Vredegeregt te zien, zal de ingezetenen met aanstaande te meer nog daar ik de landtaal nog niet ^zelf spreek, en alhier alles in dien ^locale landtaal verhandelt wordt

2 van hun

Aruba den 26e Septr 1853

No. 86/

In antwoord op U Hoog Ed^e Gestr. geeerde Schryven in dato 1 d^o No. 25 28/83. heb ik by het sterven van den Heer L. Bazin, al dadelyk gedacht, om een remplacant om U Hoog Ed^e uit een drietal voor te dragen, maar Hélas het doet my leed van het te moeten zeggen, waarlyk U Hoog Ed^e Gestr. tot op dato heb ik 'tgeen myne Ingezetenen Ingezetenen van dit Eiland kunnen vinden laat staan drie om U Hoog Ed^e een drietal te formeeren. het Collegie ^a Commissie ^a

a is zamengestelt maar hoe?

Den Heer v^d Biest als Lid van 't Collegie van 't Vredegeregt, daar heb ik nog wat aan, maar ook ^alleen ~~maar~~ ten tyde van de Zitting, het tweede Lid Lampe of hy er is of niet in de Vergadering is ~~het~~ my onverschillig hy begrypt zich zelve niet, het remplaceerend Lid, hoort aan, maar weet er weinig van natuurlyk,

Myn adviseerend Lid M: Evertsz dat is zeer min, dien weet niet te hoe of Ed^e is adviseerend, in naam, maar waar nu een ander te vinden om den Heer L. Bazin te vervangen? dat weet ik niet het 1/20 gedeelte van de Ingezetenen kunnen mogelyk lezen & Schryven het 1/30 de naam gebrekkig teekenen en de overige van de Ingezetenen teekenen met een kruisje

133

Naar de [Die] Oudsten of Quarteer komen by my niet in de gedachte want
deen ik dagelyks [hebben] te schikkelen en deus
eerstgenoemde dwarsly weten niet dat
er van Nedl. Gouvernement bestaat
wat de meeste Quant (en loon) aan-
gaat is niet meer bedeelt, maar
niet toegemind, doet fraude wanneer
hy kan, en is eene groote chicaneur;

Aruba den 26e Septr. 1853

No 87/

Ik heb gezien by WelEdGr. Dispo-
sitie in dato 16. Sbr No 433/34 de bepa-
ling voor Aruba almede allenlyk
de belasting op de Huisbedienden
wordt geheven en teekende andere
andere belastingen en de Impositieeren
te

Ik heb gezien by WelEdGestr.
Beschikking in dato 16 do No 433/34
dat voor dit Eiland ook de Belas-
ting op de Huisbedienden is afge-
schaft, ingegaan 1e October e.k.

Evenwel daar er nog veel
agterstalligheid op dien Belasting te
goed is, meen ik dat het WelEdGr
welbehagen zal zyn van gewacht is dat dien eerst moet
aangezuivert worden, heb ik daaromtrend
wel?

Aruba den 5e Octber 1853.

No 88/

Bylagen Sluitende deze, heb ik de Eer
WelEdGr. overtemaken
1 de gewoone maandl. stukken
– Nederlanden geboren. 2e Lyst van de overleden personen in de [en]
2 Rapporten van de Kultuur

Aruba den 5e Octbr 53

No 89/

Ik neem de vryheid WelEdGr te
herinneren dat ik by Besluit van
Zyne Majesteit van den 25e April
1839. No 63 den plaatselyke rang van

Kaptein is verleend dat is alzoo
mim veertien Jaar geleden
Het zal my aangenaam zyn [het] WelEdGestr.
mogt behagen om my voortedragen voor
de Plaatselyke rang van Majoor
op de bepaling van 25 April 1839
Ik vertrouw dat zulks my niet ge-
weigert zal worden, daar wel is
waar ik Jaren buiten dienst ben,
e als Militair maar myn dienstyd goed het be-
steed, daarentegen anderen rang
b en geene ja- op rangen hebben verkregen, zonder
vreus my te eenig wapenfeit te kunnen [aanwyzen] signaleren,
kent zyn ge-
vallen

Aruba den 8e October 53

No 90/

Conform WelEdGr. geëerden Schryvens
in dato 8 September j.l. No 28 [illegible]/35
heb ik gehandeld, en School Opzieners
met den inhoud van de beschikking dd
11 October 1837 No 164, niet alleen medege-
bekend gemaakt maar een afschrift
van gegeven en aanbevolen, om te zorgen
dat dezelve worde nagekomen

Heden was de Commissie dan ook
vergadert afwachtende Johannes Lampe
die gerequireert was, om hem met de
bepalingen dier beschikking bekend te
maken, ten einde zich daar na te kunnen
gedragen, doch de Commissie heeft ver-
geefsch op hem gewacht, hy is niet
gecompareerd [illegible], dit ik zoo even by schryven
van het voorzittend Lid vernam

Wat nu HoogEdel Gestrenge Heer
met zulk een onbillige te doen, ik
zoude gaarne zien dat de Commissie
doen zyn pligt gedaan heeft, satisfactie
van zyn werk bekwam.

Ik vernam dat de jongeling
meent dat de Commissie geen regt
heeft van hem te doen compareren
of de oproeping moet namens my
geschieden ik heb dat nimmer gehoord

134

fo 49.

No 91/

Aruba den 14e Octr 1853.

Op dato 26 Septr p.l. No 86/
maakte ik zwarigheid om den
Heer L: Bazis als adviserend
Lid te remplaceren, en waarlijk
tot op dato was ik nog niet
veell gevordert tot het doen
van eene keuse, wanneer het toe-
val my niet was behulpzaam
geweest, en den Boedel van wijle
Bazis, my een man aan de hand
had gedaan, ik bedoel B. J. Croes
remplacerend Lid van 't Vrede-
geregt & Zwager van de overledene
& Zoon van den Commandeur gepensio-
neerde Lourens Croes

Zedert veertien Jaren dat
ik alhier ben, heb ik nimmer
iets onaangenaams met dien
Persoon gehad, is een rustig &
stil burger, maar dat my het
meest in hem voldaan heeft dat is
dat hy met Jean Oduber
door zyne Zuster de Wed: Bazis
was geinviteerd om haar te assis-
teren, doch maandag jl. ging
ik aan 't Sterfhuis wijle van mynheer
L: Bazis om de Weduwe den Eed
af te nemen en vernam ik als toen
by monde van den Heer B. J. Croes
dat hy niet voor zyn Zuster
optrad, maar Bernardus
van der Veen Quant, hem
remplaceerde door de ingediende
memorie van aanspraak heeft hy
zich zeker niet met den kunnen
vereenigen, en dien schelmsche
ingave kan niet anders dan
uit den brein komen van
eene Oduber & Quant de Wed:

a in den Boedel
verdere inlichtingen te geven
vernam

fo 50.

L: Bazis geb: Regina J. Croes is
een machine dom in het oneindige
maar dat belet niet dat zy
een Eed heeft gedaan, en dat
God! zich niet laat bedriegen.

De ingegeven memorie van
aanspraak door de Wed: L: Bazis
is spot: ik beveel my Hooge
denzelve in eene hoogst verlichte onder-
halp aan om myn Antiënen
te toonen, dat een meer Hellende of bovenGroot niet de
spot een Eed ten aanzien
& aanhoore van God geen spotis.

Kortlings voor het Collegie
van 't Vredegeregt wilde beide
partyen op den Bybel zweren,
dat beide, in hun regt waren, maar
altoos zoo weinig gedacht door
was B. v d Veen Quant alseder
by.

Ik heb de Eer UWEdG. voorte
dragen tot als adviserend Lid der
vervanging van wijlen L: Bazis den Heeren

B. J. Croes
Gabriel Ruisz
Jan v d Biest Croes alle
drie menschen van onbesproken
gedrag.

God! voorst
b en dichtah

135

No 92/

Aruba den 20e Octr

Ik heb de Eer UWEdG. te
berigten dat alhier op heden
van Curaçao is gearriveerd de
Sloep George, aanbehorende de
kinderen van D. Capriles Jr. Ik

f 51.

No 93/

Ik zend ook aan den Heer Proc: des Konings met de Bark Aruba een voortoluchtige Flaes van Curaçao toe.

Aruba den 21 October 1853.

Ik heb de Eer UWEdG. over te maken

De Kas rekening over het 3e kwartaal en

Een Betaling lyst

Aruba den 22e October 1853

No 94/

UHoog Ed Gestr. zal my verpligten by eene eerste voorkomende gelegenheid en alhier my f1000.- (Zegge duizend Gulden) tu Subsidie voor de Kas over te maken.

Het is schande, zoo als de belastingen, ten achteren zyn, by het toekeuren van den Staat van den uitstaande belastingen op dit Eiland, zal ik de vryheid gebruiken UHEdG. nader mededelingen te doen.

Copie

No 96/45

Curaçao den 11e Septb: 1849

Zie missive aan den Gezaghebber van Aruba ~~dd~~ 19 Septb: 1849

No 82/

Na de ontvangst en inzage ter administratie van financien alhier der kas rekening van het eiland Aruba over het 2e kwartaal dezes jaars, derzelver aandacht gevallen zynde op de aanzienlyke uitgaven, welke by het Bestuur aldaar tot en met Ultimo Juny ll gedaan zyn, waartoe eenige op de Kasrekening voorkomende posten hebben aanleiding gegeven, zoo acht de administratie zich verpligt hare bemerkingen deswege aan UWHEd: Gestr. kennelyk te maken en, te gelyker tyd, uit aanmerking van den ongunstigen financielen toestand, waarin de kolonie verkeert, ten gevolge waarvan in alle takken van bestuur alhier de meest mogelyke spaarzaamheid wordt in acht genomen, Hoogdenzelven in overweging te geven, den Heer Gezaghebber van Aruba, met die bemerkingen bekend te stellen, ten einde deswege de vereischte opheldering te geven, en inmiddels denzelven te intimeren in het vervolg tot geene buitengewone uitgaven over te gaan, dan ten zy op het met reden bekleed daartoe gedane voorstel, de autorisatie van UWHoog Ed: Gestr: zal zyn verzocht en verkregen, vermits het, in een tegenovergesteld geval, te voorzien is dat Aruba, in stede van eenig voordeel aantebrengen, steeds zal zyn en blyven een lastpost voor deze kolonie.

De

136

De bemerkingen op de onderwerpelyke kas-
rekening, in verband met die over het 1e kwar-
taal d.j., bestaan hierin, namelyk:

1e dat op dezelve, voor gedane reparatien aan de lands gebouwen, over het 1e & 2e kwartaal zyn uitgetrokken de sommen groot ƒ141.- ƒ94.75 & ƒ351.80.- te zamen ƒ587.55, terwyl de daaronder begrepene dagloonen, als: voor timmerlieden, metselaars & schilders, berekend à ƒ1.50 per dag, vry hoo beschouwd worden, vermits voor zoodanige werklieden hun ambacht grondig kennende, by het Genie departement alhier te lande, niet meer wordt in rekening gebragt dan ƒ1. per dag.

2e dat aan het vernieuwen van den weg naar het etablissement Socotora, in het 2e kwartaal, is besteed eene som van ƒ107.50, waaronder voor buitengewone onkosten en voor eenen fungerenden opzigter à ƒ5 's weeks, te zamen is begrepen een post gro ƒ29.65.

3e dat onder de uitgaven voor de kulturen, bedragende over het 1e & 2 kwartaal, voor de beide etablissementen aldaar, de aanzienlyke som van ƒ4,925.78½, is opgenomen.

a. het kostende voor eenen bengel, groot ƒ52.90
b. voor horketten en sparen tot herstelling van een huis en het opригten van ramades ƒ15.60.
c. voor toelage en opzigt by de werkzaamheden te Socotora ƒ40.-

en

d. voor rankkalabassen of gourds ƒ63.62½.

Mogt de Heer Gezaghebber te Aruba nu tot het doen der voorzeide uitgaven niet door UWHoo Gestr. zyn gemagtigd geworden, dan zoude Zyn WelEd. Gstr.

by de desweege te gevene inlichtingen, dienen te vermelden

— aan welke gebouwen de uitgaven zyn geimpendeerd
— of er tot het vernieuwen van den weg leidende naar Socotora, noodzakelykheid heeft bestaan met opgave welke de buitengewone kosten zyn die daarby zyn gedaan en tevens op grond waarvan er een fungerende opzigter by dat werk à ƒ5. 's weeks, is in dienst genomen, vermits, byaldien een zodanig opzigt al vereischt is geworden men daartoe immers zoude hebben kunnen designeren den by de kulturen geplaatsten Assistent opzigter, waar door al mede zoude zyn bespaard geworden de som groot ƒ40. uitgegeven voor toelage en opzigt, voorkomende in het 2e kwartaal, onder het hoofd kulturen en gebragt ten laste van opgemeld etablissement, omtrent welke uitgave al mede nadere explicatie wordt vereischt, terwyl men wyders den Heer Gezaghebber voormeld de vraag zoude kunnen opperen, of uitgaven voor horketten en rankkalabassen of gourds, al mede niet noodeloos zyn gedaan, aangezien de eersten m te Aruba van het hout, op 's lands gronden voorhanden, zouden kunnen verkregen zyn geworden terwyl de laatsten, naar luid der Gouvernements dispositie in dato 20 September 1848 No 378, voor zover die niet aanwezig mogten zyn, wel voor redelyke pryzen kunnen worden aangekocht, maar nogtans door den Gezaghebber te Aruba behooren te worden bewerkt, in verhouding tot de hoeveelheid aloë harst die aldaar mogt geproduceerd worden.

De administratie van financien acht het, ten slotte van deze hare missive, nog noodig UWHoog Ed. Gestr.

ten aanzien der uitgaven te Aruba, welke in den loop dezes Jaars reeds gedaan zyn en tot ulto. December nog zullen behooren te worden geleden, de navolgende opgave te doen geworden, om Hoogdenzelven nog in tyds met den stand van zaken bekend te stellen.

De uitgaven van 1 January tot ulto. Juny d: j. bedragen, blykens de kas rekeningen over dat tydvak f 7211.47½. –

en, met byvoeging van ~~het kosten~~ de kosten der goederen en artikelen, van Curaçao derwaards verzonden f 894.–

eene somme van . . . . f 8106.37½

terwyl aan vaste tractementen, toelagen &c., tot laatstgemelden datum nog ~~niet~~ moet worden betaald 1466.–

f 9572.37½

By dit bedrag gevoegd wordende de vaste tractementen &c. over de laatste zes maanden van het loopende dienstjaar, te zamen groot 3032.–

Dan zullen de uitgaven op ulto. Decr. d: j. bedragen . . . . f 12.604.37½

En aangezien nu de raming van kosten voor het eiland Aruba over 1849, groot is f 12.800. –

zoo zullen er, blykens de voorenstaande opgave, geene genoegzame fondsen aanwezig zyn zoo tot betaling van het werkvolk by de kulturen, als tot bestryding der uitgaven voor noodwendigheden, die voor de dienst aldaar nog in den verderen loop van dit jaar mogten vereischt worden. –

De Administrateur van Financien
(Was get.) H. Kikkert

Aan
Den Hoog Ed: Gestr. Heer
Gouvr. van Curaçao
& onderhoorigheden
&c. &c. &c.

__Onderzoek__ gedaan door den ondergeteekende en in het byzyn van den mede ondergeteekende ambtenaren ten huizen van de jonge Dochter Dolorita op den 25e July 1851. en wier moeder Susanna Sanno oud 34 Jaren, buiten kennis was gestorven den 21e July 1851 en begraven den 2.

Ny ondergeteekende, begint met gemelde jonge dochter ~~aanteespreken~~ toe te spreken door met te zeggen, te hebben vernomen by gerucht, hare Moeder door den Persoon van Augustyn Sarragaray zwaar mishandeld was geworden, dat naar alle menschelyke gedachten eene kortstondige ziekte had verwekt die haar van alle kennis had beroofd en den dood ten gevolge had gehad, dat hy Sragthebber grotendeels gemaakt had, hare overleden Moeder, ook op haar ziekbed te onderhouden, doch van de geadsineer & Heelmeester J: S: Dykhof had op de informatie van de zieke, ~~door~~ van hem vernomen, dat hare Moeder, dien onder zyne behandeling was, geheel bewusteloos en niet ter spraak was; dat haar tever was gehoetst waz eng

vervolg

138

vervolgens schetst den onder-
teekende tot opwekking van ge-
voel aan haar Dolorita
dochter van de overledene
Susanna Sanne, de ongelukk-
positie waarin haar moeder
had verkeerd, die nog korte
dagen van een tweeling voorspoedig
bij was verlost, de smart en
lijden die der overledenen had moe-
uitstaan
[ondergaan], en dat zij als eene
brave dochter op hare moeder
terug ziende, en zonder vrees, zij
openhartig zou bekennen, welke mis-
handeling hare Moeder door Augus-
tijn Sarzagaray N: 3. waarmede zij
in onbeecht leefde ' had ondergaan.

Dolorita dochter van de overle-
zegt daarop
dene [antwoordt] op eene ongevoelige
toon dat 15 dagen voor de dood
van hare moeder, de persoon van
Augustijn Sarzagaray, twist met
haar had gehad, dat hare moeder
op eenen stoel zittende, bezig was
hare tweelings kinderen de borst te
geven, meergemelde Augustijn
hare moeder bij de keel greep,
en haar op den grond wierp, en
op haar is gaan zitten, en haar
deerlijk afsloeg met de eene
hand op hare borst & buik heeft
geslagen, en met de andere hand
de keel heeft toegeknepen, alstoen

heeft zij Dolorita begonnen te schreeuwen
om hulp, en is tot haar gekomen
de Persoon van Susanna Alfonso

De vrouw Susanna Alfonso
het
zegt, dat toen zij in [het] huis van Susanna
Sanne, op het geroep van Dolorita
was binnen geloopen en zag dat
meergemelde overledenen vrouw deerlijk
wats mishandelt geworden, door
Augustijn Sarzagaray, die nog
de nadien overledenen in haar
bijzijn eenen klap of oorveeg gaf
zoo dat zij achter over is gevallen,
en ontwaarde dat Susanna Sanne
bloed uit haren mond & neus lost.

De Persoon van Marie Louise
Elone 16. [bieda] [zich] aan de verklaring
van Dolorita daar de thans over-
ledene, haar het even zoo verhaald
had, met bijvoeging, dat eenige
dagen alvorens het overlijden, van
de overledene, zij zich aan haar
beklaagde dat zij eene verschrikkelijke
pijn in den buik en de borst gevoelde
en geloofde dat de mishandeling
door Augustijn Sarzagaray
haar aangedaan haar het leven
zouden kosten

Naar waarheid opgemaakt
te Aruba den 29 July 1851 na
zijn voorgelezen door mij ondergeteekende
aan de beide getuigen en den gean
Pineas & Heelmeester Dykhoff
de Sirag hebber
Jarman

b. dien de zieke
thans overledenen
verlaat opgepast
had vale
J.
zegt zich te
houden

getuigen
present op den
25 July

D'Saevested
J. Schwengle

139

P: J: Dykhoff
geadm: Genees- en Heelm:

Vraag	Antwoord
V. Hebt gy het voorgelezene verstaan en begrepen?	A. Ja
V. Hebt gy er ook iets bij te voegen?	A. Dat de overledenen alvorens zy spraakeloos is geworden, aan my dat genen heeft verhaald dat uit het onderzoek is gebleken.
V. Uw eerste bezoek ten huize van de overledenen; hoe bevond U de zieken? wat zeide zy U? Wat heeft U in uwe betrekking opgemerkt?	A. Op de eerste vraag, dodelyk. Op de tweede vraag, dat de gal haar de mond uitliep. Op de derde vraag, en ~~met betrekking op~~ de 3e is het een bewys dat de lever is gekwetst.
V. Aan wat schryft gy de oorzaak van de ziekte en dood van Susanna Lasonde?	A. Aan mishandeling
V. Welke bewyzen hebt gy daarvoor?	A. Door haar eigen gehuigenis.

geinterrogeerd en gerespondeert den 29 July 1851. te Aruba.

door my geinterrogeerd
De Gezaghebber
Jalman

De geadm: Genees- en Heelmeester
P: J: Dykhoff

140

450/25. 29 33

Concept

Ingevolge missive van den HoogEdelGestr.
Heer Gezaghebber van Curaçao onderhoorige
Eilanden dd 11 Juny 1840 No 42 40/49. heb ik onder
geteekende Gezaghebber des Eilands Aruba
opgemeten het stuk grond, ter bekoming van
voor de persoon van de persoon van Jan
Lourens Croes alhier woonachtig zich aan
den Heer Gouverneur van Curaçao en onder
hoorigheden gewend heeft, en my naar het
aangewezen punt begeven hebbende
[illegible]

26 Juny 1849. bekend gemaakt met de artikelen 10 & 15
publie: 2/6 Juny 1829. waar zy hebben aan gehoor gegeven
door de gesalveerde goederen; onder myn bewaring
stellen geleidende de inventaris dier goederen,
11 Aug. 1849. opgezonden de lysten van verkoop
na aftrek van kosten in kas behouden, f 110, 49. heb
de kosten van Salvatie alstoen niet uitbetaald en
melde evenwel dat na myn inzien hun het
1/3 Salvatie loon toekwam
17 Septr. 1849. heb ik aan 't Bestuur geretourneerd
de Lyst van de gesalveerde goederen
verder geinsalveerd aan Bank[illegible] f 125.–
pay t/7 . . . . 7, 87½
te zamen f 132, 87½

zynde
overschot van 't Salvatie bergl.
als t/o 5 %. voor de lande van
de gestrande Eng: Bark Schip genaamd
Mary Elisabeth of London . . . . f 110, 11½
voor 't Koloniaal Kantoor . . . . 11, 56.
te zamen f 132, 87

20 Octr. No 80/ 1850 K. B. zie den inhoud.
25 Novr. No 96/ K. B. zie den inh.

141

1850

